

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till en lag om utveckling av regionerna och vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om utveckling av regionerna och en lag om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Det föreslås att regionutvecklingslagen från 2002 ska upphävas. I propositionen ingår dessutom ett förslag till lag om ändring av strukturfondslagen och lagen om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna.

I förslaget till lag om utveckling av regionerna föreslås att lagens målsättningar ändras så att de bättre motsvarar den förändrade omvärldens krav samt lagens karaktär som en lag som reglerar planeringssystemet för regionutvecklingen.

I lagen föreslås bestämmelser om planeringssystemet för regionutvecklingen och om de myndigheter som utför regionutvecklingsuppgifter och om samarbetet mellan dessa. Målet är att stärka planeringssystemet för regionutvecklingen och att klarlägga regionutvecklingens roll i det beslutsfattande som sker i statsrådet och inom de olika förvaltningsområdena.

Målet är att förbättra samordningen av olika program och planer inom både centralförvaltningen och regionerna så att de rikstäckande och regionala målen för regionutvecklingen skulle kunna beaktas bättre än tidigare. I lagen föreslås förstärkning av ställningen för de rikstäckande mål för regionutvecklingen som fastställs för en regeringsperiod som ett dokument med central betydelse för regionutvecklingen. Dokumentet föreslås innehålla tyngdpunkterna i och målen för regionutvecklingen under regeringsperioden med tanke på inriktning av utvecklingen av olika förvaltningsområden och landskap. I dokumentet om målen för regionutvecklingen fastställs också de ministerier som ska utarbeta en regionstrategi för sitt förvaltningsområde, statsrådets särskilda program som

ska genomföras under regeringsperioden och principbesluten om regionutveckling.

Landskapsförbundet ska också i fortsättningen fungera som regionutvecklingsmyndighet i ett landskap. Landskapsförbundet ska utarbeta en landskapsöversikt, ett landskapsprogram och en genomförandeplan för landskapsprogrammet. Landskapsprogrammet och dess genomförandeplan utgör centrala dokument i landskapsförbundens och de statliga regionförvaltningsmyndigheternas styrnings- och planeringsprocess. Det föreslås att landskapsförbundens uppgifter ska preciseras till vissa delar.

I propositionen föreslås att det tillsätts en ny delegation för regional- och strukturpolitik, som ska bildas av den nuvarande delegationen för regionutveckling enligt regionutvecklingslagen och av strukturfondsdelegationen enligt strukturfondslagen. Den huvudsakliga uppgiften för delegationen för regional- och strukturpolitik skulle vara att samordna, prognostisera, övervaka samt bedöma och utvärdera utarbetandet och genomförandet av planer och program för regionutveckling. Det föreslås att strukturfondslagens bestämmelser om landskapets samarbetsgrupp, med undantag för särskilt samarbetsgruppens strukturfondsuppgifter, flyttas från strukturfondslagen till lagen om utveckling av regionerna. Det föreslås att förfarandet för sammanställning och fördelning av regionala anslag enligt regionutvecklingslagen ska slopas. Avsikten är att ge landskapsförbunden den möjlighet att utöva inflytande som eftersträvas genom den nuvarande lagstiftningen genom den reform av regionförvaltningen (RP 59/2009 rd) som träder i kraft vid ingången av 2010 samt genom en ökning av det icke programbundna anslaget inom landskapsutvecklingspengarna.

I propositionen ingår ett förslag till en lag om finansiering av vissa program och projekt

inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Lagen föreslås innehålla bestämmelser om de uppgifter som ankommer på landskapsförbunden, de närings-, trafik- och miljöcentraler som ska inrättas samt på arbets- och näringsministeriet när dessa beviljar stöd för regionutvecklingsprojekt och för vissa regionala och rikstäckande projekt för stärkning av den ekonomiska, sociala och regionala samhörigheten. I lagen föreslås bestämmelser om de myndigheter som beviljar stöd, stödmottagarna, användningen av stödet, de allmänna villkoren för beviljande av stöd, godtagbara kostnader, beloppet av stöd, om beviljande, utbetalning, övervakning och återkrävande av stöd samt om sökande av ändring.

Det föreslås att i strukturfondslagen görs ändringar som följer av att bestämmelserna om landskapets samarbetsgrupp överförs till lagen om utveckling av regionerna samt ändringar som följer av revideringen av regionförvaltningen. Det föreslås dessutom att bestämmelserna om förmedlande organ samt om förvaltning av strukturfondsprogram mellan medlemsstaterna ska förtydligas och preciseras utgående från de erfarenheter som vunnits vid tillämpningen av lagen. Det föreslås vidare att hänvisningarna till regionutvecklingslagen i lagen om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna ska ändras så att de motsvarar de övriga lagförslag som nu läggs fram.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2010.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	3
ALLMÄN MOTIVERING	5
1 INLEDNING	5
2 NULÄGE	5
2.1 Lagstiftning och praxis	5
2.1.1 Lagstiftning	5
2.1.2 Praxis	9
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och EU:s lagstiftning ..	19
Allmänt	19
Sverige	21
Norge	23
Danmark	25
Frankrike	26
Irland	27
2.3 Bedömning av nuläget	29
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	31
3.1 Propositionens mål	31
3.2 De viktigaste förslagen	31
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	33
4.1 Ekonomiska konsekvenser	33
4.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet	33
4.3 Miljökonsekvenser	34
4.4 Samhälleliga konsekvenser	34
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	35
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	35
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats	35
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	37
DETALJMOTIVERING	38
1 LAGFÖRSLAGEN	38
1.1 Lagen om utveckling av regionerna	38
1 kap. Allmänna bestämmelser	38
2 kap. Myndigheter och verksamhetsorgan	42
3 kap. Programarbete	51
4 kap. Särskilda bestämmelser	54
1.2 Lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	56
1 kap. Allmänna bestämmelser	56
2 kap. Stödförfarande	58
3 kap. Särskilda bestämmelser	64
1.3 Lagen om ändring av strukturfondslagen	66
1.4 Lagen om ändring av lagen om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna	71
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	71
2.1 Lagen om utveckling av regionerna	71
2.2 Lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	71
3 IKRAFTTRÄDANDE	72

4	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN OCH LAGSTIFTNINGSORDNING	72
4.1.	Lagen om utveckling av regionerna.....	72
4.2.	Lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	74
4.3.	Lagen om ändring av strukturfondslagen.....	75
	LAGFÖRSLAG	76
	Lag m utveckling av regionerna	76
	Lag om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	86
	Lag om ändring av strukturfondslagen.....	93
	Lag om ändring av lagen om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna....	101
	BILAGOR.....	103
	PARALLELLTEXTER	103
	Lag om ändring av strukturfondslagen.....	103
	Lag ändring av lagen om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna.....	124

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Det föreslås att lagstiftningen om regionutveckling ska revideras. Regionutvecklingslagen från 2002 föreslås bli upphävd. Bestämmelserna i den nuvarande regionutvecklingslagen ska delas in i två separata lagar, nämligen i en lag om utveckling av regionerna och i en lag om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. I detta sammanhang föreslås dessutom vissa ändringar i strukturfondslagen och lagen om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna.

I lagen om utveckling av regionerna föreskrivs om planeringssystemet för regionutveckling och om de myndigheter som utför regionutvecklingsuppgifter. Syftet är att förbättra och klarlägga uppgifterna för de myndigheter som verkar i planeringssystemet och ställningen för olika dokument. Det föreslås att betydelsen av de rikstäckande målen för regionutvecklingen, som fastställs för regeringsperioden, ska förstärkas. Avsikten är att de ska beaktas vid uppläggningsområdena samt landskapsprogram.

I lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde föreslås bestämmelser om ansökan, beviljande och utbetalning av stöd och om återkrav av stöd. Lagen ska tillämpas på stöd som beviljas av landskapsförbunden samt på vissa projekt som genomförs av arbets- och näringsministeriet och av de närings-, trafik- och miljöcentraler som kommer att inrättas. I propositionen föreslås dessutom att vissa ändringar i strukturfondslagen som följer av revideringen av regionförvaltningen och av överflyttningen av bestämmelserna om landskapets samarbetsgrupp till lagen om utveckling av regionerna. Det föreslås att bestämmelserna om förvaltningen av strukturfondsprogram mellan medlemsstaterna ska preciseras. Vidare föreslås vissa ändringar av teknisk karaktär i lagen

om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

2.1.1 Lagstiftning

Från lagstiftningssynpunkt började utvecklingen av den regionala politiken i Finland på 1960-talet. De första bestämmelser som kan betraktas som regionalpolitiska trädde i kraft år 1966. Till den utvecklingsområdespolitiska lagstiftningen hörde lagen om främjande av utvecklingsområdenas ekonomi (243/1966), lagen om skattelättnader för industrin inom utvecklingsområden (244/1966) och lagen om investeringskrediter för utvecklingsområdenas industri, samt vissa andra näringsgrenar (246/1966). Övergången från utvecklingsområdespolitik till regional utveckling i vidare bemärkelse skedde år 1975, då lagen om främjande av den regionala utvecklingen (451/1975) gavs. Målet för lagen var att inom ramen för en ändamålsenlig områdesindelning för befolkningen inom varje område eftersträva möjlighet till fast arbetsplats, höjning av inkomstnivån och tillgång till viktig service samt även i övrigt främjande av en väl avvägd utveckling av regionernas närings- och Ortsstruktur. I lagen togs således in den viktiga principen att de statliga myndigheterna i sin verksamhet ska beakta regionalpolitikens målsättningar. Ministerierna och de centrala ämbetsverk som lyder under dem samt övriga statliga förvaltningsmyndigheter ålades att i sin verksamhet i synnerhet sträva efter att främja en balanserad regional utveckling. I och med lagen infördes dessutom ett regionalt planeringssystem. Lagstiftningen om regional utveckling förnyades följande gång år 1981, då lagen om främjande av en balanserad regional utveckling (532/1981) stiftades. Lagen hade karaktären av en ramlag. Enligt lagen syfta-

de regionalpolitiken till att främja regional balans i befolkningsutvecklingen samt till att i hela landet för befolkningen inom de olika områdena opartiskt trygga möjligheterna att få varaktig arbetsplats, en höjning av inkomstnivån, tillgången på viktig service och en god livsmiljö. Vidare skulle regionalpolitiken syfta till att även i övrigt främja en regionalt balanserad utveckling av befolkningens levnadsförhållanden och en mångsidigare produktionsstruktur. Ramlagen om regional utveckling reviderades genom en temporär lag om regionalpolitik (1168/1988), som trädde i kraft år 1989. Enligt lagen var regionalpolitikens mål att främja en regionalt balanserad utveckling av befolkningens levnadsförhållanden, att trygga en regionalt balanserad befolkningsutveckling och regional balans i utvecklingen av infrastrukturen samt att främja att produktionsstrukturen förnyas och görs mångsidigare. Lagen förstärkte länsstyrelsernas ställning inom den regionala utvecklingsplaneringen samtidigt som den fastställde den på regionala utvecklingsprogram baserade verksamhetsmodellen.

Till följd av förändringarna i den regionalpolitiska verksamhetsmiljön och i syfte att förbättra den internationella konkurrenskraften och med tanke på Finlands eventuella anslutning till Europeiska unionen ansågs det nödvändigt att införa en effektivare regionalpolitik och nya verksamhetsmodeller. I och med den hårdnande internationella konkurrensen ökade också regionernas betydelse. Beredningsarbetet resulterade i lagen om regional utveckling (1135/1993) som trädde i kraft den 1 januari 1994. Syftet med lagen om regional utveckling var att främja utvecklingen av landets regioner genom deras egna initiativ samt att balansera den regionala utvecklingen. För att målet skulle kunna nås skulle utvecklingen av levnadsförhållandena för regionernas befolkning och tillgången till service som är viktig för den tryggas, den infrastruktur som behövs för den regionala utvecklingen tryggas, regionernas produktionsstruktur förnyas, företagens verksamhetsbetingelser förbättras och uppkomsten av nya arbetsplatser främjas. Grunden för regionernas och befolkningens kunskande skulle också i övrigt stärkas. Enligt lagen om regional utveckling hade kommunerna och staten

regionalt utvecklingsansvar. Regional utvecklingsmyndighet var det landskapsförbund, som skötte landskapets intressebevakning och regionplanläggning inom det område som nämndes i lagen om landskapsindelning (1159/1997). I 2 § i lagen om regional utveckling beskrevs statens ansvar för den regionala utvecklingen så att de statliga myndigheterna i sitt beslutsfattande och i sin verksamhet skulle beakta målet för lagen och bedöma sina åtgärders regionala verkningar. Enligt lagen hade landskapsförbunden till uppgift att svara för landskapets allmänna utveckling samt att främja kommunernas regionala och övriga samarbete. Enligt lagen om regional utveckling skulle den regionala utvecklingsmyndigheten inom sitt verksamhetsområde sköta den allmänna regionalpolitiska planeringen, utarbetandet av regionutvecklingsprogrammen och övervakningen av genomförandet av dem samt samordningen av de regionala utvecklingsåtgärder som ankom på regionalförvaltningsmyndigheterna. Planer och program skulle beredas i samarbete med statliga och kommunala myndigheter samt med företag och organisationer som var verksamma inom regionen. Den regionala utvecklingsverksamheten omfattade hela landet. Enligt lagen om regional utveckling hade beredningen och genomförandet av regionalpolitiken ordnats så att den var baserad på program. Programarbetet bestod av tidsbundna målprogram. För beredningen av programmen svarade inrikesministeriet i samarbete med övriga ministerier och med de landskapsförbund som verkade som regionala utvecklingsmyndigheter. Enligt regionutvecklingslagen beslutade statsrådet om målprogrammen och om sammanjämkning av dem. Enligt lagen kunde programarbetet genomföras också i form av målprogram som utarbetades för att genomföra det regionala utvecklingsprogrammet. De i finansieringen deltagande statliga och kommunala myndigheterna samt sammanslutningarna kunde under ledning av den regionala utvecklingsmyndigheten ingå programavtal. Dessa upptog de största projekt som skulle genomföras inom respektive region och tidtabellerna för genomförandet samt övriga utvecklingsåtgärder.

Bestämmelser om det regionalpolitiska planeringssystemet fanns dessutom i lagen om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna (1353/1999), nedan strukturfondslagen. Enligt 21 § i strukturfondslagen skulle landskapets samarbetsgrupp bl.a. samordna allokeringen av medlen från strukturfonderna och den motsvarande nationella medfinansieringen för följande finansår. Över detta uppgjordes ett dokument, landskapets samarbetsdokument, som under-tecknades av samtliga instanser som finansierar programmen i landskapet i fråga. I statsrådets förordning om utveckling av landsbygden (609/2000) föreskrevs om den landsbygdspolitiska samarbetsgrupp som ansluter sig till förvaltningen av landskapsprogrammet. Utöver bestämmelserna om planeringssystemet innehöll lagen om regional utveckling dessutom bestämmelser om områdesindelningar, användningsändamålen för nationella landskapsutvecklingspengar, användningen av medel samt om remissförfarandet i fråga om statliga myndigheter.

Till följd av den utveckling som under 1990-talet skedde i regionalpolitiken och de nya utmaningar som detta innebar var det behövt att omdefiniera syftena med lagen om regional utveckling. Regionutvecklingslagen (602/2002) trädde i kraft den 1 januari 2003. En central målsättning i lagen är att effektivisera de åtgärder som hör samman med regionutvecklingen och att styra regionutvecklingen på landskaps- och riksnivå så att utvecklingsarbetet bildar en interaktiv helhet bestående av regional- och centralförvaltningens utvecklingsåtgärder.

I regionutvecklingslagen finns bestämmelser om de myndigheter som ansvarar för regionutvecklingen, om det programarbete som hör samman med utvecklingen samt andra planeringssystem för regionutveckling. Lagen tillämpas på utarbetandet och genomförandet av planer och program för utveckling av regionerna samt på samordningen och övervakningen av planerna och programmen. Lagen gäller såväl nationella som EU-delfinansierade regionala program och åtgärder.

Enligt 4 i regionutvecklingslagen ansvarar kommunerna och staten för utvecklingen av regionerna och grundar sig regionutveckling-

en på tidsbegränsade program. På centralförvaltningsnivå hör de rikstäckande mål för regionutvecklingen som statsrådet har godkänt och ministeriernas planering gällande regionutveckling till systemet. Statsrådet kan besluta om tidsbegränsade särskilda program för uppfyllande av de rikstäckande målen. Enligt 8 § anger de ministerier som utsetts av statsrådet som en del av planeringen inom förvaltningsområdet målen och åtgärderna för regionutvecklingen samt principerna för den regionala inriktningen och finansieringen av åtgärderna.

Enligt 9 § beslutar statsrådet om de rikstäckande målen för regionutvecklingen vilkas syfte är att precisera lagens målsättning och att peka på sådana tyngdpunktsområden som är viktiga med tanke på regionutvecklingen. Därutöver är syftet med målen att styra de landskapsprogram som görs upp inom regionerna och de planer för utveckling av regionerna som görs upp inom olika förvaltningsområden inom centralförvaltningen. Landskapsförbundet fungerar som regionutvecklingsmyndighet i varje landskap. Enligt 10 § bereds inom förbunden i samverkan med andra aktörer ett landskapsprogram för regionutvecklingen i vilket man sammanjämkar de rikstäckande målen och planeringen inom förvaltningsområdena samt de särskilda program som genomförs i landskapet och andra program som berör landskapet.

Man strävar efter att påverka den regionala fördelningen och användningen av anslag särskilt genom den i 11 § nämnda genomförandeplanen för landskapsprogrammet, som årligen görs upp under ledning av landskapsförbundet. Planen innehåller förslag på de viktigaste projekten och andra åtgärder för genomförandet av landskapsprogrammet och de särskilda programmen samt en finansieringskalkyl. I planen granskas finansieringen av såväl statliga nationella målprogram som EU:s målprogram och dessutom estimeras den egna delfinansiering som regionens kommuner riktar till utvecklingen samt mängden privat finansiering som är bunden till genomförandet av landskapsprogrammet.

Enligt 12 § i regionutvecklingslagen behandlar landskapets samarbetsgrupp, som avses i 17 § i strukturfondslagen, landskapsprogrammets genomförandeplan. Genomfö-

randeplanen godkänns för egen del av landskapsförbundet och vederbörande statliga myndigheter efter att förslaget till statsbudget har överlämnats. Planen kan vid behov ses över efter det att statsbudgeten har blivit godkänd. För genomförandet av landskapsprogrammet kan programavtal enligt 16 § uppgöras i vilka man kommer överens om genomförandet av enskilda åtgärder och projekt som ingår i landskapsprogrammet. Programavtal kan även göras upp för genomförandet av särskilda program och regionala program för strukturfonderna.

Regionutvecklingslagen har ändrats i enlighet med riktlinjerna i det regeringsprogram som upprättades efter riksdagsvalet våren 2003. I det nya regeringsprogrammet ändrades inte de grundläggande riktlinjerna för regionalpolitiken jämfört med den föregående regeringens program men vissa nya prioriteringar gjordes t.ex. i syfte att utveckla landskapsförbundens roll samt i fråga om tillräckligheten hos och inriktningen av resurserna för regionutvecklingen. I syfte att konkretisera ovan nämnda prioriteringar startade inrikesministeriet ett projekt för att stärka regionalförvaltningen i juni 2003. Projektets syfte var att stärka landskapsförbundens roll, sammanföra resurserna för den regionala utvecklingen samt att effektivisera den demokratiska styrningen av regionförvaltningen. På basis av utredningsmannens förslag bereddes sedan en regeringsproposition med förslag till ändring av regionutvecklingslagen (RP 89/2005 rd). Genom ändringen stärktes också landskapsprogrammets genomförandeplans inverkan på uppgörandet av statsbudgeten. Landskapsförbundet godkänner årligen en genomförandeplan som innehåller förslag på de anslag med inverkan på regionutvecklingen som ska tas in i statsbudgeten. Enligt 10 a § ska ministerierna vid beredningen av sina egna budgetförslag beakta regionernas förslag och förhandla om dem med regionerna. Ett ytterligare syfte med lagändringen var att ministerierna skulle sammanställa sina anslag som påverkar regionutvecklingen och årligen för statsrådets allmänna sammanträde framlägga förslag om allokeringen av dem regionvis. Ändringen trädde i kraft vid ingången av 2007, och beredningen av verkställigheten började under 2006. Re-

gionutvecklingslagen ändrades i slutet av 2006 genom lag 1402/2006. Till lagen fogades en ny 8 a § som anger att det i anslutning till inrikesministeriet finns en delegation för regionutveckling. Statsrådet tillsatte delegationen den 29 mars 2007 och fastställde dess mandatperiod till 29.3.2007–31.3.2011. Delegationen kan tillsätta sektioner för beredning av ärenden.

I regeringsprogrammet för statsminister Matti Vanhanens andra regering ingick flera riktlinjer för regionalpolitiken. Den från strukturell synpunkt viktigaste av dessa var beslutet att inrätta ett arbets- och näringsministerium vid ingången av 2008. Det nya ministeriet bildades av handels- och industriministeriet, arbetsministeriet och de enheter inom inrikesministeriets avdelning för utveckling av regioner och offentlig förvaltning som ansvarade för regionpolitiken. Bestämmelser om omorganisationen utfärdades genom en ändring av lagen om statsrådet (970/2007). Enligt 3 § i lagen om överföring av vissa uppgifter till arbets- och näringsministeriet (971/2007) handlägger arbets- och näringsministeriet de ärenden som enligt regionutvecklingslagen, strukturfondslagen eller enligt vad som har föreskrivits med stöd av dem ska handläggas av inrikesministeriet. För arbetsministeriets del ingår en bestämmelse med liknande innehåll i 2 §.

I 4 kap. i regionutvecklingslagen finns bestämmelser om stöd som beviljas inom inrikesministeriets förvaltningsområde.

Lagen reglerar landskapsförbundens agerande när de beviljar stöd för projekt som delfinansieras av strukturfonderna eller som finansieras uteslutande med nationella landskapsutvecklingspengar. Bestämmelserna om beviljande, utbetalning, övervakning och kontroll av stödet är inte täckande utan enligt 21 § i regionutvecklingslagen iakttas dessutom statsunderstödslagen. I fråga om projekt som medfinansieras med medel från strukturfonderna iakttas dessutom strukturfondslagen och statsrådets förordningar som utfärdats med stöd av den samt Europeiska gemenskapens lagstiftning. Regionutvecklingslagen tillämpas också när arbets- och näringsministeriet beviljar regionutvecklingspengar till regionutvecklingsprojekt som berör flera än en region eller som är viktiga för hela riket.

Med detta åsyftas finansieringen av sådana särskilda program som förvaltas av ministeriet samt vissa riksomspännande forsknings- och utvecklingsprojekt.

I 19–27 § i regionutvecklingslagen finns de grundläggande bestämmelserna om beviljande, utbetalning och återkrävande av stöd. Enligt 28 § i regionutvecklingslagen kan landskapsförbunden dessutom besluta om beviljande av stöd för projekt över landskapsgränserna inom området för ett annat landskapsförbund. I 29 § ingår bestämmelser om beviljande av stöd inom vissa gemenskapsinitiativprogram och innovativa åtgärder. I 30–31 § i regionutvecklingslagen finns dessutom bestämmelser om granskningsrätt och genomförande av granskningar. De grundläggande bestämmelserna om återkrav av stöd finns i 32 §. Bestämmelserna om återkrav har ändrats genom en bestämmelse som trädde i kraft den 1 januari 2007. Genom den preciseras grunderna för återkrav genom att överlåtelse av ägande- eller besittningsrätten eller upphörande med verksamheten gjordes till ovillkorliga grunder för återkrav. Dessa hade tidigare utgjort en grund för återkrav enligt prövning. Ändringen baserade sig på tolkningen av Europeiska gemenskapens lagstiftning. I 33–34 § finns bestämmelser om återkrav som riktar sig mot ett landskapsförbund. Landskapsförbundens ställning avviker från ställningen för de statliga regionförvaltningsmyndigheter som beviljar projektstöd i och med att landskapsförbundet är skyldigt att från förbundets egna medel eller av medlemskommunernas medel till staten betala tillbaka det stöd som utbetalats på felaktiga grunder eller i strid med de villkor som ställts i samband med överföringen av medel. Lagen innehåller dessutom bestämmelser om höjning av det belopp som återkrävs, fristen för återkrav och om preskription av återkrav.

2.1.2 Praxis

Myndigheter

Inrikesministeriet har ansvarat för samordning av beredningen och genomförandet av, övervakningen av samt för bedömningen och utvärderingen av alla slags målbeslut, land-

skapsprogram och andra program med anknytning till regionutveckling i samarbete med andra ministerier och landskapsförbunden. Inrikesministeriet har vid behov inrättat organ för samarbete och samordning av samarbetet. Ansvar för regionutvecklingen överfördes från inrikesministeriet på arbets- och näringsministeriet i och med att det sistnämnda inrättades den 1 januari 2008. Arbets- och näringsministeriet (ANM) ansvarar för utvecklingen av regionalpolitiken i Finland och också för verkställandet av den till de centrala delarna.

Mer resurser än tidigare har använts till övervakning av uppnåendet av målen och av programmen.

En uppföljningsgrupp som inrikesministeriet hade tillsatt och som bestod av företrädare för de i sammanhanget viktigaste ministerierna och landskapsförbunden har följt hur de av statsrådet fastställda rikstäckande målen för regionutvecklingen har uppnåtts. Uppföljningsgruppens mandatperiod var 4.6.2004–31.3.2007. Från ingången av 2007 har delegationen för regionutveckling fortsatt uppföljningsgruppens arbete. Delegationen för regionutveckling ska samordna statens regionutvecklingsåtgärder samt finansieringen, övervakningen och utvärderingen av utvecklingen av regionerna. Delegationens breda sammansättning och omfattande uppgiftsområde säkerställer att delegationen är sakkunnig samt ger den möjlighet att främja sådana ändringar i beredningen av regionutvecklingsåtgärder som baserar sig på aktuella problem. Det som har upplevts vara problematiskt är dock det att besluten om en stor del av den finansiering som används och den verksamhet som sker inom regionerna behandlas i en arbetsgrupp, nämligen delegationen för strukturpolitik, som finns i anslutning till ett annat ministerium.

Hösten 2002 tillsatte inrikesministeriet en styrgrupp (s.k. TOTSU-grupp) för samordning av det regionala programarbetet. I arbetsgruppen ingick företrädare för landskapsförbunden, de centrala ministerierna samt för Finlands Kommunförbund. Styrgruppen hade till uppgift att följa upprättandet av landskapsprogram och deras genomförandeplaner samt se till att dessa i tillräckligt stor utsträckning är enhetliga samt att på basis av

de erfarenheter som vunnits under försöksomgången hösten 2002 utarbeta anvisningar för inledande av den första på lag baserade planeringsomgången. Styrgruppens mandatperiod har sedermera förlängts till utgången av mars månad år 2007. Gruppen hade till uppgift att fortsätta med utvecklandet av processen för upprättande av genomförandeplaner och utvecklandet av deras innehåll, att samordna upprättandet av nya landskapsprogram för perioden 2007–2010 samt att planera de förhandlingar om genomförandeplaner som enligt den lagändring som trädde i kraft vid ingången av 2007 ska föras med ministerierna år 2006. Utvecklings- och samordningsarbetet har sedermera fortsatt av en sektion under delegationen för regionutveckling som delegationen tillsatt den 14 juni 2007. Dess uppgift är att samordna verkställandet av 10 a § i regionutvecklingslagen. Sektionen uppgift är dessutom att i samarbete med landskapsförbunden och de regionala myndigheterna följa sammanslagningen av förhandlingarna om landskapets genomförandeplaner och den statliga regionförvaltningens resultatstyrning i enlighet med regeringsprogrammet samt att på basis av detta utveckla förhandlingsförfarandena. I sektionen ingår företrädare för de i sammanhanget viktigaste ministerierna samt för landskapsförbunden och arbets- och näringscentralerna (TE-centralerna).

Genom en ändring av regionutvecklingslagen (954/2005) eftersträvades förstärkning av landskapsförbundens ställning som regionutvecklingsmyndigheter. Genom ändringen förstärktes också landskapsprogrammets genomförandeplans inverkan på upprättandet av statsbudgeten. Landskapsförbundet godkänner årligen en genomförandeplan för landskapsprogrammet som innehåller förslag på de anslag med en inverkan på regionutvecklingen som ska tas in i statsbudgeten. Ministerierna ska förhandla med landskapsförbunden om förslaget till fördelning av de anslag som ska fördelas regionalt. Förslagen ska basera sig på genomförandeplanerna. Statsrådets allmänna sammanträde fördelar de anslag som ska fördelas regionalt på fördragning från varje ministerium så samtidigt som möjligt. Statsrådet kan låta en del av det fördelade anslaget vara ospecificerat med

tanke på de olika användningsändamålen i momentet. Landskapsförbundet beslutar inom regionen om allokeringen av denna del för de användningsändamål som anges i momentet.

I enlighet med regeringens beslut den 3 juli 2003 ålades justitieministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, undervisningsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet, handels- och industriministeriet, arbetsministeriet samt miljöministeriet att planera sin verksamhet regionalt. Beslutet om ministerierna uppdaterades efter det att det nya arbets- och näringsministeriet hade inlett sin verksamhet och att frågorna kring utvecklingen av kommun- och regionförvaltningen hade överförts till finansministeriet från ingången av år 2008.

Enligt 12 § i regionutvecklingslagen har landskapets samarbetsgrupp ålagts att samordna genomförandet och finansieringen av landskapsprogrammet och de särskilda program som avses i lagen. I detta syfte behandlar landskapets samarbetsgrupp genomförandeplanen för landskapsprogrammet som upprättas årligen före utgången av oktober månad. Nuförtiden upprättas enligt samma tidtabell också landskapets samarbetsdokument som handlar om allokeringen av strukturfondsmedel vilket underlättar skötseln av samordningsuppgiften. Till landskapets samarbetsgrupps uppgifter har ända sedan de inrättades hört också sammanjämkning av den nationella regionalpolitiken och strukturfondspolitikerna men i praktiken, och särskilt under de föregående strukturfondsperioderna, har denna uppgift ofta hamnat i skuggan av EU-programarbetet.

Programarbete

Under övergångsperioden för planeringssystemet i enlighet med regionutvecklingslagen har de dokument och program som anges i regionutvecklingslagen beretts i den takt som var relevant med tanke på bl.a. riksdags- och kommunalvalen samt bytet av EU:s strukturfondsprogramperiod. Genomförandet av det planeringssystem som anges i lagen påbörjades sommaren 2002 genom att en försöksomgång inleddes för fastställande av innehållet i landskapsprogrammets genomförande-

planer och förfarandena. På basis av erfarenheterna gav inrikesministeriet våren 2003 samtliga landskap anvisningar om upprättandet av genomförandeplaner som beretts i samarbete med landskapen och ministerierna.

I början av hösten 2002 inleddes upprättandet av landskapsprogram enligt 10 § i regionutvecklingslagen eller justering av befintliga regionala utvecklingsprogram så att landskapsfullmäktige kunde godkänna landskapsprogrammen för åren 2003–2006 före utgången av juni 2003.

Landskapsprogrammen grundade sig på de landskapsöversikter i enlighet med markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och regionutvecklingslagen som landskapen hade upprättat åren 2000–2003. I syfte att utveckla landskapsöversikten som en del av landskapens planering tillsatte miljöministeriet den 16 oktober 2000 en arbetsgrupp som bestod av företrädare för inrikesministeriet, landskapsförbunden samt för Finlands Kommunförbund. Arbetsgruppen utarbetade före den 31 augusti 2001 en rekommendation om målen för landskapsöversikterna och deras roll i landskapets planeringsarbete, principerna för landskapsöversiktens innehåll och upprättandet av den samt för behövligt samarbete mellan myndigheterna. I enlighet med rekommendationen reviderade sedan landskapsförbunden landskapsöversikterna eller upprättade nya landskapsöversikter före utgången av år 2005. Flera landskap har återigen inlett en översyn av landskapsöversikten eller upprättandet av en ny landskapsöversikt med siktet inställt på att landskapsfullmäktige ska kunna godkänna den under 2009.

Inrikesministeriet inledde upprättandet av nya landskapsprogram för åren 2007–2010 i maj 2005. Målet för 2005 var att preliminärt definiera landskapens mål för och tyngdpunkterna i utvecklingen på basis av utvärderingarna av den programperiod som upphör och analyserna av verksamhetsmiljön. Under den andra fasen år 2006 skulle regionerna finputsa programmen samt fastställa en arbetsfördelning mellan nationella program och EU-program. Programmen skulle upprättas så att de skulle kunna godkännas vid landskapsfullmäktiges höstmöte före utgången av 2006. Nu var det första gången möjligt att upprätta landskapsprogrammen så att riktlin-

jerna i programmet styrde upprättandet av andra program för landskapet eftersom samtliga nationella program och EU-strukturfondsprogram var samtidigt under arbete. Å andra sidan försvårades upprättandet av landskapsprogrammen av att processen för beredning av den finländska nationella strukturfondsstrategin samt programmen inom målet regional konkurrenskraft och sysselsättning, vilka styr EU-strukturfondernas åtgärder, försenades i förhållande till den ursprungliga tidsplanen. För perioden 2011–2014 upprättas landskapsöversikterna så att de kan godkännas av landskapsfullmäktige våren 2010. Tidigareläggning av beredningen beror på tidtabellerna för den statliga regionförvaltningsreformen och för beredningen av ett regionalt program för kohesion och konkurrenskraft.

Statsrådet fattade beslut om de rikstäckande målen för regionutvecklingen den 15 januari 2004. Beslutet hade tre allmänna mål enligt vilka åtgärderna grupperades som följer: 1) stärkande av regionernas konkurrenskraft, 2) tryggnad av servicestrukturen i hela landet samt 3) utvecklande av en balanserad regionstruktur. De rikstäckande målen för regionutvecklingen delgavs riksdagen för kännedom i samband med statsrådets regionalpolitiska redogörelse våren 2004.

Statsrådet fattade beslut om de rikstäckande målen för regionutvecklingen för statsminister Matti Vanhanens andra regering den 20 december 2007. Regionalpolitiken har som mål att stärka regionernas konkurrenskraft och livskraft nationellt och internationellt, minska skillnaderna i regionernas utveckling och svara på de särskilda utmaningar som regionerna ställs inför. Målet är en mer jämn ekonomisk tillväxt än tidigare och sysselsättning i hela landet. Utvecklingen av regionerna baserar sig på regionernas starka sidor, kunnande, specialisering och nätverksbildning. Regionalpolitikens mål är att stärka närings- och servicestrukturen hos samt att främja nätverksbildningen av och tillgängligheten för särskilt de svagaste regionerna för att dessa bättre än tidigare skulle kunna lösa de problem som beror på strukturomvandling.

Vissa av de ministerier som namngavs i statsrådets beslut fastställde målen för regi-

onutvecklingen inom sitt förvaltningsområde (regionstrategierna) preliminärt redan i verksamhets- och ekonomiplanerna för 2003, men det huvudsakliga arbetet inom olika förvaltningsområden skedde under 2004 (med undantag för försvarsministeriet samt social- och hälsovårdsministeriet). Enligt det målbeslut som fattades av statsminister Matti Vanhanens andra regering skulle ministerierna upprätta eller precisera sina regionstrategier före utgången av 2008. Avsikten har varit att stärka sambandet mellan dessa och förvaltningsområdenas planering i övrigt. Målet på längre sikt är att regionstrategin ingår i förvaltningsområdenas normala planeringsdokument.

I december 2006 ordnade inrikesministeriet de första förhandlingarna om genomförandeplaner enligt 10 a § i regionutvecklingslagen mellan ministerierna och landskapsförbunden. Enligt den feedback som man fick av förhandlingsparterna ansågs förhandlingarna i huvudsak lyckade trots att sättet att föra förhandlingarna huvudsakligen så att landskapen samlades storområdesvis och temavis gav upphov till viss kritik. Arbetet för utveckling av förhandlingsförfarandena fortsatte år 2007 i och med att landskapsförbunden i enlighet med riktlinjerna i regeringsprogrammet deltog i TE-centralernas resultatförhandlingar som huvudsakligen var fokuserade på behandlingen av de förslag på genomförandeplaner som var riktade till handels- och industriministeriets, arbetsministeriet och jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområden. Förhandlingarna med de övriga förvaltningsområdena ordnades i slutet av november också fortsättningsvis huvudsakligen temavis och så att landskapen deltog storområdesvis i förhandlingarna med ministerierna. År 2008 deltog landskapsförbunden återigen i TE-centralernas resultatförhandlingar. Dessutom avtalades om förhandlingar mellan landskapsförbunden och vägdistrikten två gånger om året samt ordnades ett möte mellan förbunden och miljöministeriet i november. De egentliga förhandlingarna om genomförandeplaner arrangerades i början av december 2008. I enlighet med de anvisningar för upprättande av genomförandeplaner som hade givits under våren kunde landskapen föreslå förhandlingar

om högst två ur regionens synpunkt strategiskt viktiga politikfrågor eller projekthelheter som skulle inbegripas i statens nästa rambudget.

Särskilda program är regioncentraprogrammet, det landsbygdspolitiska helhetsprogrammet, kunskapscentraprogrammet och skärgårdsprogrammet.

Regioncentraprogrammet inleddes år 2001. Den aktuella programperioden för regioncentraprogrammet har inletts 2007. Regioncentraprogrammet har sysslat med utveckling av en regionstruktur som baserar sig på polycentricitet och koncentrerat sig på stärkande av stadsregionernas livskraft. Kärnan i programmet har varit specialiseringen av, samarbetet mellan och nätverksbildningen av regionerna. När regeringen utsåg regioner till programmet i slutet av år 2006 beslutade regeringen att programmet ska fortsätta till utgången av 2010.

Programmet pågår inom 35 olika programområden som bestod av sammanlagt 259 kommuner vid inledningen av den aktuella perioden. Regioncentra består huvudsakligen av funktionellt enhetliga stadsregioner som är baserade på pendling och boende samt på serviceproduktion och serviceefterfrågan. De tre stadsprogram som genomförs i Nyland finansieras också delvis med anslaget för regioncentra- och stadspolitik. Från och med år 2004 har regioncentra organiserat sig i nätverk i syfte att samla, byta och utvärdera information och erfarenheter. Nätverk har bildats kring tre teman (innovationsmiljöer, välfärd och kultur). Uppkomsten av nationella nätverk har stötts genom att en större andel av den grundläggande finansieringen har anvisats för samordning. Statsrådet har godkänt ett principbeslut om stadspolitik den 13 maj 2009.

Statsrådet godkände den 22 februari 2007 det andra landsbygdspolitiska specialprogrammet (En vital landsbygd – Ministeriernas ansvar och regionutveckling) för åren 2007–2010. I programmet ingick som en ny utvecklingsåtgärd en s.k. regional landsbygdsdel för områden utanför för regioncentra. Riktlinjer för landsbygdspolitiken dras dessutom upp i det landsbygdspolitiska helhetsprogrammet som bereds av den samarbetsgrupp för landsbygdspolitik som statsrå-

det har tillsatt. I januari 2009 godkände samarbetsgruppen för landsbygdspolitik det femte landsbygdspolitiska helhetsprogrammet. Statsrådet överlämnade en landsbygdspolitisk redogörelse till riksdagen i maj 2009. Målet för landsbygdspolitiken är en livskraftig och fungerande landsbygd.

Målet för kunskapscentraprogrammet är att förbättra förutsättningarna för etablering och utveckling av internationellt konkurrenskraftig företags- och forskningsverksamhet som kräver stort kunnande. Genom programmet stöds den regionala specialiseringen och arbetsfördelningen mellan kunskapscentra. Statsrådet godkände åtta kunskapscentra att inbegripas i det första programmet för kunskapscentra som genomfördes åren 1994–1998. För kunskapscentraprogrammets andra programperiod (1999–2006) utsågs år 1999 sammanlagt 14 regionala kunskapscentra och två landsomfattande kunskapscentra i form av nätverk. Samtidigt utvidgades begreppet kompetensområde till att omfatta också annat kunnande än tekniskt kunnande. Till programmet antogs så kallade kreativa branscher såsom upplevelseindustri, design och nymedia. År 2002 beslutade statsrådet att utvidga kunskapscentraprogrammet genom sex nya kunskapscentra. Således genomfördes kunskapscentraprogrammet av sammanlagt 22 kunskapscentra åren 2003–2006. Av dem utsågs 19 till regionala och tre till landsomfattande kunskapscentra i form av nätverk. I sitt strategidokument av den 7 april 2005 beslutade regeringen att programmet för kunskapscentra ska fortsätta åren 2007–2013 i form av ett särskilt program som baserar sig på utnyttjande av spetskompetensen.

Arbetsgruppen för kompetenscentra föreslog hösten 2005 regionala kompetenskluster som verksamhetsmodell för det nya programmet. Ministerarbetsgruppen för förvaltning och regionutveckling godkände den 16 februari 2006 verksamhetsmodellen för och innehållet i ett program som baseras på regionala kompetenskluster. I enlighet med de linjer som ministerarbetsgruppen dragit upp inledde inrikesministeriet i början av april ansökningsprocessen för kunskapscentraprogrammet för perioden 2007–2013. Ansökningsprocessen bestod av två faser. Under den första fasens intentionskartläggning, som

varade till utgången av maj månad, kartlades de förslag till kompetenskluster som regionerna lagt fram. Av de programförslag som inkommit inom föreskriven tid godkände inrikesministeriet den 30 augusti 2006 de ansökningar som bäst uppfyllde kriterierna för fortsatt beredning. De parter som var utsedda att leda den andra ansökningsfasen samlade och sammanställde enligt inrikesministeriets anvisningar i samarbete med de övriga parterna i klustret de egentliga programförslagen i september 2006. Statsrådet godkände den 7 december 2006 till programmet 13 nationellt viktiga kompetenskluster som genomförs av sammanlagt 21 kompetenscentra inom olika regioner. Ett kompetenskluster samlar aktörer vid kompetenscentra inom vitt skilda regioner till samarbete och möjliggör ett mer effektivt utnyttjande av spridda kunskapsresurser. Ett kompetenskluster består av 4–7 kompetenscentra. Nästa gång kan en översyn av kompetenskluster och kompetenscentra göras i samband med en halvtidsöversyn år 2010.

Programmets inriktning på spetskompetens och utnyttjandet av den stärktes. Sambandet till den nationella innovationspolitiken stärktes i och med att handels- och industriministeriet ålades ett större ansvar i det nya programmet. Det nationella målet för programmet är att skapa nya innovationer, produkter, tjänster, företag och arbetsplatser som baserar sig på spetskompetens, att stödja specialiseringen av och arbetsfördelningen mellan regionerna för att skapa internationellt sett konkurrenskraftiga kunskapscentra samt att öka dragningskraften hos regionala innovationsmiljöer i syfte att locka internationella företag, investeringar och långt specialiserade experter till regionen.

Det nationella skärgårdsprogrammet genomförs sedan 1995. Den aktuella programperioden omfattar åren 2007–2010. Målet för skärgårdsprogrammet är att nyttiggöra förekomsten av öar, insjöar och andra vattendrag, hav och strandområden som en styrkefaktor för regionutvecklingen så att natur-, landskaps- och kulturvärden respekteras. Skärgårdsprogrammet har haft följande teman: skärgårds- och insjöturism, fritidsboende och permanent boende inom kustzonen, nyttjande av stränder och vattendrag för re-

kreation, fiskerihushållning samt miljövard och naturskydd. Den mer omfattande delen av skärgårdsprogrammet omfattar skärgårds- och insjöområdena i hela landet, dvs. i princip alla kommuner för de valda temans del. Den mer begränsade delen av programmet omfattar de skärgårdskommuner och kommuner med skärgårdsdelar som statsrådet har utsett. Dessa är 57 till antalet.

Skärgårdsprogrammet är ett viktigt instrument för skärgårdsdelegationen i bedrivandet av en långsiktig och systematisk skärgårdspolitik. Skärgårdsprogrammet har upprättats av skärgårdsdelegationen i samarbete med ministerierna, landskapsförbunden, kommunerna, företagen och medborgarorganisationerna. Utgående från detta godkände statsrådet den 13 maj 2009 ett principbeslut om skärgårdens utveckling. Programmet innehåller förslag till åtgärder som i första hand har gällt lagstiftningen och politiken på riks-nivå.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Matti Vanhanens andra regering ska det programbaserade regionutvecklingsarbetet fortsätta. Det nationella programsystemet förenklas och antalet program reduceras. Landskapsprogrammets tyngd som samlande program stärks. Enligt det målbeslut om regional utveckling som statsrådet fattat den 20 december 2007 upprättas ett program för utveckling av den regionala konkurrenskraften vars syfte är att sammanföra det nationella programarbetet och den nationella programpolitiken utgående från region- och landskapsstrategier och flerformiga nätverk och genom eliminering av överlappningar.

Beredningen av ett program för regional kohesion och konkurrenskraft (KOKO) startade vid ingången av 2008 i enlighet med riktlinjerna i regeringsprogrammet och regeringens målbeslut om regional utveckling. Avsikten är att programmet ska inledas vid ingången av 2010. Av de nuvarande särskilda programmen för regionutveckling ska regioncentraprogrammet, som inbegriper de stadsprogram som genomförs i Nyland, regiondelen av det landsbygdspolitiska specialprogrammet och det lokala och regionala genomförandet av skärgårdsprogrammet uppgå i programmet för regional kohesion och konkurrenskraft. Kompetenscentraprogrammet

hör således inte till de program som ska omfattas av sammanslagningen.

Den nationella finansieringen av regionutvecklingen

Syftet med den nya 10 a § i den lag som trädde i kraft vid ingången av 2007 var att ministerierna skulle sammanställa sina anslag som påverkar regionutvecklingen och årligen för statsrådets allmänna sammanträde framlägga förslag om allokeringen av dem regionvis. Ministerierna skulle vid beredningen av sina egna budgetförslag beakta regionernas förslag och förhandla om dem med regionerna. I statsrådets beslut kan en del av det anslag som anvisats ett landskap lämnas utan koppling till något bestämt användningsändamål. Enligt 7 § 4 punkten beslutar landskapsförbundet om allokeringen av icke-specificerad statlig finansiering i landskapet. Åtgärder för verkställandet av lagändringen började vidtas redan år 2006. Ändringen beaktades i de anvisningar om upprättande av verksamhets- och ekonomiplaner för år 2007 som finansministeriet gav ministerierna våren 2006. Enligt 4 § 3 punkten i reglementet för statsrådet ska statsrådets allmänna sammanträde handlägga och avgöra bl.a. ärenden som rör fördelning av anslag regionalt, om fördelningsgrunderna inte ingår i författningar eller föreskrifter eller i motiveringen till statsbudgeten och det inte är fråga om anslag som är avsedda för ämbetsverkens och inrättningarnas omkostnader. I enlighet med den ovan nämnda punkten fattade statsrådets allmänna sammanträde under perioden januari-juni 2007 sammanlagt 14 beslut om fördelning av anslag regionalt. Det sammanlagda beloppet av anslag uppgick till inemot en miljard euro.

I budgeten för 2007 lyckades inte sammanföringen av anslag i den form som avses i lagen. När regeringen behandlade budgetförslaget för 2008 godkände regeringen en anteckning i protokollet där ministerierna ålades att samtidigt bereda de förslag till fördelning av anslag regionalt som ska avgöras vid statsrådets allmänna sammanträde enligt 4 § 3 punkten i reglementet för statsrådet. På detta sätt kan regeringen bilda en helhetsuppfattning och bedöma hur anslagen fördelar

sig mellan de olika regionerna. För att målet skulle kunna nås meddelade arbets- och näringsministeriet att datumet för gemensam föredragning var den 14 februari 2008 och bad ministerierna att före den 18 januari 2008 lägga fram utkast till föredragningslistor. Arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet och miljöministeriet lämnade in begärda utkast. Social- och hälsovårdsministeriet meddelade att dess huvudtitel inte omfattar några anslag som ska fördelas regionalt. Undervisningsministeriet betraktar endast de strukturfondsmedel som utdelas från arbets- och näringsministeriets huvudtitel som anslag som ska fördelas regionalt. De övriga ministerierna reagerade inte på uppmaningen.

Förslagen till anslag som ska fördelas regionalt omfattade sammanlagt 11 moment och det sammanlagda beloppet av anslag uppgick till 1,22 miljarder euro. Kajanalands utvecklingspengar har inbegripits i detta eftersom de ersätter en del av de moment som skulle fördelas och överlåter det detaljerade beslutet på Kajanalands landskapsfullmäktige. Statsrådet behandlade förslagen till anslag som ska fördelas regionalt gemensamt vid sitt allmänna sammanträde den 14 februari 2008. Förfarandet upprepades år 2009 och det omfattade 12 moment med anslag vars totala belopp uppgick till ca 1,1 miljard euro.

EU:s strukturfondsprogram

Under programperioden 2007–2013 genomförs i Finland program inom målet europeiskt territoriellt samarbete och målet regional konkurrenskraft och sysselsättning. Målet för de operativa programmen inom målet regional konkurrenskraft och sysselsättning är att stärka Finlands nationella och regionala konkurrenskraft med beaktande av de regionala särdragen och de centrala principerna för sammanhållningspolitiken. Strategiska prioriteringar för programmen är förbättring av verksamhetsbetingelserna för konkurrenskraftiga och innovativa företag, företags internationalisering, förbättring av kunskapsstrukturerna, nätverksbildning, balanserad regional utveckling och ökning av den regionala dragningskraften. På det finska fastlandet genomförs fem EU-

strukturfondsprogram inom målet regional konkurrenskraft och sysselsättning (ERUF-programmen för Östra Finland, Norra Finland, Västra Finland och Södra Finland samt Fastlandsfinlands ESF-program).

Under perioden 2007–2013 uppgår finansieringen från strukturfonderna för Fastlandsfinlands program inom målet regional konkurrenskraft och sysselsättning till sammanlagt 1 589,7 miljoner euro av vilka Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) står för 974,3 miljoner euro och Europeiska socialfonden (ESF) för 615,4 miljoner euro. Totalfinansieringen av de operativa programmen inom målet regional konkurrenskraft och sysselsättning består av finansieringen från strukturfonderna, av den nationella offentliga finansieringen och av privat finansiering. Förhållandet mellan finansieringen från strukturfonderna och den nationella offentliga finansieringen är i fråga om ERUF-programmen för Östra Finland och Norra Finland 50/50 och i fråga om ERUF-programmen för Södra Finland och Västra Finland 40/60. Den statliga finansieringen av de operativa ERUF-programmen ifråga under hela perioden uppgår totalt till ca 842,2 miljoner euro.

Målet europeiskt territoriellt samarbete indelas i program för gränsöverskridande samarbete, transnationellt samarbete och interterritoriellt samarbete. Genom dessa stöds integreringen av gränsområdena och av mera vidsträckta gränsöverskridande samarbetsområden samt uppkomsten av nätverk mellan städer och förstärkningen av dem. Europeiska unionen har reserverat finansiering ur Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) till ett belopp av 7,75 miljarder euro för målet europeiskt territoriellt samarbete för åren 2007–2013. Under programperioden 2007–2013 deltar Finland i genomförandet av nio program inom målet europeiskt territoriellt samarbete och tre program inom det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet (ENPI). Inom det gränsöverskridande samarbetet är Finlands prioriteringar samarbetet vid unionens yttre gränser (Finland/Ryssland) och det gränsöverskridande samarbetet i Europas norra regioner samt Östersjösamarbetet.

Särskilda bestämmelser

Förfarandet med programavtal enligt 16 § i regionutvecklingslagen har tillämpats inom regionerna bl.a. för konkretisering av genomförandet av programmens prioriteringar, avtal om tidtabellerna för enskilda projektheter eller åtgärder samt för prioritering av åtgärder inom förvaltningsområdet. Förfarandet har upplevts som ett flexibelt sätt att på en mer konkret nivå planera programmet med tanke på genomförandet av åtgärder under en längre period än ett år.

För utarbetande, samordning, bedömning och utvärdering av särskilda program kan samarbetsgrupper tillsättas enligt 17 § i regionutvecklingslagen. Praxisen har varierat i fråga om de aktuella särskilda programmen.

Arbetsgruppen för kompetenscentra svarar för beredningen, utvecklingen och samordningen av kompetenscentraprogrammet på den nationella nivån. Arbetsgruppen består av företrädare för de ministerier som är viktiga med tanke på utvecklandet av regionala innovationsmiljöer och experter från olika områden. De som utnämnts till medlemmar i arbetsgruppen representerar mångsidigt de olika kompetensområdena inom de 13 kluster av stor nationell betydelse som har godkänts för programmet.

Enligt 14 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) tillsätter statsrådet en skärgårdsdelegation för att bereda åtgärder som rör främjandet av skärgårdens utveckling samt för att följa åtgärdernas verkningar. Skärgårdsdelegationen följer förhållandena i skärgården och skaffar behövliga uppgifter om dem samt att i detta syfte samarbetar med skärgårdskommunerna och andra skärgårdsområden liksom med de organisationer som är verksamma inom dem samt med statens myndigheter. Delegationen bereder för en viss tid det nationella skärgårdsprogrammet, som gäller hela landets skärgårds-, havs- och insjöområden. Delegationen medverkar till att genomföra det program som godkänts 2007 i samarbete med behöriga ministerier.

Statsrådet tillsatte den 22 februari 2007 en stadspolitisk samarbetsgrupp som har till uppgift att främja stadspolitiken, samordna ministeriernas stadspolitiska åtgärder och ut-

veckla samarbetsformerna. Parter som deltar i samarbetsgruppen är de i sammanhanget viktigaste ministerierna, kommunerna inom stadsregioner, Finlands Kommunförbund och landskapsförbunden.

Inom regioncentraprogrammet har det under åren 2003–2006 inte funnits någon sådan samarbetsgrupp som avses i 17 § i regionutvecklingslagen. Bristen på nationell samordningsmekanism försvårade i viss mån programarbetet och minskade ministeriernas engagemang i verkställigheten av programmet. Behovet av nationell samordning uppdagades bl.a. vid utvärderingen av den första perioden av regioncentraprogrammet. Nuförtiden fungerar den stadspolitiska samarbetsgruppen som statsrådet tillsatt för mandatperioden 2007–2010 som styrgrupp för regioncentraprogrammet och stadsprogrammen.

I anslutning till jord- och skogsbruksministeriet finns det en samarbetsgrupp för landsbygds politik, som tillsatts av statsrådet för samarbetet mellan förvaltningsområdena. Samarbetsgruppen har till uppgift att sammanjämka åtgärderna för landsbygdens utveckling och främja användningen av resurser som allokeras till landsbygden. Bestämmelser om samarbetsgruppen för landsbygds politik finns i lagen om finansiering av riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden samt av forskning kring jordbruk och livsmedels ekonomi (1477/2007). Den ministerarbetsgruppen som behandlar landsbygds politiska ärenden fungerar som ledningsgrupp för samarbetsgruppen.

Bedömningen och utvärderingen enligt 18 § i regionutvecklingslagen har genomförts i form av bedömning och utvärdering av regionutvecklingen i dess helhet och av de olika programmens verkningsfullhet. I syfte att följa med den regionala utvecklingen har uppföljningsgruppen för statsrådets regionalpolitiska målbeslut och senare delegationen för regionutveckling ca två gånger om året producerat en uppföljningsrapport som har behandlats i ministerarbetsgruppen för förvaltning och regionutveckling. Vid utgången av sin mandatperiod våren 2007 lade uppföljningsgruppen för målbeslutet i sin rapport fram förslag till inriktning av regionalpolitiken under följande regeringsperiod. Region-

utvecklingen har utvärderats med hjälp av både kvantitativa indikatorer och kvalitativ övervakning. Vid övervakningen användes nyckeltal som har gett information om bl.a. den regionala utvecklingen av och ändringarna i utbildningsnivån, arbetsmarknadsläget, flyttningsrörelsen och befolkningen, den regionala bruttonationalprodukten och den kommunala ekonomin samt välfärden. Samma indikatorer har använts också vid den årliga övervakningen av verkställigheten av landskapsprogrammet i anslutning till genomförandeplanerna.

Utomstående bedömare har i enlighet med lagen granskat innehållet i landskapsprogrammen och följt genomförandet av dem. Bedömningarna och utvärderingarna har huvudsakligen gjorts storområdesvis. De har också haft landskapsspecifika delar som landskapsförbunden har utnyttjat för revidering av programmen. I utvärderingarna av landskapsprogrammen för 2003–2006 konstaterades allmänt att landskapsprogrammen lyckats med att samla åtgärder som olika aktörer vidtagit i syfte att utveckla regionen under en "paraply". Stärkandet av det strategiska greppet togs upp som ett särskilt utvecklingsbehov. Därigenom skulle det vara möjligt att gallra bland åtgärderna och koncentrera sig på nyckelfrågorna i landskapets utveckling. Enligt utvärderingarna var programmens styreffekt och bindande karaktär oklar. Detta försvårar också bedömningen av programmets effekt. I fråga om vissa landskapsprogram ansågs det vara en brist att tillräcklig uppmärksamhet inte hade ägnats åt de interna skillnaderna inom landskapet. Detta har visat sig särskilt i svårigheterna att behandla arbetsfördelningen mellan landskapets centralort och de övriga delarna av landskapet. Bedömningen och utvärderingen av programmen för perioden 2007–2010 har inletts år 2009 och sker återigen huvudsakligen i form av samarbete mellan landskapen.

Lagstiftningen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005, den s.k. SOVA-lagen) trädde i kraft den 1 juni 2005. Miljökonsekvenserna av landskapsprogrammen ska enligt lagen utredas och bedömas i tillräcklig utsträckning. Också principen om jämställdhet mellan könen har beaktats när landskaps-

programmen har utarbetats. I de anvisningar om utarbetande av landskapsprogram som gavs våren 2005 och vid de regionala seminarier som ordnats till stöd för programarbetet har uppmärksamhet fästs vid konsekvensbedömningen. År 2008 gjorde miljöministeriet en utredning om miljökonsekvensbedömningar enligt den s.k. SOVA-lagen som omfattade de landskapsprogram som hade blivit färdigställda år 2006. I utredningen konstaterades att bedömningarna i regel uppfyllde de formella krav som lagen ställer och var gjorda på ett sätt som når upp till den miniminivå för växelverkan som avses i lagen. Särskilt samarbetet mellan myndigheter var ofta mer omfattande än vad som krävs. Bristen på granskning av alternativ betraktades som ett centralt problem. Dessutom förekom det brister i rapporteringen om bedömningens effekter och övervakningssystemet.

Statens tekniska forskningscentral genomförde den första externa utvärderingen av kompetenscentraprogrammet år 1997. År 2001 gjorde Statens revisionsverk en motsvarande utvärdering. Den feedback som erhöles genom granskningarna var huvudsakligen positiv och uppmuntrande men på basis av den utvärdering som Statens revisionsverk gjorde fästes särskild uppmärksamhet vid övervakningsmetoderna och de indikatorer som används vid den. Utgående från detta utvecklades ett system för övervakning och rapportering som möjliggjorde insamling av enhetliga och jämförbara uppföljningsdata från de kompetenscentra som verkställer programmet.

Den slutliga utvärderingen av programperioden 1999–2006 för kompetenscentraprogrammet gjordes under 2006. Slutsatsen var att kompetenscentraprogrammet genomförts i huvudsak på ett lyckat sätt både nationellt och i fråga om enskilda kompetenscentra. De resultat som uppnåddes var dock i fråga om nya arbetsplatser och finansiering som riktades till projekt litet sämre än förväntat jämfört med de mål som eftersträvades.

Utgående från utvärderingen kan det konstateras att kompetenscentraprogrammet genom nationell konkurrens lyckats profilera regionernas innovationspolitik, främja specialiseringen mellan regionerna och styra utvecklingsresurserna till regionala spetsbran-

scher. Vid utgången av programperioden 1999–2006 hade kompetenscentrregionerna lyckats skapa välfungerade samarbetsnätverk.

Regioncentraprogrammet har varit föremål för en systematisk bedömning och utvärdering under hela den tid som programmet pågått. Bedömningen och utvärderingen har hela tiden baserat sig på ett bedömnings- och utvärderingssätt som kraftigt betonar utveckling och är av konsulterande natur. Syftet är att producera nyttig och användbar information som kan utnyttjas vid utvecklingen av programmet under genomförandet. Den slutliga externa utvärderingen av regioncentraprogrammet blev klar i november 2006.

Den regiondel som ingår i det landsbygdspolitiska specialprogrammet (2007–2010) kom igång i slutet av 2007. I januari 2008 inleddes en evaluerande konsultering till stöd för lanseringen av specialprogrammets regionala del inom regionerna.

Enligt konsultens slutrapport har regionerna tagit väl till sig regiondelens mål, dvs. den strategiska näringspolitiska planeringen och stärkande av kunnandet. Det faktum att regiondelen varit i gång endast en kort period syns dock i de resultat som nåtts och i verksamheten. Genom programmet startas och genomförs utredningar och kartläggningar och möts intressentgrupper men utvecklingsarbetet kan ändå sakna en klar fokus. År 2009 ska en extern slutlig utvärdering göras av det landsbygdspolitiska specialprogrammets regiondel.

En utvärdering av skärgårdsprogrammen 2003–2006 och 2007–2010 samt av skärgårdspolitiken gjordes år 2008. Syftet med utvärderingen var att producera slutsatser och utvecklingsrekommendationer vilkas mål är att stödja skärgårdsprogrammet när det gäller den fortsatta planeringen och inriktningen av programmet samt att producera information om skärgårdsprogrammen till grund för det nationella programmet för kohesion och konkurrenskraft. Processen för utarbetande av ett skärgårdsprogram för perioderna 2003–2006 och 2007–2013, programstrukturen samt informationen om programmet och samarbetet kring programmet var enligt utvärderingen de mest lyckade delarna av programmet. Den största bristen å sin sida an-

sågs vara de alltför knappa resurser som anvisats för programmet.

Utvärderingen av åtgärder inom ramen för olika strukturfondsprogram baserar sig på EG:s lagstiftning. Strukturfondsåtgärderna bedöms innan några stödåtgärder vidtas, dvs. i det skede då program utarbetas (ex-ante), under programperioden och efter programperioden (ex-post). Medlemsstaterna ansvarar för de två förstnämnda och kommissionen för efterhandsutvärderingen av program och stödåtgärder. Under perioden 2007–2013 baserar sig utvärderingarna på de utvärderingsplaner som täcker hela programperioden och som har utarbetats med tanke på de båda fonderna.

Utvärderingarna omfattar bedömningen och utvärderingen av fyra operativa ERUF-program storområdesvis, dvs. de operativa ERUF-programmen för Södra Finland, Västra Finland, Östra Finland och Norra Finland samt av Fastlandsfinlands operativa ESF-program. Utöver bedömningen av de operativa programmen har utvärderingarna som mål att producera information om hur programmen lyckats stödja uppnåendet av målen för den nationella strukturfondsstrategin. Utöver den temabundna utvärderingen av program inbegriper utvärderingen av ERUF-programmen dessutom också övervakning av förfarandet enligt den s.k. SOVA-lagen.

Utvärderingarna kan vara antingen strategiska utvärderingar eller funktionsutvärderingar. En strategisk utvärdering syftar till att granska utvecklingen av program och programhelheter i förhållande till Europeiska gemenskapens mål och de nationella målen. Genom funktionsutvärderingar stöds övervakningen av programmet. De förmedlande myndigheternas agerande och rapportering innehar en central roll i funktionsutvärderingarna. De strategiska utvärderingarna görs å andra sidan huvudsakligen av externa, oberoende bedömare som också har till uppgift att i viss mån delta även i funktionsutvärderingarna.

Under programperioden 2007–2013 utförs funktionsutvärderingar närmast av de myndigheter som deltar i genomförandet av programmen och som utöver produktion av uppföljningsdata dessutom deltar i den kvalitativa bedömningen av genomförandet i anslut-

ning till både lägesrapporterna av olika slag och årsrapporteringen. Externa, oberoende bedömare, som valts genom anbudsförfarande, svarar huvudsakligen för den strategiska utvärderingen av programmen.

Utgångspunkten för 17 § i regionutvecklingslagen är att avtal om regionutvecklingsåtgärder träffas inom ramen för det programarbete som anges i lagen. Om man önskar göra ändringar i programenliga åtgärder eller vidta sådana åtgärder som inte ingår i programmet, ska detta i första hand ske genom en ändring eller revidering av programmen. Planernas överensstämmelse med landskapsprogrammet har i fråga om de statliga myndigheternas handlingar i praktiken på regionnivå säkerställts genom remissförfarandet i anslutning till den regelmässiga verksamhets- och ekonomiplaneringen. Det har inte funnits några sådana enskilda åtgärder för vilkas skull det skulle ha varit nödvändigt att revidera landskapsprogrammet särskilt. Likaså har myndigheternas skyldighet att höra kommuner och landskapsförbund med tanke på tillgången till service i praktiken fullgjorts genom remissförfarande. Inom centralförvaltningen har man på motsvarande sätt använt remissförfarande i fråga om åtgärder som har en avsevärd betydelse för regionutvecklingen.

Inga separata förhandlingar har förts. Enligt 38 § i regionutvecklingslagen utses ett utvecklingsområde för inriktningen och graderingen av stödåtgärderna för regionutvecklingen. Indelningen i ekonomiska regioner har justerats vid ingången av 1997, 2001, 2005, 2007 och 2009. Beredningen av beslut har baserat sig på de utlåtanden som landskapsförbunden gett och de utlåtanden som förbunden begärt av kommunerna. Indelningen i ekonomiska regioner har varit relativt permanent eftersom den fungerar också som regionindelning för viss produktionsstatistik. De huvudsakliga orsakerna till att indelningen i ekonomiska regioner ändrats har varit de ändringar i kommunindelningen som skett särskilt i början av 2000-talet. Efter den ändring som inträffade vid ingången av år 2009 är antalet ekonomiska regioner på det finska fastlandet 69.

Bestämmelserna om beviljande av stöd i 4 kap. i regionutvecklingslagen och statsrådets

förordning om finansiering av regionutvecklingsåtgärder (1225/2002), som utfärdats med stöd av den nämnda lagen, utgör de grundläggande bestämmelserna om landskapsförbundens projekt i fråga om både de projekt som finansieras genom strukturfonderna och de projekt som finansieras med de nationella landskapsutvecklingspengarna. Utöver de nämnda bestämmelserna iaktas statsunderstödslagen och Europeiska gemenskapens lagstiftning.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och EU:s lagstiftning

Allmänt

Målen för regionutveckling liknar varandra inom hela Europa. Utvecklandet sker aktivt och är tillväxtorienterat. De allmänna målen är att utjämna skillnader mellan regionerna samt att stärka regionernas livskraft, konkurrenskraft och tillväxt. Varje lands förvaltningssystem har sina egna särdrag och varje land har sina egna medel för att uppnå målen för regionutveckling. Det som är gemensamt är kravet på en samordnad regionutveckling på bred basis som sker över sektorsgränserna.

I flera länder har program- och strategibaserad utveckling blivit allmänare. Målet för en programbaserad regionalpolitik är att stärka regionernas utveckling inifrån samt den regionala konkurrenskraften och tillväxtpotentialen. Användningen av direkta stöd som ett instrument i regionutvecklingen har minskat, och tyngdpunkten i utvecklandet har flyttats till utveckling av företags verksamhets- och innovationsmiljöer och människors boendemiljöer som ett led i förstärkningen av regionernas konkurrenskraft.

Regionutveckling sker med hjälp av både nationella åtgärder och åtgärder som styrs av EU:s strukturfonder. I flera länder fokuserar politiken på den nationella regionutvecklingen och på nationella program. Detta stämmer bl.a. på Danmark, Finland, Holland, Sverige och Irland. En bidragande orsak till detta har varit den minskade EU-finansieringen. De regionalpolitiska målen och prioriteringarna för olika länder har ändrats och anpassats till

målen för Lissabonfördraget. Den nya regionalpolitiken framhäver regionernas och företagens förmåga att förnya sig. Tyngdpunkten ligger på innovationer och kunnande. Det håller på att ske en övergång från direkta regionala stöd mot en mer integrerad utveckling av företagens verksamhets- och innovationsmiljöer. Det är fråga om en verksamhet på längre sikt där den offentliga sektorns roll som utvecklare framhävs. Offentliga investeringar och offentlig service har en central roll i detta arbete.

Flera länder har program som liknar det finländska programmet för kompetenscentra. Många av dem har använt Finlands program som förebild. Målet för Norges kompetenscentraprogram (centre of expertise) är att förbättra företags verksamhetsmiljö och stärka de regionala industri- och informationsklustren. Frankrikes program för konkurrenskraftscentra (Pôles de compétitivité) har som mål att stärka samarbetet mellan företag, forskningsinstitut och högskolor och att skapa synergifördelar genom samprojekt. Syftet med Sveriges VINN Excellence Centra är att få till stånd samarbete mellan universitet, företag och den offentliga sektorn. Under den senaste tiden har den regionala innovationspolitiken blivit en av prioriteringarna inom regionutvecklingen internationellt, bl.a. inom OECD.

I många länder omfattar regionutvecklingen hela landet. Den har ofta samband med bedrivandet av en programbaserad politik. Det har samtidigt börjat ske en differentiering av politiken allt enligt särdragen och behoven hos stadsregionerna, landsbygden och de avsidens belägna, perifera regionerna.

Mekanismerna för samordning av regionalpolitiken på den regionala nivån varierar i olika länder. I Finland tillämpas en strategisk samordning av sektorspolitiken och regionernas utvecklingsmål som i stor utsträckning baserar sig på program. I England tillämpas regionala näringsstrategier.

I Danmark fungerar regionala fora och i Sverige regionala nätverk på partnerskapsbasis. I Frankrike tillämpas samarbetsavtal mellan staten och städerna i utvecklingen av städer. Den regionala nivåns betydelse som en aktiv aktör har ökat i många länder men samtidigt har centralförvaltningen behållit sin

starka roll i dragningen av strategiska riktlinjer för regionpolitiken och som administratör.

Det har genomförts reformer av ministeriestrukturen bl.a. i Finland, Sverige och Storbritannien. Dessa har syftat till en klarare definition av ansvaret för regionutvecklingen på den nationella nivån. I Holland, de nordiska länderna, Storbritannien och Irland har den nationella samordningen ökat på basis av inhemska initiativ. Samordningen av samarbetet mellan olika aktörer på den regionala nivån har utökats i Danmark, Finland, Sverige, Frankrike och Storbritannien.

I många länder sköter flera olika parter uppgifter i anslutning till samordningen av regionalpolitiken men under den senaste tiden har de olika aktörernas roller klarlagts och försök har gjorts för att förenkla samordningen. I Frankrike handhas samordningen av en interministeriell delegation (DIACT). Något liknande organ för samordning av politiken finns inte någon annanstans. I Norge har det inrättats en ny underkommitté till regeringen i syfte att stödja regionutvecklingen. Irland har National Development Plan och Holland har Peaks in the Delta vilka är avsedda att utgöra en referensram för den regionalpolitiska samordningen. I Finland och Sverige beaktas olika typer av regioner och deras utveckling bättre än tidigare i det sektorspolitiska beslutsfattandet. I Danmark och Storbritannien finns det partnerskapsavtal som definierats och regleras på ett mer noggrant sätt. Under den senaste tiden har förvaltningen på flera nivåer (multi-level governance) och det horisontella och vertikala samarbetet och den samordning som sker inom ramen för den gjorts till ett av regionutvecklingens nyckelteman internationellt.

Nedan följer en mer detaljerad landspecifik regionalpolitisk studie av EU-medlemsstaterna Sverige, Norge, Danmark, Frankrike och Irland. Studien gäller närmast utvecklingen av regionalpolitiken på 2000-talet. De senaste ändringarna i och målen för regionalpolitiken studeras skilt för varje land. Dessutom redogör man för förfarandena för förvaltning av regionalpolitiken och de centrala aktörerna i den samt de regionalpolitiska åtgärderna i varje land.

Sverige

Den svenska regionalpolitiken har ändrats gradvis från stödåtgärder som riktades in på svaga och perifera områden i riktning mot främjande av tillväxten och stärkande av konkurrenskraften inom samtliga regioner, inklusive städer. Det allmänna målet för regionalpolitiken är att i hela landet skapa ur servicenivåsynpunkt välfungerande och hållbara lokala arbetsmarknasregioner. Avsikten är att öka regionernas attraktionskraft i företagens och invånarnas ögon genom att man utökar varje regions egen potential och förbättrar dess funktionsförmåga.

Verkställandet av Sveriges regionala utvecklingspolitik (tillväxtpolitik) sker genom både nationella och regionala åtgärder. På den nationella nivån är den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013 det viktigaste dokument som styr verksamheten. Politiken verkställs dessutom genom styrning av olika myndigheters verksamheter och genom en förordning som inriktar arbetet för verkställande av den regionala tillväxtpolitiken.

Strategin har följande fyra tyngdpunkter: innovationer och förnyelse, omsorg om konkurrenskraften och ökning av utbudet på arbetskraft, tillgänglighet samt glest bebyggda områden och storstäder. Strategin bildar samtidigt en nationell referensram för EU-program (National Strategic Reference Framework, NSRF). Den nationella strategin stärker således samordningen och sammanjämkningen av den nationella regionutvecklingen, den nationella arbetsmarknadspolitik och EU:s sammanhållningspolitik.

I regionutvecklingsarbetet deltar 22 myndigheter av vilka var och en fått anvisningar om hur arbetet ska utföras.

I förordningen (SFS 2007:713) om regionalt tillväxtarbete fastställs de insatser av staten genom vilka en hållbar regional tillväxt och utveckling eftersträvas. I den definieras de statliga myndigheternas roll i det regionala tillväxtarbetet och slås fast att den nationella strategin styr det regionala tillväxtarbetet. I förordningen preciseras att regionutvecklingen verkställs med hjälp av en

sektorsövergripande politik och sammanjämkning av åtgärder.

Den svenska regeringen fungerar som ett kollektiv och fattar de viktigaste sektorspecifika besluten gemensamt. Verksamheten samordnas av Regeringskansliet till vilket också de olika ministerierna, dvs. departementen, hör. Näringsdepartementet har haft det allmänna ansvaret för regionutvecklingen. I det nuvarande näringsdepartementet har ansvarsområdet för regionalpolitiken delats in i två delområden vilka är program och strategier samt organisering av finansieringen. De regionalpolitiska åtgärder som förvaltas via tillväxtprogrammet har stärkts. Regeringen har bl.a. föreslagit projekt i syfte att stödja de små och medelstora företagen som ett led i programmet för näringslivsutveckling (företagspaketet), slopat kapitalskatten och förstärkt rådgivande centra vid namn ALMI.

På centralförvaltningsnivån har dock de centrala ämbetsverken i Sverige en viktig roll i verkställandet av regionalpolitiken. Centralförvaltningsmyndigheterna ordnar de satsningar som myndigheterna gemensamt gör på främjandet av den regionala tillväxten i prioritetsordning.

Det svenska systemet har flera instrument för vertikal samordning av samarbetet mellan centralförvaltningen och regionerna. Ett av dessa är ett nationellt forum som fungerar som en plattform för en fortlöpande dialog mellan de politiskt invalda representanterna för regionerna och regeringen. Medlemmarna i forumet träffas fyra gånger om året och behandlar frågor kring regionutvecklingen på den nationella nivån och genomförandet av EU-programmen.

Det finns dessutom tre tematiska myndighetsarbetsgrupper. De behandlar frågor som rör innovationsverksamheten och förnyelsen, främjandet av konkurrenskraften och arbetskraftsfrågor samt tillgänglighetsfrågor. Samtliga tre grupper behandlar frågan om gränsöverskridande samarbete. Utöver myndigheterna har grupperna dessutom medlemmar som företräder landskapsförbund och länsstyrelser.

Under programperioden 2007–2013 finns det i Sverige åtta samarbetsorgan som behandlar strukturfondsärenden. Medlemmarna

är (politiskt valda) företrädare för kommuner och landskapsförbund, arbetslivets organisationer, länsstyrelser, arbetsmarknadsinstitutioner, olika intresseorganisationer och frivilligorganisationer.

På den regionala nivån bereds regionala utvecklingsprogram som samarbete mellan kommunerna, landstingen, näringslivet, olika slags institutioner och organisationer samt statliga myndigheter. Länsstyrelserna och de kommunala samordnande organen har ansvaret för utvecklingen av programmet. Det är en samlad strategi för verksamhet som främjar tillväxten i ett eller flera län. Det samlar också de insatser för genomförande av strategin som kommer från olika källor.

Förordningen om regionalt tillväxtarbete anger ramarna för upprättandet av regionutvecklingsprogram. Regionutvecklingsprogrammet utgör en grund för upprättande av regionens tillväxtprogram, länens planer och nationella program. I det fastställs de mål för regionutvecklingen som måste beaktas i andra program. Det regionala tillväxtprogrammet och EU:s strukturfondsprogram är de viktigaste instrument som används för att uppnå de regionalpolitiska målen och att inrikta olika insatser.

Regionala skillnader minskas och svagheter lindras också genom regionalstöd, åtgärder som riktas särskilt mot problemområden samt genom strukturfondsstöd. Storleken hos det område som är berättigat till det regionala stödet har minskat litet under den nya programperioden. De viktigaste stödformerna är regionalt investeringsstöd, regionalt verksamhetsmiljöstöd, sysselsättningsstöd och transportstöd.

Den rikstäckande regionalpolitiken har ökat städernas betydelse för regionutvecklingen. Städerna ses som nyckelaktörer också i utvecklingen av de regioner som omger städerna. Tyngdpunkten i regionutvecklingen har flyttats i allt högre grad från avhjälpande av sociala missförhållanden mot stärkande av tillväxten hos och utvecklingen av stadsregionernas ekonomi på lång sikt.

På den regionala nivån vilar ansvaret för förvaltningen av de regionalpolitiska programmen på länsstyrelserna, statens ämbetsverk och regionala självstyrelse- och samarbetsorgan. Det finns 21 länsstyrelser som föl-

jer med och bedömer hur de övriga statliga myndigheterna deltar i beredningen och genomförandet av regionutvecklingsprogrammet. De främjar och sammanjämkar andra myndigheters insatser på den regionala tillväxten inom länet. De fungerar dessutom som länkar mellan invånare, kommunala myndigheter, centralförvaltningen och Sveriges riksdag och statstjänstemannakåren.

Vid definitionen av målområdena för politiska åtgärder övergick man år 2001 från ett system med förvaltningsregioner till ett system med arbetsmarknadsregioner. Regionindelningen ska dock åter reformeras. Det faktum att områdena är större anses stärka kompetensen och specialiseringen hos varje region och således leda till en mer balanserad regionutveckling. Regionerna har fått axla ett större ansvar för regionutvecklingen i och med införandet av tillväxtavtal och ett ökat ansvar för länsstyrelserna. Nu planerar man att flytta mer ansvar från de nationellt styrda länsstyrelserna över på kommunala samverkansorgan (KSO). År 2007 föreslog en parlamentarisk kommitté inrättande av nya regionala myndigheter som ska ersätta länsstyrelserna. De nya enheterna ska spänna över ett större geografiskt område än de tidigare enheterna och de skulle också få större befogenheter.

Verket för Näringslivsutveckling NUTEK var en viktig verkställare av regionutvecklingspolitiken på den nationella nivån. NUTEK förvaltrade ett program med regionkluster vars syfte är att främja den internationella konkurrenskraften. I syfte att stärka stadsregionerna har sju orter ingått lokala stadsavtal och dessutom förvaltrade NUTEK det nationella storstadsprogrammet 2006–2009 tillsammans med de städer som deltar i programmet.

I Sverige har man dock sedermera inrättat ett nytt ämbetsverk – Tillväxtverket – som inledde sin verksamhet den 1 april 2009. Den nya myndigheten sköter de uppgifter som tidigare sköttes av NUTEK och delar av Glesbygdsvverkets och Konsumentverkets uppgifter. Det nya ämbetsverket har 11 verksamhetsställen inom nio regioner. Verkets uppgift är att främja näringslivet och företagsverksamheten, förenkla bestämmelserna och föreskrifterna om företag, sammanföra verk-

samheter som syftar till tillväxt, främja kommersiell och offentlig service samt förvalta strukturfondsverksamheten.

VINNOVA, the Swedish Agency for Innovation Systems, är en viktig aktör i utveckling av innovationsverksamheten. Den delar ut stöd och VINN Excellence Centra har en nyckelställning i utvecklingsarbetet. Målet för VINN Excellens Centra är att skapa långvariga partnerskapskontakter mellan universitet, privata företag och den offentliga sektorn. Det har dessutom inrättats BERZELII Centra som koncentrerar sig på den grundläggande forskningen och som uppmuntrar privata och offentliga parter att kommersialisera forskningsresultat. Programmet VINN-VÄXT, som förvaltas av VINNOVA, främjar tillväxt och innovationer på vissa valda områden. Institute Excellens Centra har som mål att genom samarbete skapa internationella forskningscentra på sådana områden som är viktiga för Sverige med tanke på den framtida tillväxten och konkurrenskraften.

Norge

I Norge gäller utmaningarna inom regionutvecklingen glesbygder samt perifera och svårtillgängliga områden. Befolkningens flyttningsrörelse mot stadsregioner samt strukturomvandlingen inom industrin medför problem. Den norska regionalpolitiken har traditionellt varit regional- och distriktspolitik som har förenat de regionala stöd som riktats till särskilt valda områden med den tillväxt- och innovationsorienterade politik som riktats till samtliga regioner.

Målet för regional- och distriktspolitiken är att människorna ska ha en äkta och fri möjlighet att välja var de vill bo. Ett ytterligare mål är en hållbar bosättningsstruktur av det nuvarande slaget inom stadsregioner och på landsbygden och samtidigt stimulering av den ekonomiska utvecklingen i landets alla delar.

Regionalpolitiken reformerades i Norge år 2002 då man övergick från centralstyrd understödsbaserad regionalpolitik till utveckling som utgår från regional och lokal nivå. Förvaltningen av och ansvaret för budgeten för regionutveckling har flyttats ned till den regionala nivån.

Under de senaste åren har man i Norge presenterat två viktiga riktlinjer för regionutveckling. Förslaget från 2005 koncentrerade sig på främjande av innovationer, regional tillväxt samt små och medelstora städer, och betraktade hela landet som ett utvecklingsfält, dock med en liten betoning på den särskilt ställning som perifera områden och de allra svagaste områdena har. Målet är att utveckla regionernas ekonomi i hela landet genom en differentierad politik som utgår från regionernas behov. År 2005 inrättade regeringen en ny underkommitté för landsbygds- och regionalpolitiken vars syfte är att stärka samordningen av de sektorspecifika målen och de allmänna målen för regionutvecklingen. Kommitténs ordförande är den minister som ansvarar för regionförvaltningen och regionutvecklingen, och kommittén har sammanlagt sju ministrar som medlemmar. Dess uppgift är stärka samordningen av region- och distriktspolitiken. I politiken framhävs kraftiga stödåtgärder och -instrument för glest bebyggda områden och distriktspolitiska prioriter.

I det förslag som utarbetades av den följande regeringen år 2006 flyttades tyngdpunkten mot säkerställande av tillgången till bättre service och förbättring av kommunernas ekonomiska situation särskilt inom perifera områden. De områden som får särskilt stöd har fastställts separat och de stöd som områdena får har differentierats. Med de svagaste regionerna avses glest bebyggda områden som släpar efter i utvecklingen och varifrån avståndet till stadsregioner och större marknader är stort. Regeringen framhävde starkt betydelsen av sänkta socialskyddsavgifter inom dessa regioner. Sänkta socialskyddsavgifter eller sänkta skatter tillämpas inom områden där ca 23 procent av befolkningen bor (72 procent av landsarealen). Målet är att garantera lika levnadsförhållanden i hela landet, upprätthålla den nuvarande bosättningsstrukturen samt att koncentrera sig på utveckling av regionernas starka sidor. Regeringens mål är att samtliga regioner ska delta i skapandet av välfärd och att förutsättningar för tillväxt ska skapas också inom perifera områden och områden som liknar landsbygd. Sedan år 2006 har regionalpolitiken i problemlösning-

en framhåvt en differentierad politik som utgår från regionernas behov.

På centralförvaltningsnivån är det ministerierna som ansvarar för regionutvecklingen. Ett ministerium för lokalförvaltning och regionutveckling har huvudansvaret för regionutvecklingen och bosättningspolitiken. Det finns en särskild regionutvecklingsenhet inom ministeriet. Också flera andra ministerier deltar i regionutvecklingen, och samarbetet mellan ministerierna i verkställandet av regionalpolitiken har intensifierats under de senaste åren. De lokala myndigheterna förväntas främja uppnåendet av de regionutvecklingsmål som ministerierna uppställt.

Det finns sammanlagt 19 landskap (fylke) och 431 kommuner i Norge. Landskapsfullmäktige representerar landskapet. På den regionala nivån finns det provinsiella förvaltningsbyråer och regionala ämbetsverk som företräder centralförvaltningen.

Varje landskap upprättar en egen landskapsöversikt för fyra år i sänder, samt i anslutning till den en regionutvecklingsplan och en genomförandeplan. Regionalpolitiken är rikstäckande men i och med regionprogrammen har landskapen fått mer styrande makt och finansiell makt. År 2003 flyttades 80 procent av budgeten för regionutveckling från ministeriet för regionförvaltning och regionutveckling ned till landskapsnivån. Landskapen leder det regionala samarbetet kring upprättandet och genomförandet av utvecklingsplaner. Sektorsministerierna är dock fortfarande starka aktörer i verkställandet av regionalpolitiken. Avsikten är att en regional och kommunal reform ska genomföras år 2010. Målet är att reformera förvaltningen på regional nivå så att det finns ett färre antal regioner än de nuvarande 19 landskapen.

Landskapen ansvarar tillsammans med kommunerna och de regionala enheterna vid namn Innovasjon Norge för tilldelning av finansieringen.

I Norge har de budgetmedel som reserverats för traditionella direkta regionala stöd ökat under de senaste åren. Det område som är berättigat till regionalt stöd utvidgades under perioden 2007–2013 och också arealen för de regioner som är berättigade till maximalt stöd ökade. De traditionella regionala

stöden omfattar bl.a. investeringsstödet, regionutvecklingsstödet, de regionala risklånerna och rådgivningen och stödet i anslutning därtill. Stödområdena har definierats och stödet inriktas så att de svagaste regionerna får de högsta stöden. Företags verksamhetsmiljöstöd är ett viktigt regionalpolitiskt instrument som används till utvecklande av företagsklimatet och trafikinfrastrukturen samt till verkställandet av kompetenscentraprogrammet.

De ur innovationspolitisk synpunkt viktigaste ministerierna är handels- och industriministeriet, som ansvarar för innovations- och klusterpolitiken, ministeriet för undervisning och forskning, som ansvarar för den allmänna FoU-politiken samt ministeriet för lokalförvaltning och regionutveckling, som ansvarar för innovationspolitiken på regionnivå. De verkställande myndigheter som är underställda handels- och industriministeriet samt forsknings- och utbildningsministeriet liksom också Innovation Norway ansvarar för främjande av uppnåendet av målen för regionutveckling samt för främjande av ett innovationsvänligt klimat inom regionerna. Innovation Norway är ett bolag som ägs av staten (handels- och industriministeriet) och landskapen och som har till uppgift att både främja utvecklingen av företagsverksamhet, särskilt industri, och hjälpa regionerna att utnyttja sin potential i syfte att främja innovation och internationalisering. Dessutom är universitet och yrkeshögskolor viktiga aktörer i utvecklandet av regionernas innovationsmiljöer och -verksamhet.

Norges kompetenscentraprogram startade år 2006 då sex kompetenscentra utsågs. År 2007 utsågs ytterligare tre kompetenscentra. Målet för kompetenscentraprogrammet är att förbättra företags verksamhetsmiljö och stärka regionala industri- och informationskluster som har tillväxtvilja och internationell konkurrenskraftspotential. Stöd ges åt processkontroll, uppbyggande av nätverk, utveckling av idéer och projekt samt åt internationalisering.

När det gäller utveckling av regionala kluster finns det också en nationell arena, ett program vid namn Innovation in Networks. Målet för det är att främja samarbetet mellan företag och kunskapsinstitutioner, ge ekonomiskt och kunskapsmässigt stöd till långvari-

ga projekt, samt att främja regionala initiativ och partnerskap. Ett exempel på verktyg för lösande av särskilda problem, tillgodoseende av särskilda behov och svarande mot särskilda utmaningar inom kluster och/eller i relationerna mellan företag är programmet Value Creation 2010 Programme.

Norge har inget motsvarande regioncentralt program som Finland har men det allmänna regionalpolitiska målet är att göra byar och städer attraktiva ställen som lockar till boende. Små och medelstora städer har en viktig betydelse för landsbygdens utveckling samt för utvecklingen av avlägset belägna, perifera regioner, och det finns många åtgärder och mindre program till stöd för deras utveckling. Egna verktyg har skapats för stärkande av innovationsverksamheten på landsbygden. Dessa är ofta sektorspecifika och de organiseras vanligtvis genom centralförvaltningens försorg. Samordning av regionalpolitiken sker på regionnivå genom program och planer. I centralförvaltningen samordnas sektorministeriernas regionutvecklingsverksamhet, och på den nationella nivån sköts också samordningen mellan den centrala förvaltningen och den regionala nivån.

Danmark

Under de senaste åren har stora ändringar gjorts i den danska regionalpolitiken. År 2007 genomfördes dessutom en viktig reform av region- och lokalförvaltningen. I och med reformen bildades fem regioner av de tidigare 14 länen (Amter) och antalet kommuner minskade från 275 till 98. Målet för reformen var att uppnå storproduktionsfördelar på lokal nivå och lätta upp förvaltningen på mellannivå. I förordningen om affärsverksamhetsutveckling, som utfärdades år 2005, ålades de ovan nämnda regionerna en lagstadgad skyldighet att utveckla ekonomin med hjälp av samsamarbetsorgan som kallas forum.

Forumet är partnerskapsavtal mellan lokalförvaltningen (nya regioner och kommuner), den privata sektorn samt organisationer som producerar kunskap. Den primära uppgiften för dessa är att utveckla regionala strategier och program vilkas tyngdpunkt ligger på innovationer, informations- och kommunikationsteknik, företagsamhet och arbetskraft.

Finansieringen består av EU:s finansiering och lokal finansiering. Varje forum ska ingå ett avtal där man drar upp riktlinjer som är förenliga med nationella strategier. Forumen har också en nyckelroll i samordningen av både den nationellt finansierade regionutvecklingen och den regionutveckling som sker med hjälp av EU-medel samt en skyldighet att förvalta strukturfonderna. För att kunna främja samordningen behöver forumen dock alltid den lokala eller centrala förvaltningens godkännande för genomförandet av program. Forumen är inte underställda några regionala myndigheter utan de är direkt kopplade till ministeriet för ekonomi och affärliv.

De fem regionala råden har till uppgift att producera förvaltningstjänster åt forumen, upprätta regionala utvecklingsplaner och finansiera utveckling av affärsverksamhet tillsammans med forumen. Forumen har till uppgift att utarbeta regionala strategier för utveckling av affärsverksamheten samt att övervaka att regionala och lokala förhållanden utvecklas så att tillväxten gynnas. Kommunerna ansvarar för produktionen av tjänster som stöder affärsverksamheten samt för verkställigheten och finansieringen av utvecklingen av näringsverksamhet. De ska dessutom delta i utvecklingssamarbetet mellan kommuner och i samarbetet med forumet.

Den nya förvaltningen av regionalpolitiken i Danmark integrerar de lokala, regionala, nationella och EU-baserade ekonomiska utvecklingsåtgärderna i en enda programbaserad politik. Det nya regionalpolitiska förfarandet baserar sig på partnerskap på flera nivåer och sammanför olika aktörer från såväl den offentliga som den privata sidan. Ur den vertikala samordningens synpunkt har reformen stärkt de på lag baserade bindningarna mellan olika förvaltningsnivåer. Det regionala forumet har en viktig roll eftersom finansieringen härstammar från såväl lokala och nationella källor som EU:s medel. Deras uppgift är också att konsultera lokala myndigheter och engagera en stor skara enheter inom centralförvaltningen i stödjandet av regionutvecklingsstrategierna.

Det har skett förändringar i målen för den danska regionalpolitiken. De visar att samtliga regioner är viktiga när det gäller utveck-

lingen av samhällsekonomin och å andra sidan att det krävs också särskild utvecklingspolitik med tanke på de svagaste regionerna. Tidigare har åtgärderna fokuserats på tillväxt och utveckling men nu är avsikten att särskilt stöd riktas till perifera områden. De drar också nytta av den programbaserade finansieringen. Målet är att Danmark ska förbli det land där de regionala skillnaderna i utvecklingen mellan olika delar av landet är de minsta i hela världen. Sedan 1991 har inga direkta regionala incitament använts i Danmark utan regionalpolitiken präglas av ett rikstäckande programbaserat grepp där företags verksamhetsmiljöstöd bildar ryggraden. Fyra av de huvudsakliga målsättningarna för regionalpolitiken är sådana som främjar den tillväxtorienterade urbana utvecklingen (innovationer, IKT, företagande och arbetskraft) och två gäller utveckling av turismen och de perifera områdena.

Frankrike

I den franska regionalpolitiken har huvudstadsregionen och Paris länge haft en markerad ställning jämfört med andra regioner. Huvudstadsregionen betraktas fortfarande som en viktig tillväxtmotor, men avsikten är att betydelsen av också andra stadsregioner i Europa ska ökas. De industriområden som kämpar med strukturomvandling är problematiska ur regionalpolitisk synpunkt. Den franska regionalpolitiken kretsar kring många olika teman såsom industri, miljö och landsbygd.

Det primära målet för den nuvarande franska regionalpolitiken är att regionernas ställning som skapare av välfärd ska främjas. I regionalpolitiken betonas främjande av konkurrenskraften, ökning av de franska städernas betydelse samt integrering av samtliga regioner i den nationella utvecklingen. Målet är att jämna ut skillnader mellan regionerna genom att främja lika möjligheter till utveckling överallt.

De franska regionerna (les régions), vilka är 22 till antalet - därtill finns det fyra utomeuropeiska områden - ansvarar för regionplaneringen, den ekonomiska utvecklingen samt för yrkesutbildningen. De franska departementen, vilka är 100 till antalet, svarar för

stora infrastrukturprojekt och den sociala servicen. Prefekten är den högsta statliga myndigheten inom regionerna (régions, départements), och de olika avdelningarna vid ministerierna är underställda prefekten. Frankrike har ca 36 700 kommuner. De förbund som kommunerna ingått sinsemellan (EPCI) har fått en allt viktigare och starkare roll i och med 2004 års lag om decentralisering av förvaltningen. Sedan 1982 har en allt större del av den verkställande makten flyttats över också till ordförandena i de regionala råden och till departementens råd.

Ansvar för regionutvecklingen har nyligen överförts från inrikesministeriet på ett nytt ministerium för ekologi, energi, hållbar utveckling och regionplanering (Ministre de l'écologie, de l'énergie, du développement durable et de l'aménagement du territoire). En central aktör och samordnare i den franska regionalpolitiken är en interministeriell delegation, DIACT (Délégation interministérielle à l'aménagement et à la compétitivité des territoires, före detta DATAR). Den har till uppgift att bereda och samordna den nationella regionutvecklingspolitiken och styra verkställandet av den (Diac 2008). DIACT är också den huvudsakliga parten för regioner vid upprättande och verkställande av planeringsdokument. Sedan 1988 ansvarar DIACT också för fördelningen av EU-medel.

DIACT sköter regionutvecklingen tillsammans med FNADT (den nationella regionplanerings- och utvecklingsfonden) som finansierar åtgärder i syfte att uppnå de regionalpolitiska målen. Den deltar också i stärkandet av centrumen för konkurrenskraft. FNADT verkställer de beslut som fattats av CIACT, kommittén för regionplanering och konkurrenskraft (comité interministérielle à l'aménagement et à la compétitivité des territoires). Den finansierar också planeringsavtal och åtgärder mellan regionerna.

Regionalpolitikens målområde är hela landet och åtgärder vidtas genom avtal mellan staten och regionerna, centra för konkurrenskraft (pôles de compétitivité) samt omfattande regionala stöd. Tyngdpunkten ligger i utvecklandet och utnyttjandet av regionernas potential i hela landet, men vissa stadsregioner, landsbygdsregioner och industriella strukturomvandlingsregioner samt bergstrak-

ter och kustområden har förklarats som problemområden. De regionala stöden består huvudsakligen av investeringsstödet PAT (Prime d' aménagement du territoire) och av lokala lättnader på företagsskatten.

Det viktigaste instrumentet i verkställandet av den franska regionalpolitiken är de avtal mellan staten och regionerna (CPER) som syftar till att samordna den centrum- och regionorienterade politiken inom regionerna. Avtalen förnyades år 2007. De nuvarande avtalen (26) koncentrerar sig på vissa allt mer noggrant begränsade teman samt på nationella projekt i stor skala. Dessa finansieras av regionerna och av centralförvaltningen samt i viss utsträckning av EU-fonderna. Avtalen upprättas alltid för en begränsad period och de utgör detaljerade dokument över de program och åtgärder som ingår i dem. Avtalen sammanför DIACT, ministerierna, regionala prefekter samt regionförbunden (conseil régional) och andra enheter inom lokalförvaltningen. Upp emot 20 ministerier är parter i avtalen. Avtalen upptar en betydande del av statens budget för regionutvecklingen. Finansieringen för perioden 2000–2006 uppgick till 33,6 miljarder euro. I och med den nya programperioden verkställs projektavtalen mellan staten och regionerna och struktur-fondsprogrammen så att de kompletterar varandra, dock utgående från de regionanalyser som gjorts under en avtalad period.

DIACT:s budget representerar endast en liten del av Frankrikes budget för regionutvecklingen. Utöver avtalen mellan staten och regionerna har det dessutom ingåtts också andra partnerskapsavtal mellan centralförvaltningen och olika regionförvaltningsenheter. De små och medelstora städerna har egna projekt för främjande av urban social utveckling vilka har riktats mot fattiga områden på stads- eller kommunnivå. Avtalen skapades med tanke på integreringen av urbana utvecklingsområden samt Frankrikes administrativa gränser. De utgör en regional del av avtalen mellan staten och regionerna. Utöver detta finns det ett eget program för de största städerna (14 Communautés urbaines) vilket syftar till att stödja samarbetet mellan regionerna inom metropolområden och på detta sätt stärka metropolernas ställning i utvecklingen av regionernas ekonomi och interna-

tionella konkurrensförmåga. I syfte att stödja den franska konkurrenskraften har det upprättats ett system med konkurrenskraftscentra (Pôles de Compétitivité). Systemet infördes 2005 och för närvarande finns det sammanlagt 71 utsedda centra. De har organiserats kring företag samt forsknings- och högskolecentra. Avsikten är att skapa synergifördelar för innovativa samarbetsprojekt genom samarbete och gemensamma utvecklingsstrategier. Av centrumen har sex klassificerats som globalt betydelsefulla, tio som internationellt betydelsefulla och resten som nationellt betydelsefulla. Programmet finansieras med nationella medel och dess budget för åren 2006–2008 var 1,5 miljarder euro. Centrumen för konkurrenskraft upplevs vara viktiga aktörer i verkställandet av regionalpolitiken och industripolitiken. Genom centrumen kan utvecklingen främjas utgående från regionernas behov nerifrån och uppåt eftersom delta-garna definierar själv sina mål.

Centra av motsvarande typ har också utsetts inom landsbygdsregioner. Deras antal är högre (379) och de uppkommer närmast på basis av lokala initiativ. Projekten genomförs i form av samarbete mellan den offentliga sektorn och privata aktörer. Lagen om landsbygdens återhämtning från år 2005 slog fast att landsbygden inte enbart ska förknippas med jordbruk utan den ska uppfattas som multisektoriell miljö. Propositionens mål var att stärka instrumenten för landsbygdsutveckling, såsom ny bosättning och byggande, att skapa företagsverksamhet samt att locka till sig kompetent folk.

Irland

Under det senaste decenniet har Irland haft en mycket kraftig ekonomisk tillväxt och den nationella bruttonationalprodukten har legat över EU:s medelvärde tills den ekonomiska recessionen i slutet av 2008 ändrade situationen markant. Regionalpolitiska utmaningar på Irland är de problem som drabbar de största stadsregionerna, såsom ekonomisk koncentration, trängsel och det försvårade samsättningsläget, samt de perifera områdena i landets södra och västra delar. De övriga delarna av landet släpar ännu efter i utvecklingen jämfört med trakterna kring Dublin och

fortsätter att kämpa mot problem som beror på svagare utveckling, brisfällig infrastruktur och föga koncentrerade ekonomiska åtgärder. Det allmänna målet för regionalpolitiken är att lösa dessa problem.

För åren 2007–2013 upprättades en nationell utvecklingsplan (National Development Plan, NDP) som innehåller klara mål för regionutvecklingen. Då EU-medfinansieringen för den nya programperioden 2007–2013 har minskat, finansieras NDP nu helt med nationella medel och den har ett nära samband med den nationella investeringsbudgeten. Till tyngdpunktsområdena i den nya utvecklingsplanen (NDP) hör bl.a. avhjälpande av brister i infrastrukturen, främjande av företagande, vetenskap, teknik och innovationer, förbättrande av konkurrenskraften och kapaciteten samt integrering av regionutvecklingen så att den passar in inom ramarna för den nationella strategin för områdesanvändningen (NSS). Målen för regionutveckling är en balanserad regional utveckling samt maximering av den regionala potentialen särskilt genom utveckling av sådana regionala inkörsportar (gateways) och centra (hubs) som har fastställts i NSS. Den nationella strategin för områdesanvändningen utarbetas för 20 år framåt. Strukturfonderna programmeras skilt från den nationella utvecklingsplanen och de är inriktade mot mer noggrant definierade mål.

De irländska stödområdena och stödets omfattning har minskat betydligt jämfört med föregående period. Stöd kan erhållas i form av kapital-, forsknings- och utvecklings- samt sysselsättnings- och praktikan-slag. Stödets belopp är beroende av arten av och läget för de arbetsplatser som kommer till stånd. Den nationella utvecklingsplan som upprättats för programperioden 2007–2013 innehåller storslagna mål för tunga infrastrukturinvesteringar. De betraktas som nyckelfaktorer med tanke på den irländska ekonomins konkurrenskraft och är viktiga för den regionala ekonomiska tillväxten. Förbättring av verksamhetsmiljön inom gateway-områdena, som finansieras av fonden Gateways Innovation Fund, utgör en viktig del av de politiska åtgärderna vid sidan av den traditionella utvecklingen av infrastrukturen. Företags- och teknologiparker samt företags-

kuvöser har kommit att spela den viktigaste rollen i utvecklingen av gateway-områdena.

Riktlinjerna för Irlands regionalpolitik dras upp inom centralförvaltningen och påverkas vidare av de krav som strukturfondsprogrammen ställer. Strukturfonds- och regionalpolitiken har traditionellt i mycket hög grad drivits av centralförvaltningen eftersom hela landet utgjorde ett enda NUTS II-område fram till 1999. Under perioden 2007–2013 är landet indelat i två storområden (NUTS II). De två regionala NUTS II-mötena fortsätter som administrativa organ under perioden 2007–2013 och de skulle vilja ytterligare förstärka sin ställning. På grund av att det finns en nationell utvecklingsplan torde beslutsfattandet också fortsättningsvis ske centralt. På Irland har man dock börjat fästa större uppmärksamhet vid förbättrande av samarbetet och synergin mellan de olika regionalpolitiska aktörerna. Den nationella strategin för områdesanvändningen (den spatiala strategin, NSS) ger en ram för samordning av de olika ministeriernas (central departments) verksamheter. Finansministeriet har en nyckelroll i samordningen av NDP och EU:s strukturfonder. På den nationella nivån har ministerierna förbundit sig att i sina program och sin investeringsverksamhet följa riktlinjerna i den nationella spatiala strategin, och det har inrättats en interministeriell kommitté för övervakning och samordning av detta.

Verkställandet av den nationella utvecklingsplanen har styrt den irländska regionalpolitiken mot en i allt högre grad programbaserad regionutveckling. Regionutvecklingen fokuserar på verkställandet av den nationella utvecklingsplanen (NDP), användning av finansieringen för sammanhållningspolitik och igångsättandet av den nationella planen över områdesanvändningen (NSS). Den nationella utvecklingsplanen stöder i stor utsträckning genomförandet av den nationella planen över områdesanvändningen, och baserar sig på antagandet att starka stadscentra har ett direkt samband med den regionala tillväxten och utvecklingen och påverkar sysselsättningen, inkomsterna och livskvaliteten. Dublins ställning som en nationell inkörsport beaktas, liksom också de övriga åtta inkörsportarnas (gateways) utvecklingsbehov. NDP:s politis-

ka åtgärder med inriktning på social infrastruktur och skötseln av sociala problem (social inclusion) riktas mot fattiga stadsregioner och samhällen på landsbygden, Gealtacht-områden samt ösamhällen.

2.3 Bedömning av nuläget

När det gäller planeringssystemet berör bestämmelserna i regionutvecklingslagen flera olika förvaltningsområden, men bestämmelserna om finansiering i 4 kap. berör endast landskapsförbunden och arbets- och näringsministeriet. Detta har lett till oklarhet i fråga om lagens tillämpning. Lagens struktur har dessutom varit ologisk då även 5 kap. innehåller bestämmelser som handlar om planeringssystemet.

Detta har haft som följd att exempelvis lagens bestämmelser om remiss- och förhandlingsförfarandet inte alltid har följts.

Bestämmelser om myndigheter som deltar i regionutvecklingsarbetet finns för landskapets samarbetsgrupps och strukturfondsdelegationens del också i strukturfondslagen utöver regionutvecklingslagen. Detta har försvagat sambandet mellan och samordningen av strukturfondsverksamheten och den nationella regionalpolitiken. Arbetet i landskapets samarbetsgrupper har koncentrerat sig på frågor i anslutning till verkställandet av strukturfondsprogrammen och den uppgift att sammanjämka den nationella regionalpolitiken och strukturfondsverksamheten, som ankommit på dem ända från början, har i flera landskap ägnats föga uppmärksamhet. Sammanjämkningen av den nationella regionalpolitiken och EU:s strukturfondspolitik har också försvårats av det faktum att delegationen för regionutveckling och strukturfondsdelegationen varit separerade. En sammanslagning av delegationerna var aktuell i samband med revideringen av strukturfondslagen från ingången av 2007 men den blev aldrig genomförd. Också diskussioner kring en flyttning av bestämmelserna om landskapets samarbetsgrupper till regionutvecklingslagen har förts i samband med de tidigare revideringarna av regionutvecklingslagen, men man ville då inte ändra strukturfondslagen mitt i en pågående programperiod.

Relationerna mellan och rollen för de dokument som ansluter sig till planeringen av regionutvecklingen har i viss mån förblivit oklara. Den styrande effekten av statsrådets målbeslut om regionutvecklingen i förhållande till de regionala aktiviteterna inom de olika förvaltningsområdena har varit mindre än vad som var avsett trots att den har ökat under de senaste åren tack vare den fortlöpande övervakningen av verkställandet av beslutet. Också sambandet mellan förvaltningsområdenas planering av regionutvecklingen och den övriga planeringen inom förvaltningsområdena har varit löst och dess styrande effekt på verksamheten inom de olika politikområdena har varit liten. Vad gäller de särskilda program som statsrådet satt igång har deras förhållande till landskapsprogrammen och dessutom det faktum att det pågår program av flera olika slag samtidigt upplevts vara komplicerat. Det har upplevts som problematiskt att det utöver många EU-program dessutom existerar flera nationella program. I regeringsprogrammet för statsminister Matti Vanhanens andra regering uppsattes som mål att det nationella programsystemet förenklas.

Landskapsprogrammets styrande effekt och verkan på inriktningen av de statliga regionförvaltningsmyndigheternas åtgärder och av finansieringen har varit mindre än vad som önskades. Inte heller har landskapsprogrammets genomförandeplans betydelse för och styrande effekt i fråga om nivån på de statliga medlen och deras allokering regionalt förverkligats på det sätt som var tänkt från början. Orsakerna till detta har varit olika uppfattningar om vilka statliga anslag som borde upptas i planen samt den tidsmässiga förläggningen av planen och förhandlingarna om den i förhållande till beredningen av statsbudgeten och ramberedningen. Tidigare var också behandlingen av strukturfondsmedlen i genomförandeplanen oklar, och tidtabellen för utarbetandet av landskapets samarbetsdokument stämde inte överens med genomförandeplanen. I samband med revideringen av strukturfondslagen har tidtabellerna förenhetligats och den samtidiga behandlingen av den nationella finansieringen och EU-finansieringen klarlagts genom anvisningar om utarbetandet av genomförandeplanen.

Bestämmelserna i 10 a § i regionutvecklingslagen, som fogades till lagen vid ingången av 2007 och som handlar om den nationella statliga finansieringen, har visat sig vara de kanske mest problematiska bestämmelserna i lagen. Den i 1 mom. angivna sammanställningen av de centrala förslag om anslag som påverkar regionutvecklingen har inte blivit av. I motiveringarna till paragrafen konstaterades att sammanställningen gäller centrala regionala anslag som påverkar regionutvecklingen, anslag som i första hand är av riksomfattande betydelse ska inte sammanföras. Riksomfattande projekt och anslag är till exempel byggnadsprojekt för det rikstäckande väg- och bannätet, utvecklingen av spetsteknologin, arbetskraftspolitiken och riksomfattande utvecklingsprojekt inom utbildning. Således har inte anslag som är centrala med avseende på regionutvecklingen inte sammanställts på det sätt som ursprungligen avsågs. För att uppnå målet för sammanställning har man i stället åren 2008 och 2009 i syfte att få en helhetsuppfattning av statliga anslag av regional betydelse samlat ihop de anslag som enligt 4 § 3 punkten i reglementet för statsrådet ska fördelas regionalt för samtidig behandling vid statsrådets allmänna sammanträde.

Enligt 10 a § 2 mom. i regionutvecklingslagen kan en del av det anslag som anvisats ett landskap i beslutet lämnas utan koppling till något bestämt användningsändamål, varvid landskapsförbundet får besluta om allokeringen av anslaget i fråga inom landskapet. Anslagen ska användas vid samma ämbetsverk som hittills och anslagen till regionförvaltningen ska avsättas av ministeriet. Det förfarande som avses i bestämmelsen har inte kunnat tillämpas eftersom 10 a § inte i tillräckligt hög grad förpliktar ministerierna att lämna regionala anslag ospecificerade. Grunderna för användningen av anslag i statsbudgeten härstammar ofta från sådana skyldigheter som Europeiska gemenskapen föreskriver eller från den nationella lagstiftningen, vilket betyder att de inte kan ändras i det regionala beslutsfattandet.

Enligt 3 mom. ska den del av landskapsprogrammets genomförandeplan som gäller den statliga finansieringen utgöra landskapets förslag till statlig finansiering angående de

samlade anslagen i statsbudgeten och andra anslag som påverkar regionutvecklingen. Ministerierna ska bereda sina egna budgetförslag beträffande de samlade momenten utgående från dessa förslag. Landskapets förslag till statlig finansiering är inte bindande, men dess ställning skulle stärka de nuvarande genomförandeplanernas verkningsfullhet med tanke på statsbudgeten. I praktiken har genomförandeplanerna behandlat förutom de anslag i statsbudgeten som helt eller delvis är avsedda att användas till regionutveckling dessutom också samtliga anslag som är av betydelse med tanke på utvecklingen av landskapet eftersom sammanställningen av anslag inte har lyckats på det avsedda sättet, och om behandlingen hade begränsats endast till de anslag som särskilt anges i statsbudgeten skulle anslag med central betydelse för regionutvecklingen kunnat bli avgränsade utanför behandlingen i genomförandeplanen.

Förhandlingarna om genomförandeplanerna mellan ministerierna och landskapen har förts årligen i november–december ända sedan år 2006. Förhandlingarna har betraktats som behövliga, men de har ansetts endast ha en liten effekt på utarbetningen av statsbudgeten och på ramberedningen. Också förhandlingarna om den regionala allokeringen av anslagen har endast haft en liten styrande effekt delvis på grund av den tidsmässiga förläggningen. I syfte att avhjälpa bristerna har arbets- och näringsministeriet flyttat tyngdpunkten i planernas finansiella granskning till en senare tidpunkt i förhållande till det kommande budgetårets verksamhets- och ekonomiplanperiod. Målet för förhandlingarna har dessutom varit att koncentrera sig på strategiskt viktiga frågor genom att ett landskap endast fått lägga fram två förhandlingsförslag. Med tanke på en ökad växelverkan och informationsutbytet mellan centralförvaltningen och den regionala nivån har förhandlingarna dock betraktats som behövliga och som en bra praxis.

Bestämmelsen om områdesinledningar i 38 § 1 mom. i regionutvecklingslagen, som anger att områden utses till utvecklingsområden för inriktningen och graderingen av stödåtgärderna, är föråldrad. Utvecklingsområdesterminologin är inte användbar i en situation där det kan förekomma svåra strukturella

problem i olika delar av landet och det kan ske till och med betydande ändringar i olika regioners utvecklingsstadier inom en relativt kort tid. Det är möjligt att utse områden till stödområden utan någon klassificering som utvecklingsområde. Samarbete mellan områden som är mindre än landskap behövs t.ex. för förstärkning av den regionala strukturen och samarbetsområdena.

Under de senaste åren har vissa regioner som drabbats av akuta strukturomvandlingsproblem och där arbetsplatserna drastiskt har minskat till följd av en strukturell ändring inom industrin och serviceproduktionen genom statsrådets beslut blivit utsedda till regioner med akuta strukturomvandlingsproblem och blivit föremål för särskilda åtgärder. Besluten har baserat sig på statsrådets målbeslut om regionutveckling. Det har inte funnits någon egentlig lagstiftningsgrund för utnämning av regioner till områden med akuta strukturomvandlingsproblem.

Bestämmelserna om finansiering av regionutvecklingen i 4 kap. i regionutvecklingslagen och den förordning av statsrådet om finansiering av regionutvecklingen som utfärdats med stöd av lagen har varit de viktigaste föreskrifter som styrt landskapsförbunden i fråga om strukturfondsmedlen och användningen av landskapsutvecklingspengar. Utöver de ovan nämnda bestämmelserna har landskapsförbunden givits anvisningar och utbildning i användningen av medel. Bestämmelserna har huvudsakligen fungerat bra. Tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna har utövats genom granskningar som gällt både projekt som finansierats med strukturfondsmedel och projekt som finansierats genom nationella anslag.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Propositionens mål

I propositionen föreslås att regionutvecklingslagens bestämmelser om planering ska revideras. Syftet med revideringen är att stärka systemet för utveckling av regionerna och klargöra regionutvecklingens roll i be-

slutsfattandet inom statsrådet och de olika förvaltningsområdena. Målet är att samla bestämmelserna om de myndigheter och organ som har en central roll i regionutvecklingen i en lag om utveckling av regionerna. På detta sätt tydliggörs lagens natur som en lag som täcker planeringen av regionutvecklingen i dess helhet. Till nämnda bestämmelser hör strukturfondslagens bestämmelser om strukturfondsdelegationen samt bestämmelser om landskapens samarbetsgrupper och deras sekretariat.

Bestämmelserna i 4 kap. i den gällande lagen, vilka gäller landskapsförbunden och arbets- och näringsministeriet när dessa beviljar finansiering, föreslås bli flyttade till en helt ny separat lag. Lagens tillämpningsområde ska utvidgas så att den föreslagna lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde ska omfatta projekt som finansieras med arbets- och näringsministeriets strukturfondsmedel samt utvecklingsprojekt som delfinansieras med de blivande närings-, trafik- och miljöcentralernas ESF-medel. En ytterligare avsikt är att klargöra och precisera bestämmelserna i strukturfondslagen.

3.2 De viktigaste förslagen

Det föreslås att lagens syfte ska ändras så att den bättre motsvarar den förändrade omvärldens krav samt bättre beskriver lagens karaktär som en lag som uttryckligen reglerar planeringssystemet för regionutvecklingen. Syftet är att skapa ett system för utveckling av regionerna som baserar sig på växelverkan och nätverksbildning. Förutom lagens allmänna målsättningar föreslås i lagen bli intagna dessutom särskilda mål för regionutvecklingen. Målen för regionutvecklingen föreslås också bli preciserade så att de motsvarar den nuvarande verksamhetsmiljön.

I propositionen föreslås att delegationen för regionutveckling och strukturfondsdelegationen sammanslås till en delegation. Målet för sammanslagningen är att bidra till en ökad samordning av verkställandet av den nationella regionalpolitiken och strukturfondspolitik. Samtidigt föreslås att delegationens sammansättning justeras så att den motsvarar

delegationens nya mer omfattande uppgifter och de krav som EU:s strukturfondspolitik ställer. Det föreslås förstärkning av ställningen för landskapens samarbetsgrupper som organ som drar upp strategiska riktlinjer på regionnivån samt som organ som samordnar den nationella regionalpolitiken. Samarbetsgruppens uppgift föreslås bestå i att vara en samordnare av den strategiska helheten kring regionens utveckling och att gruppen i denna egenskap ska behandla olika myndigheters planeringsdokument som har en central inverkan på regionutvecklingen i syfte att sammanjämka dem.

I propositionen föreslås att ställningen för de dokument som har samband med regionutvecklingen ska klarläggas och deras styrande effekt stärkas. Bestämmelsen om de rikstäckande målen för regionutvecklingen föreslås bli ändrad så att innehållet i dokumentet ska definieras i mer detalj än tidigare. De rikstäckande målen för regionutvecklingen ska fastställas i avsikt att precisera lagens målsättningar samt att visa tyngdpunkterna i regionutvecklingen för en bestämd tid. I dokumentet fastställs dessutom de särskilda program och principbeslut som preciserar målen för regionutvecklingen och bidrar till att målen uppnås. I dokumentet definieras också de ministerier som är centrala med avseende på regionutvecklingen och som ska fastställa målen och åtgärderna för regionutveckling för sina respektive förvaltningsområden. Det dokument i vilket målen och åtgärderna för regionutvecklingen inom förvaltningsområdet samt principerna för den regionala inriktningen och finansieringen av åtgärderna ingår föreslås bli kallad regionstrategi. Regionstrategin skulle kunna ingå också i något annat planeringsdokument för förvaltningsområdet, om detta anses ändamålsenligt.

Genomförandeplanens betydelse och styrande effekt föreslås bli ökad genom att utarbetandet av den och förhandlingarna om den koppas till regionförvaltningsmyndigheternas styrningsförfaranden i anslutning till strategisk styrning och resultatavtalsförhandlingar. I syfte att öka planens verkningsfullhet föreslås att planen i en större utsträckning än vad som föreskrivits tidigare behandlar den statliga finansiering samt kommunernas finansi-

ering som påverkar genomförandet av landskapsprogrammet.

Det föreslås att programsystemet för regionutvecklingen förenklas i enlighet med riktlinjerna i regeringsprogrammet så att särskilda program som inleds genom statsrådets beslut samlas ihop och att bestämmelser om hur programmen utses och om målen för dem utfärdas genom förordning av statsrådet. Det föreslås dessutom att övervakningen samt bedömningen och utvärderingen av programsystemet inom regionutvecklingen stärks genom att man fastställer målen och nyckeltalen för programmen i samband med att de upprättas.

Tillämpningen av remiss- och förhandlingsförfarandet främjas också i och med att den nuvarande lagen föreslås bli delad upp på två. På detta sätt skulle bestämmelsen om remiss- och förhandlingsförfarandet utgöra en mer logisk del av det kapitel som handlar om programarbetet.

Det föreslås ändringar i bestämmelserna om områdesindelningar, som används för inriktning av regionutvecklingsåtgärderna, så att den föråldrade klassificeringen av vissa områden som utvecklingsområden slopas. Det är möjligt att utse områden till stödområden utan någon klassificering som utvecklingsområde. Det föreslås vidare att statsrådet kan förklara sådana områden som drabbas av kraftiga minskningar i antalet arbetsplatser eller andra omständigheter med en plötslig inverkan på regionens ekonomi som områden med akuta strukturomvandlingsproblem för viss tid. Det föreslås att 10 a § stryks ur regionutvecklingslagen. Landskapsförbundens ställning ska stärkas i stället genom en ökning av den andel av landskapsutvecklingspengarna som inte har kopplats till något program och som ska tilldelas landskapsförbunden. Avsikten är dessutom att landskapsförbunden i anslutning till regionförvaltningsreformen ska få en möjlighet att utöva inflytande över inriktningen av närings-, trafik- och miljöcentralernas samt till behövliga delar också regionförvaltningsverkens medel.

Regionutvecklingslagens bestämmelser om finansiering av regionutvecklingen föreslås enligt propositionen bli intagna i en ny separat lag och i den föreslås några preciseringar. I samband med regionförvaltningsreformen

har beslutsfattandet beträffande Europeiska regionala utvecklingsfonden föreslagits bli flyttat från länsstyrelserna och social- och hälsovårdsministeriet till landskapsförbunden. Detta förutsätter att regionutvecklingslagens bestämmelser om stödsystemen och beloppet av stöd justeras. Lagen ska preciseras också på basis av de erfarenheter som vunnits i samband med verkställandet av lagen. Avsikten är att till lagen fogas också ett stödsystem och lagstiftningsgrund för utvecklingsprojekt som finansieras genom Europeiska socialfonden samt motsvarande preciseringar av bestämmelser i fråga om nationella projekt. Avsikten är vidare att justera också grunderna för återkrav samt att tillgodose vissa ändringsbehov som upptäckts i samband med verkställandet. Av denna anledning är det nödvändigt att ändra också lagens namn.

Samtidigt föreslås sådana ändringar i strukturfondslagen som beror på bl.a. att regionutvecklingslagen nu ersätts med två nya föreslagna lagar, att bestämmelserna om landskapens samarbetsgrupper flyttas över till lagen om utveckling av regionerna och på förslaget om revidering av den statliga regionförvaltningen (RP 59/2009 rd). De uppgifter i anslutning till strukturfondsfrågor som tidigare ankommit på inrikesministeriet och arbetsministeriet har från ingången av 2008 blivit överförda till arbets- och näringsministeriet genom lagen om överföring av vissa uppgifter till arbets- och näringsministeriet (971/2007). De tekniska ändringar i strukturfondslagen som följer av överföringen av uppgifter föreslås bli gjorda i anslutning till denna proposition. Det föreslås dessutom att bestämmelserna om förmedlande organ samt om förvaltningen av strukturfondsprogram mellan medlemsstaterna ska förtydligas och preciseras utgående från de erfarenheter som vunnits från tillämpningen av lagen.

Samtidigt föreslås sådana ändringar i lagen om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna (500/2008) genom vilka hänvisningarna till bestämmelserna i regionutvecklingslagen korrigeras så att de motsvarar de nu föreslagna ändringarna.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Förslaget har indirekta konsekvenser för företagsverksamheten och förutsättningarna för utvecklande av den i och med att samarbetet mellan myndigheterna blir mer effektivt och att åtgärderna och den statliga finansieringen inriktas på ett noggrannare sätt. Genom förslaget ändras egentligen inte grunderna för allokering av den finansiering som påverkar regionutvecklingen. Genom förstärkt samarbete mellan myndigheterna och bättre samordning av åtgärderna kan man åstadkomma en indirekt positiv effekt på företags investeringar och forsknings- och utvecklingsverksamhet samt på innovationer och samtidigt förbättra företagets förutsättningar för internationalisering.

Förslaget kan indirekt förbättra hushållens ekonomiska ställning och sysselsättningen tack vare de åtgärder som staten vidtar och i och med att de sysselsättningsstödande åtgärderna blir mer effektiva.

Genom förslaget förbättras förfarandena för samarbetet mellan staten och kommunerna vilket gör att användningen och inriktningen av offentlig finansiering blir mer effektiv. Dessutom utvecklas formerna av samarbete mellan de offentliga aktörerna och den privata sektorn. Förslaget kommer att ha positiva effekter på produktiviteten inom den offentliga sektorn i och med att myndigheternas samarbetsförfaranden utvecklas.

4.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Genom förslaget ändras inte arbetsfördelningen mellan staten och kommunerna generellt sett. Genom förslaget förbättras och intensifieras samarbetet mellan de statliga regionförvaltningsmyndigheterna och landskapsförbunden och förfarandena för det, vilket stärker landskapsförbundens ställning och inflytande med tanke på inriktningen av statliga åtgärder. I fråga om länsstyrelsernas projekt och de projekt inom social- och hälsovårdsministeriets verksamhetsområde som finansieras genom Europeiska regionala ut-

vecklingsfonden överförs beslutsfattandet på landskapsförbunden.

4.3 Miljökonsekvenser

Förslaget bidrar till ett bättre samarbete mellan myndigheterna och en bättre samordning av planeringen, vilket kan minska användningen av naturtillgångar. I och med att planeringen effektiviseras kan förslaget ha indirekta inverkningsar i form av en tätare regionstruktur och minskad trafik. Därigenom kan förslaget ha indirekta positiva effekter på mängden av, kvaliteten på och hanteringen av utsläpp och avfall. Genom en mer effektiv planering kan man även minska de hot som riktar sig mot jordmånen, vattendragen, luften, klimatet och förändringen av det, naturens mångfald och växtligheten samt de levande organismerna. Genom en mer effektiv planering kan man vidare åstadkomma en indirekt positiv inverkan på samhällsstrukturens utveckling och på skötseln av byggnaderna och landskapet samt av stadsbilden och det kulturella arvet. Förslaget kan därigenom anses ha indirekta positiva effekter också på människornas levnadsförhållanden och trivsel. Miljökonsekvensbedömningar bör göras av landskapsprogrammen och strukturfondsprogrammen. Syftet med detta är att redan vid utarbetandet av programmen beakta de konsekvenser för miljön som de medför genom sina inverkningsar på näringsverksamheten och trafiken.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

Förslaget ingriper inte i de enskilda medborgarnas ställning och agerande i samhället. Förslaget har således inga inverkningsar på de grundläggande fri- och rättigheterna eller på rättssäkerheten. Genom förslaget förbättras föreningars och organisationers möjligheter att delta i planeringen av regionutvecklingen och därigenom indirekt medborgarnas möjligheter att delta i och påverka saker som berör dem och deras livsmiljö.

Förslaget har inga direkta sociala konsekvenser eller hälsoeffekter eller konsekvenser i fråga om jämlikhet, barn eller jämställdheten mellan könen. Planeringssystemet tar hänsyn till olika befolkningsgruppers behov i

den helhet som regionutvecklingen bildar och syftar till att trygga tillgången till de tjänster som dessa behöver. I syfte att säkerställa att jämställdheten mellan könen verkställs ska särskild uppmärksamhet fästas vid att båda könen i lika stor utsträckning kan delta i verksamheten vid de organ som tillhör planeringssystemet. I programarbetet i anslutning till regionutvecklingen fästs dessutom uppmärksamhet vid tillgodoseendet av båda könen behov och möjligheter.

Det centrala målet för propositionen är att inverka positivt på produktionen och sysselsättningen inom regionerna och därigenom på deras konkurrenskraft genom att planeringssystemet för regionutvecklingen förbättras och samarbetet mellan myndigheterna effektiviseras. Målet är att öka utvecklingsarbetets verkningsfullhet och därigenom förutsättningarna för näringsverksamhet och sysselsättning inom regionerna. Ett särskilt mål för regionutvecklingen är att utjämna skillnaderna i olika regioners utveckling.

Förslaget har inte någon indirekt inverkan på den volym av finansiering som används till regionutveckling eller på volymen av investeringsfinansiering. I början av 2009 tilldelades landskapsförbunden både nationell finansiering och finansiering ur EU:s strukturfonder för att användas till regionalt utvecklingsarbete.

Som nationell finansiering tilldelades landskapsförbunden sammanlagt 30,4 miljoner euro i landskapsutvecklingspengar, av vilka sammanlagt 17,9 miljoner euro allokerades till den grundläggande finansieringen av nationella särskilda program och sammanlagt 12,5 miljoner euro i ospecificerade anslag. Av landskapsutvecklingspengarna reserverades sammanlagt 2,2 miljoner euro för arbets- och näringsministeriet för att användas till den nationella utvecklingen av särskilda program samt för att användas till sådana nationellt viktiga projekt för utveckling av regionerna som berör fler än en region. Samkommunen Kainuun maakunta-kuntayhtymä tilldelades sammanlagt 5 miljoner euro av Kajanalands utvecklingspengar för motsvarande ändamål.

Sammanlagt 32,4 miljoner euro av EU:s finansiering ur Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska social-

fonden (ESF) för de operativa programmen inom målet regional konkurrenskraft och sysselsättning och 21,1, miljoner euro av den statliga medfinansieringen allokterades till landskapsförbunden inklusive samkommunen Kainuun maakunta –kuntayhtymä.

Avsikten är att genom planeringssystemet inverka på allokeringen av finansiering särskilt till de svagast utvecklade regionerna i syfte att förbättra deras konkurrenskraft och därigenom också verksamhetsbetingelserna för de företag som är verksamma inom regionerna. Ett ytterligare syfte är att genom planeringssystemet trygga servicen särskilt inom de svagast utvecklade regionerna samt i den glest befolkade glesbygden och skärgården. Förslagets syfte är vidare att trygga tillgången till informationstjänster särskilt i den glest befolkade landsbygden och skärgården.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Arbets- och näringsministeriet tillsatte den 15 augusti 2008 en arbetsgrupp för att bereda en revidering av regionutvecklingslagen. Arbetsgruppen är sammansatt av företrädare för de ministerier som är centrala med avseende på regionutvecklingen, för landskapsförbunden och arbetskrafts- och näringscentralerna storområdesvis samt företrädare för arbets- och näringsministeriets koncernstyrningsenhet och regionutvecklingsenhet. Arbetsgruppens uppdrag kompletterades den 14 april 2009 så att i uppdraget inkluderades också beredning av behövliga ändringar i strukturfondslagen. Samtidigt justerades arbetsgruppens sammansättning och förlängdes dess mandat till den 30 november 2009. Under beredningen ordnades två diskussionsmöten den 23 oktober 2008 och den 13 februari 2009 till vilka företrädare för de i sammanhanget viktigaste organisationerna samt för de ministerier som inte är med i arbetsgruppen inbjöds. Sametinget deltog i de båda diskussionsmötena och med sametinget fördes också förhandlingar enligt 9 § i sametingslagen vid arbets- och näringsministeriet den 7 april 2009.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Ett utkast till regeringens proposition skickades ut på remiss den 2 juni 2009. Remisstiden gick ut den 25 juni 2009. Sammanlagt 69 utlåtanden erhöles.

Utlåtande erhöles från följande landskapsförbund: Södra Karelen, Södra Österbottens, Södra Savolax, Tavastlands, Östra Nylands, Mellersta Finlands, Mellersta Österbottens, Kymmenedalens, Lapplands, Birkalands, Norra Karelen, Norra Österbottens, Norra Savolax, Österbottens, Päijänne-Tavastlands, Satakunta, Nylands och Egentliga Finlands förbund samt samkommunen Kainuun maakunta-kuntayhtymä. Av ministerierna avgav följande ministerier ett utlåtande: kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, undervisningsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet och miljöministeriet samt dessutom finansministeriets controllerfunktion. Inom arbets- och näringsministeriet erhöles utlåtanden från koncernstyrningsenheten, avdelningen för arbetslivs- och marknadsfrågor och centret för utveckling av koncerntjänsterna. Följande organisationer har avgett utlåtande: Akava rf, Finlands Näringsliv EK, Centralhandelskammaren, Centralförbundet för jord- och skogsbruksproducenter MTK r.y., Finlands Kommunförbund, Finlands Naturskyddsförbund och Företagarna i Finland rf. Dessutom har Finlands Fackförbunds Centralorganisation r.f. (FFC) och Tjänstemannacentralorganisationen rf (FTFC) avgett ett gemensamt utlåtande. Utlåtande har dessutom avgetts av Sjöfartsverket, Banförvaltningscentralen, Sametinget, Vägförvaltningen samt från Uleåborgs och Åbo vägdistrikt, Statens revisionsverk, TE-centralerna gemensamt och från skärgårdsdelegationen; dessutom har Kuopio och Nandens städer samt Sulkava kommun instämt i skärgårdsdelegationens utlåtande. Av länsstyrelserna har utlåtande erhöles från bildningsavdelningarna vid länsstyrelserna i Södra Finlands län, Västra Finlands län, Uleåborgs län och i Lapplands län samt av länsstyrelsen i Östra Finlands län. Av de regionala miljöcentralerna har utlåtande avgivits av Södra Savolax, Tavastlands, Mellersta Fin-

lands, Lapplands, Sydvästra Finlands, Västra Finlands, Birkalands, Norra Karelen, Norra Österbottens, Norra Savolax och Nylands miljöcentraler. Dessutom har Ålands landskapsregering avgivit ett utlåtande. Sällskapet för Miljöfostran i Finland rf har inkommit med ett ställningstagande till det förslag som skickades ut på remiss samt till propositionen om revidering av den statliga regionförvaltningen (RP 59/2009 rd).

I utlåtandena ansågs utgångspunkterna till propositionen vara de rätta och målen för den i allmänhet vara ett steg i rätt riktning. Enligt utlåtandena samlar propositionen olika förvaltningsområden och myndigheter samt deras uppgifter i tydligare helheter än tidigare. I flera utlåtanden konstateras det dock att det finns alltför många aktörer och för många dokument av olika slag. Sammanslagningen av delegationen för regionutveckling och strukturfondsdelegationen ansågs enligt utlåtandena vara en positiv lösning. Uppdelningen av bestämmelserna i den gällande regionutvecklingslagen i två lagar betraktades i huvudsak som en positiv lösning som förbättrar lagens funktion. Länsstyrelserna ansåg att en separat lag om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde lägger alltför stor vikt vid arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Många remissinstanser konstaterade att det skapar förvirring att riksdagen som bäst redan behandlar ett förslag till en lag med vissa ändringar i regionutvecklingslagen i samband med propositionen om revidering av regionförvaltningen. Flera landskapsförbund tog i sina utlåtanden ställning också till det förslag om samarbetsområden mellan landskap som ingår i propositionen om regionförvaltningsreformen. Alla landskap betraktade inte inrättandet av organ enligt propositionen som ändamålsenligt eftersom det skulle innebära att man skapar en ny förvaltningsnivå. I stället betraktades sådant samarbete mellan landskapen som baserar sig på frivillighet och områdesindelning som betingas av ärendets art som viktigt. En del förbund ansåg att förfarandet enligt 16 § i det aktuella lagförslaget är tillräckligt. Landskapsförbunden ansåg ganska enhälligt att förslaget att slopa 10 a § i regionutvecklingslagen enligt denna proposition inte är motive-

rat och att paragrafen bör kvarstå. Förbunden anförde att det krävs en höjning av landskapsutvecklingspengarna i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Matti Vanhanens andra regering. När det gäller de landskapsutvecklingspengar som används av arbets- och näringsministeriet konstaterar några landskapsförbund att den andel av landskapsutvecklingspengar som ministeriet använder borde vara mycket liten och att den bästa lösningen vore om ett skilt utvecklingsanslag skulle anvisas arbets- och näringsministeriet i statsbudgeten. Man önskade precisering av landskapsförbundens uppgifter när det gäller förbundens deltagande i förfarandena för den strategiska planering och styrningen av den statliga regionförvaltningen. Med anledning av förslaget om inrättande av ett särskilt organ för utveckling av landskapsförbundens språkliga service konstaterade vissa förbund att ett sådant organ är onödigt eftersom man också annars iakttar språkkrav. Flyttningen av bestämmelserna om landskapets samarbetsgrupp från strukturfondslagen till det lagförslag som gäller systemet för nationell utveckling av regionerna och förstärkningen av samarbetsgruppens strategiska roll betraktades som en bra lösning. Förslaget att ersätta indelningen i ekonomiska regioner med en indelning i kommunernas samarbetsområden som vid behov fastslås i landskapsprogrammet fick understöd på villkor att anskaffningen av tillräcklig information över kommungränserna kan tryggas. Förslaget att slopa termen utvecklingsområde vann understöd. När det gäller klassificeringen av vissa regioner som områden med akuta strukturomvandlingsproblem ansågs pendlingsregioner vara en bättre utgångspunkt än enskilda kommuner. Skärgårdsdelegationen och Egentliga Finlands förbund framförde i sina utlåtanden att 31 § i förslaget skulle ändras så att den överensstämmer med 38 § 4 mom. i den nuvarande regionutvecklingslagen. Kuopio och Nådendals städer samt Sulkava kommun meddelade att de instämmer i det utlåtande som skärgårdsdelegationen givit.

När det gäller lagförslaget angående finansiering framfördes det flera kommentarer till förslaget till en lag om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och när-

ingsministeriets förvaltningsområde angående lagens tillämpningsområde. I utlåtandena fästes uppmärksamhet vid att centralförvaltningen bör ha tillräckliga styrbefogenheter i fråga om den strukturfondsverksamhet som ska överföras från länsstyrelserna till landskapsförbunden. Förslaget beträffande rätten att överföra stödet på någon annan i syfte att genomföra det projekt som ska stödas är enligt remissinstanserna värt att understödjas.

6 Samband med andra propositioner

Regeringen avlät den 24 april 2009 till riksdagen en proposition med förslag till lagstiftning om revidering av regionförvaltningen (RP 59/2009 rd). Propositionen inbegriper också ett förslag till ändring av regionutvecklingslagen. Ändringsförslagen gäller bestämmelserna i 7 § i regionutvecklingslagen om landskapsförbundens uppgifter, samar-

betsområden som föreslås bli bildade och de uppgifter som sköts inom ramen för dem, ordnandet av beslutsfattandet i samarbetsområdena, samarbetsorganet och valet av detta, avtal om samarbete samt skyldigheten att samarbeta, ökandet av landskapsprogrammets verkningsfullhet med tanke på regionutvecklingen samt sökande av ändring i samarbetsorganets beslut. Förslagen till ändrade paragrafer och deras motiveringar har nu inkluderats i denna proposition, eftersom den gällande regionutvecklingslagen föreslås bli upphävd. De paragrafer som gäller regionutvecklingslagen och detaljmotiveringarna till dem har tagits in i denna proposition sådana som de var i den proposition som regeringen har avlåtit till riksdagen den 24 april 2009 (RP 59/2009 rd).

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2010 och avses att bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslagen**1.1 Lagen om utveckling av regionerna****1 kap. Allmänna bestämmelser**

1 §. Syfte. I paragrafen definieras lagens syfte. Det föreslås att lagens syfte ska ändras så att det bättre motsvarar den förändrade omvärldens krav samt beskriver lagens karaktär som en planeringslag. Enligt det mål som anges i paragrafens första mening är syftet att skapa ett system för regionernas utveckling som baserar sig på växelverkan och nätverksbildning. I den lag som föreslås beskrivs de myndigheter som deltar i utvecklingen av regionerna på både centralförvaltningens nivå och regionnivå samt deras uppgifter. Skötseln av uppgifterna baserar sig på växelverkan mellan myndigheterna och andra parter som är centrala med avseende på utvecklingen av regionerna. Nätverksbildningen kan bestå av ett strategiskt samarbete mellan olika aktörer samt av bytet av information och erfarenheter mellan aktörerna från olika regioner vilket sker i fri form och från varje parts egna utgångspunkter eller i form av ett nätverksprojekt som erhåller offentlig finansiering varvid verksamhetens aktiviteter är ganska noggrant reglerade. Samarbetet mellan olika aktörer i nätverken förbättrar möjligheterna att reagera snabbt i situationer med sociala förändringar. Allt oftare fattas besluten om regionutveckling i nätverk som består av företag, kommuner, myndigheter, organisationer samt av forsknings- och utbildningsanstalter. Nätverksbildningen av regioner och olika kompetensområden är en viktig faktor med tanke på både den nationella och den internationella konkurrensen. Avsikten är att i denna lag föreskriva om uppgifterna för de myndigheter som verkar i nätverk och för andra aktörer vid utarbetandet och sammanjämkningen av olika mål och program. Kommunerna och staten ska också fortsättningsvis ha ansvaret för regionutvecklingen.

I första meningens andra sats beskrivs också de allmänna målen för regionutvecklingen.

Ett välfungerande system för regionutvecklingen gör det möjligt för olika parter att utöva större inflytande och möjliggör också en effektiv användning av resurserna. Ett välfungerande system förbättrar förutsättningarna för en balanserad utveckling av olika regioner och för deras välfärd och ekonomiska tillväxt som baserar sig på hållbar utveckling. Målet för den balanserade utvecklingen av regionerna är att med beaktande av olika regioners egna förutsättningar skapa möjligheter för en balanserad utveckling av näringarna och befolkningsstrukturen inom regionen. Den ekonomiska tillväxten har spelat en central roll när Finland har utvecklat sig till en modern välfärdsstat. De faktorer som bidrar till den ekonomiska tillväxten är särskilt befolkningens utbildningsnivå samt investeringarna i företag och forsknings- och utvecklingsverksamhet. Den ekonomiska tillväxten är den faktor som bäst främjar sysselsättningen och människornas välfärd. Målen för regionutvecklingen och de åtgärder genom vilka målen nås ska utgå från hållbar utveckling. Principen för hållbar utveckling bygger på ett hållbart utnyttjande av naturtillgångarna och på miljöskyddsprincipen, men innefattar dessutom bevarandet av naturens mångfald samt en social och kulturell dimension. Med tanke på miljöns hållbarhet är det i fortsättningen särskilt viktigt att man i regionutvecklingen svarar mot de utmaningar som klimatförändringen innebär så att man både stävjar klimatförändringen och förbereder sig på extrema väderfenomen och andra konsekvenser av klimatförändringen. En socialt hållbar utveckling förutsätter bl.a. att en rättvis samhällsutveckling och de sanitära förhållandena främjas vilket också för sin del ökar välfärden.

2 §. Tillämpningsområde. I paragrafen definieras lagens tillämpningsområde. Enligt paragrafens första mening ska den föreslagna lagen tillämpas på utvecklingen av regionerna, på utarbetandet och genomförandet av planer och program för utveckling av regionerna samt på samordningen och övervakningen av planerna och programmen. Tillämpningsområdet föreslås inte bli ändrat till denna del. Med program avses både nationel-

la program för utveckling av regionerna och Europeiska gemenskapens regionala strukturfondsprogram. I paragrafen föreslås dessutom att lagen ska tillämpas på genomförandet av program och planer. I princip svarar varje förvaltningsområde självständigt för genomförandet av ett program till den delen programmet förutsätter användning av anslag som i statsbudgeten anvisats för förvaltningsområdet i fråga. I 2 mom. föreslås att i fråga om genomförandet av program som delfinansieras med medel ur Europeiska gemenskapens strukturfonder samt om förvaltningen av finansieringen ur strukturfonderna och av motsvarande nationell medfinansiering gäller vad som föreskrivs särskilt. I strukturfondslagen (1401/2006) finns bestämmelser om förvaltningen av och om samordningen av genomförandet av strukturfondsprogram. Strukturfondslagen omfattar inte beredningen och godkännandet av operativa program inom målet regional konkurrenskraft och sysselsättning och målet europeiskt territoriellt samarbete, vilka delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden, utan bestämmelserna om dessa finns i regionutvecklingslagen. I paragrafen finns dessutom en hänvisning till annan lagstiftning vilken äsyftar särskilt lagen om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna (500/2008) som tillämpas på gemensamma operativa program inom det gränsöverskridande samarbetet vid Europeiska gemenskapens yttre gränser vilka delfinansieras genom det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet. Till den delen man med genomförande av program och planer avser uppgifter i anslutning till beviljande, utbetalning och övervakning av stöd föreslås att bestämmelser om detta tas in i en lag om finansiering som ska stiftas särskilt.

Den föreslagna lagens tillämpning i landskapet Åland bestäms på basis av självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Inom landskapet Åland ska lagen inte tillämpas på ärenden i vilka landskapet har lagstiftningsbehörighet enligt 18 § i självstyrelselagen. Inom de områden som berörs av de i lagförslaget nämnda programmen är landskapet åtminstone i huvudsak behörigt i lagstiftningsärenden. Till denna del ska den föreslagna lagen inte tillämpas i landskapet

Åland. Å andra sidan ska rikets lagstiftning tillämpas i ärenden i vilka lagstiftningsbehörigheten enligt självstyrelselagen tillkommer riket. På eventuella program som omfattas av rikets lagstiftningsbehörighet ska lagen därmed tillämpas också i landskapet Åland. Om man vill att förvaltningsuppgifter i samband med dessa program ska överföras på landskapets självstyrelsemyndigheter, ska för ändamålet utfärdas en sådan överenskommelseförfordning som avses i 32 § i självstyrelselagen.

3 §. Definitioner. I paragrafen föreslås definitioner på sådana begrepp av central betydelse med tanke på lagen vilka inte definieras i paragrafen i fråga. Med region avses enligt 1 punkten sådana landskapsområden eller verksamhetsområden för statens regionförvaltningsmyndigheter som avses i lagen om landskapsindelning. Definitionen motsvarar definitionen i 3 § 1 mom. 1 punkten i regionutvecklingslagen. Med statens regionförvaltningsmyndigheter avses de blivande regionförvaltningsverken och närings-, trafik- och miljöcentralerna och deras verksamhetsområden vilka huvudsakligen baserar sig på landskapsindelningen. I 2 punkten definieras vilka program som är regionala strukturfondsprogram. Sådana är operativa program och åtgärder för tekniskt stöd som delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden och som gäller målet regional konkurrenskraft och sysselsättning och målet europeiskt territoriellt samarbete. Med strukturfondsmedel avses enligt 3 punkten medel som Europeiska gemenskapens kommission har beviljat Finland från strukturfonderna enligt Europeiska gemenskapens budget.

4 §. Målen för regionutvecklingen. I paragrafen definieras målen för regionutvecklingen. Det allmänna syfte med lagen som anges i 1 § kompletteras genom de mål för regionutvecklingen som föreslås i denna paragraf. Enligt 1 punkten föreslås som mål för regionutvecklingen förstärkning av regionernas nationella och internationella konkurrenskraft. Den finländska samhällsekonomin fungerar och företagen i Finland verkar i en internationell miljö där konkurrenskraften mellan de olika regionerna och företagen inom regionerna spelar en allt större roll. Regionernas konkurrenskraftsfaktorer är bl.a.

produktivitet, humankapital, innovationskraft samt områdets tillgänglighet. I 2 punkten föreslås främjandet av den ekonomiska balansen och utvecklingen av näringsverksamhet som mål för regionutvecklingen. Med detta åsyftas en balanserad utveckling av ekonomin, sysselsättningen och företagsverksamheten. Enligt 3 punkten är målet för regionutvecklingen att främja hållbar sysselsättning vilket betyder att matchningen på arbetsmarknaden fås att fungera, dvs. att efterfrågan och utbudet på arbete är i balans. I 4 punkten föreslås minskning av skillnaderna mellan och inom regionerna i fråga om utvecklingsnivå samt utveckling av regionernas egna starka sidor och höjning av deras specialiseringsgrad som mål för regionutvecklingen. Regionerna är olika och det bästa resultatet nås om varje region identifierar sina egna starka sidor och specialiserar sig på dem. Regionerna har i princip redan nu olika kompetensområden och konkurrensfaktorer både nationellt och internationellt sett. När en region specialiserar sig på sådant kunnande och utnyttjande av kunnandet för vilket den redan har tillväxtpotential tack vare den befintliga näringsstrukturen eller ett existerande kunskapscentrum stärker regionen sin konkurrenskraft. Åtgärder i syfte att minska skillnaderna i utvecklingen kunde vara t.ex. trygghet av infrastrukturen, tillgången till olika former av service och tillräckliga informations- och kommunikationsförbindelser inom en region. Med hjälp av den regionala infrastrukturen skapas en gynnsam miljö för företagsverksamhet och i fråga om infrastrukturen bör således samhällets grundläggande infrastruktur inom regionen och de krav som den ställer beaktas. Som ett viktigt medel i minskningen av skillnaderna i utvecklingen är utvecklande av företagsverksamhet, ökning av kunnandet samt regionalt samarbete. Målet att minska skillnaderna i utvecklingen framhävs särskilt i regioner som håller på att bli eller har blivit efter i utvecklingen jämfört med landet i övrigt. Inom sådana regioner är arbetslösheten och den sociala utslagningen de största problemen.

Målet enligt 5 punkten är att främja befolkningens välfärd och kunnande samt kulturen i regionerna. En central faktor i den finländska framgången har varit en satsning på befolk-

ningens utbildning och kunnande inom olika områden. På grund av Finlands avsidens belägenhet och bristen på kapital föreslås att tyngdpunkten i arbetet för regionernas utveckling också fortsättningsvis ska ligga på främjande av befolkningens kunnande. Utbildningens och kulturens betydelse med tanke på förbättrad konkurrenskraft i landet och höjning av nivån på befolkningens kunnande anses vara allt viktigare och betydelsen av livslångt lärande framhävs i en föränderlig miljö. Invånarnas och arbetslivets behov som ändras i allt snabbare takt innebär stora utmaningar för flexibiliteten i utbildningen. Utslagningen är ofta ett svårt problem. De kostnader som medförs för samhället av utslagningen är betydande. Enligt beräkningarna uppgår de kostnader som en person som blivit permanent utslagen redan i ungdomen medför för samhället uppgår till ca en miljon euro innan personen i fråga fyllt 60 år. Utslagning kan förebyggas särskilt genom åtgärder som har att göra med utbildning, sysselsättning, social- och hälsovårdspolitik samt fritid. Kulturen är också en central faktor med tanke på regionernas utveckling, företagsverksamheten, regionernas attraktionskraft och människornas trivsel. Som en del av den kreativa ekonomin har kulturen fått en viktig roll i den regionala innovationspolitiken.

I 6 punkten föreslås främjande av livsmiljöns kvalitet och den hållbara region- och samhällsstrukturen som mål för regionutvecklingen. Med livsmiljöns kvalitet avses förutom faktorer som har att göra med högklassigt boende och trivsel för invånarna, dessutom områdets attraktivitet med tanke på företagets etablering vilket för sin del förbättrar områdets konkurrenskraft. Det som är viktigt med tanke på en hållbar samhällsstruktur är konsolidering och funktionell förbättring av stadsregionernas och tätorternas samhällsstruktur, resurshushållning och minskning av miljöbelastningen. Med hållbar regionstruktur avses en struktur med flera centra som baserar sig på ett starkt nätverk av städer och att stadsregioner och tätorter utgör grunden för regionstrukturen inom landskap. Också landsbygden är en del av den hållbara regionstrukturen och den har också en stor betydelse med tanke på åtgärderna för be-

kämpning av klimatiförändringen och förbättring av livsmiljöns kvalitet. I praktiken ska planeringen av markanvändningen och planeringen av regionutvecklingen bilda en helhet som främjar hållbar region- och samhällsstruktur och minskar de problem som klimatiförändringen för med sig.

5 §. Ansvar för regionutvecklingen. I paragrafen definieras statens och kommunernas ansvar för regionutvecklingen. Innehållet i paragrafen motsvarar bestämmelserna i den gällande lagen. Ansvaret för regionutvecklingen ska fördelas mellan staten och kommunerna enligt vad som närmare föreskrivs i den föreslagna lagen. I 2 mom. föreslås dessutom att för skötseln av regionutvecklingsuppgifterna i landskapen svarar ett förbund på landskapsnivå, nedan landskapsförbund, i egenskap av regionutvecklingsmyndighet. Landskapsförbunden ska alltså liksom också nuförtiden ha det huvudsakliga ansvaret för regionutvecklingen på den regionala nivån. Landskapsförbundet svarar sålunda också fortsättningsvis för målen och riktlinjerna för landskapets utveckling i och med att det godkänner landskapsöversikten, landskapsprogrammet och genomförandeplanen för landskapsprogrammet.

Till sin juridiska form är landskapsförbunden samkommuner som regionens kommuner ska vara medlemmar i. Landskapsförbundens uppgifter definieras i 10 § i den föreslagna lagen.

6 §. Planering av regionutvecklingen. Paragrafen innehåller en allmän beskrivning av planeringen av regionutvecklingen. Innehållet i paragrafen motsvarar bestämmelsen i den gällande lagen. Paragrafen är av informativ karaktär, och en närmare beskrivning av varje del i planeringssystemet föreslås ingå i var sin paragraf nedan. Enligt 1 mom. ska för regionutvecklingen i landskapet utarbetas en landskapsöversikt som anger målen för landskapets utveckling på lång sikt samt ett landskapsprogram som innehåller målen för landskapets utveckling inom de närmaste åren. Bestämmelser om landskapsöversikten ingår i 25 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999). Några närmare bestämmelser om innehållet i landskapsöversikten har inte utfärdats. När landskapsöversikten utarbetas beaktas de riksomfattande målen för

områdesanvändningen enligt 22 § i markanvändnings- och bygglagen och de rikstäckande målen för regionutvecklingen enligt 22 § i det aktuella lagförslaget. Den av miljöministeriet tillsatta arbetsgruppen för landskapsplanering gav år 2001 landskapsförbunden rekommendationer om landskapsöversikten (Suomen ympäristö 514/2001) och om hur den ska uppgöras. Sakinnehållet i landskapsöversikten bestäms utifrån landskapets egna utvecklingsbehov och specialförhållanden. Avsikten är att landskapsöversikten ger tillräckliga grunder och mål för upprättande av en landskapsöversikt och ett landskapsprogram och bedömningen av deras tidsenlighet liksom också för inriktning av verksamheten inom de olika förvaltningsområdena. Arbetsgruppen rekommenderar att den period som en landskapsöversikt täcker ska vara 20–30 år och att föremålet för granskningen i första hand ska vara landskapets område i dess helhet. En landskapsöversikt är en plan på den strategiska nivån som enligt arbetsgruppens rekommendation ska innehålla åtminstone översiktens syfte och avgränsningar, nuläget och utvecklingsutsikterna, målsättningarna och utvecklingsriktlinjerna. Översikten ska dessutom innehålla konsekvensbedömningarna samt en beskrivning av metoden för övervakning av verkningarna jämte de indikatorer som används. I ett landskapsprogram presenteras målen för utvecklingen av landskapet, och Europeiska gemenskapens regionala strukturfondsprogram utarbetas så att de mål som uppställts för programmen i Europeiska gemenskapens lagstiftning kan nås.

Enligt 2 mom. beslutar statsrådet om de rikstäckande målen för regionutvecklingen och statsrådet kan godkänna särskilda program och principbeslut för att målen ska uppnås. Det föreslås dessutom att de ministerier som är centrala med avseende på regionutvecklingen definierar för sina respektive förvaltningsområden målen och åtgärderna för regionutvecklingen som en del av planeringen av förvaltningsområdets verksamhet. De ministerier som är centrala med avseende på regionutvecklingen ska fastställas i statsrådets beslut om de rikstäckande målen för regionutvecklingen. Detta innebär en ändring jämfört med nuvarande praxis enligt vilken

statsrådet har fattat ett särskilt beslut om vilka ministerier som ska planera sin verksamhet regionalt.

I 3 mom. föreslås en bestämmelse som motsvarar den gällande lagen om att genomförandet av planer och program som avses i denna lag kan finansieras inom ramen för de anslag som anvisats och de fullmakter som beviljats för ändamålet i statsbudgeten. Varje förvaltningsområde ska bevilja finansiering för programmen på basis av det stödsystem som förvaltningsområdet tillämpar och i enlighet med lagstiftningen.

2 kap. Myndigheter och verksamhetsorgan

7 §. Arbets- och näringsministeriets uppgifter. I paragrafen ingår en definition av arbets- och näringsministeriets uppgifter i systemet för planering av regionutvecklingen. Paragrafens 1 mom. motsvarar till innehållet huvudsakligen den gällande lagen. Enligt 1 mom. ska arbets- och näringsministeriet i samverkan med ministerierna, landskapsförbunden och andra instanser som är centrala med avseende på regionutvecklingen svara för beredningen av de rikstäckande målen för regionutvecklingen. Närmare bestämmelser om målen för regionutvecklingen föreslås bli intagna i 22 §. I egenskap av det ministerium som svarar för regionutvecklingen ska arbets- och näringsministeriet ansvara för samordningen av myndigheternas uppgifter enligt denna lag. Dessutom ska arbets- och näringsministeriet i samverkan med ministerierna, landskapsförbunden och andra instanser som är centrala med avseende på regionutvecklingen svara för samordningen, övervakningen, bedömningen och utvärderingen av utarbetandet och genomförandet av landskapsprogrammen samt av andra program enligt lagförslaget, dvs. de särskilda programmen och de regionala strukturfondsprogrammen. Med andra ministerier avses sådana ministerier som genomför åtgärder och tillhandahåller finansiering som påverkar regionutvecklingen.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om arbets- och näringsministeriets rätt att ge landskapsförbunden anvisningar. Anvisningarna ska vara av teknisk karaktär och deras syfte är att precisera bestämmelserna i denna lag eller i

statsrådets förordning som utfärdas med stöd av den. För tydlighetens skull är det motiverat att utfärda bestämmelser om arbets- och näringsministeriets rätt att ge landskapsförbunden anvisningar eftersom landskapsförbunden inte tillhör arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

8 §. Delegationen för regional- och strukturpolitik. I paragrafen föreslås bestämmelser om delegationen för regional- och strukturpolitik. I 8 a § i den gällande regionutvecklingslagen finns bestämmelser om delegationen för regionutveckling. Enligt 10 a § i den gällande regionutvecklingslagen har delegationen för regionutveckling till uppgift bl.a. att samordna den nationella statliga finansieringen för regionutvecklingen, behandla fördelningen av anslagen mellan landskapen och övervaka dem. Det föreslås att uppgifterna för delegationen för regionutveckling utvidgas att omfatta även uppgifter som ankommer på strukturfondsdelegationen enligt 16 § i strukturfondslagen och att delegationens namn samtidigt ändras så att det bättre motsvarar dess utvidgade uppgifter. Enligt 1 mom. ska den centrala uppgiften för den nya delegationen för regional- och strukturpolitik vara att samordna, prognostisera, övervaka samt bedöma och utvärdera utarbetandet och genomförandet av planer och program för regionutveckling. Delegationen ska vara ett organ som på ett täckande sätt ska behandla frågor i anslutning till regionutvecklingen på centralförvaltningsnivå, följa programmens resultat, bedöma och utvärdera deras effektivitet och rapportera till arbets- och näringsministeriet om hur programmen fortskrider. Arbets- och näringsministeriet ska rapportera till statsrådet om delegationens arbete genom ministerarbetsgruppen för förvaltning och regional utveckling.

Enligt 2 mom. ska delegationen för regional- och strukturpolitik för arbets- och näringsministeriet samt för de förvaltningsmyndigheter som avses i 7 § och 27 § i strukturfondslagen och de övervakningskommittéer som avses i 25 § i strukturfondslagen kunna lägga fram förslag om hur samordningen och effektiviteten kan förbättras.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om tillsättande av delegationen. Delegationen tillsätts och dess ordförande utnämns av statsrådet.

De ändringar som gäller medlemmarna i samarbetsgrupperna ska göras av arbets- och näringsministeriet vilket skulle vara ett flexibelt förfarande med tanke på att sammansättningen ändras relativt ofta. I 4 mom. ingår en bestämmelse om bemyndigande enligt vilken närmare bestämmelser om delegationens sammansättning, mandattid och uppgifter kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §. Samarbetsgrupper. I paragrafen föreslås bestämmelser om samarbetsgrupper. Motsvarande bestämmelser finns i 17 § i den gällande lagen. Paragrafen föreslås bli delvis ändrad. I paragrafen föreslås att samarbetsgrupper kan tillsättas för samordning av samt för prognostisering, övervakning, bedömning och utvärdering av utarbetandet och genomförandet av de särskilda program, principbeslut eller andra regionalpolitiskt viktiga helheter som avses i denna lag. Avsikten är att en samarbetsgrupp ska finnas i anslutning till det ministerium till vars verksamhetsområde ett program eller annan helhet av stor betydelse med tanke på regionutvecklingen hör. Bestämmelsen i den gällande 17 § handlar endast om samarbetsgrupper som tillsatts med tanke på särskilda program. Det finns dessutom skäl att tillsätta samarbetsgrupper för bl.a. stads- eller landsbygdspolitik. I 1 mom. föreslås dessutom bestämmelser om sammansättningen hos en samarbetsgrupp och om hur gruppen utses. Medlemmarna i samarbetsgrupperna ska utses från ministerierna och från sådana juridiska personer som har en avsevärd betydelse för regionutvecklingen. Samarbetsgrupperna ska bestå av sådana företrädare för finansörer och andra ansvariga parter som skötseln av uppgiften i fråga förutsätter. Sammansättningen ska garantera en tillräckligt omfattande sakkunskap med tanke på skötseln av de uppgifter som ålagts samarbetsgruppen. Samarbetsgrupperna tillsätts och deras ordförande utnämns av statsrådet. De ändringar som gäller medlemmarna i samarbetsgrupperna ska göras av arbets- och näringsministeriet vilket skulle vara ett flexibelt förfarande med tanke på att sammansättningen ändras relativt ofta.

Enligt 2 mom. kan närmare bestämmelser om samarbetsgruppernas sammansättning och uppgifter samt bestämmelser om deras

mandatperiod och arbetsmetoder utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §. Landskapsförbundens uppgifter. I paragrafen definieras landskapsförbundens uppgifter i anslutning till regionutvecklingen. Bestämmelserna om landskapsförbundens uppgifter finns i 7 § i den gällande regionutvecklingslagen. I lagförslaget motsvarar 1 mom. 1 punkten bestämmelsen i den gällande lagen. Enligt bestämmelsen svarar landskapsförbundet för landskapets allmänna utveckling i samverkan med de statliga myndigheterna. Enligt 2 punkten svarar landskapsförbundet för utarbetandet av landskapsöversikten enligt 25 § i markanvändnings- och bygglagen och av det till landskapets planering hörande landskapsprogrammet samt godkänner dessa.

Det föreslås att en bestämmelse i den nuvarande 7 § 3 punkten, som handlar om landskapets förslag till statlig finansiering i den del av landskapsprogrammets genomförandeplan som gäller den statliga finansieringen, ska strykas. Genomförandeplanen ska också fortsättningsvis beredas i samverkan med de statliga regionförvaltningsmyndigheterna, kommunerna och andra parter som deltar i finansieringen av landskapsprogrammet. Utöver finansörerna kan i utarbetandet av genomförandeplanen också delta parter som är relevanta med tanke på genomförandet av de delar av planen som gäller samekulturen, skärgården eller landsbygden. När det gäller den del som handlar om samekulturen kan en sådan part anses vara sametinget i landskapet Lappland. Landskapsförbundet ska också fortsättningsvis godkänna landskapsöversikten och förhandla om allokeringen av åtgärderna och anslagen för genomförandet av den med de regionförvaltningsmyndigheter som deltar i genomförandet i samband med resultatstyrningen och med andra instanser i anslutning till motsvarande förfaranden.

Landskapsförbundet ska delta i de statliga regionförvaltningsmyndigheternas strategiska planering för beaktande av målen för regionutveckling. Med detta avses landskapsförbundens deltagande i beredningen av resultatavtal samt av andra planer för de statliga myndigheter och andra parter som avses i 3 punkten samt i förhandlingarna om allokeringen av åtgärderna och anslagen för dessa.

Landskapsförbundets uppgift som regionutvecklingsmyndighet i landskapet är att både för det egna landskapets del och i samarbete med andra landskap föra fram landskapens synpunkter i de statliga regionförvaltningsmyndigheternas strategier oberoende av ärende- eller områdesindelningar.

I 5 punkten föreslås en bestämmelse om att landskapsförbundet svarar för utarbetandet av förslag till regionala strukturfondsprogram för landskapets del inom ramen för Europeiska gemenskapens regionala strukturfondsprogram.

I 6 punkten föreslås en ny uppgift för landskapsförbunden. Landskapsförbunden ska svara för samordningen av den regionala prognostiseringen av utbildningsbehoven på lång och medellång sikt och för beredningen av de regionala utbildningsmålen som en del av utvecklingsplaneringen för utbildningen och forskningen, för samordningen av utarbetandet av en regional trafiksystemplan, med undantag för huvudstadsregionens trafiksystemplan, samt för samordningen av utarbetandet av omfattande regionala planer för naturresurser och miljö. Det är fråga om en samordningsuppgift som innebär att landskapsförbundet ska inleda planeringsprocesser och leda samarbetet i anslutning till det samt koordinera sin planering med landskapets planering.

Landskapsförbundet ska så väl som möjligt och i enlighet med landskapets strategiska mål samordna regionutvecklingens och landskapets strategiska intressen. Dessa kräver ett nära samband med markanvändningsplaneringen. I denna helhet sker ständigt förändringar i både den fysiska och administrativa miljön. För tillfället omfattas åtminstone det regionala miljöprogrammet, de regionala kulturarvsplanerna och de regionala planerna för miljömedvetenhet och miljöfostran av landskapsförbundets koordinering. Om andra planer än de som nämns ovan bestäms separat i samarbete mellan landskapsförbunden och det aktuella förvaltningsområdet.

Vägdistriktet och i framtiden närings-, trafik- och miljöcentralerna gör inom sin region små trafikinvesteringar av det anslag som anvisats för de regionala investeringarna inom basväghållningen. Dessa beslut bereds

och fattas av hävd i samarbete med landskapsförbunden.

Enligt 7 punkten ska landskapsförbunden utarbeta en prioritetsordning för kommunernas och andra utbildningsanordnares projektförslag.

I 8 punkten föreslås att landskapsförbunden ska tillsätta de regionala konstkommissionerna och de regionala idrottsråden.

Enligt 9 punkten ska landskapsförbunden i sin region främja samservice enligt lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen (223/2007).

Enligt 10 punkten ska landskapsförbundet främja samarbetet mellan kommunerna och landskapen. Vid sidan av samarbetet mellan kommunerna har samarbetet mellan samsamkommuner, såsom landskapsförbund, blivit allt viktigare. Ett resultatrikt genomförande av sådana helheter som är av betydelse med tanke på regionutvecklingen och ökning av konkurrenskraften förutsätter allt större samsamarbetsområden. Beroende på saken i fråga skulle samarbetet kunna anta olika lämpliga former. Också sammansättningen av samsamarbetsområdena skulle kunna variera beroende på sakhelheten i fråga.

I 11 punkten föreslås att landskapsförbundet ska främja samarbetet med närings-, trafik- och miljöcentralerna och med offentlig-rättsliga och privaträttsliga juridiska personer som är centrala med avseende på regionutvecklingen. Regionernas utveckling förutsätter ofta beredningsarbete och lösningar som sker inom omfattande områdeshelheter. Särskilt samarbetet med de närings-, trafik- och miljöcentraler som ska grundas är av betydelse med tanke på den integrerade utvecklingen av ett landskap.

I 12 punkten föreslås att till landskapsförbundets uppgifter fogas ansvaret för samordning av prognostiseringen i landskapet. Till landskapsförbundets uppgifter skulle utöver den prognostiseringsuppgift enligt 6 punkten som gäller utbildningsbehov dessutom höra ansvaret för samordningen av den prognostisering som görs av olika parter inom sina områden. Prognostisering är allt viktigare i ett samhälle som förändras i snabb takt. Uppgifter i anslutning till prognostiseringen utförs av olika regionmyndigheter och dessutom av många andra parter. Landskapsför-

bundet har en viktig roll i prognostiseringsarbetet och i samordningen av det för att överlappningar ska kunna undvikas samt att det prognostiseringsarbete som görs av olika parter ska kunna samordnas. Också uppgiften att bedöma utvecklingen av landskapet och dess olika delar, som också nuförtiden ankommer på landskapsförbundet, utgör en nödvändig del av och grund för skötseln av de flesta av förbundets uppgifter. För att förbundet ska kunna sköta sin allmänna utvecklingsuppgift är en förutsättning för detta att också förbundet självt sysslar med prognostisering. I 13 punkten nämns, liksom också i den gällande lagen, att landskapsförbundet sköter till sina uppgifter anslutna internationella ärenden och kontakter. Dessa uppgifter har kommit att utgöra en allt viktigare del av landskapsförbundets verksamhet. Den föreslagna 14 punkten motsvarar den gällande lagen.

Enligt 3 mom. ska de landskapsförbund som har både enspråkiga och tvåspråkiga kommuner som medlemmar inrätta ett organ för utveckling av den språkliga servicen i landskapet. Organet ska inrättas uttryckligen med tanke på utvecklingen av den språkliga servicen. I sin verksamhet iakttar landskapsförbundet språklagen (423/2003), och det organ som föreslås bli inrättat ska verka på den allmänna nivån och utveckla landskapsförbundets språkliga service.

11 §. Landskapsförbundets samarbetsområden. I paragrafen föreslås bestämmelser om landskapsförbundets samarbetsområden, om grunderna för inrättandet av dem och om deras betydelse för verksamhetsområdena för statens regionförvaltning.

Avsikten är att samarbetet mellan landskapen, och även mellan landskapen och de statliga regionförvaltningsmyndigheterna inom ett större område än landskapet i sådana ärenden som sträcker sig över landskapsgränserna och som är strategiskt betydande, ska ske inom högst nio samarbetsområden och att regionindelningen för närings-, trafik- och miljöcentralerna, där all den service som de erbjuder ordnas, ska motsvara samarbetsområdena. Ett landskapsförbund kan endast höra till ett samarbetsområde.

Samarbetsområdet bör vara funktionellt och ekonomiskt ändamålsenligt med tanke på

de uppgifter som sköts i samarbete. Bestämmelser om de uppgifter som ska skötas i samarbete föreslås bli intagna i 12 § i den föreslagna lagen.

De samarbetsområden som bildats bör beaktas vid regionindelningen för de närings-, trafik- och miljöcentraler där centralernas alla uppgifter sköts. Avsikten är att de statliga myndigheternas verksamhetsområden i sin helhet ska finnas inom samarbetsområdena. Inom ett samarbetsområde kan det också finnas flera närings-, trafik- och miljöcentraler som sköter alla uppgifter.

12 §. Uppgifter som samarbetet omfattar. I paragrafen finns bestämmelser om de uppgifter som samarbetet omfattar.

Samarbetet ska omfatta de av landskapsförbundets uppgifter enligt 10 § som är viktiga med tanke på den långsiktiga utvecklingen av regionen, som ingår i landskapsprogrammen och i genomförandeplanerna för dessa eller i andra planer vilka i betydande grad påverkar regionutvecklingen samt är gemensamma för samarbetsområdet. I 7 § i den gällande regionutvecklingslagen föreskrivs att landskapsförbunden

- svarar för landskapets allmänna utveckling i samverkan med de statliga myndigheterna,

- svarar för utarbetandet av det till landskapets planering hörande landskapsprogrammet samt godkänner det,

- utarbetar på basis av landskapsprogrammet årligen i samverkan med de statliga myndigheterna, kommunerna och andra som deltar i finansieringen av landskapsprogrammet en genomförandeplan för landskapsprogrammet och den del av planen som gäller den statliga finansieringen och som fungerar som förslag till statlig finansiering för landskapet, godkänner dessa och förhandlar om den del som gäller den statliga finansieringen med de ministerier som avses i 8 §,

- beslutar i enlighet med 10 a § 2 mom. om allokeringen av icke-specificerad statlig finansiering i landskapet,

- svarar för utarbetandet av förslag till regionala strukturfondsprogram för landskapet,

- främjar kommunernas regionala och övriga samarbete samt samverkan mellan landskapen och med de offentligt rättsliga och pri-

vattringsliga juridiska personer som är centrala med hänsyn till regionutvecklingen,

- följer utvecklingen i landskapet och dess delar,
- sköter till sina uppgifter anslutna internationella ärenden och kontakter, samt
- fullgör sina övriga uppgifter enligt denna lag.

Enligt denna proposition ska det i 10 § föreskrivas att det också hör till landskapsförbundens uppgifter att göra upp regionala planer för prognostisering av utbildningsbehoven på kort och medellång sikt, planer för regionala trafiksystem och sådana regionala planer för naturresurser och miljö som har stor räckvidd.

Enligt 2 mom. kan medlemskommunerna i landskapsförbunden överföra även andra uppgifter till att skötas av samarbetsområdena, men inget tvång därtill finns.

13 §. Ordnan­det av beslutsfattandet i samarbetsområdet. I paragrafen finns bestämmelser om hur beslutsfattandet ordnas inom samarbetsområdet. Medlemskommunerna i landskapsförbunden kan ordna beslutsfattandet antingen så att det sker i ett gemensamt organ eller så att beslutanderätten utövas av landskapsförbunden genom överens­stämmande beslut.

Landskapsförbunden inom samarbetsområdet bör avtala om ansvarsfrågorna och arrangemangen i anslutning till beredningen av de ärenden som ska behandlas och avgöras i samarbete.

14 §. Landskapsförbundets gemensamma organ och val av detta. I paragrafen finns bestämmelser om valet av ledamöter till landskapsförbundets gemensamma organ, den politiska representativiteten i det gemensamma organet och minimi­innehållet i samarbetsavtalet.

Landskapsförbundets fullmäktige kan välja ledamöter till det gemensamma organet om man avtalat om detta. I annat fall väljer medlemskommunerna i landskapsförbunden ledamöter till det gemensamma organet samtidigt och med iakttagande av samma förfarande som då medlemskommunerna väljer sina representanter till landskapsförbundets fullmäktige.

Röstandelarna för de politiska grupperingar som är representerade i det gemensamma or-

ganet ska vid valet svara mot den andel röster som de olika grupperingar som är representerade i kommunerna i regionen fått i kommunalvalen.

Om man beslutar att välja ett sådant gemensamt organ som avses i 1 mom. mitt under den mandatperiod som bestäms enligt kommunalvalet, väljs dess ledamöter första gången av landskapsfullmäktige för de landskapsförbund som ingår i samarbetsområdet.

I samarbetsavtalet bör avtalas om antalet ledamöter i det gemensamma organet och grunderna för rösträtten, med undantag för de uppgifter som föreskrivs i lag och andra ärenden som är nödvändiga för ordnandet av samarbetet. För godkännande av samarbetsavtalet gäller i tillämpliga delar vad som i 79 § 1 mom. i kommunallagen bestäms om grundavtal för samkommuner. Enligt den nämnda bestämmelsen i kommunallagen kan samkommunens grundavtal ändras om minst två tredjedelar av medlemskommunerna understöder en ändring och deras invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga medlemskommuner. Detta villkor bör uppfyllas i varje landskap inom samarbetsområdet.

15 §. Avtal om samarbete samt skyldighet att samarbeta. I paragrafen finns bestämmelser om avtal om samarbete, tidsfristen för när samarbetet senast ska inledas samt statsrådets behörighet när det gäller inrättandet av samarbetsområden och ett gemensamt organ i de fall landskapsförbunden inte har kommit överens.

Medlemskommunerna i landskapsförbunden bör avtala om inrättandet av samarbetsområden och om andra ärenden i anslutning till detta senast den 31 mars 2010. Om medlemskommunerna i landskapsförbunden inte kan komma överens om samarbete inom den ovan föreskrivna tiden, får statsrådet ålägga regionens landskapsförbund och deras medlemskommuner att inleda förhandlingar om samarbete och samtidigt besluta om inledandet av andra för samarbetet nödvändiga ärenden. Denna bestämmelse gäller till dess att kommunerna kommit överens om samarbete.

Om medlemskommunerna i landskapsförbunden beslutar att samarbetsområdets beslutsförfarande ska ske genom överens­stämmande beslut av landskapsförbunden och så-

dana beslut inte i praktiken kan fattas inom något samarbetsområde och detta är till betydande skada för samarbetet mellan staten och kommunerna när det gäller regionutvecklingen, får statsrådet enligt 3 mom. ålägga kommunerna att inrätta ett gemensamt organ.

16 §. Annat samarbete mellan landskapsförbunden. I paragrafen föreslås bestämmelser om landskapsförbundens samarbete i fråga om andra uppgifter än sådana som anges i 12 §. Avsikten är att landskapsförbunden ska kunna avtala om samarbete i frågor där det enligt flera landskapförbunds syn är nödvändigt att samarbeta med tanke på skötseln av uppgifterna enligt 10 § 1 mom. Det samarbete mellan landskapsförbunden som föreslås i denna paragraf avviker från samarbetet enligt de föreslagna 11-15 § i och med att samarbetet vid behov kan verkställas också enligt andra områdesindelningar än den indelning i samarbetsområden som anges i 11 §. Dylika är bl.a. de storområden som bildas av landskap. Nuförtiden bedrivs samarbete inte enbart med grannlandskapen utan landskapen i olika delar av landet kan samarbeta t.ex. för skötsel av gemensamma internationella uppgifter. Beroende på hur omfattande samarbete det är fråga om och hur viktiga de ärenden som ska avgöras är kan förbunden avtala om den nivå på vilken beslutet i fråga ska fattas. Landskapsförbunden har olika former av samarbete av vilka samarbetet storområdesvis är den mest etablerade samarbetsformen. Områdesindelningen för samarbetet som sker storområdesvis baserar sig på Europaparlamentets och rådets förordning 1059/2003. År 2009 finns det fem storområden i landet: Södra Finland, Västra Finland, Norra Finland, Östra Finland och Åland. I 16 § i statsrådets förordning om strukturfonderna (311/2007) föreskrivs att inom programområdet för ett operativt program som medfinansieras genom Europeiska regionala utvecklingsfonden, dvs. ett storområde, sköter det landskapsförbund, som programområdets landskapsförbund skriftligen kommit överens om på andra förbunds vägnar de uppgifter som förmedlande organ som överförts på det. Samarbetet inom storområdena har organiserats på varierande sätt. I östra och norra Finland är storområdenas delegationer samarbetsorgan. Delegationerna har karaktären av

samarbetsorgan som kommer med gemensamma ställningstaganden och ger gemensamma rekommendationer. Som delegationernas arbetsutskott fungerar sådana arbetsutskott som består av landskapsdirektörerna och som svarar för verkställandet av samarbetet mellan delegationerna. De egentliga besluten fattas av landskapsstyrelserna för de landskap som är medlemmar. Delegationernas uppgift är att behandla frågor som gäller fler än ett landskap och bevaka gemensamma intressen på både den nationella och internationella nivån. På basis av EU-programmen och landskapsprogrammen för landskapen inom ett storområde kan samprojekt av olika aktörer genomföras. Dessa projekt kan förvaltas av ett landskapsförbund på basis av ett avtal som ingåtts mellan medlemslandskapen. Inom Västra Finlands storområde, Västra Finlands allians (WFA), sker beslutsfattandet på tre nivåer: vid lantdagen, ordförandeskapsmöten och landskapsdirektörmöten. Lantdagen för Västra Finlands allians är ett samarbetsorgan som ger rekommendationer och drar upp linjer. Lantdagen består av landskapsstyrelserna för medlemslandskapen och landskapsfullmäktigeordförandena. Lantdagen sammanträder en gång om året. WFA-presidiets möte leder den politiska beredningen och ger rekommendationer för landskapsstyrelserna. Landskapsdirektörmötet leder det praktiska arbetet och fattar beslut inom ramen för sin behörighet. Besluten ska vara enhälliga. De ärenden som ska föreläggas förvaltningsorganen för behandling och avgörande ska föredras för medlemsförbundens ifrågavarande organ. Södra Finlands landskap har bildat en allians för landskapen i Södra Finland vars förvaltningsorgan är landskapsstyrelsernas gemensamma möte som godkänner en handlingsstrategi för alliansen vart fjärde år och beslutar årligen om riktlinjerna för alliansens verksamhet och ekonomi samt om viktiga ställningstaganden. De ärenden som ska föreläggas landskapsstyrelsernas gemensamma möte bereds av styrelseordförandenas gemensamma möte. Landskapsförbunden inom alliansen beslutar självständigt om godkännandet av en handlingsplan och budget för alliansen. Inom Södra Finlands storområde finns det dessutom en styrkommitté som grundats med tanke

på Europeiska regionala utvecklingsfondens verksamhet och vars uppgift är att behandla och fatta beslut i strategiskt viktiga ärenden i anslutning till genomförandet av det operativa programmet inom målet regional konkurrenskraft och sysselsättning och utse sådana projekt som sträcker sig över flera landskap. Styrkommittén består av landskapsdirektörerna. Genom avtal har det också bildats en koordineringsgrupp med uppgift att bereda t.ex. gemensamma projekt som gäller flera landskap inom ett storområde.

Det föreslås att de bestämmelser om landskapsförbundens rätt att bevilja finansiering för projekt inom området för ett annat landskapsförbund, som nuförtiden finns i 28 § i den gällande regionutvecklingslagen ska tas in i en ny lag om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde som föreslås bli stiftad.

17 §. Landskapets samarbetsgrupp. I paragrafen föreslås bestämmelser om landskapets samarbetsgrupp, om tillsättandet och sammansättningen av gruppen samt om arbetet i gruppen. I 1 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken det i varje landskap ska finnas en samarbetsgrupp för samordning av genomförandet av strukturfondsprogrammen och av de åtgärder som inverkar på den regionala utvecklingen. Enligt de erfarenheter som gjorts av samarbetsgruppernas verksamhet har landskapens samarbetsgrupper stått för ett bredbasigt samarbete mellan olika myndigheter och andra sammanslutningar som deltar i utvecklandet av regionerna.

Enligt förslaget ska styrelsen för landskapsförbundet tillsätta samarbetsgruppen. Sammansättningen hos landskapets samarbetsgrupp föreslås bli bestämd med tanke på utvecklingen av landskapets område och så att samarbetsgruppen med avseende på utvecklingen av landskapet jämlikt består av företrädare för olika parter. Medlemmarna bestäms i enlighet med den partnerskapsprincip som anges i den allmänna förordningen om strukturfonder. Då finansiärerna och de genomförande aktörerna är representerade på lika villkor med avseende på utvecklingen av landskapen är de mer benägna att engagera sig i utvecklingsarbetet. Landskapsförbunden och deras medlemskommuner, statliga myn-

digheter och andra organisationer inom statsförvaltningen samt de organisationer som är viktiga med avseende på regionutvecklingen ska vara representerade i samarbetsgrupperna. Enligt definitionen på partnerskap i den allmänna förordningen om strukturfonder är partner: a) behöriga regionala, lokala, urbana och andra offentliga myndigheter, b) näringslivets och arbetsmarknadens organisationer, samt c) andra lämpliga organ som företräder det civila samhället, partner på miljöområdet, icke-statliga organisationer och organ som ansvarar för att främja jämställdhet mellan kvinnor och män. Landskapsförbundets styrelse har prövningsrätt att bestämma över samarbetsgruppens sammansättning och den ska ta i beaktande de i c-punkten nämnda organisationernas regionala representation och betydelse för regionens utveckling.

Den maximala sammansättningen hos en samarbetsgrupp är nuförtiden 8+8+8 plus ordföranden, sammanlagt 25 personer. Partnerskapet ska förverkligas så, att de i punkt c avsedda parterna är representerade som medlemmar i landskapets samarbetsgrupp. Landskapsförbundets styrelse har prövningsrätt att antingen välja som medlemmar representanter för medborgarsamhället eller miljöorganisationer samt för jämställdhetsorganisationer. Landskapets samarbetsgrupps primärsammansättning ska således vara 8+8+8+1. Samarbetsgruppens sammansättning kan utvidgas med en medlem från samtliga grupper (tillökningen alltså 1+1+1) så att det maximala medlemsantalet kan uppgå till 9+9+9+1. Ifall organisationen inte väljs till medlem i samarbetsgruppen är det möjligt att utnämna organisationen som sakkunnig enligt nuvarande praxis. Vid de halvtidsöversyner som gjorts inom ramen för strukturfondsprogrammen har det påpekats att projekten ofta i alltför hög grad domineras av myndigheterna och att den privata sektorn, särskilt företagssektorn, bör få mer omfattande deltagande i förvaltningen. Landskapens samarbetsgrupper är viktiga regionala organ som kan påverka allokeringen av medel i landskapen. Sammansättningen bör vara så utformad att den privata sektorn kan få större representation i projektverksamheten.

Enligt 3 mom. ska företrädarna för landskapsförbundet och dess medlemskommuner

väljas för fullmäktiges mandatperiod och sametingets representation för sametingets mandatperiod. Ledamöterna och deras personliga suppleanter utses på förslag av de parter som avses i 2 mom.

Enligt 4 mom. utser landskapsförbundets styrelse en ordförande för samarbetsgruppen. Ordföranden ska vara en förtroendevald i enlighet med kommunallagen (365/1995). Dessutom ska tre vice ordförande utnännas på förslag av de parter som avses i 2 mom. Dessa ska vara medlemmar av samarbetsgruppen.

Enligt 5 mom. ska samarbetsgruppen dessutom kunna tillsätta en landsbygdssektion för regional tillsyn och samordning av åtgärder som finansieras genom landsbygdsfonden. Sektionen ska inte ha karaktären av en underliggande sektion i förhållande till landskapets samarbetsgrupp varför dess sammansättning inte ska bestämmas enligt partnerskapsprincipen utan hänsyn ska i stället tas till de ärenden som ska behandlas och den sakkunskap som dessa förutsätter. Bestämmelser om landsbygdssektionen finns numera i statsrådets förordning om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden (634/2007) vilken har föredragits från jord- och skogsbruksministeriet. En företrädare för närings-, trafik- och miljöcentralen ska vara ordförande i sektionen. Närmare bestämmelser om landsbygdssektionens uppgifter och sammansättning kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 6 mom. ska samarbetsgruppen dessutom vid behov tillsätta andra sektioner för beredning av ärenden som ska behandlas i gruppen. Om tillsättandet av, sammansättningen hos och uppgifterna för sektionerna bestäms i arbetsordningen. Sektionernas uppgifter omfattar de uppgifter som ankommer på landskapets samarbetsgrupp. Sektionernas uppgifter ska åtskiljas från sekretariatets uppgifter om vilka det föreskrivs i 20 § i lagförslaget. Sekretariatet ska också bereda de ärenden som behandlas i sektionerna. Avsikten är att sektionen t.ex. kan behandla ärenden som gäller en viss sakhet. Sektionens sammansättning ska stämma överens med sammansättningen hos landskapets samarbetsgrupp, dock så att sammansättningen på grund av uppgifternas art skulle vara klart

mer begränsad än samarbetsgruppens. I fråga om sammansättningen av sektionerna ska alltså partnerskapsprincipen följas. Till denna del ska sektionernas sammansättning skilja sig från sekretariatets sammansättning. Behandlingen av ärendena skulle således ske på en bredare bas i sektionen jämfört med sekretariatet i vilket finansiärernas företrädare ingår. Sektionsordföranden ska vara en förtroendevald som avses i kommunallagen eller någon annan person som utsetts av landskapets samarbetsgrupp. Efter att ett ärende har behandlats i en sektion ska det vidarebefordras till landskapets samarbetsgrupp för behandling varvid samarbetsgruppen får en möjlighet att ändra ett beslut som fattats av en sektion, om gruppen så vill.

Samarbetsgruppen kan vid behov dessutom kalla in experter till gruppen. Experter kan kallas in till behandlingen av enskilda ärenden. Experterna kan representera jämställdhets- och miljöorganisationer, universitet, högskolor, yrkeshögskolor, anordnare av grundläggande yrkesutbildning, Finnvera Abp och andra organisationer med relevans för den regionala utvecklingen, förutsatt att de inte är medlemmar i samarbetsgruppen.

18 §. Landskapets samarbetsgrupps uppgifter. I paragrafen föreslås bestämmelser om landskapets samarbetsgrupps allmänna uppgifter. Bestämmelser om de uppgifter som har anknytning till strukturfondsprogrammen ska också i fortsättningen finnas i strukturfondslagen. Det föreslås att den strategiska betydelsen och rollen av landskapens samarbetsgrupper ska stärkas vilket innebär att riktlinjerna för utvecklandet av regionerna ska beredas i samverkan med landskapsförbunden och att olika parter binds vid dem samt att programarbetet ska samordnas. Nu förtiden ligger huvudvikten i landskapets samarbetsgrupps uppgifter på det praktiska genomförandet av strukturfondsprogrammen och skötseln av de enskilda uppgifter som räknas upp i strukturfondslagen. I 1 punkten föreslås som en central uppgift för landskapets samarbetsgrupp att den ska samordna den strategiska helheten för regionutvecklingen.

I 2 punkten föreslås att landskapets samarbetsgrupp ska behandla landskapsprogram-

met och genomförandeplanen för programmet.

I 3 punkten föreslås att samarbetsgruppen ska behandla närings-, trafik- och miljöcentralens och till behövliga delar regionförvaltningsverkets förslag till en strategisk resultatmålshandling. Inom ett landskap bör de statliga regionförvaltningsmyndigheternas förslag till strategiska resultatmålshandlingar behandlas också av landskapets samarbetsgrupp utöver landskapsförbundet. Särskilt behandlingen av närings-, trafik- och miljöcentralernas strategiska resultatmålshandlingar är nödvändigt med tanke på de övriga uppgifter som landskapets samarbetsgrupp har, men också behandlingen av regionförvaltningsverkens resultatmålshandlingar till behövliga delar är viktigt för att man skulle kunna få en helhetsbild. Genom att de ovan nämnda handlingarna behandlas i landskapets samarbetsgrupp kan man säkerställa samarbetsgruppens möjligheter att samordna den strategiska helheten för regionutveckling inom sitt eget landskap.

I 4 punkten föreslås att landskapets samarbetsgrupp ska samordna genomförandet och finansieringen av landskapsprogrammet och de särskilda program som avses i 24 § i denna lag. Bestämmelserna i 2 och 4 punkten motsvarar de uppgifter anges i 12 § i den gällande regionutvecklingslagen.

I 5 punkten föreslås att landskapets samarbetsgrupp ska behandla projekt som är betydelsefulla för regionutvecklingen och som bereds av det ministerium som beviljar finansiering, av en myndighet inom dess förvaltningsområde eller av någon annan aktör eller av landskapsförbundet och ger utlåtande om projekten till den instans som beviljar finansieringen; arbetsordningen anger närmare de projekt som ska behandlas i samarbetsgruppen, dock så att samarbetsgruppen inte får behandla företagsprojekt som innehåller uppgifter som omfattas av affärshemligheten.

Bestämmelsen i 6 punkten gör det möjligt för samarbetsgruppen att fullgöra även andra uppgifter som gäller eller har samband med genomförandet av strukturfondsprogrammen och samordningen av åtgärder som inverkar på regionutvecklingen, om inte uppgifterna i fråga ska handhas av någon annan myndighet. Enligt 2 mom. ska landskapets samar-

betsgrupp dessutom fullgöra de uppgifter som anges i 21 § i strukturfondslagen.

19 §. Ställningen för medlemmarna av landskapets samarbetsgrupp. Paragrafen innehåller en definition av ställningen för medlemmarna i landskapets samarbetsgrupp och innehållet i det tjänsteansvar som gäller för dem. Tjänsteansvaret inbegriper straffrättsligt tjänsteansvar och skadeståndsansvaret för offentliga samfund och tjänstemän enligt skadeståndslagen (412/1974). Landskapens samarbetsgrupper är mycket speciella organ som inte ingår i den statliga eller kommunala förvaltningsapparaten och som dessutom fattar beslut om och behandlar frågor som inbegriper betydande ekonomiska intressen. Därför måste innehållet i tjänsteansvaret anges särskilt. Det föreslås att på medlemmarna i samarbetsgruppen tillämpas i likhet med den nuvarande regleringen vissa av kommunallagens bestämmelser om förtroendevalda. I praktiken har det visat sig vara ändamålsenligt att behandla alla tre medlemsgrupper lika.

20 §. Sekretariatet för landskapets samarbetsgrupp. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska sekretariatet inbegripa endast personer som är anställda hos de myndigheter som är företrädare i landskapets samarbetsgrupp. I syfte att säkerställa sakkunskapen kan sekretariatet till sina möten vid behov inbjuda också sådana skärgårds-, stads- eller landsbygdsaktörer som är verksamma inom regionen. I landskapet Lappland bör sametingets expertis utnyttjas vid beredningen av sådana delar av landskapsprogrammet eller av andra program som handlar om samekulturen.

Enligt 2 mom. ska sekretariatet sköta beredningen, föredragningen och verkställigheten av samarbetsgruppens ärenden. Den nuvarande bestämmelsen föreslås enligt 3 mom. bli ändrad så att sekretariatet utöver de strukturfondsprojekt som förbereds inom landskapet också ska följa de nationella projekten med tanke på samordning och rapportera om detta till samarbetsgruppen. Bestämmelsen motsvarar den nuvarande praxisen där sekretariatet har gått igenom projekt som behandlas i olika myndigheter och strävat efter att samordna dem och undvika överlappning. Syftet med sekretariatets rapporteringsskyldighet är att säkerställa att samarbetsgruppen

regelbundet blir informerad om sekretariatets beslut, också om avslag när det gäller finansiering. Sekretariatet ska informera samarbetsgruppen också om andra betydelsefulla ärenden redan i ett tidigt skede av behandlingen så att landskapets samarbetsgrupp vid behov skulle kunna handleda sekretariatet i behandlingen av ett ärende.

21 §. Beslutsfattandet och förvaltningsförfarandet i landskapets samarbetsgrupp. I paragrafen fastställs metoden för beslutsfattande och förvaltningsförfarandet i landskapets samarbetsgrupp. I 1 mom. föreskrivs att på landskapets samarbetsgrupp tillämpas vissa bestämmelser i kommunallagen, om inte något annat bestäms senare i lagförslaget. I 2 mom. föreslås en bestämmelse om arbetsordningen för landskapets samarbetsgrupp. I arbetsordningen föreslås även mer detaljerade bestämmelser om tillsättande av sektioner och om deras sammansättning och om sektionernas uppgifter. I 3 mom. föreslås bestämmelser om beslutsfattande.

I 4 mom. föreslås preciseringar av de förutsättningar under vilka ett bifallande utlåtande av landskapets samarbetsgrupp i ett ärende som avses i 18 § 1 mom. 5 punkten inte ska vara bindande för finansieringsmyndigheten. Samarbetsgruppens bifallande utlåtande ska inte vara bindande för finansieringsinstansen, om det finns vägande skäl för detta. Sådana skäl är i synnerhet rättsliga skäl till att finansieringsmyndigheten inte kan fatta ett beslut i enlighet med ett utlåtande som avgetts av samarbetsgruppen. Andra vägande skäl skulle kunna vara till exempel viktiga nationella strategier i anslutning till aktuella projekt. Bestämmelserna avser att framhäva samarbetsgruppens roll som verkställare av strategier för den regionala utvecklingen. Om myndigheten avser att fatta ett finansieringsbeslut som avviker från utlåtandet, ska den i likhet med nuvarande praxis underrätta samarbetsgruppen och motivera de vägande skälen. Däremot är ett avstyrkande utlåtande av samarbetsgruppen bindande för finansiären. Detta stämmer överens med gällande praxis. Beslut som gäller samarbetsgruppens ställningstagande får inge överklagas genom besvär, vilket motsvarar den gällande praxisen. Samarbetsgruppens beslut är ett led i beredningen av ett projekt. Den myndighet hos

vilken finansiering ansöks fattar det slutliga avstyrkande beslutet. På ändringssökande i ärenden som gäller enskilda projekt tillämpas de bestämmelser om sökande av ändring som gäller den myndighet som fattat beslutet.

Närmare bestämmelser om beredningen, föredragningen av ärenden och om beslutsfattandet föreslås ingå i arbetsordningen. Tanken är att projekt föredras i samarbetsgruppen av den finansierande myndigheten.

3 kap. Programarbete

22 §. De rikstäckande målen för regionutvecklingen. I paragrafen föreslås bestämmelser om de rikstäckande målen för regionutvecklingen. Bestämmelserna om målen för regionutvecklingen finns i 9 § i den gällande lagen. Enligt 1 mom. bestämmer statsrådet de rikstäckande målen för regionutvecklingen för en viss tid. De rikstäckande målen för regionutvecklingen ska fastställas i avsikt att precisera lagens målsättningar samt att visa tyngdpunkterna i regionutvecklingen för en bestämd tid, i regel för en regeringsperiod. Målen för regionutvecklingen fastställs med tanke på inriktningen och sammanjämkningen av utvecklingsmålen inom olika förvaltningsområden och landskap. Avsikten är att dokumentet innehåller ett sammandrag av de riktlinjer för regionutvecklingen på riksnivå som ska följas under en regeringsperiod vilka sedan ska godkännas av statsrådets allmänna sammanträde. Genom riktlinjerna styrs utvecklingsarbetet inom olika förvaltningsområden och också vid landskapsförbunden.

I dokumentet räknas upp de ministerier som är centrala med avseende på regionutvecklingen och som ska för sina respektive förvaltningsområden fastställa målen och åtgärderna för regionutvecklingen som en del av planeringen av förvaltningsområdets verksamhet. Enligt 8 § i den gällande regionutvecklingslagen har statsrådet genom ett särskilt beslut fastställt vilka ministerier det är fråga om. Förfarandet föreslås bli ändrat. Ändringen skulle betona karaktären av statsrådets beslut som ett dokument som samlar de viktiga regionpolitiska riktlinjer och åtgärder som faller inom området för statsrådets behörighet. I dokumentet fastställs de särskilda program och principbeslut som för

sin del preciserar målen för regionutvecklingen och bidrar till att målen uppnås.

I 2 mom. föreskrivs om myndigheternas skyldighet att i sin verksamhet beakta de rikstäckande målen för regionutvecklingen, främja uppnåendet av målen samt bedöma och utvärdera resultaten av sina åtgärder från regionutvecklingens synpunkt. Som en ändring av gällande lag föreslås att kretsen av myndigheter utvidgas så att den sträcker sig utöver de statliga myndigheterna också till de kommunala myndigheterna. Med detta avses närmast landskapsförbunden som fungerar som regionutvecklingsmyndigheter. I praktiken är det dock inte fråga om någon betydande ändring eftersom landskapsprogrammet enligt 10 § i den gällande regionutvecklingslagen ska utarbetas med beaktande av de rikstäckande målen för regionutvecklingen.

I 3 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser om innehållet i de rikstäckande målen för regionutvecklingen och bestämmelser om övervakningen av hur målen uppnås.

23 §. Regionutvecklingen enligt förvaltningsområden. I paragrafen föreslås bestämmelser om planering av regionutvecklingen inom varje förvaltningsområde. Innehållet i paragrafen motsvarar huvudsakligen den gällande lagstiftningen. Det dokument i vilket målen och åtgärderna för regionutvecklingen inom förvaltningsområdet samt principerna för den regionala inriktningen och finansieringen av åtgärderna ingår föreslås bli kallad regionstrategi. Regionstrategin ska upprättas med iakttagande av de riktlinjer som anges i de rikstäckande målen för regionutvecklingen. Regionstrategin skulle kunna ingå också i något annat planeringsdokument för förvaltningsområdet, om detta anses ändamålsenligt.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om möjligheten att utfärda närmare bestämmelser om innehållet i regionstrategin samt bestämmelser tidtabellen och det förfarande som ska iakttas.

24 §. Särskilda program. I paragrafen föreslås bestämmelser om utarbetande och godkännande av särskilda program. I 14 § i den gällande regionutvecklingslagen föreskrivs om särskilda program, om utarbetande och godkännande av dem samt namnges de sär-

skilda program som genomförs. Särskilda program är regioncentraprogrammet, skärgårdsprogrammet, kunskapscentraprogrammet samt det landsbygdspolitiska helhetsprogrammet. År 2008 beslutade statsrådet att regioncentraprogrammet, skärgårdsprogrammet och den regionala delen av det landsbygdspolitiska programmet ska slås ihop till ett nytt särskilt program, ett program för regional kohesion och konkurrenskraft. Statsrådet beslutade samtidigt att arbets- och näringsministeriet bereder förslagen till statsrådets principbeslut om skärgårdspolitiken och om stadspolitiken. Genom principbesluten tryggas utöver de regionala åtgärder som beskrivs i programmet för regional kohesion och konkurrenskraft dessutom även mer allmänna riktlinjer inom nämnda politikområden. Också i fråga om landsbygdspolitiken har man för avsikt att i fortsättningen bereda ett principbeslut av statsrådet. De ovan nämnda principbesluten bereds i respektive samarbetsgrupp och principbesluten föredras från arbets- och näringsministeriet. Enligt lagförslaget ska de särskilda programmen inte längre namnges i lag utan de ska fastställas i statsrådets beslut om de rikstäckande målen för regionutvecklingen. Den föreslagna ändringen innebär ökad flexibilitet och betonar de särskilda programmens roll som statsrådets verktyg i regionutvecklingen. I 1 mom. i paragrafen om särskilda program föreslås en bestämmelse om att statsrådets tidsbegränsade särskilda program kan utarbetas för uppnående av de rikstäckande målen för regionutvecklingen. Med de rikstäckande målen för regionutvecklingen avses de mål enligt 22 § som statsrådet bestämt. Syftet med ett särskilt program är att avhjälpa någon brist eller svara mot något utvecklingsbehov som påpekats i statsrådets målbeslut. De särskilda programmen godkänns av statsrådet. Enligt 2 mom. kan offentligt-rättsliga och privaträttsliga sammanslutningar och stiftelser utarbeta programförslag för det regionala genomförandet av statsrådets särskilda program. De regionala programförslagen ska sammanjämkas med landskapsprogrammet. För att säkerställa sammanjämkningen ska landskapsförbundet behandla programförslagen från sin region innan de inlämnas till ministeriet. De regionala programförsla-

gen ska stämma överens med det särskilda program som statsrådet har godkänt. De regionala programmen ska godkännas av vederbörande ministerium eller landskapsförbund.

Enligt 3 mom. kan närmare bestämmelser om målen för de särskilda programmen samt bestämmelser om deras innehåll och det förfarande som ska följas vid beredningen, genomförandet, övervakningen samt bedömningen och utvärderingen av dem utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 §. Landskapsprogram. I paragrafen fastställs innehållet i landskapsprogrammet, förfarandet för utarbetande av programmet och landskapsprogrammets effekt med tanke på myndigheter.

I 1 mom. föreslås att landskapsförbundet ska utarbeta ett tidsbegränsat landskapsprogram för landskapet i fråga. I paragrafen fastställs innehållet i landskapsprogrammet i stora drag. Avsikten är att de utvecklingsåtgärder som gäller landskapet ska grupperas i sådana riktlinjer som är ändamålsenliga med tanke på landskapets utveckling. Programmet kan också innehålla de projekt som är väsentliga med tanke på landskapets utveckling. I landskapsprogrammet ska ingå en plan för finansiering av programmet som beskriver den totalfinansiering som behövs för den regionala utvecklingen av landskapet. I 1 mom. föreslås dessutom att programmet för landskapet Lappland ska innehålla ett avsnitt om samekulturen. Genom avsnittet om samekulturen framhävs kraven på samernas kulturella autonomi. Det föreslås att 1 mom. ändras så att samarbetsområdena för kommunerna inom landskapet ska kunna fastställas i landskapsprogrammet. Kommunerna skulle i samband med utarbetandet av landskapsprogram kunna avtala om ändamålsenliga samarbetsområden och t.ex. för samarbetet kring genomförandet av särskilda program, vilket också ska beaktas i genomförandeplanen för landskapsprogrammet samt vid förhandlingarna om den med de statliga regionförvaltningsmyndigheter och andra parter som deltar i genomförandet av programmet.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse om landskapsprogrammets förhållande till de rikstäckande målen för regionutvecklingen

och andra program som berör landskapets område. Avsikten är att man genom de rikstäckande målen för regionutvecklingen ska styra programarbetet i anslutning till utvecklingen av regionerna. Landskapsprogrammet ska utarbetas så att dess struktur är sådan att programmets verkningsfullhet med tanke på närings-, trafik- och miljöcentralernas och, till behövliga delar, på regionförvaltningsverkens strategiska planering och styrning säkerställs.

I 3 mom. föreskrivs om beredningen av landskapsprogrammet. Bestämmelsen motsvarar den gällande lagen.

Som 4 mom. föreslås 10 § 4 mom. i den gällande lagen som handlar om landskapsprogrammet och som föreslås bli ändrat så att också de kommunala myndigheterna vid sidan av de statliga myndigheterna åläggs att beakta landskapsprogrammen och genomförandeplanerna för dem och se till att man inte genom åtgärderna försvårar genomförandet av dem.

I 5 mom. föreslås att närmare bestämmelser om innehållet i ett landskapsprogram samt bestämmelser om förfarandet vid och tidtabellen för utarbetandet av landskapsprogrammet kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

26 §. Landskapsprogrammets genomförandeplan. I paragrafen föreslås bestämmelser om utarbetandet av, innehållet i och beredningen av landskapsprogrammets genomförandeplan. Genomförandeplanen ska också innehålla förslag om finansiering av de viktigaste projekten och andra åtgärder enligt planen. Avsikten är att genomförandeplanen ska beaktas vid utarbetandet av de statliga regionförvaltningsmyndigheternas strategiska resultatmålshandlingar samt vid utarbetandet av motsvarande planeringsdokument för andra parter som deltar i genomförandet av landskapsprogrammen liksom även vid de resultatförhandlingar om dessa där de regionala behov och mål som fastställts i landskapsprogrammet ska sammanjämkas med genomförandet av statliga åtgärder. Planen för finansiering av programmet ska liksom också nuförtiden behandla både den nationella statliga finansieringen och EU:s finansiering. Vid utarbetandet av genomförandeplanerna ska landskapsförbundet i samverkan

med kommunerna även upprätta en plan för deras finansieringsandelar för genomförandet av centrala projekt. Förslaget avser att öka koncentrationen av statens och andra parter åtgärder till åtgärder och projekt som är centrala med tanke på regionutvecklingen samt att samtidigt effektivisera statens och kommunernas användning av anslagen.

I 2 mom. föreslås att närmare bestämmelser om innehållet i genomförandeplanen samt bestämmelser om tidtabellen för och förfarandet vid utarbetandet av planen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

27 §. Europeiska gemenskapens strukturfondsprogram. I 27 § i lagförslaget föreslås närmare bestämmelser om beredningen av Europeiska gemenskapens regionala strukturfondsprogram och förfarandet vid behandling och ändring av dem. Paragrafen motsvarar i huvudsak 13 § i den gällande regionutvecklingslagen. I paragrafen föreslås ändringar som följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning. Med stöd av bestämmelsen om tillämpningsområde i 2 § i lagförslaget ska bestämmelser om förvaltningen av och samordningen av genomförandet av program som finansieras genom Europeiska gemenskapens strukturfonder finnas i strukturfondslagen. Med tanke på tillämpningsområdet ska bestämmelserna i 6 § i strukturfondslagen beaktas. I 6 § 1 mom. föreskrivs att på utarbetandet av operativa program som medfinansieras genom utvecklingsfonden tillämpas regionutvecklingslagens bestämmelser om utarbetande av regionala strukturfondsprogram. Dessutom ska bestämmelsen i 6 § 2 mom. i strukturfondslagen, som anger att de operativa programmen för målet europeiskt territoriellt samarbete ska utarbetas i samarbete med de medlemsstater som deltar i genomförandet av respektive program, tas i beaktande. I övrigt iakttas regionutvecklingslagens bestämmelser om utarbetande av regionala strukturfondsprogram när programmen inom målet europeiskt territoriellt samarbete utarbetas och ändras. Enligt 6 § 3 mom. i den föreslagna strukturfondslagen svarar arbets- och näringsministeriet för utarbetandet av de operativa program som medfinansieras genom socialfonden. När den regionala delen av ett operativt program utarbetas iakttas å andra sidan i tillämpliga delar bestämmelser-

na om utarbetandet av regionala strukturfondsprogram. För utarbetandet av den regionala delen av ett operativt program som medfinansieras genom socialfonden svarar dock den berörda närings-, trafik- och miljöcentralen. Enligt 1 mom. i lagförslaget ska bestämmelsen gälla regionala strukturfondsprogram. Programmen ska innehålla de detaljer som förutsätts i Europeiska gemenskapens lagstiftning. Enligt 2 mom. ska arbets- och näringsministeriet i samverkan med övriga ministerier och landskapsförbunden samt med andra sammanslutningar som deltar i genomförandet av programmen, utgående från de förslag som beretts av regionerna, utarbeta programförslag som föreläggs statsrådet. Statsrådet ska besluta om föreläggandet av programförslag för Europeiska gemenskapens kommission för godkännande. På programförslagen tillämpas i övrigt Europeiska gemenskapens lagstiftning. Enligt 3 mom. ska i fråga om ändring av program i tillämpliga delar iakttas vad som föreskrivs om utarbetande och godkännande av programförslag. Avsikten är att ändringarna av programdokument ska föreläggas statsrådet i de fall då statens ansvar för finansieringen utökas genom ändringen eller då ansvaret för de olika förvaltningsområdena ökas i betydlig grad.

4 kap. Särskilda bestämmelser

28 §. Samarbetsavtal. I paragrafen föreslås en bestämmelse om samarbetsavtal. Paragrafen motsvarar innehållsmässigt 16 § om programavtal i den gällande lagen. Ordet programavtal ska ersättas med ordet samarbetsavtal som bättre beskriver dokumentets karaktär. Syftet med samarbetsavtal är att i mer detalj avtala om uppnåendet av målen för regionutvecklingen och om genomförandet av de åtgärder och projekt som ingår i de program som avses i denna lag. Ett samarbetsavtal utarbetas för viss tid i samverkan med de i finansieringen av åtgärderna deltagande kommunerna och statliga myndigheterna samt med andra juridiska personer som deltar i regionutvecklingen. I 2 mom. föreskrivs att samarbetsavtal mellan landskapsförbund kan ingås om genomförande av sådana planer och

åtgärder som berör fler än ett landskap. Graden av rättsligt bindande verkan hos ett samarbetsavtal kan variera särskilt beroende på avtalsobjektet. Ett avtal som gäller genomförandet av ett enskilt projekt ska vara mer detaljerat än ett avtal som har karaktären av en avsiktsförklaring som behandlar genomförandet av ett program på ett mer allmänt plan. Exempelvis när det gäller förvaltningen av ett projekt som genomförs inom flera landskapsförbunds områden kan förbunden avtala om att ett förbund svarar för allt beslutsfattande på ett sätt som är bindande för den som ansöker om stöd och också i övrigt sköter förvaltningen av projektet. I samarbetsavtalen ska landskapsförbunden avtala om sina rättigheter och skyldigheter i anslutning till projektet samt om andra detaljer som en god förvaltning av projektet förutsätter. Mer detaljerade bestämmelser om gemensamma projekt av detta slag ska utfärdas i en separat finansieringslag.

Samarbetsavtalet skulle kunna utnyttjas t.ex. för genomförande av landskapsprogram, särskilda program eller regionala strukturfondsprogram. I det sistnämnda fallet ska utöver de ovan nämnda parterna även landskapsförbundet i egenskap av regionutvecklingsmyndighet delta i utarbetandet av avtal och förhandlingarna om avtalet.

I 2 mom. föreslås att samarbetsavtal också kan ingås om sådant samarbete mellan landskapsförbund som avses i 16 §.

I 3 mom. föreslås att bestämmelser om förfarandet vid utarbetandet av samarbetsavtal kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

29 §. Övervakning, bedömning och utvärdering av programmen. I paragrafen föreslås bestämmelser om övervakning, bedömning och utvärdering av de program som avses i lagförslaget. Enligt 1 mom. ska bestämmelsen om utarbetandet av program kvarstå som sådan, och vid utarbetandet ska programmen bedömas enligt vad som föreskrivs om bedömningen av dem. Med dessa förhandsbedömningar i anslutning till beredningen avses åtminstone miljöbedömningar och förhandsbedömningar av regionala strukturfondsprogram. I 2 mom. föreslås att fullföljandet och effekterna av programmen ska övervakas, bedömas och utvärderas med hjälp av de övervakningsuppgifter som fastställs i pro-

grammet. Bestämmelsen i 2 mom. motsvarar bestämmelsen i den gällande lagen, dock men den skillnaden att där i stället för uttrycket förvaltningsområdenas mål för regionutvecklingen används uttrycket förvaltningsområdenas regionstrategier. I 4 mom. föreslås att en utvärdering av statsrådets särskilda program ska göras också efter programperiodens utgång utöver den bedömning som görs under programperioden. Bedömningarna och utvärderingarna ska göras av en utomstående bedömare för att garantera deras tillförlitlighet. I 5 mom. föreslås bestämmelser om de parter som ska svara för de olika bedömningarna och utvärderingarna.

I 6 mom. föreslås att närmare bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas och de nyckeltal som ska användas vid bedömningen, utvärderingen och övervakningen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §. Remiss- och förhandlingsförfarande. Den paragraf som föreslås motsvarar i huvudsak 37 § i den gällande lagen. Det föreslås att ordalydelsen i 1 mom. preciseras så att förfarandet med begäran om utlåtande skulle gälla utöver den statliga myndigheten också kommunerna och att utlåtande ska begäras förutom om sådana viktiga planer och åtgärder som inte ingår i landskapsprogrammet dessutom också om sådana planer och åtgärder som i betydande grad avviker från landskapsprogrammet.

I 2 mom. föreskrivs om de statliga myndigheternas skyldighet att begära utlåtande av den kommun som saken gäller innan den statliga myndigheten fattar ett sådant beslut om organ inom den statliga lokal- eller regionförvaltningen, dessas verksamhetsområden eller verksamhetsställen eller servicen på verksamhetsställena som kan försämra tillgången till kundservice eller gör en framställning till statsrådet om ett sådant beslut. Om saken gäller två eller flera kommuner, ska utlåtande begäras också av landskapsförbundet. Om den statliga myndigheten ämnar avvika från utlåtandet, ska den förhandla med kommunen och landskapsförbundet i fråga. Paragrafens 3 mom. motsvarar 4 mom. i den gällande lagen. I momentet föreslås att varje enskilt ministerium ska förhandla med arbets- och näringsministeriet om sådana åtgärder som har beretts av de centrala förvalt-

ningsmyndigheterna och affärsverken inom respektive förvaltningsområde och som påverkar den regionala utvecklingen på ett betydelsefullt sätt.

31 §. Områdesindelningar. I paragrafen föreslås bestämmelser om områdesindelningar. Som en ändring jämfört med den gällande lagen föreslås att klassificeringen av regioner som utvecklingsområden för inriktning och differentiering av stödåtgärder i syfte att utveckla regionerna slopas. Det är möjligt att utse områden till stödområden utan någon klassificering som utvecklingsområde. Utvecklingsområdesterminologin är inte användbar i en situation där det kan förekomma svåra strukturella problem i olika delar av landet och det kan ske till och med betydande ändringar i olika regioners utvecklingsstadier inom en relativt kort tid. Det föreslås dessutom att systemet för att utse områden för inriktning och differentiering av stödåtgärder för utveckling av landsbygden ska slopas.

I 1 mom. föreslås att statsrådet kan utse landets svagast utvecklade områden till stödområde I eller stödområde II på basis av deras utvecklingsbehov. Vid indelningen i stödområden följs huvudsakligen indelningen i ekonomiska regioner. Indelningen i ekonomiska regioner bestäms åtminstone med beaktande av pendling, utträttande av ärenden, interkommunalt samarbete och trafikförbindelser. Indelningen i ekonomiska regioner fastställs av arbets- och näringsministeriet. Bestämmelser om grunderna för att utse områden till stödområden och att dela in områden i stödområden utfärdas genom förordning av statsrådet.

I 2 mom. föreslås att statsrådet kan förklara sådana områden som drabbas av kraftiga minskningar i antalet arbetsplatser eller andra omständigheter med en plötslig inverkan på regionens ekonomi som områden med akuta strukturomvandlingsproblem. Ett område där antalet arbetsplatser minskat betydligt till följd av en strukturomvandling inom industrin eller serviceproduktionen skulle kunna förklaras som ett område med akuta strukturomvandlingsproblem för viss tid. Med område skulle avses en kommun eller en pendlingsregion mot vilken konsekvenserna huvudsakligen riktar sig. Eftersom besluten om områdesindelningar har en direkt inverkan på

de stödnivåer som är tillåtna inom olika områden ska besluten fattas av statsrådet.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om att skärgårdsområden i likhet med de gällande bestämmelserna kan förklaras som stödområden.

32 §. Ändringssökande. Bestämmelserna i 1 mom. motsvarar bestämmelserna i den gällande lagen. I 2 mom. föreslås bestämmelser om sökande av ändring i beslut som fattas av det nya organ som är gemensamt för landskapsförbunden på samma sätt som föreskrivs i 40 § i den gällande regionutvecklingslagen i fråga om landskapens samarbetsgrupp.

33 §. Ikraftträdande. Lagförslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse som anger att genom denna lag upphävs regionutvecklingslagen av den 12 juli 2002 (602/2002) jämte ändringar.

I 3 mom. föreslås att åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

1.2 Lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. I paragrafen föreslås bestämmelser om lagens tillämpningsområde. I tillämpningsområdet anges på det allmänna planet vilka slags objekt som ska finansieras. I lagförslaget definieras närmare de myndigheter som beviljar stöd och stödets användningsändamål. Enligt 1 mom. tillämpas lagen på sådana regionala och rikstäckande program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde som syftar till utveckling av regionerna. Lagen tillämpas dessutom på regionala och rikstäckande projekt som syftar till ökning av den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen. Programmen och projekten ska finansieras med ett anslag som tagits in i statsbudgeten. Med dessa medel avses landskapsutvecklingspengar eller strukturfondsmedel och motsvarande nationella statliga medel. Finansieringen av program och

projekt sker inom ramarna för statsekonomin och statsbudgeten, på det sätt som bestäms i budgeten. Med ökning av den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen avses åtgärder som genomförs för främjande av tillväxten, konkurrenskraften och sysselsättningen sådana dessa definieras i de programhandlingar vars mål anges i artikel 158 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och i nationella program.

Enligt 2 mom. tillämpas lagen också på stöd som beviljas av medel från Europeiska gemenskapens strukturfonder och av motsvarande nationella statliga medel, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller någon annan lag. Avsikten är att bestämmelserna i lagen ska följas vid beviljandet av stöd ur Europeiska socialfonden eller Europeiska regionala utvecklingsfonden och motsvarande nationella statliga medel då den som beviljar stödet är ett landskapsförbund. Lagen ska tillämpas på närings-, trafik- och miljöcentralernas verksamhet när dessa beviljar stöd för vissa utvecklingsprojekt enligt ESF-programdokumentet för målet regional konkurrenskraft och sysselsättning. Lagen ska vidare tillämpas på vissa rikstäckande projekt som arbets- och näringsministeriet genomför samt på det tekniska stödet för strukturfondsprogrammen samt dessutom på stöd som inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde beviljas för att användas till projekt för utveckling av regioner utanför Finland. Lagen ska inte tillämpas exempelvis på arbets- och näringsministeriets eller närings-, trafik- och miljöcentralernas program och projekt om vilka det föreskrivs i lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (1336/2006) eller i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002).

2§. Definitioner. I paragrafen föreslås definitioner på sådana begrepp av central betydelse med tanke på lagen vilka inte definieras i paragrafen i fråga. Med region avses enligt 1 punkten sådana landskapsområden eller verksamhetsområden för statens regionförvaltningsmyndigheter som avses i lagen om landskapsindelning. Med verksamhetsområden för statens regionförvaltningsmyndigheter avses särskilt närings-, trafik- och miljöcentralernas verksamhetsområden. I 2 punk-

ten definieras vilka program som är regionala strukturfondsprogram. Sådana är operativa program och åtgärder för tekniskt stöd som medfinansieras genom Europeiska regionala utvecklingsfonden och som gäller målet regional konkurrenskraft och sysselsättning och målet europeiskt territoriellt samarbete. Med strukturfondsmedel avses enligt 3 punkten medel som Europeiska gemenskapernas kommission har beviljat Finland från strukturfonderna enligt Europeiska gemenskapernas budget. Enligt 4 punkten avses med landskapsutvecklingspengar i statsbudgeten upptagna uteslutande nationella anslag för regionutveckling. Landskapsutvecklingspengarna ska liksom också nuförtiden användas av landskapsförbunden samt av arbets- och näringsministeriet. I 5 punkten definieras nationell offentlig medfinansiering som avser en mot strukturfondsmedlen svarande finansieringsandel från staten, kommunerna och övriga offentliga sammanslutningar. I 6 punkten definieras utvecklingsprojekt. Ett utvecklingsprojekt ska alltid vara tidsbegränsat och planmässigt och dess syfte får inte vara att ge omedelbar ekonomisk nytta för stödmottagaren. Enligt 7 punkten avses med investeringar uppförande, utvidgande, reparation och förvärv av en byggnad eller en konstruktion samt annat förvärv av materiella eller immateriella anläggningstillgångar.

3 §. Myndigheter. I paragrafen definieras de myndigheter som beviljar stöd enligt denna lag.

Enligt 1 mom. behandlas frågor om det stöd som avses i denna lag av arbets- och näringsministeriet och landskapsförbunden samt av de närings-, trafik- och miljöcentraler som ska inrättas. Med stöd avses i vid bemärkelse beviljande, utbetalning, uppföljning och övervakning av stöd.

Enligt 2 mom. ska arbets- och näringsministeriet, landskapsförbunden och närings-, trafik- och miljöcentralerna fungera som statsbidragsmyndigheter enligt statsunderstödslagen vid beviljandet av sådant stöd som avses i denna lag. I statsunderstödslagen avses med statsbidragsmyndighet den myndighet till vars uppgifter ärenden som gäller statsunderstödet i fråga hör enligt lagstiftningen. I statsunderstödslagen finns bestämmelser om statsbidragsmyndighetens behörighet men

inte om vilken myndighet som i ett enskilt fall utövar statsbidragsmyndighetens behörighet. Avsikten är att statsunderstödslagen till vissa delar ska äga tillämpning på uppgifter i anslutning till beviljande av stöd.

I 3 mom. föreslås att arbets- och näringsministeriet i anslutning till överföringen av medel kan uppställa villkor för landskapsförbunden samt vid behov ge landskapsförbunden anvisningar om beviljande, utbetalning, och övervakning av stöd. Villkor ska ställas i anslutning till de årliga besluten om överföring av medel, och deras syfte är att säkerställa att stödet används i överensstämmelse med denna lag samt med Europeiska gemenskapens lagstiftning. Avsikten är att villkoren ska komplettera de skyldigheter som redan ålagts i lagstiftningen. Anvisningar till landskapsförbunden ska ges närmast om detaljer av teknisk karaktär.

4 §. Tillämpning av statsunderstödslagen. I paragrafen föreslås en bestämmelse som innehåller en hänvisning till statsunderstödslagen. Enligt bestämmelsen ska i fråga om stöd som avses i denna lag det som föreskrivs i statsunderstödslagen tillämpas, om inte något annat bestäms nedan. Avsikten är att statsunderstödslagen enligt huvudregeln ska tillämpas när stöd enligt denna lag beviljas. I de fall då den föreslagna lagen innehåller en specialbestämmelse om stöd som beviljas, ska den tillämpas. Specialbestämmelserna beror huvudsakligen på att de stöd som beviljas har karaktären av tidsbundna projektstöd, på stödets programbundenhet och EG:s lagstiftning. Med stöd av bestämmelsen ska statsunderstödslagen tillämpas t.ex. på stödmottagarens allmänna upplysningsskyldighet, på stödbeslut, på utbetalning och användning av stöd, på stödmottagarens anmälningsskyldighet, på statsbidragsmyndighetens övervakning, granskningsrätt och granskning, på handräckning, på avbrytande av utbetalningen, på återkrav av statsunderstöd, på ränta och dröjsmålsränta, på det solidariska ansvaret för stöd samt på tidsfristen för återkrav och preskription av stöd som uteslutande beviljats av nationella medel.

5 §. Stödmottagare. I paragrafen definieras de parter som kan få stöd. Stöd kan beviljas offentligrättsliga och privaträttsliga juridiska personer. Enligt 22 § i den gällande region-

utvecklingslagen kan stöd beviljas också fysiska personer. Fysiska personer föreslås bli slopade från förteckningen över stödmottagare eftersom stöd aldrig i praktiken beviljas enskilda personer. Definitionen på stödmottagare är allmän, en noggrannare definition sker i anslutning till varje stödform. Stöd kan beviljas flera stödmottagare gemensamt. I ett sådant fall är det fråga om ett gemensamt projekt där parterna i projektet sinsemellan avtalar om genomförande av projektet och om vars och ens skyldigheter och rättigheter i anslutning till projektet.

2 kap. Stödförfarande

6 §. Stöd som beviljas av arbets- och näringsministeriet. I paragrafen definieras arbets- och näringsministeriets rätt att använda stödet enligt denna lag. I 1 mom. föreslås att arbets- och näringsministeriet kan använda en del av det anslag som har reserverats för landskapsutvecklingspengar till regionutvecklingsprogram och regionutvecklingsprojekt som berör fler än en region eller som är viktiga för hela riket. Med dessa avses huvudsakligen statsrådets särskilda program och vissa omfattande forsknings-, utrednings- och nätverksprojekt som styrs från ministeriet.

Enligt 2 mom. kan arbets- och näringsministeriet använda en del av strukturfondsmedlen och av motsvarande nationella statliga medel till projekt som är viktiga för hela riket samt till strukturfondsprogrammets tekniska stöd. Med sådana projekt avses rikstäckande projekt som arbets- och näringsministeriet själv genomför samt ministeriets projekt för det tekniska stödet.

Närmare bestämmelser om stödets användningsändamål och det förfarande som tillämpas utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §. Stöd som beviljas av landskapsförbunden. Enligt 1 mom. 1 punkten kan landskapsförbunden bevilja stöd inom ramen för anslag som tagits in i statsbudgeten för utvecklingsprojekt som syftar till utveckling av regioner och främjande av näringspolitiskt samarbete mellan kommunerna i en region (regionalt utvecklingsstöd). Utvecklingsstöd kan användas inom både nationella program

och strukturfondsprogram. För främjande av det näringspolitiska samarbetet mellan kommunerna är det nödvändigt att genom tidsbundna stödformer stödja grundande och utveckling av regionala utvecklingsbolag. Stöd kan beviljas också för utvecklingsprojekt som berör fler än en region eller som är viktiga för hela riket. Stöd kan beviljas också för förvaltningen av regionutvecklingsprogram t.ex. de särskilda program som nämns i 24 § i den föreslagna lagen som innehåller bestämmelser om planering av regionutvecklingen. Förvaltningen ska omfatta utvecklingen av samarbetet mellan olika aktörer och utvecklingen av administrativa strukturer. I de fall där det regionala utvecklingsstödet ska utgöra statligt stöd ska stödet beviljas i form av stöd av mindre betydelse i enlighet vad som närmare anges nedan i detaljmotiveringen till 10 §.

Enligt 2 punkten kan stöd beviljas för investeringar i syfte att utveckla infrastrukturen (infrastrukturellt investeringsstöd). Det infrastrukturella investeringsstödet kan omfatta åtgärder som gäller t.ex. vägnätet, bredband, hamnarna eller verksamhetslokalerna och som kommunerna själva genomför. Det infrastrukturella investeringsstödet skulle också kunna användas till finansiering av grundläggande renoveringar i anslutning till ändring av lokaliteternas användningsändamål i syfte att utveckla företagsverksamhet. När det är fråga om infrastrukturellt investeringsstöd kommer den nationella offentliga medfinansieringen i dess helhet från kommunerna. Detta framgår av 13 § i lagförslaget. För att säkerställa att sakkännedomen är tillräcklig bör man begära ett utlåtande över projektet av den statliga myndighet som är behörig att finansiera projektet i fråga.

I 1 mom. 3 punkten föreslås att landskapsförbunden ska få en ny uppgift. I samband med genomförandet av projektet för revidering av regionförvaltningen ska förvaltningen av medlen från Europeiska regionala utvecklingsfonden överföras från länsstyrelserna och social- och hälsovårdsministeriet på landskapsförbunden. Landskapsförbunden ska fatta beslut om dessa utvecklings- och investeringsprojekt inom det operativa programmet för målet regional konkurrenskraft och sysselsättning och enligt målet europe-

iskt territoriellt samarbete. I samband med revideringen av regionalförvaltningen slog ministerarbetsgruppen för förvaltning och regionutveckling den 15 april 2009 fast att man bör säkerställa att undervisningsministeriets expertutlåtande förmedlas till landskapsförbunden i anslutning till högskolornas investeringar i byggande och anordningar. Undervisningsministeriets och social- och hälsovårdsministeriets riktlinjer om innehållet i den verksamhet som stöds kan ges årligen i samband med fördelningen av medel. I 2 mom. föreslås dessutom att landskapsförbunden kan åläggas en skyldighet att begära utlåtande om projekt enligt 3 punkten. I 3 mom. föreslås att landskapsförbunden i likhet med nuvarande praxis skulle kunna använda regionalt utvecklingsstöd också till sådana projekt som landskapsförbunden själva genomför. I andra än sådana projekt som åstadkoms genom upphandling och som genomförs själv ska landskapsförbundet se till att förfarandena för beviljande, utbetalning och övervakning är på tillbörligt sätt åtskilda. Avsikten är att närmare bestämmelser om stödets användningsändamål och det förfarande som tillämpas utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §. Stöd som beviljas av närings-, trafik- och miljöcentralen. I paragrafen definieras närings-, trafik- och miljöcentralernas rätt att använda stödet. Enligt paragrafen kan närings-, trafik- och miljöcentralerna bevilja stöd ur Europeiska socialfondens medel eller motsvarande statliga medel för utvecklingsprojekt för främjande av sysselsättningen enligt ESF-programdokumentet för målet regional konkurrenskraft och sysselsättning. Dessa projekt har karaktären av allmänna utvecklingsprojekt.

Avsikten är att närmare bestämmelser om stödets användningsändamål utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §. Regional fördelning av anslag. I paragrafen föreslås en bestämmelse om regional fördelning av anslagen. Bestämmelsen motsvarar 20 § 2 mom. i den gällande lagen. Enligt paragrafen ska i statsbudgeten årligen intas ett behövligt anslag för stöd som avses i denna lag. Med anslag avses landskapsutvecklingspengar samt strukturfondsmedel och motsvarande statlig medfinansiering. Det

föreslås dessutom att statsrådet beslutar om hur anslagen ska fördelas mellan regionerna. Bestämmelser om fördelningen av strukturfondsmedel och motsvarande statlig medfinansiering har tagits in i strukturfondslagen och i statsrådets förordning om strukturfonderna (311/2007) som avses bli reviderade i samband med den föreslagna lagändringen.

10 §. Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd. I paragrafen anges de allmänna förutsättningarna för beviljande av stöd. I 1 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken stödet ska vara motiverat med tanke på de mål som satts för användningen av stödet och det ska på ett betydande sätt bidra till genomförandet av projektet. Bestämmelsen visar att beviljandet av stöd alltid baserar sig på en myndighets prövning och att stödet har betydelse med tanke på genomförandet av projektet. Som ett allmänt villkor för beviljande av stöd föreslås att ett projekt som stöds ska vara förenligt med Europeiska gemenskapens lagstiftning och det ifrågavarande programmet när stöd beviljas för projekt som ingår i strukturfondsprogram. Detta framhäver kravet att projektverksamheten ska överensstämma med programmet.

I 2 mom. föreskrivs att när det gäller operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete är en allmän förutsättning för beviljande av stöd dessutom att den förvaltningskommitté som har tillsatts för genomförandet av programmet har förordat finansieringen av projektet i enlighet med vad som närmare anges i strukturfondslagen.

Enligt 3 mom. ska stödmottagaren ha tillräckliga ekonomiska och andra förutsättningar för att genomföra projektet. Detta krav ger myndigheterna en rätt och ålägger dem en skyldighet att kontrollera sökandens ekonomiska ställning så att man kan försäkra sig om att sökanden under hela projektets gång har ekonomiska förutsättningar att genomföra projektet. Med andra förutsättningar avses bl.a. stödmottagarens administrativa eller kunskapsmässiga förutsättningar att genomföra projektet. Enligt 4 mom. kan stöd beviljas under förutsättning att den finansiering som behövs har anvisats i statsbudgeten.

I 5 mom. föreslås bestämmelser om det förfarande som tillämpas på stöd av mindre betydelse. Bestämmelserna om stöd av mindre

betydelse ingår i kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 av den 15 december 2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse. Inom ramen för stödet av mindre betydelse, dvs. som de minimis-stöd, är det möjligt att till ett företag betala högst 200 000 euro i stöd under en period om tre beskattningsår. I beloppet av 200 000 euro medräknas alla de stöd som olika myndigheter betalar i form av de minimis-stöd. Till skillnad från andra former av statligt stöd behöver ingen anmälan eller rapport till kommissionen lämnas om de minimis-stöd, de handlingar som har samband med stödbeslutet ska bevaras i tio års tid från stödbeslutet med tanke på de inspektioner som både kommissionen och de nationella myndigheterna eventuellt kommer att göra. I den ovan nämnda förordningen av kommissionen har medlemsstaterna ålagts en skyldighet att innan något stöd beviljas kontrollera att det stöd som beviljas ett företag inte gör att det totala beloppet av stöd av mindre betydelse som företaget får överskrider det föreskrivna maximibeloppet av stöd av mindre betydelse.

Ett villkor för beviljande av stödet som stöd av mindre betydelse är att kumuleringen av stödet av mindre betydelse övervakas. Om stöd överförs på någon annan ska kumuleringen av stödet övervakas också för den mottagande partens del.

11 §. Överföring av stöd på någon annan för att användas för ett projekt som stöds. I paragrafen föreslås bestämmelser om förutsättningar för beviljande av stöd då avsikten är att stödet överförs på någon annan för genomförande av ett projekt som understöds. Den myndighet som ska bevilja stödet ska överväga huruvida projektet i fråga är av sådan art att överföring av stödet är ändamålsenligt med tanke på genomförandet av projektet. Om stödet får överföras på någon annan ska detta uttryckligen nämnas i stödbeslutet. Med överöring av stöd avses överföring av en del av stödet som uppgår till ett visst belopp. Avsikten är inte att överföra stödmottagarens skyldigheter eller rättigheter på någon annan. Det är inte fråga om ett projekt som genomförs gemensamt och där stödmottagarna ansvarar solidariskt för att projektet genomförs. Med överföring avses

inte heller sådana köp av varor eller tjänster som görs i syfte att genomföra ett projekt vilket stöds och vilket omfattas av lagstiftningen om offentlig upphandling. Statsunderstödslagen ska som en allmän lag tillämpas på verkställigheten av stöden enligt lagförslaget. Bestämmelser om överföring av statsunderstöd finns i 7 § 2 mom. i statsunderstödslagen. Enligt nämnda lagrum kan statsunderstöd beviljas mottagaren för dennes egen verksamhet eller eget projekt eller för att användas för att understöda en verksamhet eller ett projekt som genomförs av någon annan än understödstagaren och som fyller ändamålet enligt statsunderstödsbeslutet. Statsunderstödsstagaren ska ingå ett avtal om statsunderstöds användning, övervakningen av dess användning och villkoren för dessa med den som genomför projektet. Syftet med 11 § i den föreslagna lagen är att föreskriva om de villkor för överföring av stödet som ska tillämpas i stället för 7 § 2 mom. i statsunderstödslagen.

När ett projekt planeras ska de parter som ska delta i projektet besluta om de ska ansöka om stöd gemensamt, i form av ett gemensamt projekt, varvid ansvaret för genomförandet av projektet och för fullgörandet av andra skyldigheter fördelas mellan sökandena eller om någon av parterna ska vara ensam sökande. Sättet för genomförande av projektet beror på projektets omfattning och innehåll. Om det beslutas att en åtgärd ska genomföras så att en part ansöker om stöd också på andra parters vägnar och stödet beviljas den förstnämnda parten ska denna ansvara för fullgörandet av alla skyldigheter som ankommer på stödmottagaren. Utöver stödmottagaren ska också andra deltagande parter uppfylla de villkor som ställs på stödmottagare. Det förutsätts dessutom att överföringen av stödet är ändamålsenligt med tanke på genomförandet av projektet. Avsikten är att förebygga situationer där stödmottagaren själv inte deltar i genomförandet av projektet utan dennas huvudsakliga uppgift skulle bestå i att vara förmedlare av stödet. I sådana fall ökar risken för missbruk av olika slag såsom risken att bestämmelserna om statligt stöd eller bestämmelserna om offentlig upphandling kringgås. Avsikten är att förfarandet ska begränsas till situationer där tillvägagångssättet

främjar genomförandet av ett projekt. I andra fall skulle modellen med gemensamma projekt som genomförs av flera ansvariga parter vara förstahandsalternativet. I paragrafen föreskrivs också om stödmottagarens och andra deltagande parters skyldighet att genom avtal säkerställa att det finns förutsättningar för beviljande och betalning av stöd samt att stödvillkoren iakttas. I avtalet nämns utöver de grundläggande uppgifterna om deltagarna dessutom innehållet i projektet, ansvaret för och rollen hos var och en av deltagarna samt finansieringens gång. Dessutom bör man i avtalet komma överens om vissa praktiska arrangemang i anslutning till genomförandet av projektet såsom detaljer som är nödvändiga för att säkerställa att stödvillkoren iakttas i fråga om bokföring, offentlig upphandling, det interna informationsflödet samt andra villkor för stödet. Ett villkor för beviljande av stöd är att avtalet framläggs i samband med ansökan. Stödmottagaren svarar inför myndigheten för att projektet genomförs, och eventuella återkrav kan riktas endast mot stödmottagaren. I en situation med återkrav avgörs frågan om stödmottagarens rätt att kräva skadestånd av den part som orsakat återkravsgrunden i enlighet med allmänna skadeståndsrättsliga principer, om parterna i projektet inte avtalat om något annat.

12 §. Godtagbara kostnader. I paragrafen ingår allmänna bestämmelser om godtagbara kostnader. Enligt 1 mom. beviljas stöd för ett projekt enligt en kostnadskalkyl som har godkänts av den som beviljar stödet, på basis av godtagbara, nödvändiga och till beloppet rimliga utgifter. Från projektets utgifter dras av sådana intäkter som direkt hänför sig till eller har samband med projektet. När kostnadernas nödvändighet bedöms ska presenterade kostnader jämföras med innehållet i och målet för projektet. Utgångspunkten vid bedömningen av huruvida kostnaderna är rimliga är att projektet har genomförts på ett sätt som är totalekonomiskt förmånligt. När det gäller varor och tjänster som köps av utomstående parter säkerställs kostnadernas rimlighet genom att ett upphandlingsförfarande enligt lagstiftningen om offentlig upphandling tillämpas. I fråga om andra kostnader t.ex. hyror ska presenterade kostnader jämföras med den allmänna prisnivån inom regio-

nen. När lönekostnadernas rimlighet bedöms ska den allmänna lönenivån inom den organisation som genomför projektet tas som utgångspunkt för bedömningen av kostnadernas rimlighet. Kostnader som är överdimensionerade jämfört med det gångbara priset ska inte godkännas. Enligt huvudregeln bör de intäkter som direkt hänför sig till det projekt som stöds dras av från projektets utgifter. När det gäller intäkter bör hänsyn tas till Europeiska unionens lagstiftning om strukturfonderna som i fråga om projekt som genererar inkomster ger en möjlighet att låta bli att dra av intäkterna från projektutgifterna.

Då det bedöms om kostnaderna är godtagbara ska enligt 2 mom. utöver vad som bestäms i denna lag, beaktas vad som i den nationella lagstiftningen och i Europeiska gemenskapens lagstiftning föreskrivs om stödberättigande utgifter. Med avvikelse från tidigare programperioder har inte några särskilda regler om stödberättigande utgifter utfärdats i Europeiska gemenskapens lagstiftning för den pågående programperioden utan man förutsätter att sådana utfärdas nationellt. Bestämmelser om stödberättigande utgifter finns i statsrådets förordning om stödberättigande utgifter som medfinansieras av strukturfonderna (1079/2007). Avsikten är att närmare bestämmelser om godtagbara kostnaders slag och belopp, särskilt i fråga om nationella medel, ska utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §. Stödets belopp. I paragrafen föreslås allmänna bestämmelser om stödets belopp. Enligt paragrafen får stödet inte täcka det fulla beloppet av kostnaderna för projektet och den som ansöker om stöd ska själv delta i de kostnader som orsakas av projektet. Avvikelse får göras av särskilda skäl. Särskilda skäl kan komma i fråga då projektet är av den arten att ingen annan finansiering går att få för det, t.ex. projekt för tekniskt stöd som medfinansieras genom strukturfondsmedel eller de projekt som genomförs vid arbets- och näringsministeriet med hjälp av landskapsutvecklingspengar. Det krav på självfinansiering som riktas mot sökanden är inte alltid ändamålsenligt vid projekt där sökanden samlar ihop projektfinansieringen ur flera olika källor eller då det inte annars på grund av projektets art inte är nödvändigt att kräva

någon självfinansieringsandel. Tanken är dock att stödmottagaren i en finansieringsansökan i regel ska nämna den finansieringsandel som stödmottagaren själv ämnar investera i projektet. Självfinansieringsandelen har en styrande verkan med tanke på att projektet genomförs på tillbörligt sätt. I fråga om stödets maximibelopp ska dessutom Europeiska gemenskapens regler om statligt stöd tillämpas. Europeiska unionens regler om statligt stöd finns angivna i artiklarna 87–89 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Med reglerna om statligt stöd avses åtgärder genom vilka den offentliga sektorn beviljar företag stöd eller andra förmåner. De mer detaljerade kännetecknen för statligt stöd finns i artikel 87.1. Reglerna om statligt stöd gäller både nationell finansiering och medfinansiering ur strukturfonderna. I 2 mom. föreslås en bestämmelse som anger att vid beviljande av stöd av medel från Europeiska gemenskapens strukturfonder ska på de ur fonderna beviljade andelarnas maximibelopp tillämpas vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens lagstiftning samt i strukturfondsprogrammet för projektet. Det föreslås att närmare bestämmelser om stödets belopp utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §. Ansökan om stöd. I paragrafen föreslås bestämmelser om den myndighet till vilken ansökningen ska riktas och om innehållet i ansökan. I 1 mom. föreslås att stöd ska sökas skriftligen hos det landskapsförbund eller närings-, trafik och miljöcentral inom vars område den av sökandes verksamheter för vilken stöd söks huvudsakligen är etablerad. Med avvikelse från detta söks stödet från Europeiska regionala utvecklingsfonden enligt det operativa programmet inom målet europeiskt territoriellt samarbete dock hos det landskapsförbund som är förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet för programmet eller hos en utländsk sammanslutning. Stödet söks hos arbets- och näringsministeriet i de fall då ministeriet är beviljande myndighet. I 2 mom. föreslås bestämmelser om vilka uppgifter en ansökan åtminstone ska innehålla. Av ansökan ska framgå projektets samband med programmet, för beviljandet av stödet korrekta och tillräckliga uppgifter om stödets användningsändamål samt om övriga omständigheter som den be-

viljande myndigheten behöver känna till för att avgöra ansökan. Som sådana uppgifter kan betraktas t.ex. i ett fall med överföring av stödet enligt 11 § ett avtal mellan dem som genomför projektet eller utredningar om att den som genomför projektet har sådana förutsättningar att genomföra projektet som anges i 8 §. Bestämmelserna om ansökan om stöd motsvarar huvudsakligen bestämmelserna i den gällande lagen.

En ny punkt är kravet enligt 2 mom. på att sökanden redan i ansökningsskedet ska förete en plan för hur den verksamhet som stöds ska fortsätta efter det att projektet slutförts. Kravet på en utredning skulle få sökandena att redan på förhand noggrannare planera sin verksamhet så att projektfinansieringen inte skulle bli en permanent finansieringsform. Projektstödet huvudsakliga syfte är att vara den drivande kraften bakom åtgärder som är nödvändiga med tanke på uppnåendet av målen för programmet och inte en permanent finansieringsform för en organisation som söker projektstöd. Utredningsskyldigheten ska för sin del styra verksamheten så att risken för att projektstödet används för organisationens normala verksamhet på det sätt som påminner om det förbjudna verksamhetsstödet ska minska. Ingen utredningsskyldighet föreligger om denna på grund av verksamhetens natur är uppenbart onödig. Detta skulle gälla t.ex. projekt som i princip är av engångskaraktär, t.ex. att en tillställning ordnas en gång eller en undersökningsrapport avfattas. I vissa fall kan stöd beviljas vid upprepade tillfällen för samma verksamhet, t.ex. för förvaltningen av särskilda program eller projekt för tekniskt stöd.

I 3 mom. föreslås att närmare bestämmelser om ansökningsförfarandet och innehållet i ansökan ska utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §. Beviljande av stöd. I paragrafen föreslås allmänna bestämmelser om beviljande av stöd.

Enligt 1 mom. beslutar landskapsförbundet inom sitt område om beviljande av stöd som avses i denna lag. I 1 mom. föreslås dessutom en bestämmelse om att landskapsförbundet kan besluta om beviljande av stöd för projekt som genomförs inom området för ett annat landskapsförbund. Då förutsätts i regel

att landskapsförbunden i fråga sinsemellan kommer överens om att ett förbund kan bevilja stödet för projektet på andra förbunds vägnar. Landskapsförbunden kan också besluta att de beviljar stödet för ett projekt gemensamt. Samarbete mellan olika landskapsförbund inklusive genomförande av projekt är ett allmänt sätt att genomföra regionutvecklingsprogram. Det föreslås att i fråga om närings-, trafik- och miljöcentraler tillämpas vad som föreskrivs särskilt om dem.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om beviljande av stöd som strukturellt investeringsstöd enligt 7 § 1 mom. 2 punkten i den föreslagna lagen. Ett landskapsförbund ska kunna bevilja medfinansieringen som infrastrukturellt investeringsstöd, om den nationella offentliga medfinansieringen för ett projekt i sin helhet kommer från kommuner. Avsikten är dock att landskapsförbunden också ska kunna bevilja stöd för investeringar i anläggande av bredband. När det gäller detta föreslås att den statliga offentliga medfinansieringen också skulle få inbegripa statligt stöd.

Enligt 3 mom. beslutar dock arbets- och näringsministeriet om beviljande av stöd enligt 6 § samt närings-, trafik- och miljöcentralen om beviljande av stöd enligt 8 §.

Det föreslås att närmare bestämmelser om beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §. Beviljande av stöd enligt målet europeiskt territoriellt samarbete. Den föreslagna paragrafen motsvarar till innehållet 29 § i den gällande regionutvecklingslagen med undantag av några ändringar som gjorts beroende på att arbets- och näringsministeriet har inrättats och att nya program har tillkommit. I 1 mom. föreskrivs att om medfinansiering ur strukturfondsmedel inom ett operativt program för målet europeiskt territoriellt samarbete beviljas för att stödja projekt vars nationella offentliga medfinansiering huvudsakligen kommer från någon annan statlig myndighet än arbets- och näringsministeriet, tillämpas den andra myndighetens egna stödsystem också på beviljandet av medfinansieringen ur strukturfondsmedlen. Ett finländskt landskapsförbund eller en utländsk sammanslutning som är förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet beviljar det stöd som betalas ur struktur-

fondsmedel i dess helhet för hela programområdet. Om landskapsförbunden inom programområdet har kommit överens om saken, beviljar landskapsförbundet i fråga också den nationella offentliga medfinansiering som motsvarar strukturfondsmedlen för hela programområdet i Finland. Om förvaltningsmyndigheterna och de attesterande myndigheterna för programmet är belägna i någon annan medlemsstat, kan ett finländskt landskapsförbund inom programområdet bevilja den statliga medfinansieringen också på områdena för andra landskapsförbund inom programområdet, om förbunden har avtalat om detta. Landskapsförbundet kan i ett sådant fall även bevilja den finska statliga medfinansieringen för en utländsk stödmottagare inom programområdet. Det föreslås att närmare bestämmelser om villkoren och förfarandet för beviljande av stöd inom programmen för målet europeiskt territoriellt samarbete kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §. Villkor för användning av stöd. I 1 mom. föreslås en bestämmelse om att stöd kan beviljas endast för kostnader som har uppkommit efter ansökan om stöd. Detta är allmän praxis vid projektverksamhet. I momentet föreskrivs dessutom att stödet inte får användas som ett allmänt verksamhetsstöd. Stöd enligt denna lag har karaktären av specialunderstöd enligt 5 § 3 mom. i statsunderstödslagen och de är inte avsedda att användas som allmänt understöd för stödmottagarens normala verksamhet. I 2 mom. föreslås en bestämmelse i informationssyfte om att i fråga om användningen av stöd för köp av varor och tjänster samt för upplåtande på entreprenad tillämpas bestämmelserna i lagen om offentlig upphandling. I 3 mom. föreslås en bestämmelse genom vilken man säkerställer att en investering som är föremålet för stöd används för det ändamål som uppgetts i projektplanen om inte den myndighet som beviljat stödet på ansökan gett tillstånd att ändra på detta. I 4 mom. föreslås att närmare bestämmelser om villkoren för användningen av stöd kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 §. Utbetalning av stöd. I paragrafen ingår de allmänna bestämmelserna om utbetalning av stöd. Utbetalning av stödet ska sökas

skriftligen hos den myndighet som beviljar stöd. En frist kan fastställas för ansökan om utbetalning, men i praktiken fastställs en frist i stödbeslutet. Stödet utbetalas i regel retroaktivt på basis av godtagbara, faktiska kostnader. Den myndighet som beviljar stödet kan dock enligt egen prövning bevilja ett projekt förskott. Det föreslås att närmare bestämmelser om förfarandet vid utbetalningen, såsom förskott, samt om tidsfristerna för ansökan om utbetalning av stödet ska utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap. Särskilda bestämmelser

19 §. Arbets- och näringsministeriets granskningsrätt. I paragrafen föreslås en bestämmelse om arbets- och näringsministeriets granskningsrätt. Bestämmelsen motsvarar 29 § i den gällande lagen.

20 §. Återkrav av stöd. I paragrafen fastställs grunderna för återkrävande av stöd och för upphörande av utbetalning. Grunderna för återkrav är avsedda att utgöra de främsta återkravsgrunderna i fråga om stöd i enlighet med detta lagförslag. Paragrafen motsvarar i huvudsak bestämmelserna i den gällande regionutvecklingslagen. I 1 mom. föreslås bestämmelser om de ovillkorliga grunderna för återkrav. Paragrafen föreslås dock bli ändrad så att bestämmelserna om överlåtelse av ägande- eller besittningsrätten eller avslutning av verksamheten om vilka det föreskrivs i 32 § 1 mom. 6 punkten i den gällande regionutvecklingslagen samt om sådana väsentliga ändringar i ägandeförhållandena inom verksamhet som fått stöd i form av infrastrukturellt investeringsstöd enligt 32 § 1 mom. 7 punkten i regionutvecklingslagen ska flyttas över till grunderna för återkrav enligt prövning enligt 2 mom. Dessutom föreslås att grunden för återkrav enligt 32 § 5 mom. i den gällande regionutvecklingslagen, nämligen att understödet eller en del av det har beviljats eller utbetalats på oriktiga grunder, ska flyttas till grunderna för återkrav enligt prövning. Återkrav kan i vissa fall bero på fel hos myndigheten på vilket stödmottagaren inte har haft möjlighet eller kompetens att reagera. Flyttningen av denna återkravsgrund till de återkravsgrunder som baserar sig på prövning ger myndigheten en möjlighet att

överväga alla i sammanhanget relevanta omständigheter så att återkravet inte blir oskäligt med tanke på stödmottagaren.

21 §. Arbets- och näringsministeriets rätt att återkräva stödet. I paragrafen fastställs arbets- och näringsministeriets rätt att av landskapsförbundet återkräva strukturfondsmedel eller motsvarande statliga medel eller enbart nationella statliga medel eller delar av de medel som har utbetalts till dem. Ministeriet har rätt till återkrav om ett landskapsförbund har använt medlen för något annat ändamål än vad de har beviljats för, t.ex. att förbundet använt medlen för något annat program eller ändamål än vad de hade beviljats för. Användningsändamålet enligt beslutet uppnås inte alls eller till en betydande del. Arbets- och näringsministeriet föreslår dessutom ha rätt till återkrav, om landskapsförbundet väsentligt brutit mot bestämmelserna om användningen av medlen eller mot villkoren i beslutet om anvisande av medlen. Enligt proportionalitetsprincipen förutsätts i återkravgrunderna att överträdelsen ska vara väsentlig. Som väsentligt bör betraktas sådant brott mot bestämmelser eller villkor som angetts i beslutet om anvisande av medel på grund av vilket något stöd inte hade beviljats alls eller inte hade beviljats till ett lika högt belopp. Enligt proportionalitetsprincipen begränsas återkravet av de medel som utbetalats till ett landskapsförbund till ett belopp som motsvarar överträdelsen.

22 §. Återbetalning av medel som beviljats från Europeiska gemenskapens strukturfonder. I paragrafen föreslås en bestämmelse om återbetalning av medel som beviljats från Europeiska gemenskapens strukturfonder i en situation där Finland på grund av sitt medlemsansvar är skyldigt att återbetala strukturfondsmedel till Europeiska gemenskapernas kommission. Enligt bestämmelsen kan arbets- och näringsministeriet besluta att ett landskapsförbund till staten ska betala det fulla belopp jämte kostnader som staten har betalat till kommissionen. Paragrafen motsvarar i sak 34 § i den gällande lagen.

23 §. Förhöjning av belopp som återkrävs. I paragrafen föreslås bestämmelser om administrativa påföljder i anslutning till återbetalning av stöd. I paragrafen föreskrivs att om stödmottagaren har förfarit på det sätt som

föreskrivs i momentet, kan det belopp som återkrävs höjas med högst 20 procent eller, om förfarandet enligt nämnda moment har varit synnerligen grovt, med högst 100 procent. Bestämmelsen ska omfatta såväl uteslutande nationella medel som medel från strukturfonderna och motsvarande statlig medfinansiering. Paragrafen motsvarar i sak 35 § i den gällande lagen.

24 §. Investeringsstödet maximibelopp. I paragrafen föreslås en bestämmelse om investeringsstödet maximibelopp. Paragrafen motsvarar i sak 39 § i den gällande lagen.

25 §. Ändringssökande. I paragrafen föreslås bestämmelser om sökande av ändring. Paragrafen motsvarar i sak 40 § i den gällande lagen. Till 2 mom. har fogats en bestämmelse om sökande av ändring i de beslut som närings-, trafik- och miljöcentralen fattat med stöd av denna lag.

26 §. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser. Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

I 2 mom. föreslås att på stöd som har beviljats före denna lags ikraftträdande tillämpas dock de bestämmelser som gäller vid lagens ikraftträdande.

I 3 mom. föreslås en övergångsbestämmelse om sådana projekt av Europeiska regionala utvecklingsfonden som pågår inom undervisningsministeriets eller social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Till följd av revideringen av regionförvaltningen ska förvaltningen av projekt som delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden flyttas från länsstyrelsernas bildningsavdelningar eller social- och hälsovårdsavdelningar över till landskapsförbunden. I 7 § 1 mom. 3 punkten i detta lagförslag föreslås att efter lagens ikraftträdande ska landskapsförbunden bevilja stöd för utvecklings- och investeringsprojekt inom det operativa programmet för målet regional konkurrenskraft och sysselsättning och det operativa programmet för målet europeiskt territoriellt samarbete vilka genomförs inom undervisningsministeriets och social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområden och vilka delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden. Det föreslås att också förvaltningen av pågående projekt ska överföras till landskapsförbunden. I fråga om de

stöd som länsstyrelserna och social- och hälsovårdsministeriet beviljat före denna lags ikraftträdande att de bestämmelser som gällde vid tidpunkten för beviljande av stödet samt de villkor som anges i stödbeslutet ska iakttas oberoende av denna lags ikraftträdande på samtliga faser i verkställigheten och användningen av stödet i fråga. När det gäller skötseln av myndighetsuppgifterna för sådana projekt som inte har avslutats föreslås att behörigheten ska överföras från den myndighet som beviljat stödet till landskapsförbundet. Behörigheten mellan landskapsförbunden bestäms i enlighet med 15 §.

I 4 mom. föreslås att åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

1.3 Lagen om ändring av strukturfondslagen

1 §. Tillämpningsområde. Hänvisningen till regionutvecklingslagen i 2 mom. föreslås bli ändrad så att den gäller den föreslagna lagen om utveckling av regionerna.

4 §. Nationell plan. I paragrafen föreslås en ändring som föranleds av att arbets- och näringsministeriet har inrättats.

6 §. Utarbetande av operativa program. Hänvisningarna till regionutvecklingslagen i 1 och 2 mom. föreslås bli ändrade så att de gäller den föreslagna lagen om utveckling av regionerna. I 3 mom. föreslås en ändring som föranleds av att arbets- och näringsministeriet har inrättats samt av att närings-, trafik- och miljöcentralerna ska inrättas samt de ändringar som beror på den föreslagna nya lagen om utveckling av regionerna. Också i fråga om program inom målet europeiskt territoriellt samarbete och program som medfinansieras av Europeiska socialfonden ska förvaltningsmyndigheten, efter att övervakningskommittén gett sitt samtycke, kunna framlägga Europeiska kommissionen förslag på sådana ändringar av programmet som är av mindre betydelse och som inte innebär någon ändring av det totala beloppet av offentlig nationell finansiering som i Finland anslås för programmet.

7 §. Förvaltningsmyndighet. I paragrafens rubrik och text föreslås ändringar som föran-

leds av att arbets- och näringsministeriet har inrättats.

9 §. Förmedlande organ. I 1 mom. föreslås de ändringar som föranleds av att närings-, trafik- och miljöcentraler kommer att inrättas.

13 §. Attesterande myndighet. I paragrafens rubrik och 1 mom. föreslås ändringar som föranleds av att arbets- och näringsministeriet har inrättats. Det föreslås att 2 mom. flyttas till 14 § 1 mom. så att det utgör momentets sista mening eftersom det sakligt sett hör dit.

14 §. Den attesterande myndighetens uppgifter. I enlighet med det som konstaterats ovan föreslås att 13 § 2 mom. i den gällande lagen flyttas till 14 § 1 mom. i den föreslagna lagen så att det utgör sista meningen i momentet då momentet handlar om den attesterande myndighetens uppgifter. Eftersom arbets- och näringsministeriet är den enda attesterande myndigheten i fråga om nationella strukturfondsprogram, föreslås att ur 2 mom. stryks en bestämmelse om landskapsförbundets skyldighet att lämna uppgifter för redovisningen av utgifter också till den attesterande myndigheten utöver ministeriet.

16–20 §. Paragraferna föreslås bli upphävd. Strukturfondsdelegationen föreslås bli sammanslagen med delegationen för regionutveckling så att dessa bildar en ny delegation, delegationen för regional- och strukturpolitik. Bestämmelser om den nya delegationen och landskapets samarbetsgrupp föreslås bli intagna i lagen om utveckling av regionerna.

21 §. Landskapets samarbetsgrupp och dess uppgifter. Det föreslås att till det inledande stycket i 1 mom. fogas en hänvisning till lagen om utveckling av regionerna i vilken huvuddelen av bestämmelserna om landskapets samarbetsgrupp föreslås bli inkluderade. Bestämmelserna i 6 och 10 punkten i momentet föreslås bli upphävd och motsvarande bestämmelser föreslås bli intagna i lagen om utveckling av regionerna.

25 §. Övervakningskommittéer. Bestämmelserna i 2 mom. föreslås bli ändrade så att beslut om byte av medlemmarna i övervakningskommittén skulle efter att övervakningskommittén en gång blivit tillsatt kunna fattas av ministeriet i stället för statsrådets

allmänna sammanträde. De parter som är representerade i stora övervakningskommittéer föreslår flera personändringar per år och det är inte ändamålsenligt att besluten om sådana byten måste fattas av statsrådets allmänna sammanträde.

27 §. Förvaltningsmyndighet. Enligt paragrafens nuvarande lydelse är förvaltningsmyndighet för ett operativt program inom målet europeiskt territoriellt samarbete det landskapsförbund som nämns i programdokumentet. Finland deltar i nio sådana program. Endast i ett fall – nämligen i fråga om programmet Mellersta Östersjön (Central Baltic) – är förvaltningsmyndighet ett finländskt landskapsförbund. Paragrafen föreslås bli förtydligad så att den täcker samtliga program. Som finländsk förvaltningsmyndighet skulle dock kunna fungera endast ett landskapsförbund eller en finländsk gruppering som avses i lagen om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (554/2009). Enligt 3 § 1 mom. i den sistnämnda lagen kan en gruppering ges uppgifter för genomförande av sådana av Europeiska gemenskapen medfinansierade program i vilka aktörer från minst två medlemsstater i Europeiska unionen deltar.

28 §. Förvaltningsmyndigheternas uppgifter. Bestämmelserna i 1 mom. föreslås bli förtydligade så att hänvisningen till sådana nationella uppgifter som ska skötas av förvaltningsmyndigheten ska begränsas att gälla endast den finländska attesterande myndigheten. Det föreslås att 2 mom., som innehåller bestämmelser om möjligheten att genom förordning av statsrådet utfärda bestämmelser om användningen av och kontrollen över strukturfondsmedel för de förmedlande organen, föreslås bli upphävd, eftersom begreppet förmedlande organ inte används i samband med programmen inom målet europeiskt territoriellt samarbete.

29 §. Utnämning av kontrollant på första nivån. Enligt artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1080/2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om upphävande av förordning (EG) nr 1783/1999, nedan ERUF-förordningen, ska varje medlemsstat för attestering av utgifterna för projekt som medfinansieras genom program inom målet europeiskt territoriellt

samarbete införa ett kontrollsystem. Kontrollsystemet gör det möjligt att verifiera att de medfinansierade produkterna och tjänsterna levererats, att de utgifter som deklarerats för insatser eller delar av insatser i landet i fråga är korrekt redovisade och att utgifterna och motsvarande insatser följer gällande gemenskapsregler och medlemsstatens nationella regler. För detta ändamål ska varje medlemsstat utse kontrollanter med ansvar för att kontrollera lagligheten och korrektheten i de utgifter som deklarerats av varje stödmottagare som deltar i insatsen. Systemet har införts i Finland med stöd av 29 § i strukturfondslagen. Arbets- och näringsministeriet utser en kontrollant för en stödmottagare i ett projekt på gemensam ansökan från stödmottagaren och den auktoriserade revisor som föreslås bli kontrollant. En kontrollants uppgift upphör när ministeriet utser en ny kontrollant på ansökan från stödmottagaren. En sådan situation kan uppstå t.ex. när en stödmottagares revision till följd av konkurrensutsättning övertas av en annan revisionsammanslutning.

En kontrollants uppgift är mer omfattande än uppgiften för en vanlig revisor eftersom kontrollanten ska verifiera bl.a. huruvida de vidtagna åtgärderna varit förenliga med gemenskapens miljö- och jämställdhetsbestämmelser.

De nuvarande bestämmelserna om kontrollanter i 29 § föreslås bli placerade i 29 och 29 a §. Det föreslås att möjligheten att utse en revisionssammanslutning till kontrollant slopas eftersom detta inte godkänns i flera program. När en kontrollant utses görs det alltid en utredning om enstaka revisorers kompetens för uppgiften. Av samma orsak föreslås att man avstår från kontrollantens rätt enligt det gällande 4 mom. att bemyndiga en annan myndighet eller revisor att för sin räkning utföra kontrollantuppgifter.

Det föreslås dessutom att en hänvisning till förmedlande organ stryks ur paragrafen eftersom begreppet inte används i de program som tillhör målet europeiskt territoriellt samarbete. För förvaltningen av strukturfondsmedel i dessa program svarar alltid programmets förvaltningsmyndigheter och attesterande myndigheter.

I 1 § 2 mom. i revisionslagen (459/2007) föreskrivs att när en revisor i denna egenskap utövar annan verksamhet än sådan som avses i 1 mom. tillämpas på verksamheten bestämmelserna i 20—22, 26, 39—46, 49—50 och 53—54 § i revisionslagen. I paragraferna finns bestämmelser om yrkesetiska principer, bibehållande och utvecklande av yrkeskunighet, skyldighet att iaktta god revisionssed, tystnadsplikt, styrning, utveckling och tillsyn samt om varning och anmärkning och om återkallande av godkännande. Dessa bestämmelser ska alltså tillämpas på en revisor när denna utför uppgifter som kontrollant.

29 a §. *Uppgifterna för en kontrollant på första nivån.* I den nya 29 a § föreslås bestämmelser om uppgifterna för en kontrollant på första nivån för programmen inom målet europeiskt territoriellt samarbete. Andra meningen i 29 § 1 mom. i den gällande lagen föreslås bli flyttad till den nya paragrafen som 29 a § 1 mom. Enligt artikel 16.1 andra stycket i ERUF-förordningen har kontrollanter ansvar för att kontrollera lagligheten och korrektheten i de utgifter som deklarerats av varje stödmottagare som deltar i insatsen.

Det föreslås att 29 § 3 mom. i den gällande lagen flyttas till den nya paragrafen och blir 29 a § 2 mom. och att 29 § 4 mom. flyttas till den nya paragrafen och blir 29 a § 3 mom., dock så att en kontrollant skulle ha rätt att bemyndiga en annan revisor att förrätta inspektion för sin räkning. Bemyndigandet kan gälla endast den fysiska inspektionen; endast den kontrollant som utsetts för ett projekt kan verifiera ansökan om utbetalning. Någon CGR-, OFR- eller GRM-auktorisering krävs inte av den andra revisorn som förrättar inspektionen utan denna skulle kunna vara t.ex. någon annan revisor som arbetar inom samma revisionssammanslutning. Syftet med bestämmelsen är bl.a. att ge de personer som biträder kontrollanten tillräcklig rätt att få information.

Syftet med kontrollen på första nivån är att ordna den administrativa kontrollen av att strukturfondsmedlen används på ett relevant sätt vilken tidigare ankommit på programmens förvaltningsmyndighet. Eftersom kontrollanten granskar ett projekts medel användning i dess helhet, kan kontrollantens berättelse utnyttjas också då myndigheten be-

tar ut den nationella medfinansiering som motsvarar strukturfondsmedlen till projektet. Till denna del har dock berättelsen inte samma juridiska status som i fråga om strukturfondsmedel.

Eftersom arbets- och näringsministeriet svarar för kontrollsystemet på första nivån ska det i enlighet med det föreslagna 4 mom. ha rätt att inspektera kontrollanten i anslutning till inspektionsverksamheten. Ministeriet kan också bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende auktoriserad revisor eller revisionssammanslutning att utföra en sådan inspektion för sin räkning.

30 §. *Myndigheter som ansvarar för den statliga medfinansieringen.* Paragrafens bestämmelser om förmedlande organ föreslås bli upphävd eftersom begreppet inte används i de program inom målet europeiskt territoriellt samarbete som genomförs i Finland. Med förmedlande organ avses enligt 2 § 8 punkten i strukturfondslagen ett offentligt eller privat organ eller en offentlig eller privat enhet som verkar under en förvaltningsmyndighets eller en attesterande myndighets ansvar eller utför uppgifter för en sådan myndighets räkning gentemot stödmottagare som genomför insatser. För förvaltningen av strukturfondsmedlen inom dessa program ansvarar alltid programmets förvaltningsmyndigheter och attesterande myndigheter vilka kan vara antingen finländska myndigheter eller sammanslutningar eller myndigheter eller sammanslutningar i andra medlemsstater. På beviljandet och förvaltningen av den nationella finska medfinansiering som motsvarar strukturfondsmedlen tillämpas den nationella lagstiftningen i fråga. Av skäl som har att göra med tillsynen över och kontrollen av strukturfondsmedel föreslås att i paragrafen intas ett begrepp för myndighet som ansvarar för den statliga medfinansieringen. Med en myndighet som ansvarar för den statliga medfinansieringen avses den myndighet till vilken arbets- och näringsministeriet tilldelat medel av den nationella statliga medfinansiering som motsvarar strukturfondsmedlen och som anvisats i statsbudgeten i syfte att medlen ska bli vidare beviljade och utbetalade till stödmottagarna. Den föreslagna ändringen är närmast terminologisk och den avser inte att ändra på de nationella myndigheternas an-

svar för det stöd som dessa beviljat eller stöd villkorens överensstämmelse med bestämmelserna om strukturfonder eller med programmet i fråga.

32 §. Attesterande myndighet. Enligt paragrafens nuvarande lydelse är förvaltningsmyndighet för ett operativt program inom målet europeiskt territoriellt samarbete det landskapsförbund som nämns i programdokumentet. Finland deltar i nio sådana program. I en del program har uppgifterna som förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet ålagts olika parter. I Finland är förvaltningsmyndigheten och den attesterande myndigheten för programmet Mellersta Östersjön ett finländskt landskapsförbund. Bestämmelserna i 1 mom. föreslås bli förtydligade så att de täcker samtliga program. Den finländska förvaltningsmyndigheten ska också i fortsättningen fungera som attesterande myndighet för programmet.

33 §. Den attesterande myndighetens uppgifter. Paragrafen föreslås bli förtydligad så att hänvisningen till sådana nationella uppgifter som ska skötas av den attesterande myndigheten ska begränsas till att gälla endast den finländska attesterande myndigheten.

34 §. Arbets- och näringsministeriets rätt att ge anvisningar. I paragrafen och dess rubrik föreslås ändringar som föranleds av att arbets- och näringsministeriet har inrättats. Dessutom föreslås att ministeriets rätt att utfärda anvisningar för tydlighets skull ska begränsas till att gälla den finländska förvaltningsmyndigheten och attesterande myndigheten.

35 §. Förvaltningskommittén. I 2 mom. föreslås en ändring som föranleds av att arbets- och näringsministeriet har inrättats. Dessutom föreslås hänvisningen i 4 mom. att bli ändrad så att den åsyftar den gällande samiska språklagen (1086/2003).

38 §. Revisionsmyndighet. Enligt paragrafens nuvarande lydelse är revisionsmyndighet för operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete den förvaltningsmyndighet som nämns i programdokumentet. Finland deltar i nio sådana program. Endast i ett fall – nämligen i fråga om programmet Mellersta Östersjön – är revisionsmyndighet ett finländskt landskapsförbund.

Bestämmelserna i 1 mom. föreslås bli förtydligade så att de täcker samtliga program. Ändringen ska inte påverka Egentliga Finlands förbunds ställning som revisionsmyndighet för programmet Mellersta Östersjön.

40 §. Revisorsgruppen. I 1 mom. föreslås en ändring som föranleds av att arbets- och näringsministeriet har inrättats.

41 §. Övervakningskommittéer. Det föreslås att 1 mom. ändras så att beslut om byte av de finländska kommittémedlemmarna skulle kunna fattas genom arbets- och näringsministeriets beslut så att ändringarna inte längre behöver framläggas statsrådets allmänna sammanträde för avgörande.

42 §. Vissa verkställighetsarrangemang. I 1 och 2 mom. föreslås ändringar som föranleds av att arbets- och näringsministeriet har inrättats. Det föreslås att 3 mom. ändras så att det gäller den finländska förvaltningsmyndighetens och attesterande myndighetens rätt att ingå avtal.

44 §. Beviljande av finansiering och tillhörande uppgifter. Det föreslås att hänvisningen till ett förmedlande organ i 3 mom., som gäller program inom målet europeiskt territoriellt samarbete, ersätts med en hänvisning till den myndighet som avses i 30 § eftersom den myndighet som beviljar den nationella medfinansieringen inte är förmedlande organ för programmen i fråga.

46 §. Anmälningar och åtgärder som gäller återkrav. Det föreslås att 1 mom. omformuleras eftersom arbets- och näringsministeriet fungerar som attesterande myndighet för nationella program och begreppet förmedlande organ inte används i de program inom målet europeiskt territoriellt samarbete som genomförs i Finland. Den attesterande myndigheten föreslås dessutom få rätt att utöver landskapsförbunden och de övriga ministerierna ålägga också förvaltningsmyndigheten att vidta åtgärder genom vilka en felaktighet kan korrigeras eller en upprepning av felaktigheten förhindras.

54 §. Rätt att få uppgifter. Eftersom arbets- och näringsministeriet fungerar som förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet för de nationella strukturfondsprogrammen föreslås det att bestämmelsen om ministeriets särskilda rätt att av landskapsförbunden få de uppgifter och utredningar som behövs för

fullgörandet av deras uppgifter avseende användningen av strukturfondsmedel och genomförandet och inspektionen av ett program eller ett projekt stryks ur 1 mom. Ordalydelsen i momentet föreslås samtidigt bli förtydligad.

56 §. Rättigheterna för den som utför inspektioner och skyldigheterna för den som är föremål för inspektion. I 1 mom. föreslås hänvisningen till 29 § bli ersatt genom en hänvisning till 29 a § eftersom bestämmelserna om kontrollanter på första nivån föreslås ingå i den sistnämnda paragrafen.

57 §. Handräckning. När det gäller kontroller på första nivån föreslås skyldigheten att ge handräckning bli begränsad till fall som avses i 29 a § 4 mom. vilka handlar om sådana inspektioner av kontrollanter som arbets- och näringsministeriet kan förrätta.

58 §. Revisionsmyndighetens inspektionsrätt. Det föreslås att hänvisningen till ett förmedlande organ i 1 och 2 mom. ska ersättas med en hänvisning till den myndighet som avses i 30 § eftersom den myndighet som beviljar den nationella medfinansieringen inte är förmedlande organ för programmen i fråga.

59 §. Förvaltningsmyndighetens inspektionsrätt. Det föreslås att hänvisningen till ett förmedlande organ i 1 och 2 mom. ska ersättas med en hänvisning till den myndighet som avses i 30 § eftersom den myndighet som beviljar den nationella medfinansieringen inte är förmedlande organ för programmen i fråga.

60 §. Den attesterande myndighetens inspektionsrätt. Det föreslås att hänvisningen till ett förmedlande organ i 1 och 2 mom. ska ersättas med en hänvisning till den myndighet som avses i 30 § eftersom den myndighet som beviljar den nationella medfinansieringen inte är förmedlande organ för programmen i fråga.

61 §. Arbets- och näringsministeriets inspektionsrätt. I paragrafens rubrik samt i 1 och 2 mom. föreslås ändringar som föranleds av att arbets- och näringsministeriet har inrättats.

63 §. Rätt att få och lämna uppgifter. I 3 mom. föreslås en ändring som föranleds av att arbets- och näringsministeriet har inrättats.

64 §. Överföring av behörighet i strukturfondsärenden. I 1 och 2 mom. föreslås ändringar som föranleds av regionförvaltningsreformen så att man genom förordningar av undervisningsministeriet och social- och hälsovårdsministeriet ska kunna utfärda bestämmelser om överföring av ministeriernas behörighet till närings-, trafik- och miljöcentralerna i fråga om Europeiska socialfonden samt till landskapsförbunden i fråga om Europeiska regionala utvecklingsfonden i stället för länsstyrelsen. När det gäller undervisningsministeriet skulle också Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO komma i fråga.

Det är motiverat att utlåtande av undervisningsministeriet begärs om projekt inom ministeriets verksamhetsområde. På detta sätt säkerställs att man vid projekt inte avviker från lagen, förordningen eller ett på lag baserat beslut som faller inom statsrådets eller undervisningsministeriets eller Utbildningsstyrelsens beslutanderätt. Skyldigheten att begära utlåtande ska vidare inkluderas i förordningen om överföring av undervisningsministeriets behörighet.

I undervisningsministeriets gällande förordning om utbildningsstyrelsens och länsstyrelsens behörighet i ärenden som gäller strukturfonderna (82/2008) föreskrivs också om överföring av undervisningsministeriets företrädsrätt på länsstyrelserna i förvaltningskommittén och det tekniska sekretariatet för vissa program. En särskild bestämmelse om detta föreslås nu bli intagen i lagen.

65 §. Datasystemet för uppföljning av strukturfondsprogrammen. Ett sådant datasystem som avses i paragrafen används endast i anslutning till programmet för mellersta Östersjön (Central Baltic) vars förvaltningsmyndighet finns i Finland. I 1 mom. föreslås en ändring som föranleds av att arbets- och näringsministeriet har inrättats. Bestämmelserna i 2 mom. föreslås bli förtydligade så att de ska begränsas till att gälla endast den finländska attesterande myndigheten.

66 §. Äläggande av betalningsskyldighet som baserar sig på statens regressrätt. I 3 mom. föreslås en ändring som föranleds av att arbets- och näringsministeriet har inrättats. För att förtydliga bestämmelserna i paragrafen föreslås dessutom att termen "ett

landskapsförbund som beviljar struktur-fondsmedel” ska ersättas genom uttrycket ”den finländska attesterande myndigheten”.

67 §. Ändringssökande. I 1 mom. föreslås en ändring som föranleds av att arbets- och näringsministeriet har inrättats.

Det föreslås dessutom att momentet omformuleras så att det motsvarar den vedertagna huvudregel som följs vid verkställandet av beslut.

1.4 Lagen om ändring av lagen om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna

11 §. Beviljande av finansiering och tillhörande uppgifter. Hänvisningarna till regionutvecklingslagen i 2 mom. föreslås bli ändrade så att de gäller den föreslagna lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. .

12 §. Bestämmelser som tillämpas på användning av stöd, stödbeloppet, ansökan om och beviljande av stöd. Hänvisningarna till bestämmelserna i regionutvecklingslagen i 1 mom. föreslås bli ändrade så att de åsyftar den föreslagna lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Stödet ska dock alltid sökas hos det landskapsförbund som fungerar som förvaltningsmyndighet för programmet.

14 §. Återkrav. Hänvisningarna till bestämmelserna i regionutvecklingslagen i 1 och 2 mom. föreslås bli ändrade så att de åsyftar den föreslagna lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

2.1 Lagen om utveckling av regionerna

Den föreslagna lagen innehåller vissa myndiganden för statsrådet att utfärda förordning.

Enligt förslaget ska genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser utfärdas eller kunna utfärdas om

- sammansättningen hos samt mandattiden och uppgifterna för delegationen för region- och strukturpolitik,

- samarbetsgruppernas sammansättning, mandatperiod, arbetsmetoder och uppgifter,
- uppgifterna för sektionerna under landskapets samarbetsgrupp,

- innehållet i de rikstäckande målen för regionutvecklingen och om övervakningen av hur målen uppnås,

- tidtabellen för, innehållet i och det förfarande som ska iakttas i fråga om regionstrategin,

- målen för och innehållet i de särskilda programmen samt det förfarande som ska följas vid beredningen, genomförandet, övervakningen samt bedömningen och utvärderingen av dem,

- förfarandet vid utarbetandet av landskapsprogram samt om innehållet i, förfarandet och tidtabellen för programmen,

- om innehållsstrukturen hos och förfarandet vid utarbetande av genomförandeplanen och om tidtabellen för det,

- utarbetandet av samarbetsavtal och förfarandet därvid,

- förfaranden som tillämpas och nyckeltal som används vid bedömningen och utvärderingen samt vid övervakningen samt

- områdesindelningar.

2.2 Lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Den föreslagna lagen innehåller vissa myndiganden för statsrådet att utfärda förordning.

Enligt förslaget ska genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser utfärdas eller kunna utfärdas om

- stödmottagare,

- stödets användningsobjekt för arbets- och näringsministeriets, landskapsförbundens samt för närings-, trafik- och miljöcentralernas del,

- överföring av stöd,

- godtagbara kostnader,

- ansökan om stöd,

- beviljande av stöd,

- villkoren för beviljande av stöd inom målet europeiskt territoriellt samarbete och förfarandet därvid,
- villkoren för användning av stöd, och
- tidpunkterna för utbetalning av stöd och förfarandet därvid.

3 Ikraftträdande

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2010.

4 Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning

4.1. Lagen om utveckling av regionerna

I den föreslagna lagen ingår bestämmelser som har betydelse för den kommunala självstyrelsen samt bestämmelser som gäller överlåtelse av förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter.

Enligt 121 § i grundlagen ska bestämmelser om de allmänna grunderna för kommunernas förvaltning och om uppgifter som åläggs kommunerna utfärdas genom lag. Om självstyrelse på större förvaltningsområden än kommuner bestäms också genom lag. Enligt vedertagen praxis har 121 § i grundlagen ansetts gälla förutom enskilda kommuner dessutom också samkommuner. Bestämmelser om de uppgifter som anförtros landskapsförbunden föreslås således bli utfärdade genom lag. Uppgifter som ska anförtros landskapsförbunden är förutom uppgifterna som regionutvecklingsmyndighet dessutom också upprättandet och godkännandet av landskapsprogram samt tillsättandet av landskapets samarbetsgrupp. Dessa uppgifter är förenliga med den gällande regionutvecklingslagen. Det föreslås att vissa nya uppgifter ska överföras från statsförvaltningen till landskapsförbunden. Eftersom överföringen av uppgifter från staten till landskapsförbunden ska ske genom bestämmelser på lagnivå, överensstämmer förslaget till denna del med 121 § i grundlagen. Det föreslås att bestämmelserna om landskapets samarbetsgrupp flyttas från strukturfondslagen till 17 § i den föreslagna lagen om utveckling av regionerna.

Det föreslås att landskapets samarbetsgrupp ska ges vissa nya uppgifter. Till samarbetsgruppens uppgifter ska höra samordning av den strategiska helheten för regionutveckling, behandling av landskapsprogrammet och dess genomförandeplan samt av närings-, trafik- och miljöcentralernas och till behövliga delar också av regionförvaltningsverkets resultatmålshandlingar samt sammanjämkning av finansieringen för landskapsprogrammet och de särskilda programmen. Samarbetsgruppen ska dessutom behandla betydande projekt och avge utlåtande om dem. Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter. De uppgifter som ska anförtros landskapets samarbetsgrupp kan betraktas som sådana offentliga förvaltningsuppgifter som avses i 124 § i grundlagen. Det är dock inte fråga om uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt. Landskapens samarbetsgrupper vilkas ställning och uppgifter baserar sig på lag kan anses uppfylla de krav som ställs i 124 § i grundlagen.

Samarbetet mellan landskapsförbunden

I enlighet med regeringens proposition (RP 59/2009 rd) innehåller propositionen förslag enligt vilka vissa uppgifter föreslås bli överförda från statsförvaltningen till landskapsförbunden. Landskapsförbunden ska för det första svara för vissa så kallade samordnings- och sammanjämningsuppgifter. Med dessa avses i propositionen igångsättning av planeringsprocessen som gäller utbildning, trafikarrangemang samt naturtillgångar och miljö, och ledning av samarbetet i anslutning till dem samt sammanjämkning av planeringen och landskapsplaneringen. För det andra föreslås landskapsförbundens uppgifter i anslutning till främjande av regionutvecklingen bli utvidgade. Landskapsförbunden ska ordna kommunernas och andra utbildningsarrangörers projektförslag i sådan skyndsamhetsordning som avses i lagen om finansiering av

undervisnings- och kulturverksamhet, i sin region främja sådan samservice som avses i lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen samt tillsätta de regionala konstkommissioner som avses i lagen om organisering av konstens främjande och de regionala idrottsråd som avses i idrottslagen.

Propositionen innefattar dessutom ett förslag om att landet för organisering av samarbetet mellan landskap ska indelas i samarbetsområden vilka ska sköta uppgifter som sträcker sig över landskapsgränserna. I propositionen ingår också förslag till bestämmelser om de uppgifter som ska skötas i samarbete, ordnandet av beslutsfattandet i samarbetsområdena, samarbetsorganet och valet av detta, avtal om samarbete samt skyldigheten att samarbeta.

Bestämmelserna i 121 § i grundlagen gäller kommunal och annan regional självstyrelse. Enligt 1 mom. är Finland indelat i kommuner, vilkas förvaltning ska grunda sig på självstyrelse för kommunens invånare. Enligt 2 mom. ska bestämmelser om de allmänna grunderna för kommunernas förvaltning och om uppgifter som åläggs kommunerna utfärdas genom lag. I 4 mom. föreskrivs att om självstyrelse på större förvaltningsområden än kommuner bestäms också genom lag.

Enligt 4 § 2 mom. i den gällande regionutvecklingslagen är landskapsförbunden samsamkommuner, som regionens kommuner skall vara medlemmar i. I propositionen ingår ett förslag om ändring av 7 § i den gällande regionutvecklingslagen som går ut på att ovan nämnda uppgifter på regional nivå ska överföras från statsförvaltningen till kommunala organ – landskapsförbund. Eftersom överföringen av uppgifter från staten till landskapsförbunden ska ske genom bestämmelser på lagnivå, överensstämmer förslaget till denna del med den lagreservation som anges i 121 § 2 mom. i grundlagen.

Enligt förslaget ska sådana uppgifter enligt regionutvecklingslagen som ankommer på landskapsförbunden och som berör fler än ett landskap skötas inom ramen för samarbete. Det är alltså inte fråga om överföring av uppgifter från kommunnivå till landskapsnivå. Beslutanderätten i dessa ärenden ankommer på landskapsförbundens samarbetsorgan eller besluten ska fattas genom enhälliga be-

slut av landskapsförbund. Om medlemskommunerna i landskapsförbunden inte når en överenskommelse om ordnande av samarbetet, får statsrådet enligt förslag ålägga regionens landskapsförbund och deras medlemskommuner att inleda förhandlingar om samarbete. I landskapens samarbete är det alltså fråga om en ny form av lagstadgat och obligatoriskt samarbete mellan kommuner. Bestämmelser om kommuners skyldighet att samarbeta på olika sätt kan utfärdas genom lag. I grundlagsutskottets praxis har det ansetts möjligt att genom vanlig lag föreskriva om tvångsbildade samsamkommuner och om motsvarande kommunala samsamverkansorgan (GrUU 31/1996, 32/2001 och 65/2002 rd). I detta sammanhang har utskottet fäst uppmärksamhet vid samsamverkansuppgifternas överkommunala karaktär, en rationell förvaltning av uppgifterna och utifrån det faktum att beslutsmekanismen inte ger någon enskild kommun möjlighet att få ensidig beslutanderätt (GrUU 32/2001 rd). En annan sak som tillmäts betydelse är om arrangementet väsentligt inskränkt medlemskommunernas allmänna verksamhetsområde (GrUU 11/1984 rd).

Det beslutsfattande som sker genom samsamverksorganets eller landskapsförbundens överensstämmande beslut ska endast omfatta de ärenden som avses i regionutvecklingslagen samt de uppgifter som ansluter till regionutveckling eller landskapets planering, som medlemskommunerna enhälligt kommit överens om. Innehållet i och verkningarna av dessa uppgifter är alltså alltid mera omfattande, regionalt och landskapsöverskridande snarare än enbart kommunalt, varför det är ändamålsenligt att ordna skötseln av dem i form av samarbete mellan landskapsförbundens medlemskommuner. På grund av denna begränsning i fråga om uppgifternas innehåll kommer det föreslagna arrangementet inte heller att inskränka det allmänna verksamhetsområdet för de kommuner som deltar i samarbetet. Enligt propositionen ska samsamverksorganet tillsättas av landskapsförbundens fullmäktige, om medlemskommunerna har avtalat om det i samsamverksavtalet. Om de inte har avtalat om detta, tillsätter medlemskommunerna ett gemensamt organ med hjälp av samma förfarande genom vilket medlems-

kommunerna väljer sina representanter till landskapsförbundets fullmäktige. Således ger propositionen inte någon enskild kommun möjlighet att få ensidig beslutanderätt. Av dessa anledningar stämmer propositionen till denna del överens med 121 § i grundlagen och de riktlinjer och ställningstaganden som grundlagsutskottet meddelat om tolkningen av paragrafen.

Om landskapsförbunden och deras medlemskommuner inte kommer överens om samarbetet, kan statsrådet enligt propositionen ålägga landskapsförbunden i en viss region och dess medlemskommuner att inleda förhandlingar om samarbetet och samtidigt fatta nödvändiga beslut för inledande av samarbetet. Statsrådets bestämmelse ska gälla tills medlemskommunerna i landskapsförbunden avtalar om samarbetet. Ett sådant för inledande av samarbetet nödvändigt ärende är bland annat indelningen i samarbetsområden.

De kommunala myndigheternas oberoende i förhållande till de statliga myndigheterna hör till de centrala dragen för den kommunala självstyrelsen. De statliga myndigheterna har inte på rent förvaltningsorganisatoriska faktorer grundad styrnings- och tillsynsmakt i förhållande till de kommunala myndigheterna. Sådan styrnings- och tillsynsmakt ska i princip vara baserad på lag och föremålet för den ska vara tillräckligt begränsat. Grundlagen tillåter dock att en statlig myndighets styrning och tillsyn i förhållande till en kommunal myndighet som föreskrivs genom en vanlig lag är mera omfattande i lagstadgade uppgifter än i uppgifter som hör till kommunens allmänna verksamhetsområde. I denna proposition är det fråga om förstnämnda uppgifter.

Grundlagsutskottet har i samband med behandlingen av lagen om bildande av räddningsområden (GrUU 32/2001 rd) ansett att statsrådets behörighet att bestämma om indelningen av landet i räddningsområden inte är något konstitutionellt problem. Således ska även landskapsförbundens indelning i samarbetsområden tolkas som konstitutionellt oproblematiskt.

Statsrådets behörighet att ålägga landskapsförbunden och deras medlemskommuner att inleda förhandlingar om samarbetet och fatta

nödvändiga beslut för inledande av samarbetet inskränker inte den kommunala självstyrelsen nämnvärt, eftersom kommunernas rätt att ingå avtal enligt propositionen inte ersätts i sin helhet med villkor som uppställs av statsrådet, utan kommunerna självständigt kan avtala om det viktigaste innehållet i ordnandet av samarbetet. Dessutom bör det särskilt beaktas att statsrådets behörighet endast ska gälla frågor som är nödvändiga för inledandet av samarbetet. Statsrådets behörighet begränsas även av den föreslagna lagens övriga bestämmelser om samarbetet samt förvaltningens allmänna rättsprinciper. Även det faktum att det i propositionen inte föreslås att sökandet av ändring i statsrådets beslut ska begränsas påverkar denna fråga. Av dessa anledningar strider propositionen till denna del inte mot den kommunala självstyrelse som garanteras i grundlagen.

4.2. Lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

De paragrafer i den gällande regionutvecklingslagen som handlar om ansökan om, beviljande och utbetalning av samt om återkrav av stöd föreslås bli intagna i en särskild lag om finansiering.

Enligt lagförslaget har arbets- och näringsministeriet rätt att uppställa villkor för landskapsförbunden och att ge landskapsförbunden anvisningar. Med villkor avses precisering av sådana uppgifter som redan baseras på lag och avsikten är inte att genom dem ålägga landskapsförbunden betydande skyldigheter med nytt innehåll. Med anvisningar avses närmast tekniska detaljer. Rätten att uppställa villkor och ge anvisningar skulle således inte utgöra något problem med tanke på 121 § i grundlagen. Enligt 80 § i grundlagen ska bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter utfärdas genom lag. I lagförslaget har innehållet i bestämmelserna om övervakning och återkrav verkningar med tanke på individens rättigheter och skyldigheter. Det föreslås att bestämmelser om detta utfärdas genom lag. Det föreslås att bestämmelser om bemyndigande att utfärda förordning ska utfärdas genom lag såsom 80 § i grundlagen förutsätter.

4.3. Lagen om ändring av strukturfondslagen

Det föreslås att 29 § i strukturfondslagen ändras så att till sådan kontrollant på första nivån som avses i paragrafen utnämns alltid en auktoriserad revisor. Bestämmelser om kontrollantens uppgifter finns i den föreslagna 29 a §. Kontrollanten på första nivån ska kontrollera lagligheten och korrektheten i de utgifter som deklarerats av varje stödmottagare som deltar i projekt som finansieras genom operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete. Det är helt klart fråga om en förvaltningsuppgift som anförtrots någon annan än en myndighet.

Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast

myndigheter. Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepraxis permanent utgått ifrån att offentlig makt kan anförtros också andra än myndigheter om skötseln av uppgifterna och det förfarande som tillämpas därvid regleras tillräckligt detaljerat och rättssäkerhetsaspekterna tas i beaktande och de personer som sköter de offentliga uppgifterna handlar under tjänsteansvar. I 29 och 29 a § i lagförslaget beaktas de krav som ställs i 124 § i grundlagen i fråga om grundläggande fri- och rättigheter, rättssäkerheten och andra krav på god förvaltning. Detsamma gäller också för en revisor som arbets- och näringsministeriet bemyndigar att på ministeriets vägnar förrätta en inspektion som gäller en kontrollant.

Med anledning av det ovan sagda anses att de föreslagna lagarna kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

*Lagförslag***Lag****om utveckling av regionerna**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att skapa ett system för regionernas utveckling som baserar sig på växelverkan och nätverksbildning och som skapar förutsättningar för en balanserad utveckling av olika regioner och för deras välfärd och ekonomiska tillväxt som baserar sig på hållbar utveckling.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på utvecklingen av regionerna, på utarbetandet och genomförandet av planer och program för utveckling av regionerna samt på samordningen och övervakningen av dessa.

På genomförandet av program som delfinansieras med medel från Europeiska gemenskapens strukturfonder samt på förvaltningen av finansieringen ur strukturfonderna och av motsvarande nationella medfinansiering tillämpas vad som föreskrivs i strukturfondslagen (1401/2006) eller i någon annan lag.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *region* sådana landskapsområden eller verksamhetsområden för statens regionförvaltningsmyndigheter som avses i lagen om landskapsindelning (1159/1997),

2) *regionala strukturfondsprogram* operativa program och åtgärder för tekniskt stöd som delfinansieras genom Europeiska regionala utvecklingsfonden och som gäller målet regional konkurrenskraft och sysselsättning och målet europeiskt territoriellt samarbete,

3) *strukturfondsmedel* medel som Europeiska gemenskapens kommission har beviljat Finland från strukturfonderna enligt Europeiska gemenskapens budget.

4 §

Målen för regionutvecklingen

Målen för regionutvecklingen är att

1) förstärka regionernas nationella och internationella konkurrenskraft,

2) främja den ekonomiska balansen och utvecklingen av näringsverksamhet,

3) främja hållbar sysselsättning,

4) minska skillnaderna mellan och inom regionerna i fråga om utvecklingsnivå samt utveckla regionernas egna starka sidor och höja deras specialiseringsgrad,

- 5) främja befolkningens välfärd och kunskande samt kulturen i regionerna,
 6) förbättra livsmiljöns kvalitet och främja en hållbar region- och samhällsstruktur.

5 §

Ansvar för regionutvecklingen

Kommunerna och staten ansvarar för regionutvecklingen enligt vad som föreskrivs i denna lag.

För skötseln av regionutvecklingsuppgifterna i landskapen svarar landskapsförbundet i egenskap av regionutvecklingsmyndighet. Landskapsförbunden är samkommuner, som regionens kommuner ska vara medlemmar i.

6 §

Planering av regionutvecklingen

För regionutvecklingen i ett landskap utarbetar landskapsförbundet en landskapsöversikt som avses i 25 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och ett landskapsprogram som anger målen för landskapets utveckling inom de närmaste åren. För utvecklingen av landskapet utarbetas ett landskapsprogram som anger målen för utvecklingen av landskapet inom de närmaste åren. För regionutvecklingen utarbetas dessutom Europeiska gemenskapens regionala strukturfondsprogram.

Statsrådet beslutar om de rikstäckande målen för regionutvecklingen. För preciseringen och uppnåendet av målen kan särskilda program och principbeslut utarbetas. De ministerier som är centrala med avseende på regionutvecklingen definierar för sina respektive förvaltningsområden målen och åtgärderna för regionutvecklingen som en del av planeringen av förvaltningsområdets verksamhet.

Genomförandet av de planer och program som avses i 1 och 2 mom. kan finansieras inom ramen för statsbudgeten.

2 kap.

Myndigheter och verksamhetsorgan

7 §

Arbets- och näringsministeriets uppgifter

Arbets- och näringsministeriet svarar i samverkan med ministerierna, landskapsförbunden och andra instanser som är centrala med avseende på regionutvecklingen för beredningen av de rikstäckande målen för regionutvecklingen samt för samordningen, övervakningen, bedömningen och utvärderingen av utarbetandet och genomförandet av landskapsprogrammen samt av andra program som avses i denna lag.

Arbets- och näringsministeriet kan ge landskapsförbunden anvisningar om utarbetandet, genomförandet, övervakningen, bedömningen och utvärderingen av landskapsprogrammen samt av andra program som avses i denna lag.

8 §

Delegationen för regional- och strukturpolitik

I samband med arbets- och näringsministeriet finns en delegation för regional- och strukturpolitik som ska samordna, prognostisera, övervaka, bedöma och utvärdera utvecklingen av regionerna och utarbetandet och genomförandet av planer och program för den. Delegationen ska särskilt

1) samordna genomförandet av åtgärderna för de nationella målen och programmen för regionutveckling, och av strukturfondernas, Europeiska jordbruksfondens för landsbygdsutveckling (*landsbygdsfonden*) och Europeiska fiskerifondens (*fiskerifonden*) program,

2) följa både de nationella regionutvecklingsprogrammets och strukturfondsprogrammets resultat samt bedöma och utvärdera deras effektivitet och rapportera till arbets- och näringsministeriet om hur programmen fortskrider.

Delegationen för region- och strukturpolitik kan dessutom för arbets- och näringsministeriet samt för de förvaltningsmyndigheter som avses i 7 § och 27 § och för de övervakningskommittéer som avses i 25 § i strukturfondslagen lägga fram förslag om hur samordningen och effektiviteten kan förbättras.

Delegationen tillsätts och dess ordförande utnämns av statsrådet. Arbets- och näringsministeriet beslutar om ändringar bland delegationens medlemmar.

Närmare bestämmelser om delegationens sammansättning, mandattid och uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Samarbetsgrupper

Samarbetsgrupper kan tillsättas för samordning av samt för prognostisering, övervakning, bedömning och utvärdering av utarbetandet och genomförandet av de särskilda program, principbeslut och andra regionalpolitiskt viktiga helheter som avses i denna lag. I samarbetsgrupperna ska finnas företrädare för ministerierna och för sådana juridiska personer som har en avsevärd betydelse för regionutvecklingen. Samarbetsgrupperna tillsätts och deras ordförande utnämns av statsrådet. Arbets- och näringsministeriet beslutar om ändringar bland samarbetsgruppens medlemmar.

Närmare bestämmelser om samarbetsgruppernas sammansättning och uppgifter samt bestämmelser om deras mandatperiod och arbetsmetoder kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Landskapsförbundens uppgifter

Landskapsförbunden

1) svarar för landskapets allmänna utveckling i samverkan med de statliga myndigheterna,

2) svarar för utarbetandet av landskapsöversikten och landskapsprogrammet samt godkänner dessa,

3) utarbetar på basis av landskapsprogrammet årligen i samverkan med de statliga

myndigheterna, kommunerna och andra som deltar i finansieringen av landskapsprogrammet en genomförandeplan för landskapsprogrammet och godkänner den samt förhandlar om allokeringen av åtgärderna och anslagen för genomförandet av planen med de regionförvaltningsmyndigheter som deltar i genomförandet i samband med resultatstyrningen och med andra instanser i anslutning till motsvarande förfaranden,

4) deltar i de statliga regionförvaltningsmyndigheternas strategiska planering och styrning för beaktande av målen för regionens utveckling,

5) svarar för utarbetandet av förslag till regionala strukturfondsprogram för landskapet,

6) svarar för samordningen av den regionala prognostiseringen av utbildningsbehoven på lång och medellång sikt och för beredningen av de regionala utbildningsmålen som en del av utvecklingsplaneringen för utbildningen och forskningen, för samordningen av utarbetandet av en regional trafiksystemplan, med undantag för huvudstadsregionens trafiksystemplan, samt för samordningen av utarbetandet av omfattande regionala planer för naturresurser och miljö,

7) utarbetar en prioritetsordning för kommunernas och andra utbildningsanordnares projektförslag,

8) tillsätter de regionala konstkommissionerna och de regionala idrottsråden,

9) främjar samservice i sin region enligt lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen (223/2007),

10) främjar samarbetet mellan kommunerna och landskapen,

11) främjar samarbetet med närings-, trafik- och miljöcentralerna och med offentlig-rättsliga och privaträttsliga juridiska personer som är centrala med avseende på regionutvecklingen,

12) svarar för samordningen av prognostiseringen i landskapet, bedömer och följer utvecklingen av landskapet och dess olika delar,

13) sköter till sina uppgifter anslutna internationella ärenden och kontakter,

14) fullgör sina övriga uppgifter enligt denna lag.

De landskapsförbund som har både enspråkiga och tvåspråkiga kommuner som med-

lemmar ska upprätta ett organ för utveckling av den språkliga servicen i landskapet.

11 §

Landskapsförbundens samarbetsområden

För att organisera landskapsförbundens samarbete indelas landet i landskapsförbundens samarbetsområden så som föreskrivs i denna lag. Ett landskapsförbund kan med tanke på skötseln av de uppgifter som avses i 12 § höra endast till ett samarbetsområde.

Landskapsförbundens samarbetsområden ska bilda funktionellt och ekonomiskt ändamålsenliga helheter med tanke på skötseln av de uppgifter som samarbetet gäller. Indelningen i samarbetsområden ska beaktas vid inrättandet av verksamhetsområden för sådana närings-, trafik- och miljöcentraler där alla de uppgifter som ingår i centralernas verksamhetsområde sköts.

12 §

Uppgifter som samarbetet omfattar

Landskapsförbunden sköter i samarbete sådana uppgifter och fattar beslut i sådana ärenden som avses i 10 § och som

1) är viktiga med tanke på den långsiktiga utvecklingen av regionen,

2) ingår i landskapsprogrammen och i genomförandeplanerna för dessa eller i andra planer som i betydande grad påverkar regionutvecklingen och

3) är gemensamma för samarbetsområdet.

Medlemskommunerna i de landskapsförbund som hör till samarbetsområdet kan genom överensstämmande beslut eller grundavtalet överföra även andra uppgifter i anslutning till regionutveckling eller landskapets planering till att behandlas och avgöras i samarbete.

13 §

Ordnandet av beslutsfattandet i samarbetsområdet

Medlemskommunerna i de landskapsförbund som hör till samarbetsområdet ska avta-

la om ordnandet av behandlingen av och beslutsfattandet i de ärenden som omfattas av samarbete antingen så att beslutanderätten utövas av landskapsförbundets gemensamma organ eller så att beslutanderätten utövas av landskapsförbunden genom överensstämmande beslut.

De landskapsförbund som hör till samarbetsområdet ska komma överens om beredningen av de ärenden som ska behandlas och avgöras och om ansvaret i fråga om beredningen.

14 §

Landskapsförbundets gemensamma organ och val av det

Fullmäktige i de landskapsförbund som hör till samarbetsområdet tillsätter ett gemensamt organ och väljer ledamöter till det, om så bestäms i samarbetsavtalet enligt 2 mom. I annat fall ska medlemskommunerna i de landskapsförbund som hör till samarbetsområdet tillsätta ett gemensamt organ och välja ledamöter till det samtidigt och med iakttagande av samma förfarande som då de väljer sina representanter till landskapsförbundets fullmäktige. Röstandelarna för de grupperingar som är representerade i det gemensamma organet ska vid valet av ledamöter svara mot den andel röster som de olika grupper som är representerade i medlemskommunernas fullmäktige fått i medlemskommunerna i de landskapsförbund som hör till samarbetsområdet vid kommunalvalen med iakttagande av proportionalitetsprincipen enligt vallagen (714/1998).

Om man beslut att välja ett sådant gemensamt organ som avses i 1 mom. mitt under den mandatperiod som bestäms enligt kommunalvalet, väljs dess ledamöter första gången av landskapsfullmäktige för de landskapsförbund som hör till samarbetsområdet.

I samarbetsavtalet för de landskap som hör till samarbetsområdet ska det avtalas om antalet ledamöter i landskapens gemensamma organ och grunderna för rösträtten, organets andra än i lag föreskrivna uppgifter samt andra ärenden som är nödvändiga för ordnandet av samarbetet. I fråga om godkännande av avtalet gäller i övrigt i tillämpliga

delar vad som bestäms om grundavtal för samkommuner i 79 § 1 mom. i kommunallagen (365/1995).

15 §

Avtal om samarbete samt skyldighet att samarbeta

Medlemskommunerna i de landskapsförbund som finns inom det planerade samarbetsområdet ska ingå avtal om de ärenden som avses i 11–14 § senast den 31 mars 2010.

Om medlemskommunerna i landskapsförbunden inte inom den ovan föreskrivna tiden kommer överens om hur samarbetet ska organiseras, får statsrådet ålägga samarbetsområdets landskapsförbund och dess medlemskommuner att inleda förhandlingar om samarbete och samtidigt besluta om inledandet av andra för samarbetet nödvändiga ärenden. Statsrådets föreläggande gäller till dess att medlemskommunerna i de landskapsförbund som hör till samarbetsområdet kommer överens om samarbete.

Om landskapsförbunden inte kan fatta överensstämmande beslut genom det förfarande som avses i 13 § 1 mom. och detta är till betydande skada för samarbetet mellan staten och kommunerna i fråga om regionutveckling, får statsrådet ålägga medlemskommunerna att inrätta ett gemensamt organ enligt ovan nämnda lagrum.

16 §

Annat samarbete mellan landskapsförbunden

Landskapsförbunden kan avtala om samarbete i ärenden som gäller andra uppgifter än de som avses i 12 §, om detta är nödvändigt med tanke på en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna enligt 10 § 1 mom.

17 §

Landskapets samarbetsgrupp

I varje landskap finns det en samarbetsgrupp för samordning av genomförandet av programmen för strukturfonderna och av de

åtgärder som inverkar på utvecklingen av regionen.

Styrelsen för landskapsförbundet tillsätter samarbetsgruppen. I samarbetsgruppen ska följande parter vara jämnt företrädade:

1) landskapsförbundet och dess medlemskommuner samt i landskapet Lappland dessutom sametinget,

2) de statliga myndigheter och övriga organisationer inom statsförvaltningen som finansierar programmet,

3) de parter som är centrala med avseende på regionutvecklingen såsom arbetsmarknads- och näringsorganisationerna samt andra representanter för det civila samhället eller miljöorganisationer och jämställdhetsorganisationer.

Företrädarna för landskapsförbundet och dess medlemskommuner väljs för fullmäktiges mandatperiod och sametingets representation för sametingets mandatperiod. Ledamöterna och deras personliga suppleanter utses på förslag av de parter som avses i 2 mom.

Landskapsförbundets styrelse utser en ordförande för samarbetsgruppen, som ska vara en förtroendevald i enlighet med kommunallagen (365/1995), samt på förslag av de parter som avses i 2 mom. tre vice ordförande vilka ska vara medlemmar av samarbetsgruppen.

Samarbetsgruppen kan tillsätta en landsbygdssektion för regional tillsyn och samordning av åtgärder som finansieras genom landsbygdsfonden. En företrädare för närings-, trafik- och miljöcentralen ska fungera som ordförande i sektionen. Närmare bestämmelser om landsbygdssektionens uppgifter och sammansättning kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Samarbetsgruppen kan dessutom tillsätta andra sektioner för beredning av ärenden som ska behandlas i samarbetsgruppen samt tillkalla experter till gruppen.

18 §

Landskapets samarbetsgrupps uppgifter

Landskapets samarbetsgrupp

1) samordnar den strategiska helheten för regionutvecklingen,

2) behandlar landskapsprogrammet och genomförandeplanen för programmet,

3) behandlar närings-, trafik- och miljöcentralens och till behövliga delar regionförvaltningsverkets förslag till en strategisk resultatmålshandling,

4) samordnar genomförandet och finansieringen av landskapsprogrammet och de särskilda program som avses i 24 §,

5) behandlar projekt som är betydelsefulla för den regionala utvecklingen och som bereds av det ministerium som beviljar finansiering, av en myndighet inom dess förvaltningsområde eller av någon annan aktör eller av landskapsförbundet och ger utlåtande om projekten till den instans som beviljar finansieringen; arbetsordningen anger närmare de projekt som ska behandlas i samarbetsgruppen, så att samarbetsgruppen inte får behandla företagsprojekt som innehåller uppgifter som omfattas av affärshemligheten,

6) kan fullgöra även andra uppgifter som gäller eller har samband med genomförandet av strukturfondsprogrammen och samordningen av åtgärder som inverkar på regionutvecklingen; arbetsordningen ska vid behov närmare ange dessa uppgifter, om inte uppgifterna i fråga ska handhas av någon annan myndighet.

Landskapets samarbetsgrupp fullgör dessutom de uppgifter som anges i 21 § i strukturfondslagen.

19 §

Ställningen för medlemmarna av landskapets samarbetsgrupp

För medlemmarna av samarbetsgruppen och dess sektioner gäller bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelserna om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974). I fråga om medlemmarna gäller vad som i 32 b §, 33 §, 34 § 1 mom. 1 punkten, 36–41 § och 43 § i kommunallagen föreskrivs om förtroendevalda. Den som står i ett anställningsförhållande av permanent natur till landskapsförbundet kan dock väljas till medlem av samarbetsgruppen.

I fråga om de arvoden och ersättningar för inkomstbortfall samt de ersättningar för resekostnader och andra kostnader för skötseln av uppdraget som ska betalas till de företrädare som avses i 17 § 2 mom. 1 och 3 punkten gäller vad som i 42 § i kommunallagen föreskrivs om förtroendevalda. För de arvoden och ersättningar som ska betalas till de företrädare som avses i 2 punkten i nämnda moment svarar den part som medlemmen företräder.

20 §

Sekretariatet för landskapets samarbetsgrupp

Landskapets samarbetsgrupp har ett sekretariat. I sekretariatet finns representerade de myndigheter som avses i 17 § 2 mom. 1 och 2 punkten. Landskapets samarbetsgrupp bestämmer om sekretariatets sammansättning så att myndigheterna blir företrädare på ett jämbördigt sätt.

Sekretariatet ska sköta beredningen, fördragningen och verkställigheten av samarbetsgruppens ärenden.

Utöver vad som sägs i 2 mom. ska sekretariatet med tanke på samordningen granska och följa de projekt som finansieras nationellt och de projekt inom strukturfondsprogrammen, landsbygdsfonden och fiskerifonden som förbereds inom landskapet och rapportera om dessa projekt till samarbetsgruppen.

21 §

Beslutsfattandet och förvaltningsförfarandet i landskapets samarbetsgrupp

Om inte något annat bestäms nedan, gäller för beslutsfattandet och förvaltningsförfarandet i landskapets samarbetsgrupp vad som föreskrivs i 50, 54 och 55 § samt i 57–62 § i kommunallagen. I övrigt tillämpas förvaltningslagen på förvaltningsförfarandet i samarbetsgruppen.

Landskapsförbundet fastställer en arbetsordning för landskapets samarbetsgrupp som samarbetsgruppen har antagit. Arbetsordningen ska innehålla bestämmelser om be-

redningen och föredragningen av ärenden och om beslutsfattandet i samarbetsgruppen samt om inrättandet av sektioner, deras sammansättning och deras närmare uppgifter. I övrigt gäller i fråga om arbetsordningen i tillämpliga delar kommunallagens bestämmelser om instruktioner.

Samarbetsgruppen ska i sitt beslutsfattande eftersträva enhällighet. Om ett enhälligt beslut inte kan fattas, blir den mening gällande som har omfattats av två tredjedelar av dem som röstat.

I ett ärende som avses i 18 § 1 mom. 5 punkten kan finansieringsinstansen bevilja stöd från strukturfonden för projektet endast om samarbetsgruppen har förordat projektet. Samarbetsgruppens bifallande utlåtande är emellertid inte bindande för finansieringsinstansen, om det finns vägande skäl för detta. Om finansieringsinstansen trots ett bifallande utlåtande av samarbetsgruppen avser att fatta ett finansieringsbeslut som avviker från det, ska den underrätta samarbetsgruppen om detta och motivera de vägande skälen. Beslut som gäller samarbetsgruppens ställningstaganden får inte överklagas särskilt genom besvär.

3 kap.

Programarbete

22 §

De rikstäckande målen för regionutvecklingen

Statsrådet beslutar för viss tid om de rikstäckande målen för regionutvecklingen för inriktning och samordning av målen för regionutvecklingen inom olika förvaltningsområden och landskap. I statsrådets beslut anges målen för regionutvecklingen och tyngdpunkterna i utvecklingsåtgärderna för statsrådets mandatperiod. I beslutet anges dessutom de ministerier som ska planera verksamheten inom sitt förvaltningsområde med tanke på främjandet av regionutvecklingen. I beslutet fastställs de särskilda program och principbeslut genom vilka målen för regionutvecklingen ska uppnås.

Myndigheterna ska i sin verksamhet beakta de rikstäckande målen för regionutvecklingen, främja uppnåendet av målen samt bedöma och utvärdera resultaten av sina åtgärder från regionutvecklingens synpunkt.

Närmare bestämmelser om innehållet i de rikstäckande målen för regionutvecklingen och bestämmelser om övervakningen av hur målen uppnås kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §

Regionutvecklingen enligt förvaltningsområden

De ministerier som avses i 22 § 1 mom. utarbetar utgående från de rikstäckande målen för regionutvecklingen för sitt förvaltningsområde en tidsbegränsad regionstrategi som en del av planeringen av förvaltningsområdets verksamhet. I regionstrategin fastställs målen och åtgärderna för regionutvecklingen inom förvaltningsområdet samt principerna för den regionala inriktningen och finansieringen av åtgärderna, med beaktande av målen för utvecklingen av landskapen.

Närmare bestämmelser om innehållet i regionstrategin samt bestämmelser om tidtabellen och det förfarande som ska iakttas kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 §

Särskilda program

För uppnående av de rikstäckande målen för regionutvecklingen kan tidsbegränsade särskilda program utarbetas. Programmen ska godkännas av statsrådet.

Förslag till program för det regionala genomförandet av de särskilda programmen kan utarbetas av regionens offentlighetsrättsliga och privaträttsliga sammanslutningar och stiftelser. Regionala programförslag ska samordnas med landskapsprogrammen. De regionala programmen godkänns av vederbörande ministerium eller landskapsförbund.

Närmare bestämmelser om målen för de särskilda programmen samt bestämmelser om deras innehåll och det förfarande som ska följas vid beredningen, genomförandet, över-

vakningen samt bedömningen och utvärderingen av dem utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 §

Landskapsprogram

Landskapsförbundet utarbetar ett tidsbegränsat landskapsprogram. Landskapsprogrammet ska uppta utvecklingsmål som är baserade på landskapets möjligheter, behov och särdrag, de för landskapets utveckling viktigaste projekten och andra väsentliga åtgärder som behövs för att uppnå målen och en plan för finansiering av programmet samt vid behov samarbetsområdena för kommunerna inom regionen. Programmet för landskapet Lappland ska innehålla ett avsnitt om samekulturen.

Landskapsprogrammet ska utarbetas med beaktande av landskapsöversikten, de rikstäckande målen för regionutvecklingen, förvaltningsområdenas regionstrategier och andra program för landskapet som avses i denna lag. Landskapsprogrammet ska utarbetas så att dess effektivitet med tanke på närings-, trafik- och miljöcentralernas och till behövliga delar på regionförvaltningsverkens strategiska planering och styrning säkerställs.

Landskapsprogrammet ska beredas i samverkan med de statliga myndigheterna och kommunerna samt med de sammanslutningar som deltar i regionutvecklingen och med övriga motsvarande parter. I landskapet Lappland bereds avsnittet om samekultur av samesamfundet. Landskapsprogrammet ska utarbetas för kommunfullmäktiges mandatperiod, för fyra år i sänder. Det högsta beslutsfattande organet i ett landskapsförbund godkänner landskapsprogrammet. Landskapsprogrammet justeras vid behov.

Myndigheterna ska i sin verksamhet beakta landskapsprogrammen och genomförandeplanerna för dem, främja genomförandet av programmen och bedöma och utvärdera sina åtgärders betydelse för regionutvecklingen samt se till att genomförandet av dem inte försvåras genom åtgärderna.

Närmare bestämmelser om innehållet i ett landskapsprogram samt bestämmelser om förfarandet vid och tidtabellen för utarbetan-

det av programmet kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

26 §

Landskapsprogrammets genomförandeplan

Årligen bereds under ledning av landskapsförbundet en genomförandeplan för landskapsprogrammet. Planen innehåller förslag till de viktigaste projekten och andra åtgärder som behövs för att genomföra landskapsprogrammet och de särskilda programmen samt en plan för finansieringen av dem. Vid utarbetandet av genomförandeplanen bereder landskapsförbundet i samverkan med kommunerna en plan för deras finansieringsandel för genomförandet av centrala projekt. Genomförandeplanen bereds i samverkan med de statliga myndigheterna, kommunerna och andra som deltar i finansieringen av landskapsprogrammet.

Närmare bestämmelser om innehållet i genomförandeplanen samt bestämmelser om tidtabellen för och förfarandet vid utarbetandet av planen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

27 §

Europeiska gemenskapens strukturfondsprogram

Landskapsförbunden svarar för utarbetandet av förslag som gäller de regionala strukturfondsprogram som ska finansieras genom Europeiska gemenskapens strukturfonder. Programförslagen upptar sådana frågor som förutsetts i Europeiska gemenskapens lagstiftning om strukturfonderna. Förslagen ska utarbetas i samverkan med de statliga myndigheterna samt kommunerna och med de andra offentligt- och privaträttsliga juridiska personer som deltar i genomförandet av programmen.

Arbets- och näringsministeriet ska i samverkan med övriga ministerier och landskapsförbunden samt med andra sammanslutningar som deltar i genomförandet av programmen, utgående från de förslag som avses i 1 mom., utarbeta programförslag som

föreläggs statsrådet. Statsrådet beslutar om föreläggandet av programförslag för Europeiska gemenskapernas kommission för godkännande. På programförslagen tillämpas i övrigt Europeiska gemenskapens lagstiftning.

I fråga om ändring av program ska i tillämpliga delar iakttas vad som föreskrivs om utarbetande och godkännande av programförslag. Programmets förvaltningsmyndighet kan, efter att ha inhämtat övervakningskommitténs samtycke, för Europeiska kommissionen framlägga förslag om sådana ändringar i ett program vilka inte är betydande och vilka inte ändrar det totala beloppet av Finlands nationella offentliga finansiering som anvisas programmet.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

28 §

Samarbetsavtal

För uppnåendet av de mål för regionutvecklingen och för genomförandet av de program eller planer som avses i denna lag kan samarbetsavtal utarbetas. I dem kan det avtalas om genomförande av program- eller plan- enliga åtgärder och projekt. Samarbetsavtal utarbetas i samverkan med de kommuner och statliga myndigheter som deltar i finansieringen av åtgärderna samt med de juridiska personer som deltar i utvecklingen av regionen. Samarbetsavtal ingås för viss tid.

Samarbetsavtal kan också ingås om sådant samarbete mellan landskapsförbund som avses i 16 §.

Bestämmelser om förfarandet vid utarbetandet av samarbetsavtal kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

29 §

Övervakning, bedömning och utvärdering av programmen

Vid utarbetandet av program som avses i denna lag ska programmen bedömas och utvärderas enligt vad som särskilt föreskrivs om saken.

Fullföljandet och effekterna av programmen övervakas, bedöms och utvärderas med hjälp av de övervakningsuppgifter som fastställs i programmet.

De myndigheter som finansierar landskapsprogrammen ska till landskapsförbunden sända uppgifter om övervakningen av landskapsprogrammen. Ministerierna svarar för övervakningen av hur målen för regionstrategin inom respektive förvaltningsområde uppnås. För övervakningen av hur de särskilda programmens mål uppnås svarar de behöriga ministerierna.

Hur målen för landskapsprogrammen och de särskilda programmen uppnås, programmens effekter och genomförandet av programmen bedöms och utvärderas minst en gång under programperioden. I fråga om de särskilda programmen ska dessutom en slutlig bedömning göras efter programperiodens utgång. Bedömningarna och utvärderingarna ska göras av en utomstående bedömare.

För bedömningen och utvärderingen av ett landskapsprogram svarar landskapsförbundet, för bedömningen och utvärderingen av förvaltningsområdenas regionstrategier varje ministerium och för bedömningen och utvärderingen av de särskilda programmen de behöriga ministerierna. Om bedömning och utvärdering av sådana program som avses i 27 § föreskrivs särskilt.

Bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas och de nyckeltal som ska användas vid bedömningen, utvärderingen och övervakningen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Remiss- och förhandlingsförfarande

Myndigheterna ska begära landskapsförbundens utlåtande om sådana för regionens utveckling viktiga planer och åtgärder som i betydande grad avviker från landskapsprogrammet eller som inte ingår i landskapsprogrammet samt bedöma planernas och åtgärdernas betydelse för regionens utveckling. Om myndigheten ämnar avvika från ett landskapsförbunds utlåtande, ska den motivera avvikelserna efter att först ha förhandlat om saken med landskapsförbundet.

Innan en statlig myndighet fattar ett sådant beslut om organ inom den statliga lokal- eller regionförvaltningen, dessas verksamhetsområden eller verksamhetsställen eller servicen på verksamhetsställena som kan försämra tillgången till kundservice eller gör en framställning till statsrådet om ett sådant beslut, ska myndigheten begära utlåtande av den kommun som saken gäller. Om saken gäller två eller flera kommuner, ska utlåtande begäras också av landskapsförbundet. Om den statliga myndigheten ämnar avvika från utlåtandet, ska den förhandla med kommunen och landskapsförbundet i fråga.

Varje enskilt ministerium ska förhandla med arbets- och näringsministeriet om sådana åtgärder som har beretts av de centrala förvaltningsmyndigheterna och affärsverken inom respektive förvaltningsområde och som på ett betydelsefullt sätt påverkar den regionala utvecklingen.

31 §

Områdesindelningar

Statsrådet kan utse landets svagast utvecklade områden till stödområde I eller stödområde II på basis av deras utvecklingsbehov. Vid indelningen av områden i stödområden följs huvudsakligen indelningen i ekonomiska regioner. Indelningen i ekonomiska regioner bestäms åtminstone med beaktande av pendling, utträttande av ärenden, interkommunalt samarbete och trafikförbindelser. Arbets- och näringsministeriet fastställer indelningen i ekonomiska regioner efter att ha hört de kommuner och landskapsförbund som saken gäller. Bestämmelser om grunderna för att utse områden till stödområden och att dela in områden i stödområden utfärdas genom förordning av statsrådet.

Statsrådet kan förklara sådana områden som drabbas av kraftiga minskningar i antalet arbetsplatser eller andra omständigheter med en plötslig inverkan på regionens ekonomi som områden med akuta strukturomvandlingsproblem.

Statsrådet kan efter att ha hört den skärgårdsdelegation som avses i 14 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) förordna att en kommun som med

stöd av 9 § i den nämnda lagen har förklarats som skärgårdskommun och en sådan skärgårdsdel i en annan kommun, på vilken statsrådet har beslutat att bestämmelserna om skärgårdskommuner ska tillämpas, samt en sådan ö eller ögrupp som har fast bosättning men som saknar fast vägförbindelse till fastlandet, ska höra till stödområde I eller stödområde II.

32 §

Överklagande

I ett i denna lag avsett beslut av ett landskapsförbund får ändring sökas på det sätt som i kommunallagen föreskrivs om rättelseyrkande och kommunalbesvär.

I ett beslut som landskapets samarbetsgrupp eller landskapsförbundens gemensamma organ har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som i kommunallagen föreskrivs om sökande av ändring i beslut av samkommuner.

33 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Genom denna lag upphävs regionutvecklingslagen av den 12 juli 2002 (602/2002) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på stöd som beviljas inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde för sådana regionala och rikstäckande program och projekt som syftar till utveckling av regionerna och till ökning av den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen av regionerna och som finansieras med ett anslag som tagits in i statsbudgeten, om inte något annat följer av någon annan lag.

Denna lag tillämpas också på stöd som beviljas av medel från Europeiska gemenskapens strukturfonder och av motsvarande nationella statliga medel, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller någon annan lag.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *region* sådana landskapsområden eller verksamhetsområden för statens regionförvaltningsmyndigheter som avses i lagen om landskapsindelning (1159/1997),

2) *regionala strukturfondsprogram* operativa program och åtgärder för tekniskt stöd som delfinansieras genom Europeiska gemenskapens strukturfonder och som gäller målet regional konkurrenskraft och syssel-

sättning och målet europeiskt territoriellt samarbete,

3) *strukturfondsmedel* medel som Europeiska gemenskapernas kommission har beviljat Finland från strukturfonderna enligt Europeiska gemenskapernas budget,

4) *landskapsutvecklingspengar* i statsbudgeten upptagna uteslutande nationella anslag för regionutveckling,

5) *nationell offentlig medfinansiering* statens, kommunernas och andra offentliga samfunds medfinansiering som motsvarar strukturfondsmedlen,

6) *utvecklingsprojekt* ett tidsbegränsat, planmässigt projekt vars syfte inte är att ge omedelbar ekonomisk nytta för stödmottagaren,

7) *investering* uppförande, utvidgande, reparation och förvärv av en byggnad eller en konstruktion samt annat förvärv av materiella eller immateriella anläggningstillgångar.

3 §

Myndigheter

Ärenden om stöd som avses i denna lag behandlas av arbets- och näringsministeriet, landskapsförbunden och närings-, trafik- och miljöcentralerna.

Arbets- och näringsministeriet, landskapsförbunden och närings-, trafik- och miljöcentralerna fungerar som statsbidragsmyndigheter enligt statsunderstödslagen (688/2001) när de beviljar stöd enligt denna lag.

Arbets- och näringsministeriet kan uppställa villkor för landskapsförbunden i besluten om anvisning av medel och ge landskapsförbunden anvisningar om förvaltning av pro-

grammen samt om beviljande, utbetalning, uppföljning och övervakning av stöd.

4 §

Tillämpning av statsunderstödslagen

På stöd som avses i denna lag tillämpas bestämmelserna i statsunderstödslagen, om inte något annat bestäms nedan.

5 §

Stödmottagare

Stöd kan beviljas offentligrättsliga och privaträttsliga juridiska personer. Stödet kan beviljas flera stödmottagare gemensamt.

Närmare bestämmelser om stödmottagare kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

2 kap.

Stödförfarande

6 §

Stöd som beviljas av arbets- och näringsministeriet

Arbets- och näringsministeriet kan använda en del av ett anslag som har reserverats för landskapsutvecklingspengar till regionutvecklingsprogram och regionutvecklingsprojekt som berör fler än en region eller som är viktiga för hela riket.

Arbets- och näringsministeriet kan använda en del av medlen från Europeiska regionala utvecklingsfonden eller Europeiska socialfonden och av motsvarande nationella statliga medel till projekt som är viktiga för hela riket samt till strukturfondsprogrammets tekniska stöd.

Närmare bestämmelser om stödets användningsändamål utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Stöd som beviljas av landskapsförbunden

Landskapsförbunden kan bevilja stöd inom gränserna för de anslag som tagits in i statsbudgeten för

1) utvecklingsprojekt som syftar till utveckling av regioner och främjande av näringspolitiskt samarbete mellan en regions kommuner (*regionalt utvecklingsstöd*); i fråga om utvecklingsprojekt kan investeringarnas andel utgöra högst hälften av projektets godtagbara totalkostnader,

2) anskaffning av anläggningstillgångar eller för ändrings- eller förbättringsarbeten på den i syfte att utveckla infrastrukturen (*infrastrukturellt investeringsstöd*),

3) utvecklings- och investeringsprojekt enligt operativa program inom målet regional konkurrenskraft och sysselsättning och målet europeiskt territoriellt samarbete inom undervisningsministeriets samt social- och hälsovårdsministeriets verksamhetsområden vilka medfinansieras genom Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Landskapsförbunden kan åläggas en skyldighet att begära utlåtande om de projekt som avses i 1 mom. 3 punkten.

Landskapsförbunden får använda regionalt utvecklingsstöd också till sådana projekt som landskapsförbunden själva genomför.

Närmare bestämmelser om stödets användningsändamål utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Stöd som beviljas av närings-, trafik- och miljöcentralen

Närings-, trafik- och miljöcentralerna kan bevilja medel från Europeiska socialfonden och av motsvarande statlig medfinansiering för utvecklingsprojekt för främjande av sysselsättningen enligt ESF-programdokumentet för målet regional konkurrenskraft och sysselsättning.

Närmare bestämmelser om stödets användningsändamål utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Regional fördelning av anslag

Statsrådet beslutar hur de anslag som reserverats i statsbudgeten ska fördelas mellan regionerna. Vid fördelningen av strukturfondsmedel som har samband med regionala strukturfondsprogram och vid fördelningen av motsvarande statlig medfinansiering ska dessutom iaktas vad som särskilt föreskrivs om saken.

10 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd

Stödet ska vara motiverat med tanke på de mål som uppställts för användningen av understödet och det ska på ett betydande sätt bidra till genomförandet av projektet. När stöd beviljas projekt som ingår i strukturfondsprogram är en förutsättning för beviljandet dessutom att projektet är förenligt med Europeiska gemenskapens lagstiftning och programmet i fråga.

När det gäller operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete är en allmän förutsättning för beviljande av stöd, utöver vad som föreskrivs i 1 mom., att den förvaltningskommitté som har tillsatts för genomförandet av programmet har förordat finansieringen av projektet i enlighet med 36 § i strukturfondslagen (1401/2006).

Stödmottagaren ska ha tillräckliga ekonomiska och andra förutsättningar för att genomföra projektet.

Stöd kan beviljas under förutsättning att den finansiering som behövs har anvisats i statsbudgeten.

Om stödet beviljas som stöd av mindre betydelse enligt kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse, är en förutsättning för att stöd beviljas att sökanden lämnar den myndighet som beviljar stödet en utredning om de stöd av mindre betydelse som redan beviljats och betalats sökanden och att stödets belopp inte överskrider det i Europeiska gemenskapens lagstiftning fastställda maximibeloppet för stöd av mindre betydelse.

Om stöd överförs på det sätt som avses i 11 §, är det en förutsättning för beviljande av stöd att en motsvarande utredning lämnas separat för var och en som deltar i den åtgärd för vilken stöd beviljas samt att stödbeloppet inte för någon av deltagarna överskrider maximibeloppet för stöd av mindre betydelse.

11 §

Överföring av stöd på någon annan för att användas för ett projekt som stöds

Om inte något annat föreskrivs nedan, kan stöd beviljas så att stödet delvis får överföras på någon annan för att användas för det projekt som stöds. En förutsättning för beviljande av stöd är då att det med hänsyn till det projekt som stöds är ändamålsenligt att stödet överförs och att de aktörer som deltar i genomförandet av projektet uppfyller villkoren för stödtagare av ifrågavarande stöd. En förutsättning är dessutom att stödmottagaren genom avtal som ingås med dem som deltar i genomförandet av projektet säkerställer att det finns förutsättningar för beviljande och betalning av stöd samt att stödvillkoren iaktas. Stödmottagaren ansvarar dock i förhållande till den myndighet som beviljar stödet för att förutsättningar finns samt att villkoren iaktas.

Närmare bestämmelser om förfarandet för överföring av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Godtagbara kostnader

Stöd beviljas ett projekt enligt en kostnads-kalkyl som har godkänts av den som beviljar stödet, på basis av godtagbara, nödvändiga och till beloppet rimliga utgifter. Stödet beviljas för de utgifter som föranleds av projektet och från vilka sådana intäkter som direkt hänförs till eller har samband med projektet har dragits av.

Då det bedöms om kostnaderna är godtagbara ska, utöver vad som bestäms i denna lag, beaktas vad som i den nationella lagstiftningen och i Europeiska gemenskapens lag-

stiftning föreskrivs om stödberättigande utgifter.

Närmare bestämmelser om godtagbara kostnaders belopp och bestämmelser om kostnadsslagen utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Stödets belopp

Stödet får inte täcka det fulla beloppet av kostnaderna för projektet, och den som ansöker om stöd ska själv delta i de kostnader som orsakas av projektet, om det inte finns särskilda skäl att avvika från detta. I fråga om stödets maximibelopp tillämpas dessutom Europeiska gemenskapens regler om statligt stöd.

Vid beviljande av stöd av medel från Europeiska gemenskapens strukturfonder ska på de ur fonderna beviljade andelarnas maximibelopp tillämpas vad som föreskrivs i Europeiska gemenskapens lagstiftning samt i strukturfondsprogrammet för projektet.

Närmare bestämmelser om stödets belopp utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Ansökan om stöd

Stödet ska sökas skriftligen hos det landskapsförbund eller den närings-, trafik- och miljöcentral inom vars område den verksamhet för vilken stöd söks huvudsakligen är etablerad. Ansökan ska undertecknas. Stödet från Europeiska regionala utvecklingsfonden enligt det operativa programmet inom målet europeiskt territoriellt samarbete söks dock hos det landskapsförbund som är förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet för programmet eller hos en utländsk samslutning. Stödet söks hos arbets- och näringsministeriet i de fall då ministeriet är beviljande myndighet.

Av ansökan ska framgå åtminstone projektets samband med programmet och tillräckliga uppgifter om stödets användningsändamål samt om övriga omständigheter som den beviljande myndigheten behöver känna till för att avgöra ansökan. Till ansökan ska fogas en

utredning om den form i vilken den verksamhet för vilken stöd beviljas ska fortsätta efter det att projektet slutförts, om detta på grund av verksamhetens natur inte är uppenbart onödigt.

Närmare bestämmelser om ansökan om stöd kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Beviljande av stöd

Landskapsförbundet beslutar inom sitt område om beviljande av stöd. Landskapsförbundet kan besluta om beviljande av stöd också för projekt som genomförs inom området för ett annat landskapsförbund. Landskapsförbunden kan också besluta att de beviljar stödet för ett projekt gemensamt.

Om den nationella offentliga medfinansieringen för ett projekt i sin helhet kommer från kommuner, kan landskapsförbundet bevilja medfinansieringen från Europeiska gemenskapens strukturfonder som infrastrukturellt investeringsstöd för projektet. När det gäller investeringar i anslutning till anläggande av bredband kan den nationella offentliga medfinansieringen också inbegripa statlig finansiering.

Arbets- och näringsministeriet beslutar dock om beviljande av stöd enligt 6 § samt närings-, trafik- och miljöcentralen om beviljande av stöd enligt 8 §.

Närmare bestämmelser om beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Beviljande av stöd enligt målet europeiskt territoriellt samarbete

Om medfinansiering ur strukturfondsmedel inom ett operativt program för målet europeiskt territoriellt samarbete beviljas för att stödja projekt vars nationella offentliga medfinansiering huvudsakligen kommer från någon annan statlig myndighet än arbets- och näringsministeriet, tillämpas på beviljandet av medfinansieringen ur strukturfondsmedlen i tillämpliga delar vad som föreskrivs om

stöd genom nationell offentlig medfinansiering.

Den sammanslutning som är förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet för ett operativt program inom målet europeiskt territoriellt samarbete beviljar det stöd som betalas med strukturfondsmedel till regioner som avses i det operativa programmet. Den kan dessutom med avvikelse från 15 § bevilja den statliga medfinansiering som motsvarar strukturfondsmedlen också för ett annat landskaps område, om landskapsförbunden inom programområdet skriftligen har avtalat om saken. I fråga om de operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete vars förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet finns i en annan medlemsstat, kan programrådets landskapsförbund för projektet bevilja den statliga medfinansiering som motsvarar strukturfondsmedlen för ett annat landskaps område, om landskapsförbunden inom programområdet skriftligen har avtalat om saken, samt för en utländsk stödmottagare inom programområdet.

Närmare bestämmelser om de villkor och förfaranden som ska iakttas beviljande av stöd kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

Villkor för användning av stöd

Stöd kan beviljas endast för kostnader som har uppkommit efter ansökan om stöd. Stödet får inte användas som ett allmänt verksamhetsstöd.

Objektet för en investering som stöds får inte varaktigt eller i betydande grad användas för andra ändamål än sådan företagsverksamhet eller sådant utvecklingsarbete som stödet avser eller överförs till någon annan innan fem år har förflutit från betalningen av den sista stödposten. Den myndighet som beviljat stödet kan på ansökan före överförandet bevilja tillstånd för överförande, om mottagaren uppfyller villkoren för beviljande av stöd och karaktären av den verksamhet som stöds inte förändras väsentligt.

Närmare bestämmelser om villkoren för användning av stöd kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 §

Utbetalning av stöd

Utbetalning av stödet ska sökas skriftligen hos den myndighet som beviljar stöd. En tidsfrist kan fastställas för ansökan om utbetalning. Med undantag för förskottet betalas stödet retroaktivt på basis av godtagbara kostnader.

Närmare bestämmelser om förfarandet och tidsfristerna för utbetalningen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Särskilda bestämmelser

19 §

Arbets- och näringsministeriets granskningsrätt

Arbets- och näringsministeriet har rätt att granska beviljandet, utbetalningen, användningen och övervakningen av stöd som avses i denna lag.

På den granskningsrätt som arbets- och näringsministeriet har i egenskap av förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet samt inom de operativa programmen för målet europeiskt territoriellt samarbete tillämpas bestämmelserna i strukturfondslagen.

20 §

Återkrav av stöd

Den myndighet som beviljat stödet ska besluta att utbetalningen av stöd ska upphöra samt att redan utbetalt stöd ska återkrävas, om

1) för beviljandet, utbetalningen eller övervakningen av stödet har lämnats felaktiga eller vilseledande uppgifter eller om uppgifter har hemlighållits och lämnandet av felaktiga eller vilseledande uppgifter eller hemlighållandet av dem har inverkat på erhållandet av finansiering,

2) stödstagaren för utbetalningen eller övervakningen av stödet har vägrat lämna behövliga uppgifter, handlingar eller annat

material eller i samband med granskningen har vägrat uppfylla andra i lag bestämda förpliktelser för stödstagaren för att granskningen ska kunna utföras,

3) stödet har använts för något annat ändamål än vad det har beviljats för,

4) stödstagaren väsentligen har underlåtit att följa villkoren i stödsbeslutet.

Den myndighet som beviljat stödet kan besluta att utbetalningen av ett stöd ska upphöra eller att stödet helt eller delvis ska återkrävas, om

1) stödstagaren inte har iakttagit villkoren i stödsbeslutet,

2) ägande- eller besittningsrätten till sådan egendom för vars förvärvande stödet beviljats har överlåtits innan fem år har förflutit från den dag då stödet betalades ut eller stödstagaren har avslutat eller väsentligt inskränkt den verksamhet som var föremål för stödet,

3) stödstagaren har blivit föremål för en utskökningsåtgärd, försatts i likvidation eller konkurs eller blivit föremål för saneringsförfarande enligt lagen om företagssanering (47/1993) och något annat inte följer av ändamålet med stödet,

4) det i ägandeförhållandena inom verksamhet som fått stöd i form av infrastrukturrellt investeringsstöd har skett väsentliga förändringar inom fem år från den dag då stödet betalades ut och om dessa förändringar inverkar på projektets natur eller förutsättningarna för genomförande av projektet eller om de oskäligt gynnar ett visst företag eller ofrentligt samfund,

5) stödet eller en del av det har beviljats eller utbetalats på oriktiga grunder.

21 §

Arbets- och näringsministeriets rätt att återkräva stödet

Arbets- och näringsministeriet kan besluta att strukturfondsmedel eller motsvarande statliga medel eller enbart statliga medel som har utbetalats till ett landskapsförbund ska återkrävas helt eller delvis, om landskapsförbundet har använt medlen för något annat ändamål än vad de har beviljats för eller väsentligen brutit mot bestämmelserna om an-

vändningen av medlen eller mot villkoren i beslutet om anvisande av medlen.

22 §

Återbetalning av medel som beviljats från Europeiska gemenskapens strukturfonder

Om staten, på grund av sitt medlemsansvar enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning om strukturfonderna, är skyldig att till Europeiska gemenskapernas kommission återbeta strukturfondsmedel, kan arbets- och näringsministeriet besluta att ett landskapsförbund till staten ska betala det fulla belopp som staten har betalat till kommissionen jämte kostnader. En sådan betalning påförs om återbetalningen av medlen beror på landskapsförbundets förfarande eller om förbundet med stöd av programdokumentet är direkt ansvarigt inför kommissionen för användningen av medlen.

23 §

Förhöjning av belopp som återkrävs

Om stödmottagaren har förfarit på det sätt som anges i 20 § 1 mom., kan det belopp som återkrävs höjas med högst 20 procent eller, om förfarandet enligt nämnda moment har varit synnerligen grovt, med högst 100 procent.

24 §

Investeringsstödet maximibelopp

I lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (1336/2006) finns bestämmelser om maximibeloppen av offentliga investeringsstöd som beviljas företag.

25 §

Överklagande

I beslut av ett landskapsförbund får ändring sökas på det sätt som i kommunallagen (365/1995) föreskrivs om rättelseyrkande och kommunalbesvär.

Ändring i beslut som arbets- och näringsministeriet och en närings-, trafik- och miljöcentral har fattat i egenskap av statsbidragsmyndighet får inte sökas genom besvär. Rättelse i beslutet får inom 30 dagar från delfändet sökas av en part som är missnöjd med beslutet. Rättelseyrkandet ska riktas till den myndighet som fattat beslutet. I beslut som har fattats med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas hos förvaltningsdomstolen genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

26 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 20 .

På stöd som har beviljats före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

På stöd enligt 7 § 1 mom. 3 punkten som före denna lags ikraftträdande beviljats av länsstyrelsen eller av social- och hälsovårdsministeriet tillämpas i fråga om användning, utbetalning och övervakning av användningen, återbetalning och återkrav av stödet samt ändringssökande i anslutning därtill de bestämmelser som gällde vid tidpunkten för beviljande av stödet samt de villkor som anges i stödbeslutet. Landskapsförbundet är behörig myndighet.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av strukturfondslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i strukturfondslagen av den 29 december 2006 (1401/2006) 16–20 § samt 21 § 1 mom. 6 och 10 punkten,

ändras 1 § 2 mom., 4 § 1 mom., 6 § 1–3 mom., 7 §, 9 § 1 mom., 13 och 14 §, i 21 § 1 mom. det inledande stycket, 25 § 2 mom., 27 §, 28 § 2 mom., 29 och 30 §, rubriken för 32 § och 32 § 1 mom., 33 och 34 §, 35 § 2 och 4 mom., 38 § 1 mom., 40 § 1 mom., 41 § 1 mom., 42 §, 44 § 3 mom., 46 § 1 mom., 54 § 1 mom., 56 § 1 mom., 57–60 §, rubriken för 61 § samt 61 § 1 och 2 mom., 63 § 3 mom., 64 §, 65 § 1 och 2 mom., 66 § 3 mom. och 67 § 1 mom. samt *fogas* till lagen en ny 29 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

På utarbetandet och genomförandet av planer och program för utveckling av regionerna samt på samordningen och övervakningen av planerna och programmen tillämpas lagen om utveckling av regionerna (xxx/xxxx). På strukturfondsmedel som tagits in i statsbudgeten tillämpas lagen om statsbudgeten (423/1988).

4 §

Nationell plan

Arbets- och näringsministeriet utarbetar i samarbete med övriga ministerier, landskapsförbunden och andra sammanslutningar som deltar i utformningen av strukturfondsprogram en nationell plan för programperioden. Planen utformas i samarbete med kommissionen. Planens innehåll ska motsvara kraven i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

6 §

Utarbetande av operativa program

På utarbetandet av operativa program som medfinansieras genom utvecklingsfonden tillämpas bestämmelserna om utarbetande av regionala strukturfondsprogram i lagen om utveckling av regionerna.

Med avvikelse från 1 mom. ska de operativa programmen för målet europeiskt territoriellt samarbete utarbetas i samarbete med de medlemsstater som deltar i genomförandet av respektive program. När programmen utarbetas och ändras tillämpas i övrigt vad som i lagen om utveckling av regionerna föreskrivs om utarbetande av regionala strukturfondsprogram.

Arbets- och näringsministeriet svarar för utarbetandet av de operativa program som medfinansieras genom socialfonden. På utarbetandet och ändring av den regionala delen av ett operativt program tillämpas vad som i lagen om utveckling av regionerna föreskrivs om utarbetandet av regionala strukturfondsprogram. För utarbetandet av den regionala delen av ett operativt program svarar den berörda närings-, trafik- och miljöcentralen.

7 §

Förvaltningsmyndighet

Arbets- och näringsministeriet är förvaltningsmyndighet.

9 §

Förmedlande organ

Förmedlande organ är sådana ministerier, myndigheter inom centralförvaltningen, närings-, trafik- och miljöcentraler samt landskapsförbund som använder strukturfondsmedel. Förmedlande organ är också det specialfinansieringsbolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) och andra motsvarande helt eller delvis statsägda bolag samt andra myndigheter eller inrättningar som förvaltningsmyndighetens eller den attesterande myndighetens uppgifter delegerats till.

13 §

Attesterande myndighet

Arbets- och näringsministeriet är attesterande myndighet.

14 §

Den attesterande myndighetens uppgifter

Den attesterande myndigheten fullgör de uppgifter som enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning hör till den. Dessutom fullgör den i enlighet med denna lag de nationella uppgifterna avseende det strukturfondsprogram som den förvaltar. Den attesterande myndighetens uppgift ska särskiljas från förvaltningsmyndighetens uppgift enligt 8 §, så att en oberoende myndighetsverksamhet kan säkerställas.

Det förmedlande organet ska på grundval av stödmottagarnas stödberättigande utgifter tillställa det operativa programmets attesterande myndighet uppgifterna för redovisning av utgifterna och samtidigt tillställa ministe-

riet på sitt förvaltningsområde dessa uppgifter för kännedom.

21 §

Landskapets samarbetsgrupp och dess uppgifter

Landskapets samarbetsgrupp, som avses i 17 § i lagen om utveckling av regionerna,

25 §

Övervakningskommittéer

Statsrådet utser övervakningskommitténs medlemmar när kommittén tillsätts. Arbets- och näringsministeriet beslutar om ändringar i kommitténs sammansättning. I fråga om sammansättningen och medlemmarna iakttas bestämmelserna i Europeiska gemenskapens lagstiftning. En övervakningskommitté kan kalla experter till kommittén.

27 §

Förvaltningsmyndighet

Förvaltningsmyndighet för ett operativt program inom målet europeiskt territoriellt samarbete är den myndighet eller sammanslutning som nämns i programdokumentet. Finländsk förvaltningsmyndighet kan vara ett landskapsförbund eller en finländsk gruppering som avses i lagen om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (554/2009).

28 §

Förvaltningsmyndigheternas uppgifter

I fråga om operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete har förvaltningsmyndigheten ansvaret för att det operativa programmet förvaltas och genomförs i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning samt fullgör uppgifterna enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning.

Dessutom fullgör den finländska förvaltningsmyndigheten i enlighet med denna lag de nationella uppgifterna avseende det strukturfondsprogram som den förvaltar.

29 §

Utnämning av kontrollant på första nivån

För attestering av utgifterna utser arbets- och näringsministeriet en kontrollant som ansvarar för kontrollen på första nivån för den finländska stödmottagaren i ett projekt som medfinansieras genom ett operativt program inom målet europeiskt territoriellt samarbete.

Kontrollanten ska vara en revisor inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (OFR-revisor), av Centralhandelskammaren godkänd revisor (CGR-revisor) eller av handelskammaren godkänd räkenskapsman (GRM-revisor) som är oberoende av stödmottagaren. Kontrollanten ska ha för uppgiften tillräcklig yrkesskicklighet. På kontrollanten tillämpas förvaltningslagen, språklagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, bestämmelserna om straffrättsligt ansvar samt skadeståndslagens bestämmelser om skadeståndsansvar för offentliga samfund och tjänstemän.

29 a §

Uppgifterna för en kontrollant på första nivån

I fråga om kontrollantens uppgifter tillämpas Europeiska gemenskapens lagstiftning om kontroll av lagenligheten och korrektheten av utgifterna för projekt som medfinansieras genom program inom målet europeiskt territoriellt samarbete.

Kontrollanten får avseende användningen av strukturfondsmedel utföra inspektioner av stödmottagare när detta behövs för att kontrollanten ska kunna utföra sina uppgifter. På kontrollantens rättigheter och den kontrollerades skyldigheter när kontrollanten utför de inspektioner som uppgiften kräver tillämpas 56 §.

Kontrollanten kan genom sitt beslut bemyndiga en annan oberoende revisor att för

sin räkning utföra en inspektion enligt 2 mom. som avser stödmottagare och som gäller användningen av strukturfondsmedel.

Arbets- och näringsministeriet kan utföra sådana inspektioner som avser kontrollanter och som har samband med inspektionsverksamheten samt genom sitt beslut bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att för sin räkning utföra sådana. För revisor gäller vad som bestäms i 50 § 2 och 3 mom.

30 §

Myndigheter som ansvarar för den statliga medfinansieringen

För den statliga medfinansieringen av operativa program svarar förutom arbets- och näringsministeriet de myndigheter som ministeriet tilldelat den andel av finansieringen i statsbudgeten som motsvarar strukturfondsmedlen.

32 §

Attesterande myndighet

Attesterande myndighet för ett operativt program inom målet europeiskt territoriellt samarbete är den myndighet eller sammanslutning som nämns i programdokumentet. Den finländska förvaltningsmyndighet som nämns i programdokumentet är attesterande myndighet för programmet.

—————

33 §

Den attesterande myndighetens uppgifter

Den attesterande myndigheten fullgör de uppgifter som enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning ankommer på den. Dessutom fullgör den finländska attesterande myndigheten de nationella uppgifterna avseende det strukturfondsprogram som den förvaltar i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag.

34 §

Arbets- och näringsministeriets rätt att ge anvisningar

När det gäller operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete kan arbets- och näringsministeriet ge den finländska förvaltningsmyndigheten och attesterande myndigheten anvisningar om användningen av och tillsynen över strukturfondsmedlen, om anvisningar är nödvändiga för att förvaltningsmyndighetens och den attesterande myndighetens skyldigheter enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning ska kunna fullgöras. Det operativa programmens förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet ska höras innan sådana anvisningar ges.

35 §

Förvaltningskommittén

Förvaltningskommitténs finländska medlemmar utses av arbets- och näringsministeriet. Förvaltningskommittén kan kalla experter till kommittén. Förvaltningskommittén fastställer sin arbetsordning som ska innehålla bestämmelser om beredning, föredragning och beslutsfattande i ärenden.

I den programplanering som gäller ett operativt program enligt 1 mom. och i de operativa program som genomförs inom samernas hembygdsområde eller inom en del av det ska förvaltningskommittén i sitt arbete i tillämpliga delar iaktta samiska språklagen (1086/2003).

38 §

Revisionsmyndighet

Revisionsmyndighet för operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete är den myndighet som nämns i programdokumentet.

40 §

Revisorsgruppen

Den revisionsmyndighet som avses i 38 § bistås i sitt arbete av en grupp revisorer bestående av en företrädare för varje medlemsstat som deltar i det operativa programmet. Revisorsgruppens finländska medlem utses av arbets- och näringsministeriet. Gruppen ska själv fastställa sin arbetsordning. Den ska ha en företrädare för revisionsmyndigheten som ordförande.

41 §

Övervakningskommittéer

Det ska finnas en övervakningskommitté för varje operativt program inom målet europeiskt territoriellt samarbete. De deltagande medlemsstaterna ska komma överens om tillsättandet av kommittén och dess sammansättning. I fråga om utnämning av de finländska medlemmarna i övervakningskommittén tillämpas bestämmelserna i 25 § 2 mom.

42 §

Vissa verkställighetsarrangemang

Arbets- och näringsministeriet kan i ärenden som inte hör till området för lagstiftningen eller inte annars har avsevärd betydelse eller som inte annars kräver riksdagens samtycke, vid behov i samråd med de myndigheter som finansierar operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete, avtala med Europeiska gemenskapernas kommission, med de myndigheter i andra medlemsstater i Europeiska unionen som handhar operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete eller med aktörer som fullgör sådana uppgifter i medlemsstaterna om nödvändiga arrangemang som kan anses vara sedvanliga och som gäller förvaltningen av strukturfondsprogram.

Arbets- och näringsministeriet kan i ärenden som avses i 1 mom., vid behov i samråd

med de myndigheter som finansierar sådana operativa program som avses i 1 mom., avtala också om de verkställighetsarrangemang som behövs för den tekniska samordningen av operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete och av program som finansieras av Europeiska gemenskapen och genomförs utanför Europeiska unionen.

Den finländska förvaltningsmyndigheten och attesterande myndigheten kan i ärenden som inte hör till området för lagstiftningen eller inte annars har avsevärd betydelse eller som inte annars kräver riksdagens samtycke, vid behov i samråd med de myndigheter som finansierar operativa program som myndigheten förvaltar, avtala med de berörda myndigheterna i andra medlemsstater i Europeiska unionen som deltar i programmet eller med aktörer som fullgör sådana uppgifter i medlemsstaterna om nödvändiga arrangemang som Europeiska gemenskapens lagstiftning kräver och som gäller verkställigheten av förvaltningen av strukturfondsprogram.

44 §

Beviljande av finansiering och tillhörande uppgifter

Inom strukturfondsprogrammen för målet europeiskt territoriellt samarbete ska det landskapsförbund som beviljar strukturfondsmedel, utöver vad som bestäms i 1 mom. 1 och 3 punkten, bevilja strukturfondens medfinansiering för insatser i enlighet med den nationella lagstiftningen, Europeiska gemenskapens lagstiftning och strukturfondsprogrammen med beaktande av förvaltningskommitténs yttrande enligt 36 § 2 mom. och beslut om den nationella medfinansieringen samt svara för tillsynen och inspektionen av insatserna samt för återkrav av medel. En ansökan om finansiering blir anhängig då det behöriga sekretariat som avses i 37 § har mottagit ansökan.

46 §

Anmälningar och åtgärder som gäller återkrav

De förmedlande organen ska till den attesterande myndigheten och på samma gång till ministeriet inom sitt förvaltningsområde för kännedom anmäla de oegentligheter som avses i Europeiska gemenskapens lagstiftning och de åtgärder för återkrav och andra åtgärder som vidtagits för att korrigera felaktigheter. Om de åtgärder som är nödvändiga med beaktande av arten och omfattningen av felaktigheten inte har vidtagits, kan den attesterande myndigheten ålägga landskapsförbundet, förvaltningsmyndigheten eller det berörda ministeriet att vidta åtgärder genom vilka felaktigheten kan korrigeras eller en upprepning av felaktigheten förhindras. Den attesterande myndigheten kan vid behov förelägga landskapsförbundet, förvaltningsmyndigheten eller det berörda ministeriet en tidsfrist inom vilken förbundet, myndigheten eller ministeriet ska vidta åtgärderna.

54 §

Rätt att få uppgifter

Utan hinder av sekretessbestämmelserna har förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten och revisionsmyndigheten rätt att av en myndighet som verkar som förmedlande organ få de uppgifter och utredningar som behövs för fullgörandet av deras uppgifter avseende användningen av strukturfondsmedel och genomförandet och inspektionen av ett program eller ett projekt. De ministerier som genomför strukturfondsprogram har samma rätt att få uppgifter av förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten och av de förmedlande organen inom sitt förvaltningsområde.

56 §

Rättigheterna för den som utför inspektioner och skyldigheterna för den som är föremål för inspektion

För utförande av en kontroll eller inspektion enligt 29 a, 40 och 50–52 § är den som är föremål för kontrollen eller inspektionen skyldig att utan ogrundat dröjsmål och utan ersättning för kontrollören eller inspektören lägga fram alla nödvändiga räkenskapshandlingar samt övrigt material som har samband med användningen av strukturfondsmedlen och den motsvarande nationella medfinansieringen liksom även i övrigt bistå vid kontrollen eller inspektionen.

57 §

Handräckning

Polisen, tullmyndigheterna och skattemyndigheterna ska utan ersättning ge nödvändig handräckning för att en kontroll eller inspektion enligt 29 a § 4 mom., 40 och 50–52 § ska kunna utföras.

58 §

Revisionsmyndighetens inspektionsrätt

Revisionsmyndigheten får avseende användningen av strukturfondsmedel inom det operativa programmet för målet europeiskt territoriellt samarbete inspektera förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten, de myndigheter som avses i 30 § samt stödmottagare. Vid inspektionen av ett enskilt projekt gäller inspektionsrätten insatsen och dess finansiering i dess helhet i den omfattning som Europeiska gemenskapens lagstiftning förutsätter.

Revisionsmyndigheten kan genom sitt beslut bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att för sin räkning utföra en inspektion som avser förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten, de myndigheter som avses i 30 § samt stödmottagare och som har samband med använd-

ningen av strukturfondsmedel. För revisor gäller vad som bestäms i 50 § 2 och 3 mom.

59 §

Förvaltningsmyndighetens inspektionsrätt

Förvaltningsmyndigheten får för fullgörandet av sina uppgifter utföra sådana nödvändiga inspektioner av de myndigheter som avses i 30 § och av stödmottagare vilka har samband med användningen av de strukturfondsmedel som används i strukturfondsprogrammet för målet europeiskt territoriellt samarbete.

Förvaltningsmyndigheten kan genom sitt beslut bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att för sin räkning utföra en sådan inspektion som avses i 1 mom. För revisor gäller vad som bestäms i 50 § 2 och 3 mom.

60 §

Den attesterande myndighetens inspektionsrätt

Den attesterande myndigheten får för fullgörandet av sina uppgifter utföra sådana nödvändiga inspektioner av de myndigheter som avses i 30 § och av stödmottagare vilka behövs med tanke på skötseln av uppgifterna.

Förvaltningsmyndigheten kan genom sitt beslut bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att för sin räkning utföra en sådan inspektion enligt 1 mom. av de myndigheter som avses i 30 § och av stödmottagare vilken har samband med användningen av strukturfondsmedel. För revisor gäller vad som bestäms i 50 § 2 och 3 mom.

61 §

Arbets- och näringsministeriets inspektionsrätt

Arbets- och näringsministeriet får avseende användningen av strukturfondsmedel inom de operativa programmen för målet europeiskt territoriellt samarbete inspektera de myndigheter som avses i 30 §, stödmottagare

samt förvaltningsmyndigheten och den attesterande myndigheten. Vid inspektionen av en enskild insats gäller inspektionsrätten insatsen och dess finansiering i dess helhet i den omfattning som Europeiska gemenskapens lagstiftning förutsätter.

Arbets- och näringsministeriet kan genom sitt beslut bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att för sin räkning utföra en sådan inspektion enligt 1 mom. av de myndigheter som avses i 30 § och av stödmottagare vilken har samband med användningen av strukturfondsmedel. För revisor gäller vad som bestäms i 50 § 2 och 3 mom.

63 §

Rätt att få och lämna uppgifter

Förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten och revisionsmyndigheten ska för kännedom till arbets- och näringsministeriet lämna de rapporter som de utarbetar för Europeiska gemenskapernas kommission när de utför sina uppgifter enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning.

64 §

Överföring av behörighet i strukturfonds-ärenden

Undervisningsministeriet kan överföra sin behörighet i ärenden som avses i 44 § 1 och 3 mom. till utbildningsstyrelsen, Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO, närings- trafik- och miljöcentralerna samt till landskapsförbunden. Undervisningsministeriet kan också överföra sin behörighet i organ som har samband med strukturfondsverksamheten till nämnda instanser. Bestämmelser om överföringen av behörighet utfärdas genom förordning av undervisningsministeriet.

Social- och hälsovårdsministeriet kan överföra sin behörighet i ärenden som avses i 44 § 1 och 3 mom. till närings- trafik- och mil-

jöcentralerna samt till landskapsförbunden. Bestämmelser om överföringen av behörighet utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

65 §

Datasystemet för uppföljning av strukturfondsprogrammen

I de nationella programmen finns för tillsynen över strukturfondsmedlen samt för skötseln av förvaltningsmyndighetens, den attesterande myndighetens, revisionsmyndighetens och de förmedlande organens uppgifter enligt denna lag ett övervakningsregister som förs av arbets- och näringsministeriet och som är gemensamt för de ovan nämnda myndigheterna och organen. I registret införs med hänsyn till dess syfte behövliga uppgifter som gäller dem som ansöker om stöd, stödbjekten, stödbesluten, utbetalningen av stöd och stödets effekter samt utförda kontroller och inspektioner. Datasystemet innehåller också de uppgifter som Europeiska gemenskapens lagstiftning kräver om operativa program och förvaltningen och övervakningen av samt om tillsynen över dem. Den myndighet eller det organ som har fört in uppgifterna i registret ansvarar för deras riktighet.

Inom programmen mellan medlemsstaterna för den finländska förvaltningsmyndigheten register över de finansierade projekten. I registret införs de uppgifter enligt 1 mom. som förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten och revisionsmyndigheten behöver för att fullgöra sina uppdrag enligt denna lag. Förvaltningsmyndigheten svarar för att de i 1 mom. nämnda uppgifter som sänds till övervakningsregistret införs i det. Inom de program där den myndighet som beviljar strukturfondsmedel inte är en finländsk myndighet ska beviljandet av den nationella offentliga finansieringen följas särskilt.

66 §

Åläggande av betalningsskyldighet som baserar sig på statens regressrätt

Inom program mellan medlemsstater ska betalning enligt den regressätt som avses i 1 mom. emellertid erläggas till programmets attesterande myndighet, som är skyldig att omedelbart betala beloppet till staten. Arbets- och näringsministeriet kan genom sitt beslut ålägga den finländska attesterande myndigheten att till staten betala det fulla belopp, inklusive utgifter, som staten betalat kommissionen. En sådan betalning påförs, om återbetalningen av medlen beror på att den som förpliktas att betala har förfarit felaktigt eller om den som förpliktas att betala, med stöd av ett beslut av Europeiska gemenskapernas kommission, är direkt ansvarig inför kommissionen för användningen av medlen.

67 §

Överklagande

Beslut av förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten och övervakningskommittén samt arbets- och näringsministeriets beslut enligt 66 § 3 mom. får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet ska iaktas trots att det överklagats, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av lagen om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 juli 2008 om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna (500/2008) 11 § 2 mom., 12 § 1 mom. och 14 § som följer:

11 §

Beviljande av finansiering och tillhörande uppgifter

På stöd som ett landskapsförbund beviljat i enlighet med 1 mom. tillämpas vad som i lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (xxx/xxxx) och nedan i denna lag föreskrivs om beviljande, utbetalning, tillsyn, inspektion och återkrav av stöd. På stödet tillämpas dessutom statsunderstödslagen (688/2001), om inte något annat följer av lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde eller av nedanstående bestämmelser i denna lag eller av Europeiska gemenskapens lagstiftning.

12 §

Bestämmelser som tillämpas på användning av stöd, stödbeloppet, ansökan om och beviljande av stöd

På de godtagbara kostnaderna samt användningen av stödet, stödbeloppet, ansökan om och beviljande av stöd tillämpas 6 § 1 mom., 7 § 1 och 2 mom., 10 §, 11 § 1 mom., 12 § 1 och 2 mom., 13 § 1 och 2 mom., 14 §

2 mom. och 15 § i lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Stödet ansöks hos programmets gemensamma förvaltningsmyndighet.

14 §

Återkrav

På återkrav av stöd tillämpas bestämmelserna om saken i 20 § i lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde och i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

I fråga om arbets- och näringsministeriets rätt att återkräva de medel som utbetalats till den gemensamma förvaltningsmyndigheten gäller vad som föreskrivs i 21 § i lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 15 september 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Näringsminister *Mauri Pekkarinen*

*Bilagor
Parallelltexter*

3.

Lag

om ändring av strukturfondslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i strukturfondslagen av den 29 december 2006 (1401/2006) 16–20 § samt 21 § 1 mom. 6 och 10 punkten,

ändras 1 § 2 mom., 4 § 1 mom., 6 § 1–3 mom., 7 §, 9 § 1 mom., 13 och 14 §, i 21 § 1 mom. det inledande stycket, 25 § 2 mom., 27 §, 28 § 2 mom., 29 och 30 §, rubriken för 32 § och 32 § 1 mom., 33 och 34 §, 35 § 2 och 4 mom., 38 § 1 mom., 40 § 1 mom., 41 § 1 mom., 42 §, 44 § 3 mom., 46 § 1 mom., 54 § 1 mom., 56 § 1 mom., 57–60 §, rubriken för 61 § samt 61 § 1 och 2 mom., 63 § 3 mom., 64 §, 65 § 1 och 2 mom., 66 § 3 mom. och 67 § 1 mom. samt *fogas* till lagen en ny 29 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Tillämpningsområde

Tillämpningsområde

På utarbetandet och genomförandet av planer och program för utveckling av regionerna samt på samordningen och övervakningen av planerna och programmen tillämpas regionutvecklingslagen (602/2002). På strukturfondsmedel som tagits in i statsbudgeten tillämpas lagen om statsbudgeten (423/1988).

På utarbetandet och genomförandet av planer och program för utveckling av regionerna samt på samordningen och övervakningen av planerna och programmen tillämpas *lagen om utveckling av regionerna* (xxx/xxxx). På strukturfondsmedel som tagits in i statsbudgeten tillämpas lagen om statsbudgeten (423/1988).

4 §

4 §

Nationell plan

Nationell plan

Inrikesministeriet utarbetar i samarbete med övriga ministerier, landskapsförbunden och andra sammanslutningar och *organisationer* som deltar i utformningen av strukturfondsprogram en nationell plan för programperioden. Planen utformas dessutom i samarbete med kommissionen. Planens innehåll ska motsvara kraven i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

Arbets- och näringsministeriet utarbetar i samarbete med övriga ministerier, landskapsförbunden och andra sammanslutningar som deltar i utformningen av strukturfondsprogram en nationell plan för programperioden. Planen utformas i samarbete med kommissionen. Planens innehåll ska motsvara kraven i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

Gällande lydelse

6 §

Utarbetande av operativa program

På utarbetandet av operativa program som medfinansieras genom utvecklingsfonden tillämpas regionutvecklingslagens bestämmelser om utarbetande av regionala strukturfondsprogram.

Med avvikelse från 1 mom. ska de operativa programmen för målet europeiskt territoriellt samarbete utarbetas i samarbete med de medlemsstater som deltar i genomförandet av respektive program. I övrigt iakttas i tillämpliga delar regionutvecklingslagens bestämmelser om utarbetande av regionala strukturfondsprogram när programmen utarbetas och ändras.

Arbetsministeriet svarar för utarbetandet av de operativa program som medfinansieras genom socialfonden. När den regionala delen av ett operativt program utarbetas iakttas i tillämpliga delar bestämmelserna om utarbetandet av regionala strukturfondsprogram. För utarbetandet av den regionala delen av ett operativt program svarar den berörda arbetskrafts- och näringscentralen. *Arbetsministeriet skall i samarbete med övriga ministerier, landskapsförbunden och andra sammanslutningar och organisationer som deltar i genomförandet av programmen utarbeta de programförslag som föreläggs statsrådet.*

7 §

Förvaltningsmyndigheter

Förvaltningsmyndigheten är inrikesministeriet i fråga om operativa program som medfinansieras genom utvecklingsfonden och arbetsministeriet i fråga om operativa program som medfinansieras genom socialfonden.

Föreslagen lydelse

6 §

Utarbetande av operativa program

På utarbetandet av operativa program som medfinansieras genom utvecklingsfonden tillämpas bestämmelserna om utarbetande av regionala strukturfondsprogram *i lagen om utveckling av regionerna.*

Med avvikelse från 1 mom. ska de operativa programmen för målet europeiskt territoriellt samarbete utarbetas i samarbete med de medlemsstater som deltar i genomförandet av respektive program. När programmen utarbetas och ändras tillämpas i övrigt vad *som i lagen om utveckling av regionerna* föreskrivs om utarbetande av regionala strukturfondsprogram.

Arbets- och näringsministeriet svarar för utarbetandet av de operativa program som medfinansieras genom socialfonden. På utarbetandet och ändring av den regionala delen av ett operativt program tillämpas vad som i lagen om utveckling av regionerna föreskrivs om utarbetandet av regionala strukturfondsprogram. För utarbetandet av den regionala delen av ett operativt program svarar den berörda närings-, trafik- och miljöcentralen.

7 §

Förvaltningsmyndighet

Arbets- och näringsministeriet är förvaltningsmyndighet.

Gällande lydelse

9 §

Förmedlande organ

Förmedlande organ är sådana ministerier, myndigheter inom centralförvaltningen, Arbetskrafts- och näringscentraler, regionala miljöcentraler, länsstyrelser och landskapsförbund som använder strukturfondsmedel. Förmedlande organ är också det specialfinansieringsbolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) och andra motsvarande helt eller delvis statsägda bolag samt andra myndigheter eller inrättningar som förvaltningsmyndighetens eller den attesterande myndighetens uppgifter delegerats till.

Föreslagen lydelse

9 §

Förmedlande organ

Förmedlande organ är sådana ministerier, myndigheter inom centralförvaltningen, *närings-, trafik- och miljöcentraler samt landskapsförbund* som använder strukturfondsmedel. Förmedlande organ är också det specialfinansieringsbolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) och andra motsvarande helt eller delvis statsägda bolag samt andra myndigheter eller inrättningar som förvaltningsmyndighetens eller den attesterande myndighetens uppgifter delegerats till.

13 §

Attesterande myndigheter

Attesterande myndigheter är inrikesministeriet i fråga om operativa program som medfinansieras genom utvecklingsfonden och arbetsministeriet i fråga om operativa program som medfinansieras genom socialfonden.

De attesterande myndigheternas uppgifter enligt 1 mom. skall särskiljas från förvaltningsmyndigheternas uppgifter som avses i 8 § så att en oberoende myndighetsverksamhet kan säkerställas.

13 §

Attesterande myndighet

Arbets- och näringsministeriet är attesterande myndighet.

14 §

Den attesterande myndighetens uppgifter

Det förmedlande organet ska på grundval av stödmottagarnas stödberättigande utgifter tillställa det operativa programmets attesterande myndighet uppgifterna för redovisning av utgifterna och samtidigt tillställa ministeriet på sitt förvaltningsområde dessa uppgifter för kännedom. *På inrikesministeriets förvaltningsområde tillställer landskapsförbundet ministeriet dessa uppgifter.*

Det förmedlande organet skall på grundval av stödmottagarnas stödberättigande utgifter tillställa det operativa programmets atteste-

14 §

Den attesterande myndighetens uppgifter

Den attesterande myndigheten fullgör de uppgifter som enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning hör till den. Dessutom fullgör den i enlighet med denna lag de nationella uppgifterna avseende det strukturfondsprogram som den förvaltar. *Den attesterande myndighetens uppgift ska särskiljas från förvaltningsmyndighetens uppgift enligt 8 §, så att en oberoende myndighetsverksamhet kan säkerställas.*

Det förmedlande organet ska på grundval av stödmottagarnas stödberättigande utgifter

Gällande lydelse

rande myndighet uppgifterna för redovisning av utgifterna och samtidigt tillställa ministeriet på sitt förvaltningsområde dessa uppgifter för kännedom. *På inrikesministeriets förvaltningsområde tillställer landskapsförbundet ministeriet dessa uppgifter.*

Föreslagen lydelse

tillställa det operativa programmets attestrande myndighet uppgifterna för redovisning av utgifterna och samtidigt tillställa ministeriet på sitt förvaltningsområde dessa uppgifter för kännedom.

16 §

(upphävs)

Strukturfondsdelegationen

I samband med inrikesministeriet finns en strukturfondsdelegation. Den skall

1) samordna strukturfondernas, Europeiska jordbruksfondens för landsbygdsutveckling (landsbygdsfonden) och Europeiska fiskerifondens (fiskerifonden) insatser,

2) samordna insatserna i 1 punkten och de nationella insatserna och

3) följa strukturfondsprogrammets resultat, bedöma deras effekter och rapportera till inrikesministeriet hur programmen fortskrider.

Utöver uppgifterna enligt 1 mom. kan delegationen lägga fram förslag för förvaltningsmyndigheten och övervakningskommittéerna om hur samordningen och effektiviteten kan förbättras.

På delegationsmedlemmar som fullgör uppgifter enligt 1 och 2 mom. tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar och bestämmelserna i skadeståndslagen (412/1974) om skadeståndsansvar för offentliga samfund och tjänstemän. På delegationens förvaltningsförfarande tillämpas förvaltningslagen (434/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och språklagen (423/2003).

Delegationen tillsätts av statsrådet.

Närmare bestämmelser om delegationens sammansättning, mandattid och uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

(upphävs)

Landskapets samarbetsgrupp

I varje landskap finns en samarbetsgrupp som skall samordna genomförandet av strukturfondsprogrammen med de åtgärder som inverkar på den regionala utvecklingen.

Gällande lydelse

Styrelsen för landskapsförbundet tillsätter samarbetsgruppen. Gruppens mandatperiod fortgår till dess att Europeiska gemenskapernas kommission har godkänt slutrapporten om genomförandet av det operativa programmet. Mandatperioden kan förlängas, om utförandet av samarbetsgruppens uppgifter kräver det. Företrädarna för de instanser som avses i 3 mom. 1 punkten väljs dock för fullmäktiges mandatperiod, när det gäller landskapsförbundet och dess medlemskommuner, och för sametingets mandatperiod, när det gäller sametinget.

Samarbetsgruppens sammansättning skall anpassas så att den med avseende på utvecklingen av landskapet jämlikt består av företrädare för följande parter:

- 1) landskapsförbundet och dess medlemskommuner samt i landskapet Lappland dessutom sametinget,
- 2) de statliga myndigheter och övriga organisationer inom statsförvaltningen som finansierar programmet,
- 3) de för den regionala utvecklingen viktigaste arbetsmarknads- och näringsorganisationerna samt i mån av möjlighet andra representanter för det civila samhället eller miljöorganisationer och jämställdhetsorganisationer.

De instanser som får representation bland parterna lägger fram ett förslag till företrädare samt till personliga ersättare för dessa.

Förutom medlemmarna utser styrelsen för landskapsförbundet en ordförande för samarbetsgruppen, som ska vara en förtroendevald i enlighet med kommunallagen (365/1995), samt på förslag av de parter som avses i 3 mom. tre vice ordförande vilka skall vara medlemmar av samarbetsgruppen.

Samarbetsgruppen kan kalla experter till gruppen.

Samarbetsgruppen kan tillsätta sektioner. Sektionerna ska bereda de ärenden som landskapets samarbetsgrupp behandlar.

Utöver sektionerna enligt 7 mom. kan samarbetsgruppen tillsätta en sektion för regional tillsyn och samordning av åtgärder som finansieras genom landsbygdsfonden och fiskerifonden. En företrädare för arbetskrafts- och näringscentralen skall fungera som sektionens ordförande. Närmare bestämmelser om sektionernas uppgifter och sammansättning utfärdas genom förordning av statsrådet. När

Föreslagen lydelse

Gällande lydelse

det gäller samordning av de åtgärder som avses här och åtgärder som finansieras genom strukturfonderna iakttas emellertid vad denna lag bestämmer nedan.

Föreslagen lydelse

18 §

(upphävs)

*Ställningen för medlemmarna av landskapets
samarbetsgrupp*

För medlemmarna av samarbetsgruppen och dess sektioner gäller bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar och skadeståndslagens bestämmelser om offentliga samfunds och tjänstemäns skadeståndsansvar. Vidare gäller i tillämpliga delar kommunallagens bestämmelser om förtroendevalda. Den som står i ett anställningsförhållande av permanent natur till landskapsförbundet kan dock väljas till medlem av samarbetsgruppen.

I fråga om de arvoden och ersättningar för inkomstbortfall samt de ersättningar för resekostnader och andra kostnader för skötseln av uppdraget som skall betalas till de företrädare som avses i 17 § 3 mom. 1 och 3 punkten gäller kommunallagens bestämmelser om förtroendevalda. För de arvoden och ersättningar som ska betalas till de företrädare som avses i 2 punkten i nämnda moment svarar den myndighet eller organisation som medlemmen företräder.

19 §

(upphävs)

Sekretariatet för landskapets samarbetsgrupp

Landskapets samarbetsgrupp har ett sekretariat. I sekretariatet finns representerade de myndigheter som avses i 17 § 3 mom. 1 och 2 punkten. Landskapets samarbetsgrupp bestämmer om sekretariatets sammansättning så att representationen för myndigheterna beaktas på ett jämbördigt sätt.

Sekretariatet skall under tjänsteansvar sköta beredningen, föredragningen och verkställigheten av samarbetsgruppens ärenden.

Utöver vad som sägs i 2 mom. skall sekretariatet samordna, granska och följa de pro-

Gällande lydelse

jekt inom strukturfondsprogrammen, landsbygdsfonden och fiskerifonden som förbereds inom landskapet och rapportera om dessa projekt för samarbetsgruppen.

Föreslagen lydelse

20 §

(upphävs)

Beslutsfattandet och förvaltningsförfarandet i landskapets samarbetsgrupp

Om inte något annat bestäms nedan, gäller för beslutsfattandet och förvaltningsförfarandet i landskapets samarbetsgrupp i tillämpliga delar vad som bestäms i 50, 54 och 55 samt i 57—62 § i kommunallagen. I övrigt tillämpas förvaltningslagen på förvaltningsförfarandet i samarbetsgruppen.

Landskapsförbundet fastställer en arbetsordning för landskapets samarbetsgrupp antagen av samarbetsgruppen. Arbetsordningen skall innehålla bestämmelser om beredningen och föredragningen av ärenden och om beslutsfattandet i samarbetsgruppen samt om inrättandet av sektioner, deras sammansättning och närmare uppgifter. I övrigt gäller i fråga om arbetsordningen i tillämpliga delar kommunallagens bestämmelser om instruktioner.

Samarbetsgruppen ska i sitt beslutsfattande eftersträva enhällighet. Om ett enhälligt beslut inte kan fattas, blir den mening gällande som har omfattats av två tredjedelar av dem som röstat.

I ett ärende som avses i 21 § 1 mom. 6 punkten kan finansieringsinstansen bevilja stöd från strukturfonden för projektet endast om samarbetsgruppen har förordat projektet. Samarbetsgruppens bifallande beslut om utlåtande är emellertid inte bindande för finansieringsinstansen, om det finns vägande skäl för detta. Om finansieringsinstansen trots ett bifallande beslut av samarbetsgruppen avser att fatta ett finansieringsbeslut som avviker från det, ska den underrätta samarbetsgruppen om detta och motivera de vägande skälen. Beslut som gäller samarbetsgruppens ställningstaganden får inte överklagas särskilt genom besvär.

Gällande lydelse

21 §

*Landskapets samarbetsgrupp och dess uppgifter**Landskapets samarbetsgrupp*

1) samordnar allokeringen av strukturfondsmedlen för det operativa program som medfinansieras genom utvecklingsfonden och den motsvarande nationella medfinansieringen för följande budgetår till de statliga myndigheter som finansierar strukturfondsprogrammen i landskapet, till landskapsförbundet och till andra som deltar i finansieringen av strukturfondsprogrammen,

2) samordnar allokeringen av strukturfondsmedlen för den regionala delen för det operativa program som medfinansieras genom socialfonden och den motsvarande nationella medfinansieringen för följande budgetår till förvaltningsområdet i fråga i enlighet med överenskommen finansieringsram, om det inte med hänsyn till regionens utveckling eller av andra orsaker finns särskilda skäl att avvika från finansieringsramen,

3) inriktar den finansiering från strukturfonderna och den motsvarande nationella finansiering som avses i 1 och 2 punkterna och som anvisats landskapet genom att justera landskapets samarbetsdokument när det är nödvändigt för genomförandet av strukturfondsprogrammet,

4) delges för samordning, i samband med att landskapets samarbetsdokument utarbetas, planerna och rapporterna om landbygdsfondens regionala finansiering av de åtgärder som finansieras genom fiskerifonden och finansieringen av den nationella delen av det operativa program som medfinansieras genom socialfonden samt säkerställer samordningen av olika åtgärder och de olika fondernas deltagande när omfattande och för den regionala utvecklingen betydelsefulla projekt genomförs,

5) beslutar i samarbetsdokumentet om den regionala tillämpningen av urvalskriterierna för de projekt som ingår i strukturfondsprogrammen,

6) behandlar projekt som är betydelsefulla för den regionala utvecklingen och som bereds av det ministerium som beviljar finansiering, av en myndighet inom dess förvalt-

Föreslagen lydelse

21 §

*Landskapets samarbetsgrupp och dess uppgifter**Landskapets samarbetsgrupp, som avses i 17 § i lagen om utveckling av regionerna,*

(6 och 10 punkten upphävs)

Gällande lydelse

ningsområde eller av någon annan aktör eller av landskapsförbundet och ger utlåtande om projekten till den instans som beviljar finansieringen; arbetsordningen anger närmare de projekt som ska behandlas i samarbetsgruppen, dock så att samarbetsgruppen inte får behandla företagsprojekt som innehåller uppgifter som omfattas av affärshemligheten,

7) handhar nödvändiga förfaranden genom vilka man innan finansieringsbesluten fattas säkerställer en bedömning av eventuella miljökonsekvenser av de projekt som godkänns för finansiering,

8) utarbetar och presenterar i enlighet med 8 § nödvändiga ändringar i det operativa program som medfinansieras genom strukturfonden och den nationella delen av det operativa program som medfinansieras genom socialfonden för övervakningskommittén och förvaltningsmyndigheten samt rapporterar till dessa i enlighet med strukturfondsprogrammen,

9) informerar om genomförandet av strukturfondsprogrammen,

10) kan fullgöra även andra nödvändiga uppgifter som gäller eller har samband med samordningen av genomförandet av strukturfondsprogrammen och de åtgärder som inverkar på den regionala utvecklingen; arbetsordningen skall vid behov närmare ange dessa uppgifter, om inte uppgifterna i fråga skall handhas av någon annan myndighet.

25 §

Övervakningskommittéer

Statsrådet beslutar om tillsättandet av en övervakningskommitté och utser dess medlemmar. I fråga om sammansättningen och medlemmarna iakttas bestämmelserna i Europeiska gemenskapens lagstiftning. En kommitté kan kalla experter till kommittén.

Föreslagen lydelse

25 §

Övervakningskommittéer

Statsrådet utser övervakningskommitténs medlemmar när kommittén tillsätts. Arbets- och näringsministeriet beslutar om ändringar i kommitténs sammansättning. I fråga om sammansättningen och medlemmarna iakttas bestämmelserna i Europeiska gemenskapens lagstiftning. En övervakningskommitté kan kalla experter till kommittén.

Gällande lydelse

27 §

Förvaltningsmyndigheter

Förvaltningsmyndighet för ett operativt program inom målet europeiskt territoriellt samarbete är det landskapsförbund som nämns i programdokumentet.

28 §

Förvaltningsmyndigheternas uppgifter

I fråga om operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete har förvaltningsmyndigheten ansvaret för att det operativa programmet förvaltas och genomförs i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning samt fullgör uppgifterna enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning. Dessutom fullgör förvaltningsmyndigheten i enlighet med denna lag de nationella uppgifterna avseende det strukturfondsprogram som den förvaltar.

Statsrådet kan genom förordning meddela de förmedlande organ som avses i 30 § föreskrifter om förvaltningen av och tillsynen över strukturfondsmedlen, om föreskrifterna är nödvändiga för att skyldigheterna enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning skall kunna fullgöras. Programmets förvaltningsmyndighet skall höras innan förordningen utfärdas.

29 §

Kontrollant

I Inrikesministeriet kan utse en kontrollant för operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete. På kontrollantens uppgifter tillämpas Europeiska gemenskapens lagstiftning.

Kontrollanten ska ha en med avseende på uppgiften tillräcklig yrkesskicklighet. På kontrollantens arbete tillämpas förvaltningslagen,

Föreslagen lydelse

27 §

Förvaltningsmyndighet

Förvaltningsmyndighet för ett operativt program inom målet europeiskt territoriellt samarbete är *den myndighet eller sammanslutning som nämns i programdokumentet. Finländsk förvaltningsmyndighet kan vara ett landskapsförbund eller en finländsk gruppering som avses i lagen om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (554/2009).*

28 §

Förvaltningsmyndigheternas uppgifter

I fråga om operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete har förvaltningsmyndigheten ansvaret för att det operativa programmet förvaltas och genomförs i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning samt fullgör uppgifterna enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning. Dessutom fullgör *den finländska* förvaltningsmyndigheten i enlighet med denna lag de nationella uppgifterna avseende det strukturfondsprogram som den förvaltar.

29 §

Utnämning av kontrollant på första nivån

För attestering av utgifterna utser arbets- och näringsministeriet en kontrollant som ansvarar för kontrollen på första nivån för den finländska stödmottagaren i ett projekt som medfinansieras genom ett operativt program inom målet europeiskt territoriellt samarbete.

Kontrollanten ska vara en revisor inom den

Gällande lydelse

språklagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. På kontrollanten tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt ansvar samt skadeståndslagens bestämmelser om skadeståndsansvar för offentliga samfund och tjänstemän.

Kontrollanten får avseende användningen av strukturfondsmedel utföra inspektioner av stödmottagare och förmedlande organ när detta behövs för att kontrollanten skall kunna utföra sina uppgifter. På kontrollantens rättigheter och den kontrollerades skyldigheter när kontrollanten utför de inspektioner som uppgiften kräver tillämpas 56 §.

Kontrollanten kan genom ett beslut bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att för dess räkning utföra en inspektion enligt 3 mom. som avser stödmottagare och som gäller användningen av strukturfondsmedel. *Kontrollanten kan dessutom genom ett beslut bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att utföra uppgifter enligt 1 mom. För revisor gäller vad som bestäms i 50 § 2 och 3 mom.*

Föreslagen lydelse

offentliga förvaltningen och ekonomin (OFR-revisor), av Centralhandelskammaren godkänd revisor (CGR-revisor) eller av handelskammaren godkänd räkenskapsman (GRM-revisor) som är oberoende av stödmottagaren. Kontrollanten ska ha för uppgiften tillräcklig yrkesskicklighet. På kontrollanten tillämpas förvaltningslagen, språklagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, bestämmelserna om straffrättsligt ansvar samt skadeståndslagens bestämmelser om skadeståndsansvar för offentliga samfund och tjänstemän.

29 a §

Uppgifterna för en kontrollant på första nivån

I fråga om kontrollantens uppgifter tillämpas Europeiska gemenskapens lagstiftning om kontroll av lagenligheten och korrektheten av utgifterna för projekt som medfinansieras genom program inom målet europeiskt territoriellt samarbete.

Kontrollanten får avseende användningen av strukturfondsmedel utföra inspektioner av stödmottagare när detta behövs för att kontrollanten ska kunna utföra sina uppgifter. På kontrollantens rättigheter och den kontrollerades skyldigheter när kontrollanten utför de inspektioner som uppgiften kräver tillämpas 56 §.

Kontrollanten kan genom sitt beslut bemyndiga en annan oberoende revisor att för sin räkning utföra en inspektion enligt 2 mom. som avser stödmottagare och som gäller användningen av strukturfondsmedel.

Arbets- och näringsministeriet kan utföra sådana inspektioner som avser kontrollanter och som har samband med inspektionsverksamheten samt genom sitt beslut bemyndiga

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

en annan myndighet eller en oberoende revisor att för sin räkning utföra sådana. För revisor gäller vad som bestäms i 50 § 2 och 3 mom.

30 §

30 §

*Förmedlande organ****Myndigheter som ansvarar för den statliga medfinansieringen***

Förmedlande organ är de myndigheter och andra sammanslutningar som avses i 9 § 1 mom.

På de uppgifter som förmedlande organ enligt 1 mom. utför tillämpas vad som särskilt föreskrivs nedan i denna lag eller någon annanstans i lag.

För den statliga medfinansieringen av operativa program svarar förutom arbets- och näringsministeriet de myndigheter som ministeriet tilldelat den andel av finansieringen i statsbudgeten som motsvarar strukturfondsmedlen.

32 §

32 §

*Attesterande myndigheter**Attesterande myndighet*

Attesterande myndigheter i fråga om operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete är den förvaltningsmyndighet som nämns i programdokumentet.

Attesterande myndighet för ett operativt program inom målet europeiskt territoriellt samarbete är *den myndighet eller sammanslutning* som nämns i programdokumentet. *Den finländska förvaltningsmyndighet som nämns i programdokumentet är attesterande myndighet för programmet.*

33 §

33 §

*Den attesterande myndighetens uppgifter**Den attesterande myndighetens uppgifter*

Den attesterande myndigheten fullgör de uppgifter som enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning hör till den. Dessutom fullgör den i enlighet med denna lag de nationella uppgifterna avseende det strukturfondsprogram som den förvaltar.

Den attesterande myndigheten fullgör de uppgifter som enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning ankommer på den. Dessutom fullgör *den finländska attesterande myndigheten* de nationella uppgifterna avseende det strukturfondsprogram som den förvaltar i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag.

34 §

34 §

*Inrikesministeriets rätt att ge anvisningar****Arbets- och näringsministeriets rätt att ge anvisningar***

När det gäller operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete kan inrikesministeriet ge de förmedlande organen

När det gäller operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete kan *arbets- och näringsministeriet* ge *den finländs-*

Gällande lydelse

samt förvaltningsmyndigheterna och de attesterande myndigheterna anvisningar om användningen av och tillsynen över strukturfondsmedlen, om anvisningar är nödvändiga för att förvaltningsmyndighetens och den attesterande myndighetens skyldigheter enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning skall kunna fullgöras. Det operativa programmets förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet skall höras innan sådana anvisningar ges.

35 §

Förvaltningskommittén

Förvaltningskommitténs finländska medlemmar utses av inrikesministeriet. Förvaltningskommittén kan kalla experter till kommittén. Förvaltningskommittén fastställer sin arbetsordning som ska innehålla bestämmelser om beredning, föredragning och beslutsfattande i ärenden.

I den programplanering som gäller ett operativt program enligt 1 mom. och i de operativa program som genomförs inom samernas hembygdsområde eller inom en del av det skall förvaltningskommittén i sitt arbete i tillämpliga delar iakttä lagen om användning av samiska hos myndigheter (516/1991).

38 §

Revisionsmyndighet

Revisionsmyndighet för operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete är den förvaltningsmyndighet som nämns i programdokumentet.

40 §

Revisorsgruppen

Den revisionsmyndighet som avses i 38 § bistås i sitt arbete av en grupp revisorer bestående av en företrädare för varje medlemsstat som deltar i det operativa programmet. Revisorsgruppens finländska medlem utses

Föreslagen lydelse

ka förvaltningsmyndigheten och attesterande myndigheten anvisningar om användningen av och tillsynen över strukturfondsmedlen, om anvisningar är nödvändiga för att förvaltningsmyndighetens och den attesterande myndighetens skyldigheter enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning ska kunna fullgöras. Det operativa programmets förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet ska höras innan sådana anvisningar ges.

35 §

Förvaltningskommittén

Förvaltningskommitténs finländska medlemmar utses av *arbets- och näringsministeriet*. Förvaltningskommittén kan kalla experter till kommittén. Förvaltningskommittén fastställer sin arbetsordning som ska innehålla bestämmelser om beredning, föredragning och beslutsfattande i ärenden.

I den programplanering som gäller ett operativt program enligt 1 mom. och i de operativa program som genomförs inom samernas hembygdsområde eller inom en del av det ska förvaltningskommittén i sitt arbete i tillämpliga delar iakttä *samiska språklagen* (1086/2003).

38 §

Revisionsmyndighet

Revisionsmyndighet för operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete är den *myndighet* som nämns i programdokumentet.

40 §

Revisorsgruppen

Den revisionsmyndighet som avses i 38 § bistås i sitt arbete av en grupp revisorer bestående av en företrädare för varje medlemsstat som deltar i det operativa programmet. Revisorsgruppens finländska medlem utses

Gällande lydelse

av inrikesministeriet. Gruppen fastställer själv sin arbetsordning. Den ska ha en företrädare för revisionsmyndigheten som ordförande.

41 §

Övervakningskommittéer

Det ska finnas en övervakningskommitté för varje operativt program inom målet europeiskt territoriellt samarbete. De deltagande medlemsstaterna ska komma överens om tillsättandet av kommittén och dess sammansättning. Statsrådet utser kommitténs finländska medlemmar.

42 §

Vissa verkställighetsarrangemang

Inrikesministeriet kan i ärenden som inte hör till området för lagstiftningen eller inte annars har avsevärd betydelse eller som inte annars kräver riksdagens samtycke, vid behov i samråd med de myndigheter som finansierar operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete, avtala med Europeiska gemenskapernas kommission, med de myndigheter i andra medlemsstater i Europeiska unionen som handhar operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete eller med aktörer som fullgör sådana uppgifter i medlemsstaterna om nödvändiga arrangemang som kan anses vara sedvanliga och som gäller förvaltningen av strukturfondsprogram.

Inrikesministeriet kan i ärenden som avses i 1 mom., vid behov i samråd med de myndigheter som finansierar sådana operativa program som avses i 1 mom., avtala också om de verkställighetsarrangemang som behövs för den tekniska samordningen av operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete och av program som finansieras av Europeiska gemenskapen och genomförs utanför Europeiska unionen.

Ett landskapsförbund som verkar som förvaltningsmyndighet och attesterande myndig-

Föreslagen lydelse

av *arbets- och näringsministeriet*. Gruppen ska själv fastställa sin arbetsordning. Den ska ha en företrädare för revisionsmyndigheten som ordförande.

41 §

Övervakningskommittéer

Det ska finnas en övervakningskommitté för varje operativt program inom målet europeiskt territoriellt samarbete. De deltagande medlemsstaterna ska komma överens om tillsättandet av kommittén och dess sammansättning. *I fråga om utnämning av de finländska medlemmarna i övervakningskommittén tillämpas bestämmelserna i 25 § 2 mom.*

42 §

Vissa verkställighetsarrangemang

Arbets- och näringsministeriet kan i ärenden som inte hör till området för lagstiftningen eller inte annars har avsevärd betydelse eller som inte annars kräver riksdagens samtycke, vid behov i samråd med de myndigheter som finansierar operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete, avtala med Europeiska gemenskapernas kommission, med de myndigheter i andra medlemsstater i Europeiska unionen som handhar operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete eller med aktörer som fullgör sådana uppgifter i medlemsstaterna om nödvändiga arrangemang som kan anses vara sedvanliga och som gäller förvaltningen av strukturfondsprogram.

Arbets- och näringsministeriet kan i ärenden som avses i 1 mom., vid behov i samråd med de myndigheter som finansierar sådana operativa program som avses i 1 mom., avtala också om de verkställighetsarrangemang som behövs för den tekniska samordningen av operativa program inom målet europeiskt territoriellt samarbete och av program som finansieras av Europeiska gemenskapen och genomförs utanför Europeiska unionen.

Den finländska förvaltningsmyndigheten och attesterande myndigheten kan i ärenden

Gällande lydelse

het kan i ärenden som inte hör till området för lagstiftningen eller inte annars har avsevärd betydelse eller som inte annars kräver riksdagens samtycke, vid behov i samråd med de myndigheter som finansierar operativa program som förbundet förvaltar, avtala med de berörda myndigheterna i andra medlemsstater i Europeiska unionen som deltar i programmet eller med aktörer som fullgör sådana uppgifter i medlemsstaterna om nödvändiga arrangemang som Europeiska gemenskapens lagstiftning kräver och som gäller förvaltningen av strukturfondsprogram.

Föreslagen lydelse

som inte hör till området för lagstiftningen eller inte annars har avsevärd betydelse eller som inte annars kräver riksdagens samtycke, vid behov i samråd med de myndigheter som finansierar operativa program som myndigheten förvaltar, avtala med de berörda myndigheterna i andra medlemsstater i Europeiska unionen som deltar i programmet eller med aktörer som fullgör sådana uppgifter i medlemsstaterna om nödvändiga arrangemang som Europeiska gemenskapens lagstiftning kräver och som gäller verkställigheten av förvaltningen av strukturfondsprogram.

44 §

Beviljande av finansiering och tillhörande uppgifter

Inom gemenskapsprogrammen för målet europeiskt territoriellt samarbete skall det landskapsförbund som beviljar strukturfondsmedel, utöver vad som bestäms i 1 mom. 1 och 3 punkten, bevilja strukturfondens medfinansiering för insatser i enlighet med den nationella lagstiftningen, Europeiska gemenskapens lagstiftning och strukturfondsprogrammen med beaktande av förvaltningskommitténs yttrande enligt 36 § 2 mom. och *det förmedlande organets* beslut om den nationella medfinansieringen. Landskapsförbundet skall vidare svara för tillsynen och inspektionen av insatserna samt för återkrav av medel. En ansökan om finansiering blir anhängig då det behöriga sekretariat som avses i 37 § har mottagit ansökan.

46 §

Anmälningar och åtgärder som gäller återkrav

De förmedlande organen skall till den attesterande myndigheten och på samma gång till ministeriet inom sitt förvaltningsområde för kännedom anmäla de oegentligheter som avses i Europeiska gemenskapens lagstiftning och de åtgärder för återkrav och andra åtgärder som vidtagits för att korrigera felaktigheter. Om de åtgärder som är nödvändiga med

44 §

Beviljande av finansiering och tillhörande uppgifter

Inom strukturfondsprogrammen för målet europeiskt territoriellt samarbete ska det landskapsförbund som beviljar strukturfondsmedel, utöver vad som bestäms i 1 mom. 1 och 3 punkten, bevilja strukturfondens medfinansiering för insatser i enlighet med den nationella lagstiftningen, Europeiska gemenskapens lagstiftning och strukturfondsprogrammen med beaktande av förvaltningskommitténs yttrande enligt 36 § 2 mom. och beslut om den nationella medfinansieringen samt svara för tillsynen och inspektionen av insatserna samt för återkrav av medel. En ansökan om finansiering blir anhängig då det behöriga sekretariat som avses i 37 § har mottagit ansökan.

46 §

Anmälningar och åtgärder som gäller återkrav

De förmedlande organen ska till den attesterande myndigheten och på samma gång till ministeriet inom sitt förvaltningsområde för kännedom anmäla de oegentligheter som avses i Europeiska gemenskapens lagstiftning och de åtgärder för återkrav och andra åtgärder som vidtagits för att korrigera felaktigheter. Om de åtgärder som är nödvändiga med

Gällande lydelse

beaktande av arten och omfattningen av felaktigheten inte har vidtagits, kan den attesterande myndigheten ålägga det berörda ministeriet att vidta åtgärder genom vilka felaktigheten kan korrigeras eller en upprepning av felaktigheten förhindras. Den attesterande myndigheten kan vid behov förelägga ministeriet en tid inom vilken ministeriet skall vidta åtgärderna. *Till den del det är fråga är landskapsförbunden har inrikesministeriet denna behörighet.*

Föreslagen lydelse

med beaktande av arten och omfattningen av felaktigheten inte har vidtagits, kan den attesterande myndigheten ålägga *landskapsförbundet, förvaltningsmyndigheten eller det berörda ministeriet* att vidta åtgärder genom vilka felaktigheten kan korrigeras eller en upprepning av felaktigheten förhindras. Den attesterande myndigheten kan vid behov *förelägga landskapsförbundet, förvaltningsmyndigheten eller det berörda ministeriet* en tidsfrist inom vilken förbundet, myndigheten eller ministeriet ska vidta åtgärderna.

54 §

Rätt att få uppgifter

Utan hinder av sekretessbestämmelserna har förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten och revisionsmyndigheten rätt att av de förmedlande organ som verkar som myndighet få de uppgifter och utredningar som behövs för fullgörandet av deras uppgifter avseende användningen av strukturfondsmedel och genomförandet och inspektionen av ett program eller ett projekt. De ministerier som genomför strukturfondsprogram har samma rätt att få uppgifter av förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten och inom sitt förvaltningsområde av de förmedlande organen *samt inrikesministeriet dessutom av landskapsförbunden.*

54 §

Rätt att få uppgifter

Utan hinder av sekretessbestämmelserna har förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten och revisionsmyndigheten rätt att av en myndighet som verkar som *förmedlande organ* få de uppgifter och utredningar som behövs för fullgörandet av deras uppgifter avseende användningen av strukturfondsmedel och genomförandet och inspektionen av ett program eller ett projekt. De ministerier som genomför strukturfondsprogram har samma rätt att få uppgifter av förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten och av de förmedlande organen inom sitt förvaltningsområde.

56 §

Rättigheterna för den som utför inspektioner och skyldigheterna för den som är föremål för inspektion

För utförande av en kontroll eller inspektion enligt 29, 40 och 50–52 § är den som är föremål för kontrollen eller inspektionen skyldig att utan ogrundat dröjsmål och utan ersättning av kontrollören eller inspektören lägga fram alla nödvändiga räkenskapshandlingar samt övrigt material som har samband med användningen av strukturfondsmedlen och den motsvarande nationella medfinansieringen liksom även i övrigt bistå vid kontrollen eller inspektionen.

56

Rättigheterna för den som utför inspektioner och skyldigheterna för den som är föremål för inspektion

För utförande av en kontroll eller inspektion enligt 29 *a*, 40 och 50–52 § är den som är föremål för kontrollen eller inspektionen skyldig att utan ogrundat dröjsmål och utan ersättning för kontrollören eller inspektören lägga fram alla nödvändiga räkenskapshandlingar samt övrigt material som har samband med användningen av strukturfondsmedlen och den motsvarande nationella medfinansieringen liksom även i övrigt bistå vid kontrollen eller inspektionen.

Gällande lydelse

57 §

Handräckning

Polisen, tullmyndigheterna och skattemyndigheterna skall utan ersättning ge nödvändig handräckning för att en kontroll eller inspektion enligt 29, 40 och 50–52 § skall kunna utföras

58 §

Revisionsmyndighetens inspektionsrätt

Revisionsmyndigheten får avseende användningen av strukturfondsmedel inom det operativa programmet för målet europeiskt territoriellt samarbete inspektera förvaltningsmyndigheter, attesterande myndigheter, *förmedlande organ* och stödmottagare. Vid inspektionen av ett enskilt projekt gäller inspektionsrätten insatsen och dess finansiering i dess helhet i den omfattning som Europeiska gemenskapens lagstiftning förutsätter.

Revisionsmyndigheten kan genom ett beslut bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att för dess räkning utföra en inspektion som avser förvaltningsmyndigheter, attesterande myndigheter, *förmedlande organ* och stödmottagare och som har samband med användningen av strukturfondsmedel. För revisorer gäller då vad som bestäms i 50 § 2 och 3 mom. För revisor gäller vad som bestäms i 50 § 2 och 3 mom.

59 §

Förvaltningsmyndighetens inspektionsrätt

Förvaltningsmyndigheten får för fullgörandet av sina uppgifter utföra nödvändiga inspektioner som avser *förmedlande organ* och stödmottagare och som har samband med användningen av de strukturfondsmedel som används i strukturfondsprogrammet för målet europeiskt territoriellt samarbete.

Förvaltningsmyndigheten kan genom ett beslut bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att för sin räkning utföra en inspektion enligt 1 mom. som avser *för-*

Föreslagen lydelse

57 §

Handräckning

Polisen, tullmyndigheterna och skattemyndigheterna ska utan ersättning ge nödvändig handräckning för att en kontroll eller inspektion enligt 29 a § 4 mom., 40 och 50–52 § ska kunna utföras.

58 §

Revisionsmyndighetens inspektionsrätt

Revisionsmyndigheten får avseende användningen av strukturfondsmedel inom det operativa programmet för målet europeiskt territoriellt samarbete inspektera förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten, *de myndigheter som avses i 30 §* samt stödmottagare. Vid inspektionen av ett enskilt projekt gäller inspektionsrätten insatsen och dess finansiering i dess helhet i den omfattning som Europeiska gemenskapens lagstiftning förutsätter.

Revisionsmyndigheten kan genom sitt beslut bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att för sin räkning utföra en inspektion som avser förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten, *de myndigheter som avses i 30 §* samt stödmottagare och som har samband med användningen av strukturfondsmedel. För revisor gäller vad som bestäms i 50 § 2 och 3 mom.

59 §

Förvaltningsmyndighetens inspektionsrätt

Förvaltningsmyndigheten får för fullgörandet av sina uppgifter utföra sådana nödvändiga inspektioner av *de myndigheter som avses i 30 §* och av stödmottagare vilka har samband med användningen av de strukturfondsmedel som används i strukturfondsprogrammet för målet europeiskt territoriellt samarbete.

Förvaltningsmyndigheten kan genom sitt beslut bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att för sin räkning utfö-

Gällande lydelse

medlande organ och stödmottagare och som har samband med användningen av strukturfondsmedel. För revisor gäller vad som bestäms i 50 § 2 och 3 mom.

60 §

Den attesterande myndighetens inspektionsrätt

Den attesterande myndigheten får för fullgörandet av sina uppgifter utföra nödvändiga inspektioner som avser förvaltningsmyndigheter, *förmedlande organ* och stödmottagare och som har samband med användningen av strukturfondsmedel.

Den attesterande myndigheten kan genom ett beslut bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att för dess räkning utföra en inspektion enligt 1 mom. som avser *förmedlande organ och stödmottagare* och som har samband med användningen av strukturfondsmedel. För revisor gäller vad som bestäms i 50 § 2 och 3 mom.

61 §

Inrikesministeriets inspektionsrätt

Inrikesministeriet får utföra inspektioner som avser användningen av strukturfondsmedel inom det operativa programmet för målet europeiskt territoriellt samarbete och som gäller förmedlande organ och stödmottagare samt förvaltningsmyndigheten och den attesterande myndigheten. Vid inspektionen av en enskild insats gäller inspektionsrätten insatsen och dess finansiering i dess helhet i den omfattning som Europeiska gemenskapens lagstiftning förutsätter.

Inrikesministeriet kan genom ett beslut bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att för dess räkning utföra en inspektion enligt 1 mom. som avser förmedlande organ och stödmottagare och som har samband med användningen av strukturfondsmedel. För revisor gäller vad som bestäms i 50 § 2 och 3 mom.

Föreslagen lydelse

ra en sådan inspektion som avses i 1 mom. För revisor gäller vad som bestäms i 50 § 2 och 3 mom.

60 §

Den attesterande myndighetens inspektionsrätt

Den attesterande myndigheten får för fullgörandet av sina uppgifter utföra sådana nödvändiga inspektioner av *de myndigheter som avses i 30 §* och av stödmottagare vilka behövs med tanke på skötseln av uppgifterna.

Förvaltningsmyndigheten kan genom sitt beslut bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att för sin räkning utföra en sådan inspektion enligt 1 mom. av *de myndigheter som avses i 30 §* och av stödmottagare vilken har samband med användningen av strukturfondsmedel. För revisor gäller vad som bestäms i 50 § 2 och 3 mom.

61 §

Arbets- och näringsministeriets inspektionsrätt

Arbets- och näringsministeriet får avseende användningen av strukturfondsmedel inom de operativa programmen för målet europeiskt territoriellt samarbete inspektera *de myndigheter som avses i 30 §*, stödmottagare samt förvaltningsmyndigheten och den attesterande myndigheten. Vid inspektionen av en enskild insats gäller inspektionsrätten insatsen och dess finansiering i dess helhet i den omfattning som Europeiska gemenskapens lagstiftning förutsätter.

Arbets- och näringsministeriet kan genom sitt beslut bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att för sin räkning utföra en sådan inspektion enligt 1 mom. av *de myndigheter som avses i 30 §* och av stödmottagare vilken har samband med användningen av strukturfondsmedel. För revisor gäller vad som bestäms i 50 § 2 och 3 mom.

Gällande lydelse

63 §

Rätt att få och lämna uppgifter

Förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten och revisionsmyndigheten skall för kännedom till inrikesministeriet lämna de rapporter de utarbetar för Europeiska gemenskapernas kommission när de utför sina uppgifter enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning.

64 §

Överföring av behörighet i strukturfonds-ärenden

Undervisningsministeriet kan överföra sin behörighet i ärenden som avses i 44 § 1 och 3 mom. till utbildningsstyrelsen, *Centret för internationellt personutbyte CIMO och länsstyrelserna*. Bestämmelser om överföringen av behörighet utfärdas genom förordning av undervisningsministeriet.

Social- och hälsovårdsministeriet kan överföra sin behörighet i ärenden som avses i 44 § 1 och 3 mom. i denna lag till länsstyrelserna. Bestämmelser om överföringen av behörighet utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

65 §

Datasystemet för uppföljning av strukturfondsprogrammen

I de nationella programmen finns för tillsynen över strukturfondsmedlen samt för skötseln av förvaltningsmyndighetens, den attesterande myndighetens, revisionsmyndighetens och de förmedlande organens uppgifter enligt denna lag ett övervakningsregister som förs av arbetsministeriet och som är gemen-

Föreslagen lydelse

63 §

Rätt att få och lämna uppgifter

Förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten och revisionsmyndigheten ska för kännedom till *arbets- och näringsministeriet* lämna de rapporter som de utarbetar för Europeiska gemenskapernas kommission när de utför sina uppgifter enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning.

64 §

Överföring av behörighet i strukturfonds-ärenden

Undervisningsministeriet kan överföra sin behörighet i ärenden som avses i 44 § 1 och 3 mom. till utbildningsstyrelsen, *Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO, närings- trafik- och miljöcentralerna samt till landskapsförbunden. Undervisningsministeriet kan också överföra sin behörighet i organ som har samband med strukturfondsverksamheten till nämnda instanser*. Bestämmelser om överföringen av behörighet utfärdas genom förordning av undervisningsministeriet.

Social- och hälsovårdsministeriet kan överföra sin behörighet i ärenden som avses i 44 § 1 och 3 mom. till *närings- trafik- och miljöcentralerna samt till landskapsförbunden*. Bestämmelser om överföringen av behörighet utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

65 §

Datasystemet för uppföljning av strukturfondsprogrammen

I de nationella programmen finns för tillsynen över strukturfondsmedlen samt för skötseln av förvaltningsmyndighetens, den attesterande myndighetens, revisionsmyndighetens och de förmedlande organens uppgifter enligt denna lag ett övervakningsregister som förs av *arbets- och näringsministeriet* och

Gällande lydelse

samt för de ovan nämnda myndigheterna och organen. I registret införs med hänsyn till dess syfte behövliga uppgifter som gäller dem som ansöker om stöd, stödbjekten, stödbesluten, stödutbetalningen och stödets effekter samt utförda kontroller och inspektioner. Datasystemet innehåller också de uppgifter som Europeiska gemenskapens lagstiftning kräver om operativa program och förvaltningen och övervakningen av samt om tillsynen över dem. Den myndighet eller det organ som har fört in uppgifterna i registret ansvarar för deras riktighet.

Ett landskapsförbund som är förvaltningsmyndighet inom programmen mellan medlemsstaterna för register över de finansierade projekten. I registret införs de uppgifter enligt 1 mom. som förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten och revisionsmyndigheten behöver för att fullgöra sina uppdrag enligt denna lag. Landskapsförbundet svarar för att de i 1 mom. nämnda behövliga uppgifter som sänds till övervakningsregistret införs i det. Inom de program där den myndighet som beviljar strukturfondsmedel inte är en finländsk myndighet skall beviljandet av den nationella offentliga finansieringen följas särskilt.

66 §

Åläggande av betalningsskyldighet som baserar sig på statens regressrätt

Inom program mellan medlemsstater ska betalning enligt den regressätt som avses i 1 mom. emellertid erläggas till programmets attesterande myndighet, som är skyldig att omedelbart betala beloppet till staten. Inrikesministeriet kan genom beslut ålägga ett landskapsförbund som beviljar strukturfondsmedel att till staten betala det fulla belopp, inklusive utgifter, som staten betalat kommissionen. En sådan betalning påförs, om återbetalningen av medlen beror på att den som förpliktas att betala har förfarit felaktigt eller om den som förpliktas att betala, med stöd av ett beslut av Europeiska gemenskapernas kommission, är direkt ansvarig inför kommissionen för användningen av medlen.

Föreslagen lydelse

som är gemensamt för de ovan nämnda myndigheterna och organen. I registret införs med hänsyn till dess syfte behövliga uppgifter som gäller dem som ansöker om stöd, stödbjekten, stödbesluten, utbetalningen av stöd och stödets effekter samt utförda kontroller och inspektioner. Datasystemet innehåller också de uppgifter som Europeiska gemenskapens lagstiftning kräver om operativa program och förvaltningen och övervakningen av samt om tillsynen över dem. Den myndighet eller det organ som har fört in uppgifterna i registret ansvarar för deras riktighet.

Inom programmen mellan medlemsstaterna för *den finländska* förvaltningsmyndigheten register över de finansierade projekten. I registret införs de uppgifter enligt 1 mom. som förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten och revisionsmyndigheten behöver för att fullgöra sina uppdrag enligt denna lag. *Förvaltningsmyndigheten* svarar för att de i 1 mom. nämnda uppgifter som sänds till övervakningsregistret införs i det. Inom de program där den myndighet som beviljar strukturfondsmedel inte är en finländsk myndighet ska beviljandet av den nationella offentliga finansieringen följas särskilt.

66 §

Åläggande av betalningsskyldighet som baserar sig på statens regressrätt

Inom program mellan medlemsstater ska betalning enligt den regressätt som avses i 1 mom. emellertid erläggas till programmets attesterande myndighet, som är skyldig att omedelbart betala beloppet till staten. *Arbets- och näringsministeriet* kan genom sitt beslut ålägga *den finländska attesterande myndigheten* att till staten betala det fulla belopp, inklusive utgifter, som staten betalat kommissionen. En sådan betalning påförs, om återbetalningen av medlen beror på att den som förpliktas att betala har förfarit felaktigt eller om den som förpliktas att betala, med stöd av ett beslut av Europeiska gemenskapernas kommission, är direkt ansvarig inför kommissionen för användningen av medlen.

Gällande lydelse

67 §

Överklagande

Beslut av förvaltningsmyndigheten, den at-
testerande myndigheten och övervaknings-
kommittén samt inrikesministeriets beslut en-
ligt 66 § 3 mom. får överklagas genom besvär
hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i
förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett
överklagande uppskjuter inte verkställigheten
av beslutet om inte förvaltningsdomstolen be-
stämmer något annat.

Föreslagen lydelse

67 §

Överklagande

Beslut av förvaltningsmyndigheten, den at-
testerande myndigheten och övervaknings-
kommittén *samt arbets- och näringsministe-*
riets beslut enligt 66 § 3 mom. får överklagas
genom besvär hos förvaltningsdomstolen så
som bestäms i förvaltningsprocesslagen
(586/1996). Beslutet ska iaktas trots att det
överklagats, om inte besvärsmyndigheten be-
slutar något annat.

Denna lag träder i kraft den 20

4.

Lag**ändring av lagen om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 juli 2008 om förvaltning av samarbetet vid de yttre gränserna
(500/2008) 11 § 2 mom., 12 § 1 mom. samt 14 § 1 och 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

11 §

Beviljande av finansiering och tillhörande uppgifter

I fråga om stöd som ett landskapsförbund beviljat i enlighet med 1 mom. iakttas i tillämpliga delar det som nedan i denna lag föreskrivs om beviljande, utbetalning, tillsyn, inspektion och återkrav av stöd. På stödet tillämpas dessutom statsunderstödslagen (688/2001), om inte något annat bestäms i regionutvecklingslagen eller nedan i denna lag eller i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

12 §

Bestämmelser som tillämpas på användning av stöd, stödbeloppet, ansökan om och beviljande av stöd

I fråga om de godtagbara kostnaderna samt användningen av stödet, stödbeloppet, ansökan om och beviljande av stöd iakttas i tillämpliga delar 23 § 1—3 mom., 24 §, 25 § 1 och 2 mom., 26 § 1 och 2 mom., 27 § 1, 2 och 3 mom. och 28 § i regionutvecklingslagen.

Föreslagen lydelse

11 §

Beviljande av finansiering och tillhörande uppgifter

På stöd som ett landskapsförbund beviljat i enlighet med 1 mom. tillämpas vad som i lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (xxx/xxxx) och nedan i denna lag föreskrivs om beviljande, utbetalning, tillsyn, inspektion och återkrav av stöd. På stödet tillämpas dessutom statsunderstödslagen (688/2001), om inte något annat följer av lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde eller av nedanstående bestämmelser i denna lag eller av Europeiska gemenskapens lagstiftning.

12 §

Bestämmelser som tillämpas på användning av stöd, stödbeloppet, ansökan om och beviljande av stöd

På de godtagbara kostnaderna samt användningen av stödet, stödbeloppet, ansökan om och beviljande av stöd tillämpas 6 § 1 mom., 7 § 1 och 2 mom., 10 §, 11 § 1 mom., 12 § 1 och 2 mom., 13 § 1 och 2 mom., 14 § 2 mom. och 15 § i lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Stö-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

det ansöks hos programmets gemensamma förvaltningsmyndighet.

14 §

Återkrav

På återkrav av stöd tillämpas bestämmelserna om återkrav av strukturfondsmedel och av motsvarande statliga medfinansiering i 32 § i regionutvecklingslagen samt bestämmelserna om saken i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

I fråga om I fråga om arbets- och näringsministeriets rätt att genom *sitt beslut* återkräva de medel som utbetalats till den gemensamma förvaltningsmyndigheten gäller vad som föreskrivs i 33 § i regionutvecklingslagen.

14 §

Återkrav

På återkrav av stöd tillämpas bestämmelserna om *saken i 20 § i lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde* och i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

I fråga om arbets- och näringsministeriets rätt att återkräva de medel som utbetalats till den gemensamma förvaltningsmyndigheten gäller *vad som föreskrivs i 21 § i lagen om finansiering av vissa program och projekt inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.*

Denna lag träder i kraft den 20 .